

RAPORT O STANIE GMINY TUCHOLA

za 2021 rok

SPIS TREŚCI:

I.	Wstęp	3
II.	Informacje ogólne	4
III.	Informacje finansowe	11
IV.	Informacje o stanie mienia gminnego	13
V.	Informacja o realizacji polityk, programów i strategii:	
	A. Strategia rozwoju	40
	B. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania Gminy	41
	C. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	42
	D. Gminny program rewitalizacji.....	49
	E. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.....	50
	F. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych	56
	G. Program opieki nad zabytkami	62
	H. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego	62
	I. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych	62
	J. Plan gospodarki niskoemisyjnej	63
	K. Program ochrony środowiska	65
	L. Program Wspierania Rodziny w Gminie Tuchola na lata 2020-2022.....	69
	Ł. Raport monitoringowy z wdrażania „Strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Tuchola na lata 2020 – 2024”	75
	M. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii	90
	N. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	99
	O. Inne programy w zakresie polityki społecznej i zdrowotnej	110
	P. Budżet Obywatelski.....	123
VI.	Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Tucholi	124
VII.	Współpraca z innymi społecznościami i stowarzyszeniami	151
VIII.	Oświata i edukacja	152
IX.	Inwestycje drogowe i wodno-kanalizacyjne w 2021 roku	161
X.	Podsumowanie	181

I. WSTĘP

Raport o stanie Gminy Tuchola opracowano w związku z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559), który nakłada na Burmistrza Tucholi obowiązek przygotowania raportu za rok poprzedni i przedstawienia go do 31 maja Radzie Miejskiej w Tucholi. Raport podsumowuje działalność samorządu gminnego w roku poprzednim.

„Art. 28aa. [Raport o stanie gminy]

- 1. Wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy.*
- 2. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.*
- 3. Rada gminy może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu.*
- 4. Rada gminy rozpatruje raport, o którym mowa w ust. 1, podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę.*
- 5. W debacie nad raportem o stanie gminy radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych.*
- 6. W debacie nad raportem o stanie gminy mieszkańcy gminy mogą zabierać głos.*
- 7. Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos w trybie określonym w ust. 6, składa do przewodniczącego rady pisemne zgłoszenie, poparte podpisami:
 - 1) w gminie do 20 000 mieszkańców - co najmniej 20 osób;*
 - 2) w gminie powyżej 20 000 mieszkańców - co najmniej 50 osób.**
- 8. Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez przewodniczącego rady zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.*
- 9. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy rada gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu wójtowi wotum zaufania rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady gminy. Niepodjęcie uchwały o udzieleniu wójtowi wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wójtowi wotum zaufania.*
- 10. W przypadku nieudzielenia wójtowi wotum zaufania w dwóch kolejnych latach rada gminy może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta. Przepisy art. 28a ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio.”*

Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim analizę zasobów gminy wg stanu na 31.12.2021 r. oraz sytuację finansową gminy w 2021 r., a także realizację polityk, programów, strategii i uchwał Rady Miejskiej w Tucholi w 2021 roku.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom gminy Tuchola do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu.

II. Informacje ogólne

POŁOŻENIE I POWIERZCHNIA GMINY

Gmina Tuchola pod względem administracyjnym jest gminą miejsko-wiejską wchodzącą w skład powiatu tucholskiego, położoną w północno-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. W skład gminy Tuchola wchodzi 10 sołectw: Białowieża, Bładowo, Kiełpin, Klocek, Legbąd, Mała Komorza, Mały Mędromierz, Raciąż, Rzepiczna, Stobno oraz miasto Tuchola.

Powierzchnia gminy wynosi 23 943 ha (239,4 km²), w tym miasto 1 741 ha (17,4 km²). Z ogólnej powierzchni użytki rolne stanowią 43,95%, lasy i grunty leśne 45,00%, pozostałe grunty - 11,05%.

SOŁECTWA

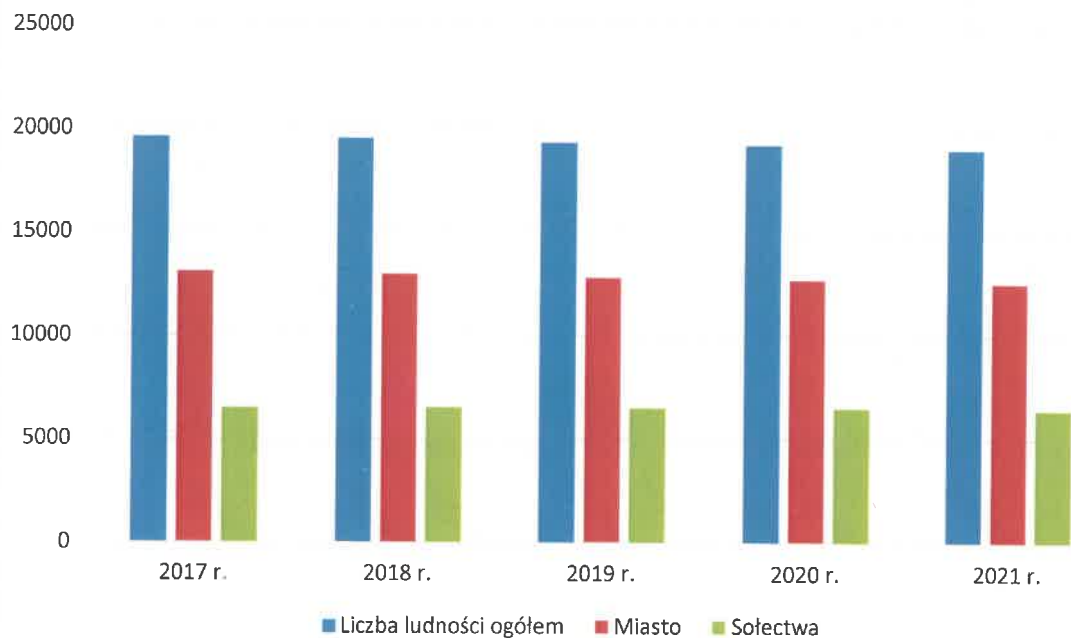
W skład gminy wchodzi 10 sołectw:

1. **MAŁY MĘDROMIERZ** – obejmuje wieś Mały Mędromierz oraz przysiółki: Huby, Nowa Tuchola, Przy Szosie Sępoleńskiej, Przy Szosie Bydgoskiej, Wysoka Wieś;
2. **BLADOWO** – obejmuje wsie Bładowo i Słupy oraz przysiółki: Nad Bładowkiem i Bładowo-Wybudowanie;
3. **BIAŁOWIEŻA** – obejmuje osadę Białowieża;
4. **STOBNO** – obejmuje wieś Stobno, osadę Lubierzyn oraz przysiółki: Stobno-Borki, Pod Komorzą, Tajwan;
5. **KIEŁPIN** – obejmuje wieś Kiełpin, osadę Wymysłowo oraz przysiółki: Jesionowo, Kiepin-Wymysłowo, Na Polach, Pod Lasem, Stegny, Trzcionek, Wiśniówka;
6. **RACIAŻ** – obejmuje wsie Raciąż i Nadolna Karczma, osady: Wysoka, Raciąski Młyn, Wysocki Młyn, Mrowiniec, Nadolnik oraz przysiółek Borki;
7. **KLOCEK** – obejmuje wsie Klocek i Biała, osady: Dziekcz, Woziwoda i Zielona Łąka, leśniczówkę Zielonka oraz przysiółki: Klocek-Wybudowanie i Za Jeziolem oraz kolonię Bielska Struga;
8. **RZEPICZNA** – obejmuje wieś Rzepiczna, kolonię Barłogi oraz osada leśna Barłogi - Osada Leśna;
9. **MAŁA KOMORZA** – obejmuje wsie Mała Komorza i Wielka Komorza oraz osadę Dąbrówka;
10. **LEGBĄD** – obejmuje wsie Legbąd i Łosiny, osady: Końskie Błota, Radonek, Jaty, Lasek oraz kolonie: Brody, Fojutowo, Niwki i Koślinka.

LUDNOŚĆ I DYNAMIKA ZMIAN

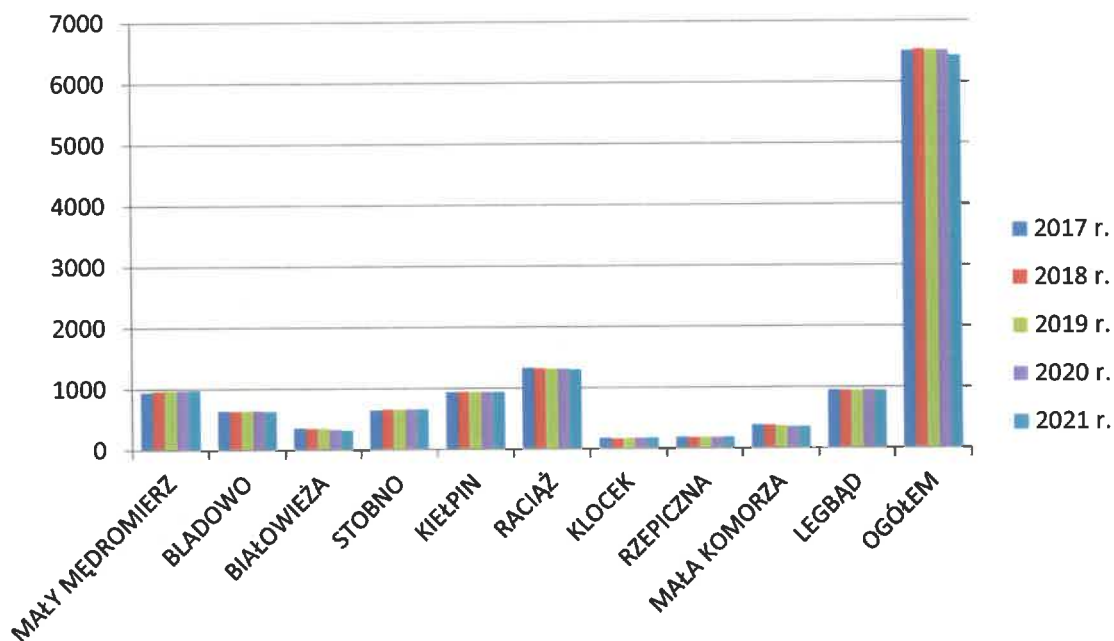
A. Liczba mieszkańców gminy Tuchola z podziałem na miasto i tereny wiejskie:

Stan ludności gminy Tuchola – porównanie lat 2017 - 2021			
Stan na 31 grudnia	Liczba ludności ogółem	Miasto	Sołectwa
2017 r.	19 605	13 098	6 507
2018 r.	19 518	12 984	6 534
2019 r.	19 336	12 815	6 521
2020 r.	19 215	12 696	6 519
2021 r.	18 979	12 552	6 427

B. Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach gminy Tuchola:

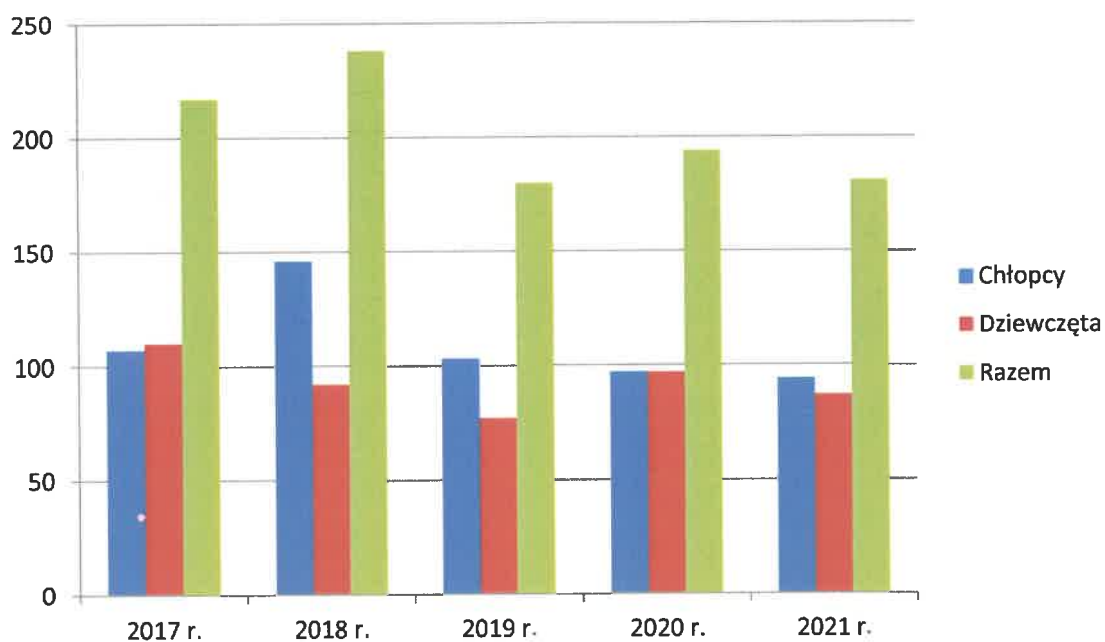
Sołectwo	Liczba mieszkańców stan na dzień				
	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2019 r.	31.12.2020 r.	31.12.2021 r.
MAŁY MĘDROMIERZ	941	962	964	971	972
BLADOWO	637	632	640	643	627
BIAŁOWIEŻA	355	350	347	333	312
STOBNO	642	657	657	662	655
KIELPIN	934	942	939	938	935
RACIĄŻ	1326	1321	1319	1316	1 295
KŁOCEK	169	167	169	173	171
RZEPICZNA	180	181	181	180	178
MAŁA KOMORZA	378	377	366	355	346
LEGBĄD	945	945	939	948	936
Ogółem	6507	6534	6521	6519	6 427

Wpływ na stałą liczbę ludności w gminie mają urodzenia, zgony, małżeństwa oraz migracja mieszkańców.

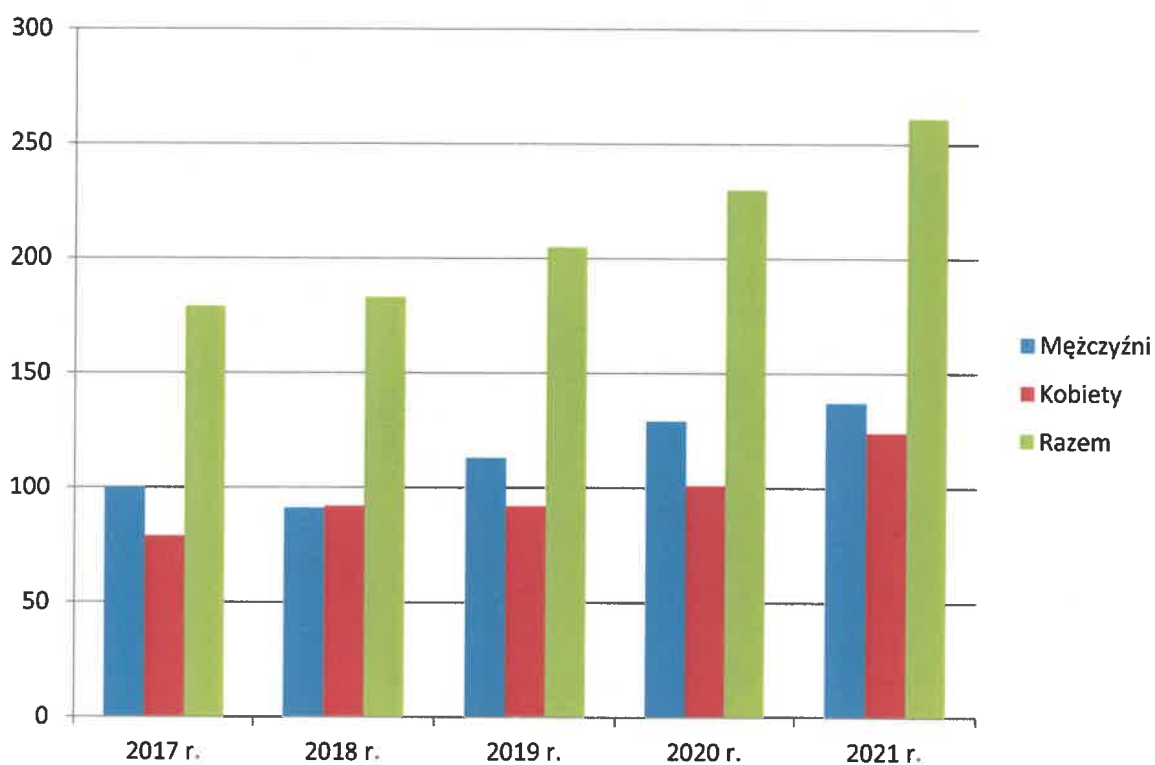
C. Liczba dzieci urodzonych z podziałem na płeć:

Stan na dzień	chłopcy	dziewczęta	razem
31.12.2017 r.	107	110	217
31.12.2018 r.	146	92	238
31.12.2019 r.	103	77	180
31.12.2020 r.	97	97	194
31.12.2021 r.	94	87	181

D. Liczba zgonów:

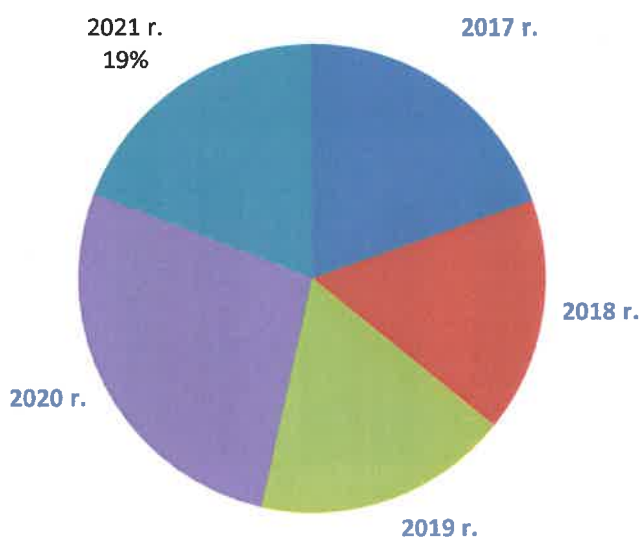
Stan na dzień	mężczyźni	kobiety	razem
31.12.2017 r.	100	79	179
31.12.2018 r.	91	92	183
31.12.2019 r.	113	92	205
31.12.2020 r.	129	101	230
31.12.2021 r.	137	124	261

E. Liczba zawartych małżeństw:

Stan na dzień	liczba zawartych małżeństw
31.12.2017 r.	118
31.12.2018 r.	97
31.12.2019 r.	106
31.12.2020 r.	164
31.12.2021 r.	114

LICZBA ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW

HISTORIA

Dzieje historyczne nie były niestety zbyt łaskawe dla miasta pod względem zachowanych zabytków. Jednak zarówno w mieście, jak i na terenach wiejskich znajduje się wiele ciekawych obiektów.

Do rejestru zabytków w mieście wpisano:

- dzielnicę starego miasta,
- fragment murów miejskich,
- cmentarz rzymsko-katolicki parafii pw. Bożego Ciała,
- cmentarz jeńców wojennych 1914 - 1918,
- cmentarz jeńców wojennych z wojny polsko-bolszewickiej 1920 - 1921,
- kościół parafialny pw. św. Jakuba Apostoła.

Z kolei na terenie gminy atrakcjami historycznymi są:

- akwedukt w Fojutowie - unikalny w skali europejskiej zabytek architektury hydrotechnicznej. Skrzyżowanie dwóch dróg wodnych: dołem przepływa Czerska Struga, a górą Wielki Kanał Brdy. Różnica poziomów wynosi 11 m. Akwedukt wzniesiono w latach 1845 - 49. Ma 75 metrów długości;

- kościół pw. Świętej Trójcy w Raciążu – parafia w Raciążu uznawana jest za jedną z najstarszych na Pomorzu. Pierwsze wzmianki o niej pochodzą z 1356 r. Obecny kościół parafialny pw. Świętej Trójcy zbudowano w latach 1862 - 1866, w stylu neogotyckim. Wieża kościoła została zniszczona w czasie II wojny światowej (odbudowana w 1975 r.);

- kościół pw. św. Jana Nepomucena w Dąbrówce (1768 r.) – to prawdziwa perła zabudowy sakralnej. Został wzniesiony przez cześnika inflanckiego Macieja Janta Połczyńskiego z Komorzy. Pierwotnie budynek kościoła stanowiła drewniana konstrukcja szkieletowa. W 1928 r. dobudowano wieżę i wówczas został otynkowany. Zachował wystrój rokokowy z czasów budowy kościoła, ołtarz główny i trzy ołtarze boczne oraz chrzcielnica i ambona. Przy świątyni znajduje się mauzoleum rodziny Janta-Połczyńskich, fundatorów obiektu;

- zespół dworsko-parkowy Janta-Połczyńskich w Wysokiej, którego powstanie datuje się na przełom XVIII/XIX w. Niedaleko pałacyku znajduje się zbudowana w XIX w. kaplica w stylu neoromańskim;

- pałac rodziny Janta-Połczyńskich w Małej Komorzy zbudowany w połowie XIX wieku, otoczony parkiem krajobrazowym z II połowy XIX wieku. W 1945 r. pałac uległ zniszczeniu w wyniku pożaru, odbudowany został w latach 1972-73 w stylu późno klasycystycznym. Wartą uwagi jest również pochodząca z pierwszej połowy XIX w. figura św. Jana Nepomucena, która wyznacza jednocześnie miejsce pochówku, o czym informuje inskrypcja na tablicy: „Tu spoczywają zwłoki w potyczce z Szwedami pod Woziwodą w r. 1659 poległych braci. Józef Janta-Połczyński wznosił im ten pomnik w 1882 r.”. Święty Jan Nepomucen, kojarzony głównie z żywiołem wody, patronuje mogile prawdopodobnie dlatego, że rodzina Janta-Połczyńskich upatrzyła go sobie za orędownika;

- grodzisko Raciąż – na półwyspie jeziora Śpiewnik (Przyarcz) częściowo zrekonstruowano średniowieczny gród Raciąż (XI - XIII w.);

Grodzisko kasztelańskie istniało w tym miejscu do 1256 r. Była to pierwsza siedziba administracyjna w tym regionie. Teren grodziska wpisany jest do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego. Niestety, po nawałnicy, jaka przeszła przez Bory Tucholskie w 2017 roku, rekonstrukcja średniowiecznej zabudowy uległa poważnemu zniszczeniu i grodzisko zostało wyłączone ze zwiedzania. W 2021 roku zostało odbudowane. Inwestycję zrealizowano ze środków gminy Tuchola i przy wsparciu finansowym sąsiedniej gminy Chojnice. Dodatkowo odnowiono oznakowanie przebiegającego przy grodzisku

pieszo-rowerowego Szlaku „Kasztelania”. Wiedzie on z Raciąża przez Raciąski Młyn, gościniec grodziska i Wysoką z powrotem do Raciąża i stanowi idealne dopełnienie wycieczki krajoznawczej, a to za sprawą tablic z informacjami o historii ziemi raciąskiej.

Z uwagi na położenie w Borach Tucholskich dla rozwoju gminy ważne jest wykorzystanie istniejących walorów przyrodniczych. Warunki naturalne sprzyjają przede wszystkim przemysłowi drzewnemu i rynkowi usług turystycznych.

Na terenie gminy znajdują się trzy rezerwaty przyrody:

- część Rezerwatu przyrody Dolina Rzeki Brdy;
- Rezerwat przyrody Jeziorka Kozie;
- Rezerwat przyrody Jezioro Zdręczno.

Tuchola jest także siedzibą Tucholskiego Parku Krajobrazowego, który został utworzony w 1985 r. Zajmuje obszar 36.983 ha, a jego strefa ochronna 15.946 ha. Lasy pokrywają 86,1% powierzchni parku. Występują tu liczne rzeki i strumienie oraz malownicze jeziora wytopiskowe. Do osobliwości florystycznych należy naturalnie występujący cis pospolity, jarzab brekini i wawrzynek wilcze-łyko. Równie bogaty jest świat fauny – występują tu rzadkie i chronione gatunki, takie jak zimorodek, żuraw, bóbr, wydra, a z dala od siedzib ludzkich buduje swoje gniazda bocian czarny i bielik.

Gminę Tuchola można również śmiało określić jako kolebkę tradycji i kultury borowiackiej. Dzięki prężnej działalności twórców ludowych, kół gospodyń wiejskich czy regionalistów kultywowane i zachowywane jest lokalne dziedzictwo kulturowe.

III. Informacje finansowe

Realizacja budżetu w okresie 2021 roku z uwagi na trwającą od dwóch lat pandemię COVID-19, była trudna z uwagi na wprowadzane obostrzenia i ograniczenia w prowadzeniu niektórych obszarów działalności gminy, w tym oświatowej, opieki na osobami starszymi oraz działalności w sferze kultury i sportu.

Pomimo tych utrudnień łączne dochody ogółem zrealizowano na poziomie ponad 110.846.098,19 zł wykonując je na poziomie 99,8% założonego planu, który wynosił 111.049.488,28 zł.

W stosunku do roku 2020 r. znacznie poprawiła się sytuacja w zakresie zrealizowanych wpływów z dochodów własnych gminy (głównie podatkowych, które wykonano nieco powyżej założonych wielkości).

Najważniejsze dochody podatkowe gminy wykonano w następujących wielkościach:

- podatek od nieruchomości 9.943.072,91 zł (105,8% planu),
- podatek rolny – 1.002.438,03 (106,6% planu),
- podatek od środków transportu – 638.356,01% (124% planu),
- podatek od czynności cywilno-prawnych – 1.019.213,30 (151,2% planu),
- opłata skarbową – 291.324,43 zł (126,7% planu).

Również ponadplanowo w kwocie 16.331.543 zł udało się osiągnąć dochody z udziału w podatkach dochodowych budżetu państwa (PIT, CIT) których wykonanie również było zagrożone z uwagi na zmiany z zakresie opodatkowania oraz skutkami spowolnienia spowodowanego pandemią (wykonane dochody były o ponad 1,2 mln wyższe niż przyjęto w planie zgodnie z szacunkami Ministerstwa Finansów).

Na zadawalającym poziomie zrealizowano wpływy majątkowe ze sprzedaży nieruchomości, które zostały wykonane w 99% zaplanowanej wielkości, dzięki bardzo dużemu zainteresowaniu ze strony mieszkańców zakupem działek gminnych pod budownictwo jednorodzinne.

Niestety nie otrzymano wszystkich planowanych środków stanowiących refundacje poniesionych wydatków na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych, dlatego osiągnięty poziom dochodów majątkowych ogółem wyniósł zaledwie 50,7%.

Trudna sytuacja gospodarcza w kraju, spowodowana pandemią i rosnącą inflacją, wymagała ostrożności w wykonywaniu budżetu po stronie wydatków, które zostały zrealizowane na poziomie 90,2% (poziom zrealizowanych wydatków w 2020 r. wyniósł 91,2%).

Wykonane w 2021 roku wydatki ogółem gminy w łącznej wysokości 106.244.392,54 zł zostały zrealizowane w następujących podstawowych obszarach działalności gminy:

- Pomoc społeczna i rodzina, pozostałe działania w zakresie polityki sp. – 43.239.857,46 zł,
- Oświata, edukacja i wychowanie - 29.247.615,74 zł,
- Transport i łączność (drogi) – 9.447.077,58 zł,
- Administracja publiczna i promocja – 7.620.063,30 zł,
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rolnictwo, leśnictwo – 7.921.600,57 zł,
- Kultura fizyczna i sport – 2.431.027,83 zł,
- Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 3.907.307,89 zł,
- Gospodarka mieszkaniowa i przestrzenna - 1.558.062,63 zł,
- Bezpieczeństwo publiczne – 286.745,13 zł
- Obsługa długu publicznego – 93.605,87 zł,

- Ochrona zdrowia – 439.868,98 zł,
- pozostałe działania – 51.559,56 zł.

Na stale rosnącym poziomie ukształtowały się wydatki oświaty (wykonane o 2 mln zł wyższe w stosunku do roku poprzedniego). Niestety obszar funkcjonowania oświaty jest niewystarczająco dofinansowywany z budżetu państwa poprzez subwencję oświatową. Również w stosunku do roku poprzedniego wrosły środki na finansowanie opieki społecznej.

Wykonanie wydatków na niższym poziomie od założonego planu pozwoliło na osiągnięcie nadwyżki budżetowej na poziomie 4.601.705,65 zł, przy wcześniej planowanym poziomie deficytu w kwocie 6.705.315,03 zł.

Na powyższy dodatni wynik wpłynął fakt przekazania z budżetu państwa w ostatnich dniach grudnia subwencji na uzupełnienie dochodów samorządu wskutek potencjalnych ubytków gminy spowodowanych zmianami w opodatkowaniu dochodów mieszkańców i podmiotów gospodarczych (2,785 mln zł) oraz poczynione oszczędności po stronie wydatków budżetu gminy w perspektywie rosnącej inflacji.

Powyższa tendencja zmierzająca do ograniczania wydatków bieżących pozwoliła na podjęcie decyzji o odstąpieniu od zaciągania w pełnej wysokości planowanych kredytów (rezygnacja z transzy kredytu na poziomie 2.386.412 zł).

Powyższe działanie umożliwiło obniżenie planowanego zadłużenia gminy do poziomu 12.014.750 zł na k-c 2021 roku oraz pozwoliło na poprawę wskaźników obrazujących możliwości spłaty zadłużenia przez nasz samorząd, które są monitorowane przez organy nadzoru gospodarki finansowej samorządów.

Zadawalającym aspektem sytuacji naszego samorządu jest nadal utrzymująca się na wysokim poziomie nadwyżka operacyjna stanowiąca różnicę pomiędzy zrealizowanymi dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Poziom ten wyniósł ponad 12 mln zł, zatem wskazuje na możliwości gminy w zakresie samofinansowania inwestycji.

Prawny limit zadłużenia wyrażony w ustawie o finansach publicznych określony jako łączna wartość zadłużenia jednostki samorządowej do dochodów ogółem nie jest w żadnym stopniu zagrożony, gdyż w przypadku naszej gminy wynosi wg danych na k-c 2021 roku 10,8% (dopuszczalny maksymalny pułap wynosi 60%). Ubiegłoroczny wskaźnik spłat rocznych zobowiązań do dochodów ogółem na k-c roku nie przekroczył 4%.

Sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu Gminy Tuchola za 2021 r. wraz z informacją o stanie mienia komunalnego otrzymało w dniu 25 kwietnia br. pozytywną opinię organu nadzorującego gospodarkę finansową gminy tj. Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy.

IV. Informacja o stanie mienia gminnego

Celem opracowania jest ustalenie stanu majątku Gminy Tuchola.

Informacja sporządzona jest zgodnie z przepisem art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (jednolity tekst Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

Opracowanie obejmuje następujące informacje:

1. Wartość majątku Gminy ogółem.
 - a) Zmiany wartości majątku Gminy Tuchola.
 - b) Rodzaje praw majątkowych Gminy Tuchola.
 - c) Dochody z majątku w roku 2021.
 - d) Dochody jednostek w roku 2021 i planowane dochody w roku 2022.
 - e) Wierzytelności.
 - f) Ograniczone prawo rzeczowe.
 - g) Zobowiązania zabezpieczone na majątku Gminy Tuchola.
2. Udział Gminy w obcych podmiotach gospodarczych.
3. Wartość majątku użyczonego.
4. Gospodarowanie nieruchomościami Gminy Tuchola.
 - a) Zakres ujawnienia mienia komunalnego.
 - b) Nabycie nieruchomości przez Gminę Tuchola w roku 2021.
 - c) Obrót nieruchomościami w roku 2021.
 - d) Dochody gminy wynikające z gospodarowania mieniem.
 - e) Zamierzenia w zakresie obrotu i sposobu zagospodarowania mienia komunalnego na lata przyszłe.
5. Drogi lokalne.

Majątek Gminy - ogółem

Dane zebrane zostały według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. Pod pojęciem mienia przyjęto składniki majątkowe w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (jednolity tekst Dz.U. z 2021 r. poz. 217 z późn.zm.). Umorzenie majątku wyliczono zgodnie z ustawą z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (jednolity tekst Dz.U. 2021 r., poz. 1800 z późn. zm.).

Wartość majątku Gminy Tuchola oraz strukturę w układzie podmiotowym przedstawia tabela nr 1

Tabela nr 1. Wartość majątku Gminy Tuchola ogółem

Lp.	Jednostki podległe Gminie	Wartość majątku w zł		
		brutto	netto	umorzenie
Majątek trwały				
Część I				
1.	Jednostki budżetowe	207 936 137,42	134 284 341,77	73 651 795,65
	·Urząd Miejski w Tucholi	177 102 810,37	119 110 794,51	57 992 015,86
	·Ośrodek Pomocy Społecznej	430 147,08	7 458,93	422 688,15
	·Środowiskowy Dom Samopomocy	485 726,89	0,00	485 726,89
	·Szkoły, GZO, Przedszkole nr 1 i nr 2	24 745 684,59	11 803 494,62	12 942 189,97
	·Ośrodek Sportu i Rekreacji	5 171 768,49	3 362 593,71	1 809 174,78
2.	Udział Gminy w obcych podmiotach	2 000,00	2 000,00	
	·Kujawsko - Pomorski Rynek Hurtowy	2 000,00	2 000,00	
3.	Udział Gminy w spółce	550 000,00	550 000,00	
	·„Szpital Tucholski” Sp. z o.o. w Tucholi	550 000,00	550 000,00	
4.	Udział Gminy w komunalnych osobach prawnych	16 074 539,36	16 074 539,36	
	Razem:	224 562 676,78	150 910 881,13	
Część II				
5.	Majątek użyczony	627 317,77	627 317,77	
6.	Majątek obrotowy	17 714 751,68,84	17 714 751,68	

Wartość majątku przypadająca na jednego mieszkańca gminy Tuchola przedstawia się następująco:

Tabela nr 2.

Lp.	Treść	Stan majątku Gminy na dzień 31.12.2021 r.
1.	Majątek ogółem w złotych:	
	·Brutto	224 562 676,78
	·Netto	150 910 881,13

2.	Liczba mieszkańców faktycznie zamieszkałych w gminie wg stanu na dzień 31.12.2020 r.	20 151
3.	Wartość majątku przypadająca na 1 mieszkańca w zł:	
	· Brutto	11 088,97
	· Netto	7 452,02
4.	Udział wartości netto w wartości brutto	67,20

Zestawienie zmian wartości majątku Gminy Tuchola w okresie od 31 grudnia 2020 roku do 31 grudnia 2021 roku przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3. Zestawienie zmian wartości majątku Gminy Tuchola w okresie od 31 grudnia 2020 roku do 31 grudnia 2021 roku

Lp	Wyszczególnienie	Rodzaj wartości	Wartość na dzień 31.12.2020	Przychody	Rozchody	Wartość na dzień 31.12.2021
JEDNOSTKI BUDŻETOWE						
Urząd Miejski w Tucholi						
I	Rzeczowe i zrównane z nimi składniki majątku trwałego	Brutto	164 284 491,31	12 367 836,71	1 357 180,51	175 295 147,51
		netto	111 757 679,90			117 452 188,18
		umorzenie	52 526 811,41			57 842 959,33
· grunty		brutto	17 722 160,21	351 646,68	369 621,08	17 704 185,81
		netto	17 716 292,54			17 697 494,70
		umorzenie	5 867,67			6 691,11
· budynki i budowle		brutto	138 722 473,54	11 702 984,49	347 218,20	150 078 239,83
		netto	92 612 362,46			98 466 853,61
		umorzenie	46 110 111,08			51 611 386,22
· urządzenia techniczne, maszyny, wyposażenie produkcyjne i handlowe		brutto	2 717 077,85	58 897,00	343 198,53	2 432 776,32
		netto	1 101 578,09			1 016 139,08
		umorzenie	1 615 499,76			1 416 637,24
· środki transportu		brutto	525 976,86	13 080,50	63 624,70	475 432,66
		netto	75 021,75			64 846,00
		umorzenie	450 955,11			410 586,66
· inne środki trwałe		brutto	4 596 802,85	241 228,04	233 518,00	4 604 512,89
		netto	252 425,06			206 854,79
		umorzenie	4 344 377,79			4 397 658,10
II	Inwestycje rozpoczęte	brutto	904 868,28	13 005 739,53	12 252 001,48	1 658 606,33
		netto	904 868,28			1 658 606,33
III	Wartości niematerialne i prawne	brutto	143 841,52	5215,01	0,00	149 056,53
		netto	0,00			0,00
		umorzenie	143 841,52			149 056,53
	Razem I, II, III	brutto	165 333 201,11	25378791,25	13 609 181,99	177 102 810,37
		netto	112 662 548,18			119 110 794,51
		umorzenie	52 670 652,93			57 992 015,86
	Majątek obrotowy		10 832 189,59			14 715 975,80
Szkoły, Gminny Zespół Oświatowy, Przedszkola						
I	Rzeczowe i zrównane z nimi składniki majątku trwałego	Brutto	23 665 112,88	1 181 282,62	135 109,10	24 711 286,40
		netto	11 889 604,58	0,00	0,00	11 803 494,62
		umorzenie	11 775 508,30	0,00	0,00	12 907 791,78
· grunty		brutto	901 855,93			901 855,93
		netto	901 855,93			901 855,93
· budynki i budowle		brutto	18 348 725,21	349 132,91		18 697 858,12
		netto	10 690 562,89			10 541 657,42
		umorzenie	7 658 162,32			8 156 200,70
· urządzenia techniczne, maszyny, wyposażenie produkcyjne i handlowe		brutto	453 962,49	111 449,80	15 897,02	549 515,27
		netto	172 125,71			258 108,89
		umorzenie	281 836,78			291 406,38
· środki transportu		brutto	141 563,00			141 563,00
		netto	84 937,84			70 781,55

Lp	Wyszczególnienie	Rodzaj wartości	Wartość na dzień 31.12.2020	Przychody	Rozchody	Wartość na dzień 31.12.2021
		umorzenie	56 625,16			70 781,45
	inne środki trwałe	brutto	3 819 006,25	720 699,91	119 212,08	4 420 494,08
		netto	40 122,21			31 090,83
		umorzenie	3 778 884,04			4 389 403,25
II	Inwestycje rozpoczęte	brutto	10 703,55		10 703,55	0,00
		netto	10 703,55			0,00
III	Wartości niematerialne i prawne	brutto	32 363,19	2 035,00	0,00	34 398,19
		netto	3 678,00			0,00
		umorzenie	28 685,19			34 398,19
	Razem I, II, III	brutto	23 708 179,62	1 183 317,62	145 812,65	24 745 684,59
		netto	11 903 986,13			11 803 494,62
		umorzenie	11 804 193,49			12 942 189,97
	Majątek obrotowy		30 272,88			571 318,42
Ośrodek Sportu i Rekreacji						
I	Rzeczowe i zrównane z nimi składniki majątku trwałego	Brutto	5 132 196,38	26 579,58	0,00	5 158 775,96
		netto	3 492 137,59			3 362 593,71
		umorzenie	1 640 058,79			1 796 182,25
	budynki i budowle	brutto	4 773 167,54			4 773 167,54
		netto	3 408 772,28			3 283 232,77
		umorzenie	1 364 395,26			1 489 934,77
	urządzenia techniczne, maszyny, wyposażenie produkcyjne i handlowe	brutto	87 318,88			87 318,88
		netto	12 015,03			8 740,33
		Umorzenie	75 303,85			78 578,55
	środki transportu	Brutto	57 617,75			57 617,75
		Netto	17 376,85			12 532,40
		Umorzenie	40 240,90			45 085,35
	inne środki trwałe	Brutto	214 092,21	26 579,58	0,00	240 671,79
		Netto	53 973,43			58 088,21
		Umorzenie	160 118,78			182 583,58
II	Wartości niematerialne i prawne	Brutto	12 992,53			12 992,53
		Netto	0,00			0,00
		Umorzenie	12 992,53			12 992,53
	Razem I, II	Brutto	5 145 188,91	26 579,58	0,00	5 171 768,49
		Netto	3 492 137,59			3 362 593,71
		Umorzenie	1 653 051,32			1 809 174,78
	Majątek obrotowy		3 111,84			2 703,81
Ośrodek Pomocy Społecznej						
I	Rzeczowe i zrównane z nimi składniki majątku trwałego	Brutto	436 473,35	17 842,99	69 195,67	385 120,67
		netto	13 835,13			7 458,93
		umorzenie	422 638,22			377 661,74
	urządzenia techniczne, maszyny, wyposażenie produkcyjne i handlowe	brutto	61 441,05	4 449,00	43 683,33	22 206,72
		netto	13 835,13			7 458,93
		umorzenie	47 605,92			14 747,79
	środki transportu	brutto	48 069,99			48 069,99
		netto	0,00			0,00
		umorzenie	48 069,99			48 069,99
	inne środki trwałe	brutto	326 962,31	13 393,99	25 512,34	314 843,96
		netto				
		umorzenie	326 962,31			314 843,96
II	Wartości niematerialne i prawne	Brutto	47 494,41		2 468,00	45 026,41
		netto	0,00			0,00
		umorzenie	47 494,41		2 468,00	45 026,41
	Razem I, II	brutto	483 967,76	17 842,99	71 663,67	430 147,08
		netto	13 835,13			7 458,93
		umorzenie	470 132,63			422 688,15
	Majątek obrotowy		2 445 115,27			2 424 753,65
Środowiskowy Dom Samopomocy						
I	Rzeczowe i zrównane z nimi składniki majątku trwałego	Brutto	459 876,35	12 737,33	2 214,99	470 398,69
		netto	0,00	0,00	0,00	0,00

Lp	Wyszczególnienie	Rodzaj wartość	Wartość na dzień 31.12.2020	Przychody	Rozchody	Wartość na dzień 31.12.2021
		umorzenie	459 876,35	12 737,33	2 214,99	470 398,69
	urządzenia techniczne, maszyny, wyposażenie produkcyjne i handlowe	brutto	36 492,51			36 492,51
		netto	0,00			0,00
		umorzenie	36 492,51			36 492,51
	środki transportu	brutto	127 977,50			127 977,50
		netto	0,00			0,00
		umorzenie	127 977,50			127 977,50
	inne środki trwałe	brutto	295 406,34	12 737,33	2 214,99	305 928,68
		netto	0,00			0,00
		umorzenie	295 406,34	12 737,33	2 214,99	305 928,68
II	Wartości niematerialne i prawne	Brutto	15 328,20			15 328,20
		netto	0,00			0,00
		umorzenie	15 328,20			15 328,20
	Razem I, II	brutto	475 204,55	12 737,33	2 214,99	485 726,89
		netto	0,00	0,00	0,00	0,00
		umorzenie	475 204,55	12 737,33	2 214,99	485 726,89
	Majątek obrotowy		3,17		3,17	0,00
	W obcych podmiotach gospodarczych	Brutto	2 000,00			2 000,00
	W komunalnych osobach prawnych PK w Tucholi Spółka z o.o.	brutto	16 074 539,36			16 074 539,36
	Szpital Tucholski w Tucholi Spółka z o.o.	brutto	550 000,00			550 000,00
	Razem udziały:	brutto	16 626 539,36			16 626 539,36

Ważniejsze przyczyny mające wpływ na wartościowe zmiany w stanie majątku trwałego Gminy Tuchola przedstawiono poniżej.

Jednostki budżetowe Urząd Miejski w Tucholi

Wartość majątku Gminy Tuchola będącego na stanie Urzędu Miejskiego w Tucholi w okresie od 31.12.2020 r. do dnia 31.12.2021 r. wzrosła na łączną kwotę 12 367 836,71 zł oraz zmniejszyła się o kwotę 1 357 180,51 zł. Zmiany te spowodowane były m.in. następującymi zdarzeniami:

· zwiększenie wartości środków trwałych:

Grupa 0	
– Nabycie gruntów z mocy prawa	- 72 582,31 zł
– Podział działki	- 265,50 zł
– Zwiększenie wartości nieruchomości w związku z przeprowadzonymi rokowaniami o wypłatę odszkodowania oraz wydanymi decyzjami o ustaleniu wysokości odszkodowań za grunty przejęte na rzecz Gminy Tuchola	- 3 760,00 zł
– Darowizna gruntu od osoby fizycznej	- 4 300,00 zł
– Przeksięgowanie wartości gruntów na drogi	- 270 738,11 zł
Grupa 1	
– Rozliczenie inwestycji pn. „Budowa windy przy Urzędzie Miejskim w Tucholi	- 430 876,25 zł
– Rozliczenie inwestycji pn. „Rewitalizacja dworca kolejowego w Tucholi”	- 3 008 337,66 zł
Grupa 2	
– Budowa sieci wodociągowej w Tucholi przy ul. abp. Jakuba Świnki i	- 52 411,42 zł

ul. Piotra Szafranca	
- Przebudowa drogi Łosiny - Fojutowo	- 839 329,27 zł
- Przebudowa ul. Polnej i ul. Zbożowej	- 572 792,99 zł
- Przebudowa sieci oświetlenia w Tucholi przy ul. Sępoleńskiej	- 40 622,36 zł
- Nieodpłatne przyjęcie - punktu postojowego (przystani) w Rudzkim Moście przy ul. Piszczek	- 168 094,70 zł
- Rekonstrukcja grodziska Raciąż	- 599 880,87 zł
- Przebudowa drogi Rzepiczna - Rosochatka	- 174 430,90 zł
- Budowa oświetlenia drogi w Klocku	- 58 572,51 zł
- Przebudowa ciągu pieszego między Wałową, a parkingiem przy ul. Nowodworskiego	- 77 273,72 zł
- Przebudowa ulic Sambora I, Jana Tucholczyka i Jacka Pruszcza	- 1 089 075,02 zł
- Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy	- 132 000,00 zł
- Przebudowa ulic gminnych: Szkolna, Plac Zamkowy, Chojnicka i Gabrychów	- 4 459 286,82 zł
Grupa 5	
- Zakup kosiarek samobieżnych	- 58 897,00 zł
Grupa 7	
- Zakup samochodu służbowego	- 13 080,50 zł
Grupa 8+ konto 013	
- Zakup zestawu zabawowego na plac zabaw w Stobnie	- 15 304,00 zł
- Instalacja „Bomboramki”	- 17 576,70 zł
- Zakupy, w tym m.in. nabycie laptopów, zakup komputerów, drukarek, mebli do Urzędu Miejskiego w Tucholi wyposażenia świetlic, wykaszarek dla sołectw	- 208 347,34 zł

·Zmniejszenie wartości środków trwałych:

Grupa 0	
- Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	- 5 000,04 zł
- Sprzedaż działek	- 93 367,17 zł
- Przeksięgowanie wartości gruntów na drogi	- 270 738,11 zł
- Zasiedzenie nieruchomości Gminy Tuchola położonych w Tucholi przy ul. Gabrychów o powierzchni 6 m ² i 24 m ²	- 250,26
- Podział działki	- 265,50 zł
Grupa 1	
- Sprzedaże lokali mieszkalnych	- 37 034,18 zł
Grupa 2	
- Protokół likwidacji grodzisko Raciąż	- 240 454,85 zł
- Protokół likwidacji dmuchawy po instalacji napowietrzania	- 35 843,02 zł
- Protokół likwidacji chodnika przy placu Zamkowym	- 27 733,35 zł
- Protokół likwidacji chodnika przy ul. Sępoleńskiej	- 6 152,80 zł
Grupa 4	
- Likwidacja sprzętu komputerowego i monitoringu	- 19 197,32 zł
- Przekazanie sprzętu komputerowego do szkół	- 273 425,54 zł

- Nieodpłatne przekazanie sprzętu do TOK w Tucholi – urządzenia wielofunkcyjnego	-	1 230,00 zł
Grupa 6		
- Likwidacja sprzętu do monitoringu	-	49 345,67 zł
Grupa 7		
- Nieodpłatne przekazanie samochodu do OSP	-	63 624,70 zł
Grupa 8 i konto 013		
- Nieodpłatne przekazanie sprzętu komputerowego do szkół	-	100 946,10 zł
- Nieodpłatne przekazanie sprzętu komputerowego do Szkoły Podstawowej nr 1	-	4 499,99 zł
- Nieodpłatne przekazanie sprzętu do TOK w Tucholi w tym sprzętu nagłaśniającego, telewizora, lodówki i mebli	-	81 376,40 zł
- Protokół likwidacji zestawu zabawowego w Stobnie	-	15 000,00 zł
- Likwidacje, w tym m.in. wyposażenia i wykaszarek w sołectwach	-	31 695,51 zł

**Szkoły, Gminny Zespół Oświatowy,
Przedszkole nr 1 i nr 2**

W okresie od 31.12.2020 r. do 31.12.2021 r. wartość środków trwałych zwiększyła się o kwotę 1 181 282,62 zł oraz zmniejszyła się o kwotę 135 109,10 zł.

Zwiększenie wartości środków trwałych nastąpiło w związku z poniesionymi wydatkami na następujące zadania:

- Budowa windy przy Szkole Podstawowej nr 2 w Tucholi	-	10 703,55 zł
- Przekazanie z Gminy Tuchola kosztów realizacji zadania pod nazwą - "Budowa windy przy Szkole Podstawowej nr 2 w Tucholi"	-	338 429,36 zł
- Modernizacja kotłowni na paliwo ekologiczne w szkole w Stobnie	-	111 449,80 zł
- Nieodpłatne otrzymanie z Gminy Tuchola 29 zestawów w tym: projektor ultraogniskowy, komputer przenośny, tablica interaktywna z akcesoriami dla Szkoły Podstawowej nr 1, nr 2, nr 3, nr 5 w Tucholi, w Stobnie, w Raciążu, w Kiełpinie i w Legbądzie	-	374 371,64 zł
- Przyjęcie na stan darowizny od Rady Rodziców Szkoły Podstawowej nr 2	-	9 000,00 zł
- Przyjęcie na stan darowizny od Fundacji Amicis dla Szkoły Podstawowej w Kiełpinie	-	5 000,00 zł
- Przeniesienie 5 szt. audiobooków na stan wyposażenia Szkoły Podstawowej nr 1 ze stanu księgozbiorów	-	69,40 zł
- Zakup pomocy naukowych w ramach programu Laboratoria Przyszłości dla Szkoły Podstawowej w Kiełpinie	-	19 900,00 zł
- Zakup wyposażenia na potrzeby szkół, przedszkoli i GZO (m.in. sprzęt komputerowy, meble, wyposażenie sal lekcyjnych, kuchni, sprzęt gospodarczy itp.)	-	134 536,12 zł
- Zakup książek do bibliotek szkolnych, zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeń w ramach dotacji podręcznikowej	-	177 493,75 zł
- Przyjęcie na stan otrzymanych nieodpłatnie książek od rodziców i Rady Rodziców w Szkole podstawowej nr 2 i Kiełpinie	-	329,00 zł

Zmniejszenie wartości środków trwałych nastąpiło w związku z:

– Likwidacją kotła grzewczego w Szkole Podstawowej w Stobnie	-	8 901,80 zł
– Likwidacją zmywarki w Szkole Podstawowej nr 3	-	6 995,22 zł
– Likwidacją wyposażenia szkół	-	20 316,98 zł
– Likwidacją księgozbiorów	-	98 825,70 zł

W okresie 2021 roku zwiększyły się wartości niematerialne i prawne o kwotę 2 035,00 zł w związku z zakupem oprogramowań.

Ośrodek Sportu i Rekreacji

W okresie od 31.12.2020 r. do 31.12.2021 r. wartość środków trwałych zwiększyła się o kwotę 26 579,58 zł w związku z zakupem wiaty stadionowej i sprzętu do siłowni.

Ośrodek Pomocy Społecznej

W okresie od 31.12.2020 r. do 31.12.2021 r. nastąpiło zwiększenie wartości środków trwałych o kwotę 17 842,99 zł oraz zmniejszenie o kwotę 69 195,67 zł.

Zmiany nastąpiły w wyniku niżej opisanych zdarzeń:

·Zwiększenie wartości innych środków trwałych nastąpiło poprzez zakup:

– Dwóch nowych komputerów do biur OPS	-	4 449,00 zł
– Wyposażenia biur dla Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym w 2 urzędach wielofunkcyjnych, ekspresu do kawy, lady recepcyjnej	-	13 393,99 zł

·Zmniejszenie wartości innych środków trwałych nastąpiła w związku z:

– Likwidacją zużytego sprzętu m.in. komputerów, monitorów, drukarek	-	43 683,33 zł
– Likwidacją kserokopiarek, niszczarki i mikrofalówki	-	25 512,34 zł

·Wartości niematerialne i prawne zmniejszyły się o kwotę 2 468,00 zł w związku z likwidacją oprogramowania, które nie było użytkowane.

Środowiskowy Dom Samopomocy

W okresie od 31.12.2020 r. do 31.12.2021 r. nastąpiło zwiększenie wartości środków trwałych o kwotę 12 737,33 zł oraz zmniejszenie o kwotę 2 214,99 zł.

Zmiany nastąpiły w wyniku niżej opisanych zdarzeń:

– Zakupu wyposażenia biur oraz pracowni ŚDS, w tym 2 oczyszczacze do powietrza, stołu do pracowni plastycznej, ogrzewacza wody do pomieszczenia socjalnego, niezbędnego sprzętu do funkcjonowania sali doświadczeń światła	-	12 737,33 zł
– Likwidacją krzesła obrotowego i smartfonu SAMSUNG	-	2 214,99 zł

Udział Gminy w obcych podmiotach gospodarczych

Gmina Tuchola posiada akcje Kujawsko Pomorskiego Rynku Hurtowego S.A. Ilość oraz wartość akcji przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4.

Nazwa spółki	Ilość akcji	Wartość akcji na dzień 31.12.2021 r.
Kujawsko-Pomorski Rynek Hurtowy S.A	20	2 000,00 zł

Gmina Tuchola przystąpiła do Kujawsko-Pomorskiego Rynku Hurtowego S.A. na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 10 czerwca 1998 r. Przekazanie środków finansowych na w/w jednostkę nastąpiło 22 lipca 1998 r.

Udział Gminy Tuchola w spółkach

Gmina Tuchola posiada 1 100 udziałów o wartości 550 000,00 zł w Spółce „Szpital Tucholski” w Tucholi, które zostały objęte na podstawie uchwały nr XI/94/03 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 27 czerwca 2003 r. w sprawie przystąpienia Gminy Tuchola do Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością „Szpital Tucholski” w Tucholi, uchwały Rady Miejskiej Nr XXVIII/248/04 z dnia 30 grudnia 2004 r. i Nr XXIX/263/05 z dnia 28 stycznia 2005 r. w sprawie podwyższenia udziałów Gminy Tuchola w Spółce „Szpital Tucholski, Uchwały nr X/91/07 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 czerwca 2007 r. w sprawie zwiększenia udziałów Gminy Tuchola w Spółce "Szpital Tucholski" oraz na podstawie uchwały Rady Miejskiej Nr IX/71/15 z dnia 25 czerwca 2015 r. i Uchwały Nr IX/72/15 w sprawie wniesienia wkładu pieniężnego i niepieniężnego (aportu).

Ilość oraz wartość udziałów w Spółce przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5.

Nazwa spółki	Ilość udziałów	Wartość udziałów na dzień 31.12.2021 r.
„Szpital Tucholski” Sp. z o.o. w Tucholi	1 100	550 000,00 w zł

Udział Gminy Tuchola w komunalnych osobach prawnych

Gmina Tuchola wniosła aport do spółki pn. Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Wysokość aportów na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 16 074 539,36 zł. Spółka została powołana na podstawie uchwały nr XLVI/375/94 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 maja 1994 r. w sprawie nadania formy organizacyjno-prawnej dla działalności gospodarczej wykonywanej przez dotychczasowe Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tucholi zmienionej Uchwałą nr II/12/94 z dnia 22 lipca 1994 r. oraz Uchwałą Nr VI/55/94 z dnia 16 grudnia 1994 r. Przekazany majątek został zwiększony w latach 1999 – 2000, w latach 2006 - 2007 i w roku 2014 i 2016.

Wartość udziałów przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6.

Nazwa spółki	Wartość udziału na dzień 31.12.2021 r. w zł
Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Spółka z o.o.	16 074 539,36

Majątek użyty w roku 2021

Użyczenie to zobowiązanie, w wyniku którego użyczający zobowiązuje się zezwolić biorącemu, przez czas oznaczony lub nieoznaczony, na bezpłatne użytkowanie oddanej mu w tym celu rzeczy.

W wyniku zawartych umów Gmina użyczyła następujący majątek:

- W dniu 20 czerwca 2001 r. – grunt pod Kapliczką św. Rozalii na rzecz Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Jakuba Apostoła;

- W dniu 2 lipca 2003 r. – nieruchomość zabudowaną, położoną w Raciążu przy ul. Kasztelańskiej 3, oznaczoną geodezyjnie Nr 448/2 o pow. 644 m², na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Raciążu, zmienionej aneksem nr 1 z dnia 5 grudnia 2016 r.;
- W dniu 12 listopada 2007 r. część budynku o pow. 26,50 m², w byłej Szkole Podstawowej w Bładowie usytuowanego na działce oznaczonej geodezyjnie Nr 159/2 na rzecz Stowarzyszenia Rozwoju Sołectwa Bładowo „Blask” z przeznaczeniem na działalność statutową;
- W dniu 1 września 2008 r. nieruchomość położoną w Tucholi, o łącznej powierzchni 90 m², oznaczoną geodezyjnie nr 2369/8, z przeznaczeniem na prowadzenie działalności kulturalno – oświatowej, w tym urządzenie i prowadzenie „Rybakówki” centrum wiedzy i tradycji wędkarskiej;
- W dniu 2 stycznia 2017 r. pomieszczenia w budynku siedziby Urzędu Miejskiego w Tucholi na rzecz Związku Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Koło w Tucholi, Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy z siedzibą w Tucholi, Ogólnopolskiego Związku Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Batalionów Budowlanych Zarząd Powiatowy z siedzibą w Tucholi, Polski Związek Wędkarski Oddział Tuchola, Polskiego Związku Niewidomych Okręg Kujawsko – Pomorski Powiatowe Koło w Tucholi, Borowiackie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Tucholi;
- W dniu 1 marca 2010 r. nieruchomość położoną w Białej, o łącznej powierzchni 1179 m², oznaczoną geodezyjnie nr 520/4, 521/1, 520/5, zabudowaną budynkiem o pow. 60,14 m² na rzecz Tucholskiego Ośrodka Kultury w Tucholi z przeznaczeniem na prowadzenie działalności kulturalno – oświatowej, w tym świetlicy wiejskiej;
- W dniu 14 lipca 2010 r. nieruchomość gruntową wraz z oświetleniem położoną w Tucholi przy ul. Wincentego Witosa, o pow. 2450 m², działka nr 1454/32, z przeznaczeniem na lokalizację całonocnego miejsca lądowań i startów lotniczego pogotowia ratunkowego, na rzecz Starostwa Tucholskiego;
- W dniu 20 listopada 2012 roku kamerę cyfrową Sony z twardym dyskiem 30GB i dodatkową kartą pamięci model DCR-SR32 HANDYCAM z torbą na kamerę i statywem do kamery na rzecz Środowiskowego Domu Samopomocy w Tucholi;
- W dniu 21 grudnia 2015 r., 30 grudnia 2015 r., 30 grudnia 2016 r., 28 grudnia 2017 r., styczeń 2019 r., 2 stycznia 2020 r. i 4 stycznia 2021 r. – na rzecz Firmy Handlowo-Usługowej „LASER-TECH” - monitoring wizyjny;
- W dniu 2 stycznia 2017 r. na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Łosinach i Rzepicznej przekazano części nieruchomości stanowiącej pomieszczenie o pow. 8 m² w Łosinach i budynek strażnicy o pow. 15 m² w Rzepicznej;
- W dniu 1 października 2017 r. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej w Tucholi – wyposażenie placów zabaw na terenach położonych przy ul. Al. LOP 3, Al. LOP 9-11, ul. Kościuszki 3-7, ul. Pocztovej 15 D, ul. Cegielnianej 30, ul. Warszawskiej 24, ul. Warszawskiej 16, ul. Piastowskiej. W tym: karuzele tarczowe, zjeżdżalnie, sprężynowce, huśtawki wahadłowe, ścianka wspinaczkowa, urządzenie lniane „dwie sieci”, zestaw zabawowy;
- W dniu 1 października 2017 r. – na rzecz Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej w Tucholi przy ul. Cegielnianej - wyposażenie placu zabaw, w tym: urządzenie sprawnościowe, 2 szt. sprężynowca pojedynczego, zestaw rekreacyjny, huśtawkę podwójną;
- W dniu 17 marca 2020 r. na rzecz Miejskiego Centrum Lekarskiego w Tucholi - 2 laptopy Dell z torbami i myszkami oraz 18 lutego 2021 r. – 2 szt. urządzenia wielofunkcyjnego Brother;
- W dniu 2 marca 2021 r. na rzecz lekarza Rodzinnego w Raciążu – urządzenie wielofunkcyjne Brother;

- W dniu 7 sierpnia 2021 na rzecz lekarza Rodzinnego w Raciążu – komputer Toshiba Satellite Pro
- W dniu 16.08.2021 r. na rzecz Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi użyczono grunt o pow. 0,5000 ha z przeznaczeniem na szkolenie uczniów klas rolniczych.

Tabela nr 7. Wykaz majątku użyzonego wg wartości

Lp.	Użytkownik	Użyczony składnik majątku	Wartość brutto w zł na dzień 31.12.2021 r.
1.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jakuba Apostoła	Grunt o pow. 9 m ² w Tucholi przy ul. Nowodworskiego, dz. 1934/1	243,81
2.	Ochotnicza Straż Pożarna	Nieruchomość położona w Raciążu przy ul. Kasztelańskiej	106 775,47
3.	Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Bładowo „Blask”	Część budynku w byłej Szkole Podstawowej w Bładowie	2 002,87
4.	Polski Związek Wędkarski	Ogrodzenie	896,08
		Grunt o pow. 90m ²	46,80
5.	Tucholski Ośrodek Kultury	Budynek świetlicy w Białej	46 400,00
		Grunt	16 945,30
6.	Powiat Tucholski	Miejsce lądowań i startów lotniczego pogotowia ratunkowego wraz z oświetleniem	980,00
			12 215,86
7.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Tucholi	Kamera cyfrowa z torbą i statywem	550,00
8.	Firma Handlowo-Usługowa „LASER-TECH”	Monitoring	268414,48
9.	Ochotnicza Straż Pożarna	Pomieszczenie w budynku położonym w Łosinach	Brak danych
10.	Ochotnicza Straż Pożarna	Budynek strażnicy w Rzepicznej	39 939,92
11.	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko- Własnościowa	Urządzenia na place zabaw	89 346,89
12.	Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa	Wyposażenie placu zabaw	29 980,12
13.	Miejskie Centrum Lekarskie	Laptopy	7665,30
14.	Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi	Grunt oznaczony geodezyjnie nr 1485/51 na cele szkoleniowe	1 600,00
15.	Lekarz Rodzinny T.Ossowska D.Maciejaszek S.C.	Komputer i urządzenie wielofunkcyjne	3314,87
Razem:			627 317,77

Zestawienie rodzaju praw majątkowych wartościowo na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz dochody uzyskane w 2021 i planowane w 2022 roku przedstawia tabela nr 8, tabela nr 8A.

Tabela nr 8A. Dochody z majątku jednostek organizacyjnych

Wyszczególnienie	Dochody z majątku na dzień 31 grudnia 2021 r. w zł
Urząd Miejski w Tucholi i Gmina Tuchola	2 698 457,75
Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi	0,00
Środowiskowy Dom Samopomocy w Tucholi	0,00
Szkoły, GZO, Przedszkole nr 1 i nr 2	34 073,34
Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tucholi	52 170,52
Razem	2 784 701,61

Tabela nr 8. Zestawienie rodzaju praw majątkowych brutto wartościowo na dzień 31.12.2021 r. Dochody jednostek w 2021 roku oraz planowane na 2022 rok

Wyszczególnienie	Wartość majątku na dzień 31 grudnia 2021 r.	Prawo własności	Mienie w zarządzie	Użytkowanie wieczyste	Dzierżawa	Inne	Dochody Jednostek ogółem w 2021 r.	Plan dochodów na 2022 r. na podstawie uchwały XL/293/21 z dnia 17.12.2021 r.
Urząd Miejski w Tucholi i Gmina Tuchola	177 102 810,37	120 614 572,47	12 729 981,02	82 341,00	42 017 309,55	1 658 606,33	109 176 878,94	97 593 744,00
Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi	430 147,08					430 147,08	300 865,94	222 590,00
Środowiskowy Dom Samopomocy w Tucholi	485 726,89					485 726,89	13,19	250,00
Szkoły, GZO, Przedszkole nr 1 i nr 2	24 745 684,59		24 745 684,59				1 054 423,72	1 692 916,00
Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tucholi	5 171 768,49		5 171 768,49				313 916,40	440 500,00
Pomorska Agencja Rynku Hurtowego	2 000,00					2 000,00		
Udział w Spółce „Szpital Tucholski”	550 000,00					550 000,00		
Aport PK w Tucholi Sp. z o.o.	16 074 539,36					16 074 539,36		
Razem	224 562 676,78	120 614 572,47	42 647 434,10	82 341,00	42 017 309,55	19 201 019,66	110 846 098,19	99 950 000,00

Wierzytelności

W tabeli nr 9 przedstawiono wierzytelności według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

Tabela nr 9. Wierzytelności

Wyszczególnienie	Wierzytelności Wg Rb-N (w wartości nominalnej) Stan na 31.12.2020 r.	Wierzytelności Wg Rb-N (w wartości nominalnej) Stan na 31.12.2021 r.
Należności długoterminowe	23 977,20	17 110,90
Urząd Miejski w Tucholi	23 977,20	17 110,90
Należności krótkoterminowe	7 452 319,31	7 383 442,07
Gmina Tuchola i Urząd Miejski w Tucholi	7 368 322,33	7 280 955,87
Ośrodek Pomocy Społecznej	69 233,74	88 347,05
Gminny Zespół Oświatowy	11 666,14	11 472,91
Ośrodek Sportu i Rekreacji	3 097,10	2 666,24
Środowiskowy Dom Samopomocy	0,00	0,00

Ograniczone prawa rzeczowe

W tabeli nr 10 przedstawiono inne niż własność prawa majątkowe przysługujące Gminie Tuchola według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. i 31 grudnia 2021 r.

Tabela nr 10. Ograniczone prawa rzeczowe

Tytuł prawny	Stan na dzień na 31.12.2020 r.		Stan na dzień na 31.12.2021 r.	
	Liczba	Wartość	Liczba	Wartość
Hipoteka na nieruchomościach	19	717 213,08	21	939 742,28
Wpisy hipoteczne dotyczące osób prawnych	8	300 404,60		416 964,60
Wpisy hipoteczne dotyczące osób fizycznych	11	416 808,48		522 777,68
Służebność	1	404,50	1	404,50
Obręb Raciąż	1	404,50	1	404,50
Użytkowanie (wartość księgowa)	1	13 141,90	1	13 141,90

W okresie od dnia sporządzenia poprzedniej informacji nastąpiło zwiększenie wartości wpisów hipotecznych z tytułu zaległości podatkowych z uwagi na ustanowienie kolejnych wpisów w księgach wieczystych nieruchomości stanowiących własność osób fizycznych i prawnych.

Służebność dotyczy ustanowionej na podstawie aktu notarialnego Repertorium A numer 4030/2015 z dnia 2 lipca 2015 r. odpłatnej służebności drogowej polegającej na prawie

przechodu i przejazdu przez część działek numer 353/5 LP i 353/7 LP stanowiących własność Lasów Państwowych do działki zabudowanej grodziskiem wczesnośredniowiecznym, położonych w obrębie Raciąż. Ustalono wynagrodzenie za rok 2021 w wysokości 404,50 zł brutto.

Użytkowanie dotyczy nabytego przez Polski Związek Działkowców prawa użytkowania nieruchomości zajmowanej przez rodzinny ogród działkowy - ROD „Borowianka” położonej w Tucholi przy ul. Czarna Droga, oznaczonej geodezyjnie nr 837/9 o powierzchni 1,9261 ha.

Zobowiązania zabezpieczone na majątku Gminy Tuchola

W tabeli nr 11 przedstawiono odpłatne zobowiązania zabezpieczone na majątku Gminy Tuchola wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. Zobowiązania dotyczą ustanowionych odpłatnych służebności drogowych polegających na prawie przechodu i przejazdu przez działkę nr 553/3 do drogi publicznej – ulicy Wczasowej w Raciążu oraz przez działkę 2184/55 w Tucholi od budynku wspólnoty mieszkaniowej do ulicy Grunwaldzkiej.

Tabela nr 11. Zobowiązania na majątku

Tytuł prawny	Stan na dzień na 31.12.2021 r.	
	Liczba	Roczna wartość opłaty netto w 2021 r.
Służebność	2	261,79
Tuchola, ul. Grunwaldzka	1	162,60
Raciąż, ul. Wczasowa	1	99,19

Gospodarowanie nieruchomościami Gminy Tuchola

Gminny zasób nieruchomości tworzą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Podstawową formą przejęcia mienia Skarbu Państwa przez Gminę Tuchola jest komunalizacja z mocy prawa oraz komunalizacja na wniosek gminy. Nabycie nieruchomości następowało na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych oraz ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Gminny zasób nieruchomości stanowią również nieruchomości, które:

- 1) zostały nabyte, w drodze umowy, na własność lub w użytkowanie wieczyste gminy,
- 2) stały się własnością gminy w drodze zamiany lub darowizny, albo co do których gmina uzyskała w tym trybie prawo użytkowania wieczystego,
- 3) pozostały po zlikwidowanych lub sprywatyzowanych komunalnych osobach prawnych oraz zlikwidowanych jednostkach organizacyjnych,
- 4) zostały nabyte w drodze podziałów oraz scaleń i podziałów,
- 5) zostały przejęte na własność gminy na podstawie innych tytułów prawnych.

Zakres ujawnienia mienia komunalnego

Stan gruntów stanowiących własność Gminy Tuchola na dzień 31.12.2021 r. przedstawia tabela nr 12.

Tabela nr 12. Grunty Gminy Tuchola

Obręb	Powierzchnia w ha
Tuchola	210,2444
Bładowo	39,6190
Kiełpin	24,8327
Kłoczek	41,7710

Obręb	Powierzchnia w ha
Legbąd	36,8857
Łosiny	15,7842
Mały Mędromierz	34,8300
Raciąż	42,0618
Stobno	42,1876
Wielka Komorza	11,2431
Łyskowo	0,3790
Wspólnoty mieszkaniowe	1,6937
Grunty w trwałym zarządzie	15,7481
Grunty w użytkowaniu	1,9261
Razem	519,2064

Wartość księgowa gruntów Gminy Tuchola wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła 14 366 057,58 zł.

Gmina Tuchola jest użytkownikiem wieczystym gruntów Skarbu Państwa położonych w Tucholi przy ul. Kolejowej o łącznej pow. 0,3674 ha o wartości 82 341,00 zł. Opłaty jakie wносиła Gmina Tuchola na rzecz Skarbu Państwa w roku 2021 wynosiły 2 173,23 zł.

Tabela nr 13. Grunty Skarbu Państwa oddane w użytkowanie wieczyste na rzecz Gminy Tuchola

Obręb	Powierzchnia użytkowania wieczystego w ha
Tuchola	0,0136
Tuchola	0,2916
Tuchola	0,0545
Tuchola	0,0077
Razem	0,3674

Gmina Tuchola ponadto jest właścicielem gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste, wartość księgowa tych gruntów na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła 3 243 209,74 zł. Stan tych gruntów przedstawia tabela nr 14.

Tabela nr 14. Grunty oddane w użytkowanie wieczyste

Powierzchnia gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste w m ²				
Ogółem	Podział na osoby prawne i fizyczne		Podział na cele, na które przekazano grunty	
651210	Osoby prawne:	572 104	Budownictwo wysokie	17 372
			Cele publiczne	64 607
			Garáže	4 105
			Handlowe	7 791
			Przemysłowe	209 647
			Rzemieślnicze	1 016
			Ogrody działkowe	256 043
			Działalność kulturalna	9 505
			Kościelne	2 018
	Osoby	79 106	Budownictwo jednorodzinne	6 624

Powierzchnia gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste w m ²			
Ogółem	Podział na osoby prawne i fizyczne		Podział na cele, na które przekazano grunty
	fizyczne:		
		Garáže	901
		Handlowe	6 447
		Przemysłowe	65 134

W tabeli nr 15 przedstawiono powierzchnię nieruchomości przekazanych przez Gminę Tuchola w trwały zarząd. Wg stanu na dzień 31.12.2021 r. powierzchnia przekazanych gruntów wynosiła 15,7481 ha.

Tabela nr 15. Grunty w trwałym zarządzie

Lp.	Użytkownik	Powierzchnia w m ²
1.	Szkoła Podstawowa nr 1	9 546
2.	Szkoła Podstawowa nr 2	13 506
3.	Szkoła Podstawowa nr 3	9 098
4.	Szkoła Podstawowa nr 5	9 353
5.	Szkoła Podstawowa Raciąż	8 600
6.	Szkoła Podstawowa Legbąd	19 059
7.	Szkoła Podstawowa Kielpin	7 508
8.	Sołectwo Kielpin	4 151
9.	Szkoła Podstawowa Stobno	8 739
10.	Przedszkole nr 1, Tuchola ul. Bydgoska 13B	10 509
11.	Przedszkole nr 2, Tuchola, ul. Piastowska 32	6 942
12.	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tucholi – hotel „Olimp”	4 784
13.	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tucholi – stadion	40 010
14.	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tucholi – Orlik w Raciążu	5 676
	Razem	157 481

W tabeli nr 16 przedstawiono powierzchnię nieruchomości przekazanych przez Gminę Tuchola na podstawie uchwał Rady Miejskiej na rzecz sołectw. Wg stanu na dzień 31.12.2021 r. powierzchnia przekazanych gruntów wynosiła 21,0618 ha. W roku 2021 w wyniku wznowienia granic działki położonej w Legbądzie przy ul. Szkolnej, oznaczonej geodezyjnie nr 619 i dokonania nowych pomiarów nastąpił ubytek obszaru o 368 m², gruntów przekazanych na rzecz Sołectwa Legbąd. Ponadto w minionym roku na podstawie Uchwały XXXIV/244/21 z dnia 28.05.2021 r. nastąpiło zwiększenie powierzchni gruntów przekazanych na rzecz sołectwa Raciąż, położonych w miejscowości Wysoka.

Tabela nr 16. Grunty przekazane na rzecz sołectw

Lp.	Użytkownik	Powierzchnia w ha
1.	Sołectwo Legbąd	3,4713
2.	Sołectwo Rzepiczna	0,4600
3.	Sołectwo Raciąż	1,5544
4.	Sołectwo Mały Mędromierz	2,5102

Lp.	Użytkownik	Powierzchnia w ha
5.	Sołectwo Stobno	0,3500
6.	Sołectwo Białowieża	0,8076
7.	Sołectwo Bładowo	4,9062
8.	Sołectwo Kiełpin	2,2193
9.	Sołectwo Klocek	1,6917
10	Sołectwo Mała Komorza	3,0911
	Razem	21,0618

Gmina Tuchola na dzień 31.12.2021 r. była w posiadaniu nieruchomości o łącznej powierzchni 7 358,67 m², na podstawie umów najmu, dzierżawy, użyczenia, użytkowania i porozumienia zawartymi z osobami fizycznymi i prawnymi z przeznaczeniem na cele publiczne. Wykaz terenów wraz z opisem przeznaczenia przedstawiono w tabeli 17.

Tabela nr 17. Grunty we władaniu Gminy Tuchola

Lp	Nr działki	Położenie	Pow. w m ²	Rodzaj umowy	Przeznaczenie
1.	Część działki nr 113/2	Klocek	567	Umowa dzierżawy	Ścieżka rowerowa
2.	Część działki nr 40/1 LP	Klocek	1200	Umowa o udostępnienie nieruchomości	Ścieżka rowerowa
3.	Część działki nr 650	Legbąd	200	Umowa użyczenia	Ścieżka rowerowa
4.	Część działki nr 112/13 i nr 112/14	Klocek	90	Umowa użyczenia	Ścieżka rowerowa
5.	nr 816	Legbąd	229	Umowa najmu	Pod droga gminną nr 010101C relacji Legbąd Fojutowo
6.	Część działki nr 361/4	Mały Mędromierz	3,50	Umowa użyczenia	Pod wiatą przystankową w Małym Mędromierzu
7.	Część działki nr 3085/1	Tuchola, ul. Jana Pawła II	500	Umowa użyczenia	Pod placem zabaw wraz z ogrodzeniem
8.	Część działki nr 624	Rzeka Graniczek Obręb Legbąd	3,90	Umowa użytkowania Nr 3/2009	Na potrzeby infrastruktury komunalnej (wod. - kan. i energetycznej)
9.	Część działki nr 1214/1,	Tuchola, ul. Podmiejska	625,75	Umowa użytkowania Nr 19/2011	Teren jeziora Głębołek celem rekreacji, turystyki, sportów wodnych oraz amatorskiego połowu ryb (pomosty)
10.	Część działki nr 684/5	Tuchola plac Zamkowy 1	25	Umowa użytkowania Nr 20/2011	Most na rzece Kicz

Lp	Nr działki	Położenie	Pow. w m ²	Rodzaj umowy	Przeznaczenie
11.	Część działki nr 684/5	Tuchola plac Zamkowy 1	51,90	Umowa użytkowania Nr 21/2011	Taras widokowy przy restauracji „Patio”
12.	Część działki nr 305/1	Stobno Obręb Stobno	351,60	Umowa użytkowania Nr 73/2012	Teren jeziora Stobno celem rekreacji, turystyki, sportów wodnych (pomosty, utwardzona nawierzchnia, teren ogniska, bojki cumownicze, rurociąg)
13.	Część działki nr 580	Biała Obręb Klocek	200,64	Umowa użytkowania Nr 65/2012	Teren jeziora Białego celem rekreacji, turystyki, sportów wodnych oraz amatorskiego połowu ryb
14.	Część działki nr 1008/1	Obręb Raciaż	1,48	Umowa użytkowania Nr 7/2013	Pod strugą Ciechocińską celem ułożenia przewodu wodociągowego
15.	Część działki nr 624	Obręb Legbąd	11	Umowa użytkowania Nr 13/2013	Celem odprowadzania wód opadowych do rzeki Graniczek
16.	Część działki nr 684/5	Obręb Tuchola ul. Kolejowa	12,9	Umowa użytkowania Nr 12/2014	Budowa wylotu betonowego w celu odprowadzania wód opadowych do Strugi Kicz
17.	Część działki nr 624	Obręb Legbąd	7	Umowa użytkowania Nr 11/2014	Odprowadzanie wód popłucznych ze stacji uzdatniania wody za pomocą istniejącego wylotu betonowego do rzeki Graniczek
18.	Część działki nr 1214/1	Obręb Tuchola	750	Umowa użytkowania Nr 918/U/2020	Pod pomost rekreacyjny łączący dwa brzegi jeziora Głęboczek składający się z dwóch części: pokładu głównego o pow. 585 m ² oraz pokładu widokowego o pow. 165 m ²
19.	Część działek nr 91/4 i nr 212	Obręb Klocek	3	Umowa użytkowania Nr 13/2020	Pod obiektem związanym z infrastrukturą transportu drogowego – mostem przechodzącym przez Wielki Kanał Brdy w km 0+756
20.	Część działki nr 41/9	Wielka Komorza	8	Umowa użyczenia	Pod ustawienie wiaty przystankowej w Wielkiej Komorzy
21.	nr 1848 nr 1849	Tuchola ul. Staromiejska Starofarna	879	Umowa dzierżawy	Parking ogólnodostępny
23.	595/5	Legbąd, ul. Ks. Chudzińskiego	1628	Umowa dzierżawy	Parking ogólnodostępny
24.	684/7	Tuchola	10	Umowa użytkowania Nr 217/U/2018	Przejście rurociągu tłoczego kanalizacji sanitarnej na rzece Kicz
	Razem		7 358,67		

Nabycie nieruchomości przez Gminę Tuchola w roku 2021

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Gmina Tuchola nabyła na własność nieruchomości niezabudowane o łącznej powierzchni 1,9115 ha. Szczegółowe informacje znajdują się w tabelach 18-20.

W tabeli nr 18 przedstawiono nieruchomości wydzielone na wniosek właścicieli, przejęte przez Gminę Tuchola z mocy prawa, na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, przeznaczone pod poszerzenie dróg gminnych. Są to drogi przy ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i ul. Gabrieli Zapolskiej w Tucholi oraz poszerzenia dróg w miejscowości Borki. Działki przeszły na własność Gminy za odszkodowaniem, które zostanie ustalone w roku 2022.

Tabela nr 18. Grunty pod drogi gminne i ulice przejęty z mocy prawa – art. 98 ust. 1

Forma nabycia powodująca zwiększenie zasobu mienia	Ilość decyzji	Pow. w m ²	Wysokość odszkodowania	Nr decyzji Burmistrza Tucholi
Tuchola, ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego ul. Gabrieli Zapolskiej Działka nr 941/24	1	1451	Zostanie ustalona w roku 2022	WM.6831.33.2020.L M z dnia 5.02.2021 r.
Borki 962/4 Działki nr 962/10 976/6	1	1539 643 2275	Zostanie ustalona w roku 2022	WM.6831.30.2021.L M z dnia 29.11.2021 r.

W tabeli nr 19 przedstawiono wykaz nieruchomości przejętych przez Gminę Tuchola poprzez przyjęcie darowizny.

Na podstawie aktu notarialnego w roku 2021 Gmina Tuchola stała się właścicielem terenu pod przepompownią ścieków w Tucholi przy ul. Krzywej. Grunt o powierzchni 41 m² przejęto od osoby fizycznej o wartości 4 300,00 zł.

Tabela nr 19. Grunty przejęte w wyniku darowizny

Położenie	Oznaczenie geodezyjne	Przeznaczenie	Pow. w m ²	Wartość brutto w zł
Tuchola, ul. Krzywa	1956/3	Pod przepompownią ścieków	41	4 300,00

W tabeli nr 20 przedstawiono nieruchomości przejęte przez Gminę Tuchola z mocy prawa na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. W roku 2021 Starosta Tucholski wydał decyzję Nr Tuch.225.2020 z dnia 8 marca 2021 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej DECYZJA Nr TUCH.225.2020 pod nazwą „Budowa drogi publicznej - łącznika między ulicą Budowlaną a ulicą Cegielnianą w Tucholi od km 0+000 do km 0+732,47”. Wydzielone pod drogi gminne działki stały się z dniem, gdy decyzja stała się ostateczna, własnością Gminy Tuchola. Starosta Tucholski prowadzi postępowanie w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania za przejęte działki.

Tabela nr 20. Grunty pod drogi gminne przejęte z mocy prawa - ZRID

Oznaczenie geodezyjne	Pow. gruntu w m ²	Położenie	Podstawa przejęcia
1611/8	270	Łącznik ul. Cegielniana	DECYZJA Nr TUCH.225.2020 pod nazwą „Budowa drogi publicznej -
1398/7	3376		

1475/3	323	i ul. Budowlana	łącznika między ulicą Budowlaną a ulicą Cegielnianą w Tucholi od km 0+000 do km 0+732,47"
1395/7	627		
1471/3	198		
1397/1	536		
1400/4	3877		
1402/11	2383		
1394/1	716		
1396/5	860		
Razem	13166		

Obrót nieruchomościami w roku 2021

Obrót nieruchomościami w roku 2021, stanowiącymi własność Gminy Tuchola przedstawia tabela nr 21, w której wykazano dochody oraz sposób zagospodarowania.

Tabela nr 21. Obrót nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Tuchola w roku 2021

Sposób zagospodarowania	Ilość nieruchomości	Pow. w m ²	Wpływy w 2021 roku w zł
Sprzedaż nieruchomości niezabudowanych w drodze przetargów nieograniczonych	10	9 878	772 113,78
Dochody uzyskane w roku 2021 ze sprzedaży nieruchomości niezabudowanej w drodze przetargu ograniczonego na poprawę zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej – umowa sporządzona w roku 2022			202 821,13
Zasiedzenie nieruchomości Gminy Tuchola	2	30	0,00
Sprzedaż lokali mieszkalnych	3	294	189 660,00
Przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	1	18	742,00
Dzierżawa, najem	61	375 571	70 428,16
Najem świetlic	8		15 020,00
Użyczenie	8	9 395	
Razem	92	395 186	1 250 785,07

W roku 2021 w wyniku 10 transakcji sprzedano w trybie przetargów nieograniczonych nieruchomości o łącznej powierzchni 9 878 m², z czego uzyskano dochody w wysokości 772 113,78 zł, tj.:

- pięciu działek niezabudowanych położonych w Tucholi - Rudzki Most II przy ul. abp. Jakuba Świnki - przeznaczonych na cele mieszkalne do zabudowy budynkami wolnostojącymi – 343 902,43 zł,

- pięciu działek niezabudowanych położonych w Tucholi - Rudzki Most II przy ul. Piotra Szafrąca na terenie przeznaczonych pod usługi nieuciążliwe z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 428 211,35 zł.

Ponadto w roku 2021 uzyskano dochody, w kwocie 202 821,13 zł ze sprzedaży nieruchomości sprzedawanej w przetargu nieograniczonym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej, położonej w Tucholi przy ul. Spółdzielczej. Akt notarialny dotyczący tej sprzedaży został zawarty w roku 2022.

W omawianym okresie osoba fizyczna nabyła przez zasiedzenie własność nieruchomości położonych w Tucholi przy ul. Gabrychów, stanowiących działkę oznaczoną numerem 1843/3 o powierzchni 24 m² i numerem 1843/8 o powierzchni 6 m². Zbycie nastąpiło na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Tucholi I Wydziału Cywilnego.

W omawianym okresie kontynuowano sprzedaż lokali mieszkalnych. Zbyto 3 lokale za cenę 189 045,00 zł. Pierwszeństwo w nabyciu posiadali dotychczasowi najemcy lokali mieszkalnych. Część należnej kwoty, stanowiącej wadium, wynoszące 615,00 zł uiszczono w roku 2020. Ponadto w związku z planowaną sprzedażą kolejnych dwóch lokali mieszkalnych do budżetu wpłynął dochód z uiszczonego przez najemców - wadium w kwocie 1 230,00 zł. Ostatecznie w roku 2021 łączny dochód ze sprzedaży lokali wyniósł 189 660,00 zł.

W roku 2021 Burmistrz Tucholi na wniosek użytkownika wieczystego, dokonał przekształcenia użytkowania wieczystego we własność nieruchomości o powierzchni 18 m², zabudowanej garażem. Dochody z tytułu ustalonej opłaty wyniosły 745,00 zł.

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. Gmina Tuchola zawarła 61 umów dzierżaw nieruchomości o powierzchni gruntu 37,5571 ha i 8 umów użyczeń nieruchomości o powierzchni gruntu 0,9395 ha. Dochody z tego tytułu wyniosły 70 428,16 zł. Umowy dotyczą wydzierżawienia nieruchomości na cele rolne, przemysłowe, handlowe, targowe, mieszkaniowe, sportowe, turystyczne, gastronomiczne i inne. W roku 2021 zawarto umowy dzierżaw okolicznościowych w 8 świetlicach przekazanych do zarządzania na rzecz sołectw. Dochody z tego tytułu wyniosły 15 020,00 zł.

Dochody Gminy Tuchola wynikające z gospodarowania mieniem

Dochody Gminy wynikające z gospodarki gruntami i nieruchomościami w okresie od 1.01.2021 r. do 31.12.2021 r. przedstawia tabela nr 22.

Tabela nr 22. Dochody z mienia – dział 700

Wyszczególnienie	Wpływy na dzień 31.12.2021 r. w zł
Sprzedaż nieruchomości	1 164 594,91
Dzierżawa i najem mienia komunalnego, w tym: - dzierżawa nieruchomości – 66 069,71 zł - dzierżawa lokali mieszkalnych i użytkowych przekazanych w zarząd na rzecz Przedsiębiorstwa komunalnego w Tucholi Sp. z o.o. – 1 045 444,56 zł	1 111 514,27
Dzierżawa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej	16 723,44
Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego i trwałego zarządu	332 819,62
Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	26 651,40
Odsetki	15 109,61

Wyszczególnienie	Wpływy na dzień 31.12.2021 r. w zł
Wpływy w tytułu kosztów upomnień, opłaty i dochody różne	1 952,94
Służebności	261,79
Razem:	2 669 627,98

Wartość osiągniętych dochodów w roku 2021 z gospodarki gruntami i nieruchomościami w dziale 700 wynosi 2 669 627,98 zł. Najwięcej wpływów osiągnięto z tytułu sprzedaży majątku – 1 164 594,91 zł, co stanowi 43,62 %, dzierżawy i najmu mienia komunalnego – 1 111 514,27 zł, co stanowi 41,64 % oraz z tytułu oddania w użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd – 332 819,62 zł, co stanowi 12,47 %.

Ważniejsze zadania do wykonania w roku 2022

1. Sprzedaż niezabudowanych działek położonych w Tucholi w Rudzkim Moście II, przy ul. Jana III Sobieskiego i ul. abp Jakuba Świnki, przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.
2. Sprzedaż niezabudowanych działek położonych w Tucholi w Rudzkim Moście II, przy ul. Piotra Szafranca, przeznaczonych pod usługi nieuciążliwe z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.
3. Przygotowanie dalszych 2 działek do sprzedaży, położonych w Rudzkim Moście I, przy ul. Wrzosowej i ul. Sokolniczej oraz Jesionowie przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.
4. Sprzedaż działki położonej w Tucholi przy ul. Plaskosz z przeznaczonej jako teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej.
5. Przygotowanie i sprzedaż nieruchomości niezabudowanych położonych w miejscowości Słupy o powierzchni 1700 m², Brody o powierzchni 1700 m².
6. Dalsza sprzedaż lokali mieszkalnych na rzecz najemców.
7. Sprzedaż lokalu nr 1 położonego w Tucholi przy ul. Sportowej 1 w drodze przetargu nieograniczonego.
8. Przejmowanie z mocy prawa na własność Gminy Tuchola nieruchomości na cele publiczne, tj. pod drogi gminne na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami
9. Kontynuacja sprawy związanej z wydaniem przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego, decyzji komunalizacyjnej o nabyciu nieruchomości przez Gminę Tuchola z mocy prawa na własność, na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. Przepisów wprowadzających ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych. Teren wykazany został w tabeli nr 23.

Tabela nr 23. Grunt do przejęcia z mocy prawa

Nr geodezyjny działki	Pow. w m ²	Położenie	Przeznaczenie
836/6	173	Tuchola, ul. Kasztanowa	Cele publiczne część ul. Kasztanowej

10. Przejęcie od Skarbu Państwa drogi położonej w miejscowości Rzepiczna, na wniosek złożony do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych. Przejęcie nastąpi na podstawie decyzji komunalizacyjnej wydanej przez Wojewodę. Teren wykazany został w tabeli nr 24.

Tabela nr 24. Grunt do przejęcia z mocy prawa

Nr geodezyjny działki	Pow. w m ²	Położenie	Przeznaczenie
691/2	278	Rzepiczna Obręb Klocek	Cele publiczne pod drogę

11. Wypłata odszkodowań na rzecz byłych właścicieli, za przejęte na podstawie decyzji Starosty Sępoleńskiego Nr 6740.313.2018 z dnia 18 września 2018 r., o zatwierdzeniu projektu budowlanego i udzieleniu zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, nieruchomości położonych w Tucholi przy ul. Budowlanej i ul. Plaskosz.
12. Po uzyskaniu zgody Sądu Rejonowego w Tucholi, złożenie do depozytu, odszkodowań ustalanych przez Starostę Tucholskiego za tereny przejęte przez Gminę Tuchola, na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych, położonych w Tucholi wzdłuż jeziora Głębocek, przy ul. Chopina, ul. Karasiewicza i przy ul. Dworcowej.
13. Wypłata odszkodowań na rzecz byłych właścicieli nieruchomości przejętych przez Gminę Tuchola, na podstawie decyzji Starosty Tucholskiego Nr Tuch.114.2020 z dnia 3 listopada 2020 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie ulicy Mickiewicza i ulicy Wiejskiej wraz z budową drogi gminnej na działkach o nr ewid. 945/1 i 943 oraz budową drogi gminnej na działce o nr ewid. 996/1 w Tucholi.
14. Wypłata odszkodowań na rzecz byłych właścicieli nieruchomości przejętych przez Gminę Tuchola, na podstawie decyzji Starosty Tucholskiego ZRID Decyzja NR 6740.TUCH.225.2020.WK z dnia 8 marca 2021 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pod nazwą „Budowa drogi publicznej - łącznika między ulicą Budowlaną a ulicą Cegielnianą w Tucholi od km 0+000 do km 0+732,47”.
15. Przejęcie nieodpłatne drogi - w formie darowizny od Rolniczej Spółdzielni Usługowo-Handlowej o pow. 1504 m² oznaczonej geodezyjnie nr 567/7 położonej w obrębie Bładowo.
16. Sprzedaż nieruchomości położonej w Tucholi przy ul. Podmiejskiej, o pow. 133 m² w drodze bezprzetargowej na rzecz Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Bydgoszczy z przeznaczeniem na realizację prowadzonej działalności wychowawczej, oświatowej i sportowej przez Koło PZW nr 135 Tuchola.
17. Na wiosek ENEA Operator Sp. z o.o., zamiana własności nieruchomości położonej w Tucholi przy ul. Zamkowej – działki oznaczonej geodezyjnie nr 2284/1 o powierzchni ok. 30 m², celem budowy nowej stacji transformatorowej wraz z urządzeniami towarzyszącymi i wyprowadzeniami na prawo użytkowania wieczystego działki oznaczonej geodezyjnie nr 1902/1, o powierzchni 36 m², przy ul. Chojnickiej.

Tabela nr 25 przedstawia szczegółowy plan na 2022 rok dochodów Gminy w zakresie gospodarki nieruchomościami.

Tabela nr 25. Plan na 2022 rok. Dochody

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2022 rok w zł
1.	Wpływy z opłat z tytułu służebności	262,00
2.	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego i trwałego zarządu	252 000,00
3.	Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 000,00
4.	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	1 000,00

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2022 rok w zł
5.	Wpływy z różnych opłat, w tym użytkowanie pod tarasem przy lokalu gastronomicznym przy placu Zamkowym 1A – zwrot kosztów na rzecz Gminy Tuchola	380,00
6.	Wpływy z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	1 088 600,00
	· Lokali mieszkalnych i użytkowych	1 020 500,00
	· Mienia komunalnego	68 100,00
7.	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	23 100,00
8.	Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, w tym:	3 715 300,00
	· Sprzedaż 10 lokali mieszkalnych	370 000,00
	· Sprzedaż nieruchomości Gminy na własność, w tym:	3 345 300,00
	- Sprzedaż nieruchomości położonych w Tucholi przy ul. Jana III Sobieskiego i ul. abp Jakuba Świnki z przeznaczeniem na cele zabudowy mieszkaniowej	
	- Sprzedaż nieruchomości położonych w Tucholi przy ul. Piotra Szafrąca pod usługi nieuciążliwe z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	
	- Sprzedaż nieruchomości położonej w Tucholi przy ul. Plaskosz na cele inwestycyjne jako teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej	
	- Sprzedaż działek położonych w Tucholi przy ul. Wrzosowej	
9.	Wpływy z pozostałych odsetek	1 500,00
10.	Wpływy z różnych dochodów	1 500,00
	Razem:	5 084 642,00

Drogi lokalne

Na dzień 31.12.2021 r. długość dróg gminnych wynosiła 106,2 km, a długość dróg lokalnych miejskich wynosiła 55,7 km. Charakterystykę tych dróg przedstawia tabela nr 26.

Tabela nr 26. Drogi

Charakterystyka drogi gminnej	Drogi gminne w km	Drogi miejskie w km
Drogi o nawierzchni twardej:		
a) nieulepszonej: z brukowca, tłucznia lub żwiru	17,8	1,0
b) ulepszonej: kostkowe, betonowe, bitumiczne	24,7	36,7
Drogi o nawierzchni gruntowej:		

Charakterystyka drogi gminnej	Drogi gminne w km	Drogi miejskie w km
a) profilowane - odpowiedni profil poprzeczny	37,6	12,6
b) wzmocnione, ulepszone; pospółką, żwirem, żużlem paleniskowym, tłuczniem	26,1	5,4
Razem:	106,2	55,7

Obiekty mostowe

I. Mosty w ciągu ulic miasta Tuchola: 7 szt., 69,59 mb, 461,60 m².

II. Mosty w ciągu dróg gminnych: 5 szt., 67,10 mb, - 343,40 m².

III. Przepusty szt. 25, mb 202,0, w tym:

1. ϕ 0,30 - szt. 3 - mb 18
2. ϕ 0,50 - szt. 2 - mb 17
3. ϕ 0,60 - szt. 6 - mb 45
4. ϕ 0,80 - szt. 3 - mb 21
5. ϕ 1,00 - szt. 2 - mb 10
6. ϕ 1,10 - szt. 2 - mb 36
7. ϕ 1,20 - szt. 1 - mb 8
8. ϕ 1,30 - szt. 1 - mb 4
9. ϕ 1,40 - szt. 2 - mb 16
10. ϕ 1,50 - szt. 2 - mb 19
11. ϕ 2,00 - szt. 1 - mb 8

W roku 2021 na remonty kapitalne dróg gminnych przeznaczono kwotę w wysokości 565.315,03 zł. Wykorzystano kwotę 536.371,90 zł.

W ramach wydatków wykonano następujące prace:

- remont nawierzchni chodników: ul. Orzeszkowa, ul. Myśliwska w Tucholi,
- remont nawierzchni przy ul. Karasiewicza (za budynkiem OPS),
- remont drogi gminnej Woziwoda – Kiełpiński Most na odcinku 0,5 km (przy współudziale Lasów Państwowych)
- remont nawierzchni ulic masą z recyklera.

Inwestycje drogowe w 2021 roku

1. Przebudowa ulicy Sępoleńskiej

Zadanie zrealizowane przez Firmę MARBRUK Sp. z o. o. Sp. k. za kwotę 40 597,36 zł. W ramach zadania wykonano doświetlenie przejść dla pieszych na ulicy Sępoleńskiej oraz w obszarze skrzyżowania ulicy Sępoleńskiej z ulicą Kolejową, a także montaż sygnalizatorów świetlnych dla wyjazdu pojazdów straży pożarnej.

2. Przebudowa drogi gminnej 010102C Łosiny - Fojutowo

Wykonawcą zadania była firma Zakład Sprzętowo-Transportowy Czesław Pawłowski z Tucholi, za kwotę 823 139,27 zł. W ramach zadania wykonano odcinek drogi o długości 1,365 km, tj. o powierzchni 5 995,00 m², w technologii z betonu asfaltowego wraz z przebudową 420,00 m kabla telekomunikacyjnego.

3. Przebudowa ulicy Polnej i Zbożowej w Tucholi wraz z budową kanalizacji deszczowej

Wykonawcą inwestycji było Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Sp. z o. o., za kwotę 560 459,65 zł. W ramach zadania wykonano odcinek drogi o długości 210,00 m drogi – ul. Polnej oraz odcinek drogi o długości 84,00 – ul. Zbożowa. Powierzchnia wykonanych nawierzchni z betonowej kostki brukowej wynosi 1 580,74 m² (w tym nawierzchnia jezdni, wyniesione skrzyżowania, zjazdy i dojścia do posesji). Ponadto wykonano sieć kanalizacji deszczowej o długości: 84,00 m z rur PCV ø 200 mm, 155,30 m z rur PCV ø 250 mm, 42,3 m z rur PCV ø 160 mm (przykanaliki do wpustów deszczowych).

4. Przebudowa ulicy Zamkowej, Chojnickiej i Gabrychów

Wykonawcą zadania była Firma MARBRUK Sp. z o. o. Sp. k., z siedzibą Charzykowy, za kwotę 4 209 695,37 zł. W ramach inwestycji przebudowano ulicę Zamkową, Gabrychów, Szkolną i pl. Zamkowy oraz odcinek ulicy Chojnickiej między ulicą Gabrychów, a ulicą Zamkową. Prace budowlane polegały na przebudowie nawierzchni ulic, chodników, zjazdów do posesji i parkingu przy ul. Zamkowej oraz na przebudowie sieci oświetlenia drogowego oraz sieci elektroenergetycznych, kolidujących z układem drogowym. Ponadto wykonane zostały roboty związane z przebudową sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej. W ramach zadania wykonano również nasadzenia zieleni. Zadanie dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (dawniej Fundusz Rozwoju Dróg).

5. Przebudowa drogi gminnej nr 010127C Rzepiczna – Rosochatka

Wykonawcą zadania był Zakład Sprzętowo-Transportowy Czesław Pawłowski z Tucholi, za kwotę 147 971,62 zł. Roboty budowlane polegały na przebudowie drogi gminnej na odcinku o długości 266,57 m. Nawierzchnia jezdni została wykonana w technologii nawierzchni bitumicznej, zjazdy z betonowej kostki brukowej w kolorze grafitowym, dojścia do posesji z kostki betonowej szarej, oraz pobocza z kruszywa betonowego.

6. Przebudowa ulic Sambora I, Jana Tucholczyka i Jacka Pruszcza na osiedlu Rudzki Most II w miejscowości Tuchola, gmina Tuchola

Wykonawcą inwestycji było Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Sp. z o. o., za kwotę 1 058 186,37 zł. W ramach zadania wykonano przebudowę nawierzchni ulic w technologii z betonowej kostki brukowej wraz z zatokami postojowymi z betonowych płyt ażurowych, wraz z przejściami między ulicami – z betonowej kostki brukowej, a także wybudowana została sieć kanalizacji deszczowej. Zadanie dofinansowane zostało ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii:

A. Strategia rozwoju

Strategia rozwoju Gminy 2020+, jest częścią Strategii rozwoju obszaru powiatu tucholskiego, którą przyjęto uchwałą nr XVII/105/2016 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 17 marca 2016 r. Przyjęty tekst Strategii uzyskał akceptację Burmistrza Tucholi.

Podstawowym celem rozwoju Gminy jest zapewnienie mieszkańcom wysokiego standardu życia, co wymagać będzie poprawy stanu lub utrzymania jego obecnego dobrego poziomu, w wielu strefach życia i funkcjonowania gminy, z których za najważniejsze uznać należy:

- właściwą realizację zadań własnych przez samorządy, a więc przede wszystkim osiągnięcie i utrzymanie stanu wysokiej jakości oraz pełnej dostępności infrastruktury społecznej i technicznej,
- poprawę sytuacji na rynku pracy, w celu zwiększenia dochodów gospodarstw domowych,
- poprawę konkurencyjności oraz atrakcyjności powiatu i jego gmin oraz wykreowanie i utrwalenie pozytywnego wizerunku tego obszaru,
- utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego – jako kapitału powiatu istotnego zarówno dla jakości życia mieszkańców, jak też kreowania jego wizerunku i rozwoju gospodarczego,
- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej w układzie wewnętrznym (wewnątrz powiatu) i zewnętrznym (z innych obszarów) co jest podstawowym warunkiem otwarcia powiatu i czerpania z tego tytułu korzyści społecznych i gospodarczych,
- partycypację w środkach umożliwiającą dofinansowanie przedsięwzięć rozwojowych.

Aspiracją samorządu powiatowego oraz samorządów gminnych jest osiągnięcie właściwego poziomu realizacji zadań własnych oraz korzystnych warunków dla rozwoju przedsięwzięć komercyjnych, a więc zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia, mierzonej:

- dostępem do i stanem infrastruktury społecznej, technicznej i komunikacyjnej,
- poziomem bezrobocia i przedsiębiorczości,
- stanem środowiska przyrodniczego.

W Strategii wyróżniono poszczególne zagadnienia rozwojowe, w których skład weszły:

- zagadnienia rozwoju gospodarczego i turystyki,
- zagadnienia rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej,
- zagadnienia obsługi ludności w sferze usług,
- zagadnienia ochrony przyrody i dziedzictwa kulturowego,
- współpraca ponadpowiatowa.

Realizowana i koordynowana przez Starostwo Powiatowe w Tucholi ewaluacja Strategii ma na celu lepsze przygotowanie do planowanej aktualizacji dokumentu, po uchwaleniu strategii wyższego rzędu, w tym:

- Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 r. (co miało miejsce 21 grudnia 2020 r.);
- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027 r.

B. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy do zadań własnych gminy.

W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, Rada Miejska w Tucholi Uchwałą Nr XLI/291/17 z dnia 20 października 2017 r. uchwaliła studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tuchola.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego określają potencjalne możliwości zagospodarowania przestrzeni dla realizacji przyjętych celów poprzez sformułowanie rodzaju i zakresu zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Za główny cel rozwoju gminy przyjęto podniesienie standardu życia jej mieszkańców, przy zachowaniu równowagi pomiędzy aktywnością gospodarczą a ochroną środowiska przyrodniczego, krajobrazowego i kulturowego.

Dla realizacji celu głównego przyjęto następujące kierunki działania:

- a) dalszy rozwój gospodarczy poprzez wskazanie ofertowych terenów inwestycyjnych w celu pozyskania inwestorów tworzących nowe miejsca pracy,
- b) dalszy rozwój usług z zakresu obsługi ludności,
- c) zwiększenie atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej gminy i upowszechnianie jej walorów przyrodniczo-krajobrazowych,
- d) rozwój rolnictwa ekologicznego i leśnictwa,
- e) wzmocnienie funkcji miasta Tuchola jako siedziby powiatu i gminy pełniącej rolę administracyjną, usługowo-gospodarczą i mieszkaniową,
- f) ochrona istniejących zasobów środowiska przyrodniczego, krajobrazowego i kulturowego oraz poprawa jego stanu,
- g) dalsza rozbudowa i budowa nowej infrastruktury technicznej i komunikacji.

Zarówno studium jak i plany miejscowe, jako dokumenty polityki przestrzennej, ulegają co jakiś czas zmianom wynikającym z nast. przesłanek:

- część uwarunkowań i potrzeb przestrzennych podlega modyfikacjom,
- pojawiają się nowe rozwiązania techniczne nieujęte we wcześniejszych aktach planistycznych,
- zmianie ulegają przepisy prawne, co powoduje konieczność dostosowania studium i planów zagospodarowania do nowych regulacji.

Uchwałą Nr LVIII/413/18 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 16 listopada 2018 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tuchola oraz obowiązujących planów miejscowych dla terenu gminy Tuchola, za okres od 1.09.2011r. do 31.08.2018 r., przyjęto przedłożoną przez Burmistrza Tucholi analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Tuchola i uznano za aktualne:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tuchola uchwalone Uchwałą Nr XLI/291/17 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 20 października 2017r.,
- obowiązujące na terenie gminy Tuchola miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Zobowiązano Burmistrza Tucholi do monitorowania zachodzących zmian w procesie rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy Tuchola i w miarę potrzeb do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Uchwałą Nr XL/301/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17 grudnia 2021 r. przystąpiono do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuchola w zakresie obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Bładowo w rejonie składowiska odpadów.

C. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego i stanowi akt prawa powszechnie obowiązującego na obszarze nim objętym. W planie ustala się przeznaczenie terenów oraz określa sposób ich zabudowy i zagospodarowania.

Na obszarze Gminy Tuchola obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1) na terenie wiejskim:

Lp.	Numer uchwały - w sprawie - ogłoszenie
1	Uchwała Nr XXII/191/96 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 marca 1996 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę letniskową we wsi Klocek gm. Tuchola (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 10, poz. 52 z dnia 23 maja 1996 r.)
2	Uchwała Nr XXIII/199/96 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 kwietnia 1996 r. w sprawie zmiany w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gm. Tuchola we wsi Bładowo – dz. Nr 538/1 (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 17, poz. 77 z dnia 29 lipca 1996 r.)
3	Uchwała Nr XXII/192/96 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 marca 1996 r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gm. Tuchola we wsi Rzepiczna (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 10, poz. 53 z dnia 23 maja 1996 r.)
4	Uchwała Nr XXI/173/96 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 16 lutego 1996 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gm. Tuchola (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 7, poz. 39 z dnia 3 kwietnia 1996 r.)
5	Uchwała Nr XXXIII/286/97 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 31 stycznia 1997 r. w sprawie zmian w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gm. Tuchola we wsi Kiełpin - Wymysłowo (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 7, poz. 35 z dnia 19 marca 1997 r.)
6	Uchwała Nr XXXVIII/337/97 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 30 maja 1997 r. w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gm. Tuchola (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 27, poz. 137 z dnia 16 lipca 1997 r.)
7	Uchwała Nr IV/26/98 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 11 grudnia 1998 . w sprawie zmiany w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gm. Tuchola dot. dz. Nr 318/3 w Kiełpinie (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 7, poz. 30 z dnia 1 lutego 1999 r.)
8	Uchwała Nr II/7/98 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 16 listopada 1998 r. w sprawie zmiany w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Tuchola dot. dz. Nr 769/1 w Kiełpinie (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 66, poz. 428 z dnia 22 grudnia 1998 r.)
9	Uchwała Nr XII/100/99 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 28 maja 1999 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Tuchola w zakresie terenu zabudowy usługowej, położonego we wsi Wieka Komorza (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 47, poz. 403 z dnia 30 lipca 1999 r.)
10	Uchwała Nr XVIII/170/99 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkaniową cz. działki nr 29 w Mrowińcu Gm. Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 15, poz. 97 z dnia 24 marca 2000 r.)
11	Uchwała Nr XXII/226/2000 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 24 marca 2000 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów położonych na obszarze gm. Tuchola we wsiach Biała i Klocek (Dz. Urz. Woj. Kuj.- Pom. Nr 61, poz. 504 z dnia 8 września 2000 r.)

12	Uchwała Nr XXXII/278/2000 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17 listopada 2000 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych we wsi Mały Mędromierz w rejonie Szosy Bydgoskiej (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 3, poz. 31 z dnia 2 lutego 2001 r.)
13	Uchwał Nr XXV/246/2000 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 16 czerwca 2000 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkaniową i usługi cz. dz. Nr 539/2 we wsi Kiełpin gm. Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 73, poz. 577 z dnia 6 października 2000 r.)
14	Uchwała Nr XXX/274/2000 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 5 października 2000 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę usługowo-mieszkalną obszaru działki Nr 113/1 we wsi Mały Mędromierz gm. Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 8, poz. 60 z dnia 21 marca 2001 r.)
15	Uchwała Nr XXII/227/2000 Rady Miejskiej Tucholi z dnia 24 marca 2000 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów położonych na obszarze gminy Tuchola we wsiach: Biała, Bładowo, Kiełpin, Klocek, Legbąd, Mały Mędromierz i Stobno (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 61, poz. 505 z dnia 8 września 2000 r.)
16	Uchwała Nr XLVII/433/01 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 14 grudnia 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących treny położone we wsiach Legbąd, Kiełpin, Wielka Komorza, Raciąż, Wysoka, Biała, Łosiny, Stobno, Lubierzyn, Bładowo i Mały Mędromierz w gminie Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 64, poz. 1282 z dnia 18 czerwca 2002 r.)
17	Uchwała Nr XLIII/400/01 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 7 września 2001 r., w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy zagrodowej i usługowo-produkcyjnej części działki Nr 300/17 w Bładowie gm. Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 6, poz. 123 z dnia 6 lutego 2002 r.)
18	Uchwała Nr XLIII/401/01 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 7 września 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkalno-usługową działki Nr 272/1 oraz części działek Nr 268 i 272/3 w Bładowie gm. Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 6, poz. 124 z dnia 6 lutego 2002 r.)
19	Uchwała Nr XLVII/434/01 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 14 grudnia 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących tereny położone we wsiach: Legbąd, Biała, Rzepiczna i Kiełpin w gm. Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 64, poz. 1281 z dnia 18 czerwca 2002 r.)
20	Uchwała Nr XIII/100/03 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 19 września 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów położonych na obszarze gm. Tuchola, w obrębie geodezyjnym Klocek, we wsiach Biała – dz. Nr 501/7 i Klocek – dz. Nr 112/9 (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 5, poz. 41 z dnia 22 stycznia 2004 r.)
21	Uchwała Nr XIII/101/03 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 19 września 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów położonych na obszarze gm. Tuchola, w obrębie geodezyjnym Stobno (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 5, poz. 42 z dnia 22 stycznia 2004 r.)
22	Uchwała Nr XXIX/240/08 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 21 listopada 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów we wsiach Bładowo i Raciąż gm. Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 15, poz. 325 z dnia 24 lutego 2009 r.)
23	Uchwała Nr XXXV/316/09 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 maja 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkalno – usługową i produkcyjną działki nr 162 we wsi Bładowo (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 86, poz. 1493 z dnia 27 sierpnia 2009 r.)
24	Uchwała Nr XLIV/408/10 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 marca 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę

	mieszkalno – usługową działek nr 1042/3, nr 1042/4, nr 1042/14 i 1108 we wsi Nadolna Karczma (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 92, poz. 1126 z dnia 20 maja 2010 r.)
25	Uchwała Nr XLIV/409/10 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 marca 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ciągu pieszo – rowerowego i zieleni części działek nr 112/13, nr 112/14 i nr 113 we wsi Klocek obręb geodezyjny Klocek gm. Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 93, poz. 1142 z dnia 21 maja 2010 r.)
26	Uchwała Nr XLIV/410/10 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 marca 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu rekreacji indywidualnej, usług turystycznych i zieleni działek nr 961, nr 962 i nr 976 w miejscowości Borki, obręb geodezyjny Raciąż (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 96, poz. 1170 z dnia 27 maja 2010 r.)
27	Uchwała Nr XXX/219/17 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie Wysokiej Wsi w obrębie ewidencyjnym Mały Mędromierz gm. Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. poz. 930 z dnia 2 marca 2017 r.)

2) na terenie miasta:

Lp.	Numer uchwały - w sprawie - ogłoszenie
1	Uchwała Nr XXIII/197/96 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 kwietnia 1996 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Tuchola (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 11, poz. 57 z dnia 3 czerwca 1996 r.)
2	Uchwała Nr XXIII/198/96 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 kwietnia 1996 r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Tuchola wraz z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu pod usługi handlowe, garaże i parking przy ul. Nowodworskiego i Krzywej w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 17, poz. 76 z dnia 29 lipca 1996 r.)
3	Uchwała Nr XXXIV/303/97 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 25 lutego 1997 r. w sprawie zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Tuchola oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ul. Świeckiej w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 12, poz. 55 z dnia 7 kwietnia 1997 r.)
4	Uchwała Nr XXXIX/347/97 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 27 czerwca 1997 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego miasta Tucholi (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 31, poz. 164 z 31 lipca 1997 r.)
5	Uchwała Nr XLIII/385/97 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 24 października 1997 r. w sprawie zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego ul. Cegielniana w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 46, poz. 256 z dnia 8 grudnia 1997 r.)
6	Uchwała Nr XLIX/432/98 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 27 marca 1998 r. w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Tucholi i w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej przy ul. Mickiewicza w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 27, poz. 105 z dnia 18 maja 1998 r.)
7	Uchwała Nr LI/455/98 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie zmiany w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Tucholi dla terenu położonego przy ul. Warszawskiej (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 34, poz. 138 z 3 lipca 1998 r.)
8	Uchwała Nr II/6/98 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 16 listopada 1998 r. w sprawie zmiany w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Tuchola (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 66, poz. 427 z dnia 22 grudnia 1998 r.)

9	Uchwała Nr III/20/98 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 30 listopada 1998 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego przy ul. Reymonta (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 7, poz. 29 z dnia 1 lutego 1999 r.)
10	Uchwała Nr XIII/116/99 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 28 czerwca 1999 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowanie przestrzennego działki Nr 1112/1 przy ul. Warszawskiej w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 47, poz. 404 z dnia 30 lipca 1999r.)
11	Uchwała Nr XIV/139/99 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 27 sierpnia 1999 r. w sprawie zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla budownictwa jednorodzinnego Rudzki Most II w Tucholi, w rejonie ulic: Jana Pawła II – Wydmowa (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 66, poz. 740 z dnia 25 października 1999 r.)
12	Uchwała Nr XVI/143/99 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 8 października 1999 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkaniową i usługi przy ul. Mickiewicza 56 w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 87, poz. 1002 z dnia 8 grudnia 1999r.)
13	Uchwała Nr XVIII/169/99 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu komunikacji w rejonie ul. Cegielnianej w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 15, poz. 96 z dnia 24 marca 2000r.)
14	Uchwała Nr XVIII/171/99 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w granicach administracyjnych miasta Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 17, poz. 120 z dnia 4 kwietnia 2000 r.)
15	Uchwała Nr XXXVII/352/01 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 30 marca 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną działki Nr 1454/12 przy ul. Witosy w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 35, poz. 564 z dnia 21 czerwca 2001 r.)
16	Uchwała Nr XXX/273/2000 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 5 października 2000 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkalno-usługową obszaru działki Nr 920/3 przy ul. Kochanowskiego w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 8, poz. 59 z dnia 21 marca 2001 r.)
17	Uchwała Nr XXXV/334/01 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 stycznia 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkalno-usługową dz. Nr 1715/2 przy ul. Przemysłowej w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 27, poz. 463 z dnia 25 maja 2001 r.)
18	Uchwała Nr LI/463/02 RM w Tucholi z dnia 5 kwietnia 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu usług i zieleni obszaru działek Nr 1662, 1663 i 1664 przy ul. Plaskosz w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 68, poz. 1449 z dnia 21 czerwca 2002 r.)
19	Uchwała Nr XLIX/452/02 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkalno-usługową obszaru działek Nr 150/2 i 150/4 przy ul. Chojnickiej w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 48, poz. 935 z dnia 3 czerwca 2002 r.)
20	Uchwała Nr XLIX/451/02 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu usług, sportu i rekreacji zieleni oraz komunikacji działki Nr 1628 przy ul. Plaskosz w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 48, poz. 934 z dnia 3 czerwca 2002 r.)
21	Uchwała Nr L/458/02 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej, usług oraz rzemiosła produkcyjnego położonych w mieście Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. Nr 59, poz. 1121 z dnia 13 czerwca 2002 r.)

22	Uchwała Nr XI/91/03 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 27 czerwca 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu urządzeń ciepłownictwa i komunikacji działki Nr 1469/22 przy ul. Witosa w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 109, poz. 1530 z dnia 1 października 2003 r.)
23	Uchwała Nr XI/92/03 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 27 czerwca 2003 r. o miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej i usług położonych w mieście Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 109, poz. 1531 z dnia 1 października 2003 r.)
24	Uchwała Nr XIII/99/03 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 19 września 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkaniową i usługowo-produkcyjną działki Nr 944 i części działki Nr 945 przy ul. Mickiewicza w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 4, poz. 36 z dnia 16 stycznia 2004r.)
25	Uchwała Nr XXVII/234/04 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 listopada 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu powierzchniowej eksploatacji kruszywa części działki nr 1496/6 przy ul. Budowlanej w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 8, poz. 112 z dnia 9 lutego 2005 r.)
26	Uchwała Nr XL/348/05 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 2276/3, 1780/19, 1780/13, 1780/16, 1780/11 w Tucholi przy ul. Bydgoskiej (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 30, poz. 471 z dnia 09 marca 2006 r.)
27	Uchwała Nr XL/349/05 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 1348/18, 1348/19, 1486/1, 1384/14, 1487/6, 1487/5, 1487/4 w Tucholi przy ul. Usługowej i ul. Transportowej (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 30, poz. 472 z dnia 09 marca 2006 r.)
28	Uchwała Nr XL/350/05 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 840 w Tucholi przy ul. Sępoleńskiej i ul. Wiejskiej (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 30, poz. 473 z dnia 09 marca 2006 r.)
29	Uchwała Nr XL/351/05 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 1793/9, 1793/10, 1793/12, 1815/8, 1815/2, 1793/15, 1793/14, 1793/13, 1815/13, 1795/3, 1815/4, 1796/7, 1796/6, 1796/5, 1815/20, 3648, 3714, 1815/23 w Tucholi – regulacja rzeki Kicz (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 30, poz. 474 z dnia 9 marca 2006 r.)
30	Uchwała Nr XLVIII/430/06 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 września 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego obszar działek o nr ewid. 538/1 i 538/2, położonych w Tucholi przy ulicy Chojnickiej (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 138, poz. 2071 z dnia 10 listopada 2006 r.)
31	Uchwała Nr V/39/07 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 23 lutego 2007 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic Chojnickiej i Młyńskiej (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 75, poz. 1211 z dnia 26 czerwca 2007 r.)
32	Uchwała nr XXIV/194/08 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 30 maja 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w Tucholi w rejonie ulic Cegielnianej i Przemysłowej (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 97, poz. 1550 z dnia 23 lipca 2008 r.)
33	Uchwała nr XXV/206/08 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie uchwalenia zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu pod usługi handlowe, garaże i parking przy ul. Nowodworskiego i ul. Krzywej w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. Nr 112, poz. 1824 z dnia 25 sierpnia 2008 r.)
34	Uchwała Nr XXVIII/231/08 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 24 października 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Stare

	Miasto” obejmującego część obrębu ewidencyjnego Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 156, poz. 2426 z dnia 3 grudnia 2008 r.)
35	Uchwała Nr XXXIX/347/09 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 23 października 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Tucholi - ul. Podmiejska (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. Nr 140, poz. 2591 z dnia 24 grudnia 2009 r.)
36	Uchwała Nr XXXIX/348/09 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 23 października 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego działki nr 147/2, 149, 148/3, 148/4, 148/5 w Tucholi przy ul. Chojnickiej (Dz. Urz. Woj. Kuj.- Pom. Nr 138, poz. 2576 z dnia 23 grudnia 2009 r.)
37	Uchwała Nr XXXIX/349/09 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 23 października 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego działki nr 869/1 i 876/9 w Tucholi przy ul. Mickiewicza (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. Nr 139, poz. 2588 z dnia 23 grudnia 2009 r.)
38	Uchwała Nr XXXIX/350/09 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 23 października 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego działki nr 3660, 3661, 3662, 3663, 3664 w Tucholi przy ul. Usługowej (Dz. Urz. Woj. Kuj.- Pom. Nr 140, poz. 2592 z dnia 24 grudnia 2009 r.)
39	Uchwała Nr IV/21/11 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu powierzchniowej eksploatacji kruszywa i komunikacji działek nr 1649/2, nr 1649/3, nr 1651/13, nr 1651/14 i nr 1651/15 przy ul. Plaskosz w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj.- Pom. Nr 83, poz. 608 z dnia 06 kwietnia 2011 r.)
40	Uchwała Nr IV/22/11 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oczyszczalni ścieków w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj.- Pom. Nr 100, poz. 794 z dnia 26 kwietnia 2011 r.)
41	Uchwała Nr IV/23/11 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkaniową, usługową i zielen w rejonie ulicy Kopernika w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 152, poz. 1293 z dnia 7 lipca 2011 r.)
42	Uchwała Nr XXXIV/288/13 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia z dnia 20 września 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Rudzki Most II obejmującego część obrębu ewidencyjnego Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. poz. 2883 z dnia 25 września 2013 r.)
43	Uchwała Nr XIX/147/16 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 22 kwietnia 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego działkę nr 1737/12 w obrębie ewidencyjnym Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. poz. 1517 z dnia 28 kwietnia 2016 r.)
44	Uchwała Nr XXVIII/206/17 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Chojnickiej w obrębie ewidencyjnym Miasto Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. poz. 444 z dnia 26 stycznia 2017 r.)
45	Uchwała Nr XXXV/240/17 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy A. Janta – Połczyńskiego w obrębie ewidencyjnym Miasto Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. poz. 2184 z dnia 9 maja 2017 r.)
46	Uchwała Nr LI/368/18 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania dla działki oznaczonej nr 1664 położonej w Tucholi przy ul. Plaskosz (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. poz. 3313 z dnia 27 czerwca 2018 r.)
47	Uchwała Nr LIII/382/18 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 24 lipca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania dla działki oznaczonej nr

	1469/11 położonej przy ul. Świeckiej w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. poz. 3963 z dnia 31 lipca 2018 r.)
48	Uchwała Nr XIII/81/19 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 20 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Cegielnianej w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. poz. 5062 z dnia 30 września 2019 r.)
49	Uchwała Nr XXX/213/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Wincentego Witosa w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. poz. 634 z dnia 04 lutego 2021 r.)
50	Uchwała Nr XXXV/254/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 18 czerwca 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania dla części działki oznaczonej nr 1469/11 położonej przy ul. Świeckiej w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. poz. 3335 z dnia 01 lipca 2021 r.)
51	Uchwała Nr XL/299/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania dla działki oznaczonej nr 1628/1 położonej przy ul. Plaskosz w Tucholi (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. poz. 6948 z dnia 28 grudnia 2021 r.)

Aktualnie w opracowaniu jest siedem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- dla terenu położonego przy ul. Bydgoskiej i ul. Reymonta w Tucholi,
- dla terenu położonego w rejonie ulic: Przemysłowej, Usługowej i Budowlanej w Tucholi,
- dla działki oznaczonej nr ewid. 1655/9 położonej przy ul. Plaskosz w Tucholi,
- dla terenu położonego przy ul. Plaskosz w Tucholi,
- dla terenów położonych przy ulicach Gołębiej, Świeckiej i Gabrieli Zapolskiej w Tucholi,
- dla terenu położonego przy ulicy Głównej w Tucholi,
- dla terenu położonego przy ulicy Świeckiej w Tucholi.

Gmina realizuje zadania wynikające z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dotyczące kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej poprzez stopniowe sporządzanie miejscowych planów, dla terenów wskazanych w studium i w miarę posiadanych środków finansowych.

D. Gminny Program Rewitalizacji

Celem Programu Rewitalizacji jest proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji miało pomóc gminie uzyskać dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Przeprowadzone dotychczas analizy sytuacji społeczno-gospodarczej gminy pozwoliły ostatecznie sprecyzować kierunki interwencji. Postanowiono, że najbardziej zdegradowanym obszarem na terenie gminy jest budynek dworca kolejowego w Tucholi. Ze względu na ograniczony budżet w ramach LPR gmina wykonała właśnie to zadanie.

W dniu 31.03.2020 r. gmina Tuchola złożyła do Instytucji Zarządzającej wniosek o dofinansowanie projektu, który został rozpatrzony pozytywnie. W związku z powyższym ogłoszono przetarg na realizację ww. inwestycji. Wykonawcą zadania pn. „Rewitalizacja budynku dworca kolejowego w Tucholi i jego przystosowanie do potrzeb Lokalnego Centrum Rozwoju” był Zakład Ogólnobudowlany Andrzej Byszewski z Chojnic, który zrealizował ww. modernizację za kwotę w wysokości 3.237.815,59 zł brutto. Umowę z wykonawcą podpisano w dniu 14.12.2020 r. Zadanie zostało zrealizowane do dnia 30.09.2021 r.

Gmina ma w planach stworzenie tu centrum wspierania przedsiębiorczości, miejsca łączącego różne podmioty działające na rzecz aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (skoncentrowane na aktywizacji społeczno-zawodowej), podmioty ekonomii społecznej (spółdzielnie socjalne) i przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji. Duża powierzchnia budynku pozwala na stworzenie przestrzeni szkoleniowej (w celu prowadzenia aktywizacji osób wykluczonych, przygotowania do podjęcia zatrudnienia, informowania o zasadach podejmowania działalności gospodarczej czy aktualnych zasadach jej prowadzenia), konsultacyjnej (przestrzeń dla psychologa, doradcy zawodowego, pośredników pracy), biurowej (zaplecze dla podmiotów prowadzących działania w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i/lub rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji) oraz przestrzeni usługowo-handlowej dla firm w okresie inkubacji. Oferta centrum wspierania przedsiębiorczości będzie kompleksowo odpowiadać na zdiagnozowane problemy poprzez:

- a) wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w poszukiwaniu satysfakcjonującego zatrudnienia (problem bezrobocia i ubóstwa),
- b) działania wspierające tworzenie nowych miejsc pracy (problem bezrobocia i ubóstwa),
- c) działania wspierające podejmowanie działalności gospodarczej (problem niskiego poziomu przedsiębiorczości),
- d) działania wspierające kondycję już działających przedsiębiorstw (ich stabilna lub rozwojowa sytuacja przeciwdziała narastaniu problemu bezrobocia i ubóstwa).

W zrewitalizowanym budynku dworca na przedsiębiorców czekają nowe biura i stanowiska biurowe, które udostępniane będą na preferencyjnych warunkach. W chwili obecnej trwa pierwszy nabór firm do inkubatora.

E. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Obecnie obowiązują dwie uchwały regulujące gospodarowanie mieszkaniowym zasobem Gminy Tuchola, które Rada Miejska w Tucholi przyjęła w 2019 r.:

1) Uchwała nr V/34/19 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Tuchola w latach 2019-2023 (dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z dnia 20 lutego 2019 r. poz. 1053) z mocą obowiązującą od 21 kwietnia 2019 r.

2) Uchwała Nr V/35/19 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z dnia 20 lutego 2019 r. poz. 1054) z mocą obowiązującą od 21 kwietnia 2019 r., która została zmieniona Uchwałą Nr XLIII/318/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 25 marca 2022 r.

MIESZKANIOWY ZASÓB GMINY TUCHOLA

Gmina Tuchola jest właścicielem 13 budynków mieszkalnych zlokalizowanych w granicach administracyjnych miasta, w których znajduje się 86 mieszkań komunalnych oraz 6 budynków z 10 mieszkaniami komunalnymi, które znajdują się na terenie wiejskim. Gmina Tuchola jest również właścicielem 144 lokali mieszkalnych w 49 budynkach należących do Wspólnot Mieszkaniowych. Lokale wynajęte jako socjalne mieszczą się w 21 budynkach na terenie miasta i gminy i jest ich 88. Ponadto w dwóch obiektach w mieście i dwóch na terenie gminy w naszej dyspozycji pozostają tylko lokale użytkowe wykorzystywane na cele biurowe i służby zdrowia.

W poniższym zestawieniu ujęto aktualny wykaz budynków i mieszkań komunalnych stanowiących własność Gminy Tuchola wraz z rokiem ich budowy i powierzchnią użytkową, wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Lp.	Adres budynku	Rok budowy	Ilość mieszkań komunalnych	Powierzchnia użytkowa w m ²
MIASTO				
1.	ul. Aleja LOP 1	1978	53	1.640,82
2.	ul. Chojnicka 27	1874	3	99,13
3.	ul. Chojnicka 67	1952	2	108,05
4.	ul. Chojnicka 70	1954	6	271,31
5.	ul. Główna 11	1905	2	128,02
6.	ul. Nowodworskiego 5	1890	5	298,01
7.	ul. Nowodworskiego 42	1895	4	175,04
8.	ul. Przemysłowa 6A	2006	1	26,70
9.	ul. Przemysłowa 6B	2005	1	26,20
10.	ul. Przemysłowa 6D	2008	2	81,40
11.	ul. Sępoleńska 14	1890	4	140,01
12.	ul. Świecka 36A	1868	3	110,20
Łącznie			86	3.104,89

Lp.	Adres budynku	Rok budowy	Ilość mieszkań komunalnych	Powierzchnia użytkowa w m ²
WIEŚ				
1.	Bładowo 5	1870	2	129,42
2.	Kiełpin 64	1964	2	107,73
3.	Mały Mędromierz 31	1872/2017	1	71,19
4.	Mały Mędromierz 45	1908	2	110,68
5.	Przy Szosie Bydgoskiej 17	1964	2	87,53
6.	Wielka Komorza 15	1971	1	46,96
Łącznie			10	553,51

Wykaz mieszkań wynajmowanych jako lokale socjalne na dzień 31.12.2021 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Adres budynku	Rok budowy	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	Ilość mieszkań
1.	ul. Aleja LOP 1	1978	221,65	16
2.	ul. Chojnicka 27	1874	63,66	2
3.	ul. Chojnicka 29	1874	33,92	1
4.	ul. Chojnicka 70	1954	248,22	12
6.	Mały Mędromierz 31	1872/1970	394,39	12
6.	ul. Nowodworskiego 5	1890	10,57	1
7.	ul. Nowodworskiego 15	1906	60,33	1
8.	ul. Nowodworskiego 42	1895	58,11	2
9.	ul. Przemysłowa 6A	2006	187,80	6
10.	ul. Przemysłowa 6B	2005	183,40	7
11.	ul. Przemysłowa 6C	2010	214,90	7
12.	ul. Przemysłowa 6D	2008	133,50	5
13.	plac Wolności 8	1892	41,42	1
14.	plac Wolności 21	1892	42,65	1
15.	Przy Szosie Bydgoskiej 17	1964	54,19	1
16.	ul. Świecka 29	1912	80,44	3
17.	ul. Świecka 39	1910	25,96	1
18.	ul. Świecka 51	1913	18,15	1
19.	ul. Świecka 90	1975	103,14	6
20.	ul. Świecka 90A	1975	26,90	1
20.	ul. Szkolna 2	1912	13,28	1
Łącznie			2.216,58	88

Do zasobu lokalowego Gminy należy również mieszkanie administrowane przez Gminny Zespół Oświatowy, które mieści się w obiekcie Szkoły Podstawowej nr 5 w Rudzkim Moście przy ul. Świeckiej 105 o powierzchni 65,12 m² (budynek z 1964 r.).

Wykaz mieszkań należących do Gminy Tuchola w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych na dzień 31.12.2021 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Adres budynku	Rok budowy	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² - gminne	Ilość mieszkań - gminne
1.	ul. Aleja LOP 2	1974	20,53	1
2.	ul. Aleja LOP 6-8	1974	70,48	2
3.	ul. Cegielniana 18	1966	98,08	2
4.	ul. Chojnicka 8	1900	143,49	3
5.	ul. Chojnicka 14	1878	199,70	4
6.	ul. Chojnicka 15	1890	168,95	3
7.	ul. Chojnicka 29	1874	67,20	1
8.	ul. Chopina 1	1912	371,82	5
9.	ul. Dworcowa 1	1961	47,33	1
10.	ul. Dworcowa 2	1872	131,43	3
11.	ul. Dworcowa 3-7	1961	128,59	3
12.	ul. Dworcowa 9-15	1963	124,08	3
13.	ul. Garbary 5	1902	55,95	2
14.	ul. Grunwaldzka 1	1942	129,90	3
15.	ul. Grunwaldzka 2	1942	180,80	3
16.	ul. Grunwaldzka 3	1942	100,14	3
17.	ul. Grunwaldzka 4	1942	35,93	1
18.	ul. Grunwaldzka 5	1942	97,42	3
19.	ul. Grunwaldzka 6	1942	249,55	5
20.	ul. Grunwaldzka 8	1942	130,05	3
21.	ul. Kościelna 4	1885	93,51	2
22.	ul. Kościuszki 9	1942	88,22	1
23.	ul. Kościuszki 11	1957	222,70	6
24.	ul. Krzywa 19	1908	45,91	1
25.	ul. Nowodworskiego 15	1906	36,00	1
26.	ul. Nowodworskiego 17	1957	79,51	2
27.	plac Wolności 8	1892	82,64	2
28.	plac Wolności 14	1908	83,13	2
29.	plac Wolności 21	1892	47,65	1
30.	ul. Sępoleńska 2	1887	314,83	7
31.	ul. Sępoleńska 6	1903	64,85	1
32.	ul. Sępoleńska 40	1912	116,78	3
33.	ul. Sportowa 1-3	1961	220,53	5
34.	ul. Sportowa 2-4	1969	158,80	3
35.	ul. Sportowa 6-8	1973	48,77	1
36.	ul. Sportowa 10	1971	105,63	3
37.	ul. Szkolna 2	1912	131,90	2
38.	ul. Szkolna 3	1873	129,34	2
39.	ul. Świecka 29	1912	197,62	5
40.	ul. Świecka 33	1886	135,69	3
41.	ul. Świecka 39	1910	107,63	3
42.	ul. Świecka 46	1906	68,03	1

Lp.	Adres budynku	Rok budowy	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² - gminne	Ilość mieszkań - gminne
43.	ul. Świecka 51	1913	124,19	3
44.	ul. Świecka 90	1970	721,15	15
45.	ul. Świecka 90 A	1975	66,60	2
46.	ul. Świecka 95	1991	72,50	1
47.	ul. Warszawska 22A	1992	471,90	9
48.	ul. ks. ppłk. J. Wryczy 2	1890	71,38	1
49.	ul. Zamkowa 2	1889	112,05	2
Łącznie			6.770,86	144

Z przedstawionego wyżej zestawienia budynków wynika, że na terenie Tucholi we Wspólnotach Mieszkaniowych pozostajemy właścicielem 144 lokali mieszkalnych.

Ogółem zasób mieszkaniowy Gminy Tuchola obejmuje 12.710,96 m² powierzchni użytkowej w tym:

- zasób komunalny 10.429,26 m²
- zasób socjalny 2.216,58 m²
- GZO 65,12 m²

SPRZEDAŻ LOKALI MIESZKALNYCH

Gmina Tuchola w ramach posiadanego zasobu dokonuje sprzedaży mieszkań na rzecz wnioskujących o wykup najemców, którzy stają się ich właścicielami. W wyniku tych działań z mocy prawa powstają Wspólnoty Mieszkaniowe z większościowym lub mniejszościowym udziałem Gminy.

W 2021 r. Gmina Tuchola dokonała sprzedaży 3 lokali mieszkalnych za łączną kwotę 189.045,00 zł. Sprzedana powierzchnia użytkowa wraz z pomieszczeniami pomocniczymi wyniosła 182,79 m².

REMONTY ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH

Na fundusz remontowy zgodnie z przyjętym wieloletnim programem gospodarowania składają się:

- wpływy z czynszów i innych opłat wynikających z umów najmu;
- wpływy z wynajmowania lokali użytkowych.

Każdego roku środki te przeznaczane są na pokrycie wydatków związanych z eksploatacją i remontami w posiadanych przez Gminę Tuchola zasobach mieszkaniowych i użytkowych.

Gromadzone corocznie fundusze nie są wystarczające na przeprowadzenie remontów kompleksowych i modernizacyjnych budynków oraz dokonywanie przebudowy lokali. W związku z tym zakres prac w części jest finansowany ze środków pochodzących z budżetu gminy. Fundusz remontowy pokrywa bieżące naprawy, przeglądy budowlane i instalacji w budynkach i sporządzanie wymaganej dokumentacji technicznej. Remonty bieżące zapewniają utrzymanie nieruchomości w należyтым stanie technicznym. Brakuje środków na

wymianę okien, kompleksową konserwację pokryć dachowych czy wymianę ogrzewania w lokalach.

Stan przeprowadzonych remontów za 2021 r. przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Rodzaj robót	Wykonanie remontów za 2021 r. w zł
1.	Roboty elewacyjne i malarskie	4.530,58
2.	Roboty stolarskie	37.022,65
3.	Roboty gazowe	3.901,97
4.	Roboty wod.- kan.	57.724,05
5.	Roboty zduńskie	1.690,00
6.	Roboty murarskie	19.737,46
7.	Przygotowanie najmu	115.881,29
8.	Roboty elektryczne	13.801,67
9.	Roboty dekarские	60.906,81
10.	Roboty inne	32.432,01
11.	Przeglądy	9.216,90
12.	Przebudowa lokali	17.815,74
13.	Budynki użytkowe	85.829,14
	Ogółem	460.490,27
	Lokale użytkowe	6.393,10
	Ogółem	466.883,37

WNIOSKI O MIESZKANIA (ZAMIANĘ MIESZKANIA)

W Urzędzie Miejskim w Tucholi prowadzony jest rejestr wniosków o wskazanie mieszkania z zasobu gminy.

W 2021 roku dokonano aktualizacji wniosków o przyznanie lokalu mieszkalnego z zasobu Gminy Tuchola. W związku z tym, prowadzony rejestr wniosków o wskazanie mieszkania z zasobu gminy, zawiera prośby 56 wnioskodawców, którzy chcą zmienić dotychczasowy lokal z zasobu prywatnego na socjalny lub komunalny z uwagi na zbyt wysokie koszty utrzymania mieszkania.

Składane są również wnioski o zamianę mieszkań na inne.

Podejmowane działania w zakresie gospodarowania zasobem mieszkaniowym podlegają omówieniu, ocenie lub wyrażeniu opinii na posiedzeniach Społecznej Komisji Mieszkaniowej.

W 2021 r. m. in. :

- zawarto 9 umów dokonując zamian lokali, co pozwoliło na bardziej racjonalne wykorzystanie posiadanego zasobu mieszkaniowego;
- na wniosek najemcy powiększono 3 mieszkania o sąsiednie lokale mieszkalne;
- nadal kilku najemców oczekuje na zamianę lokali;
- zawarto 3 umowy najmu na podst. art. 691 Kodeksu cywilnego pozwalające osobom uprawnionym do dalszego korzystania z lokalu;
- zawarto 70 umów przedłużających najem dotychczas zajmowanych lokali socjalnych na okres od 2 m-cy do dwóch lat;
- 4 najemców mieszkań socjalnych przeszło na najem lokalu komunalnego na czas nieoznaczony z uwagi na przekroczenie dochodu;
- zawarto 4 umowy na najem lokalu socjalnego realizując opracowaną listę;
- zawarto 7 umów na najem lokalu komunalnego realizując opracowaną listę.

ZASADY POLITYKI CZYNSZOWEJ

Stawki czynszu w zasobie komunalnym Gminy Tuchola w 2021 r. kształtowały się następująco:

- stawka bazowa czynszu dla umów najmu lokali mieszkalnych zawartych przed 21 czerwca 2001 r. wyniosła **2,42 zł za 1 m²** powierzchni użytkowej lokalu natomiast stawka w lokalu socjalnym wynosi **1,21 zł. za 1 m²**. Uwzględniając czynniki zwiększające i zmniejszające stawka maksymalna czynszu kształtowała się na poziomie **7,26 zł za 1m²**;
- dla umów najmu zawartych po 21 czerwca 2001 r. stawka czynszu zamyka się w przedziale **od 5,31 zł do 9,62 zł za 1 m²** powierzchni użytkowej mieszkania z uwzględnieniem czynników ją zwiększających i zmniejszających;
- wpływy z czynszów lokali mieszkalnych, użytkowych, komórek gospodarczych z dzierżawionych ogródków przydomowych i garaży, które zostały wpłacone w 2021 r. stanowią kwotę **1.106.294,80 zł**, natomiast w indywidualnym planie opracowanym na rok 2021 założono, że wpływy te wyniosą **969.700,00 zł**.

W imieniu Gminy Tuchola zadania w zakresie zarządzania i administrowania zasobem realizuje spółka gminy tj. Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Sp. z o.o..

Od 1 stycznia 2021 r. do dnia 31.12.2021 r. obowiązywała strony nowa umowa, która określa zakres wykonywanych zadań i sposoby dokonywania rozliczeń finansowych między gminą a zarządcą.

Zarządca nieruchomości w imieniu Gminy pobiera czynsze i opłaty związane z wynajmowanymi lokalami. Zgodnie z zawartą umową środki te co miesiąc wpływają na konto gminy, która na podstawie wystawionych przez zarządcę nieruchomości faktur płaci za wykonane remonty i konserwacje oraz wynagrodzenie dla zarządcy.

ZADŁUŻENIA

Zaległości najemców mieszkań komunalnych i lokali użytkowych z tytułu czynszu i opłat eksploatacyjnych wyniosły na dzień 31.12.2021 r. – **52.835,30 zł** z czego z tytułu nie zapłaconych Gminie czynszów stanowiły kwotę **34.879,79 zł**, należności PK za media i inne opłaty wynosiły **17.955,51 zł**.

W stosunku do najemców i dzierżawców, którzy zalegają z opłatami prowadzona jest windykacja. Działania zarządcy w stosunku do dłużników zalegających z należnymi gminie opłatami polegają m. in. na podejmowaniu rozmów, podpisywaniu zobowiązań spłaty, wzajemnej ugody, a gdy nie odnosi to zamierzonego skutku, sprawy kierowane są na drogę postępowania sądowego. W omawianym okresie podjęto następujące działania:

- wysłano ogółem **370** wezwań do zapłaty;
- w wyniku tych działań **10** najemców podpisało ugody na spłatę zaległości oraz spisano **2** zobowiązania;
- skierowano **5** nakazów zapłaty do egzekucji Komornika Sądowego;
- **4** sprawy o zapłatę zaległego czynszu skierowano do sądu o nadanie klauzuli wykonalności;
- **17** spraw skierowano do sądu (na 31.12.2021 r. brak decyzji sądu).

F. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Zgodnie z art. 25 ust. 2a ustawy o z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (j.t Dz. U. z 2020 poz. 713 z późn.zm.) na podstawie zarządzenia Burmistrza Tucholi nr 120.40.2021 z dnia 20 kwietnia 2021 r. przyjęty został plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Tuchola na lata 2021-2023.

Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Burmistrz Tucholi. Do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Plan wykorzystania zasobu określa kierunki działań Burmistrza Tucholi w zakresie gospodarowania nieruchomościami gminnymi. Rozstrzygnięcia o sposobie i formie zagospodarowania poszczególnych nieruchomości są podejmowane indywidualnie w oparciu o obowiązujące przepisy prawa mając na uwadze potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych. Gminny zasób nieruchomości wykorzystywany jest na cele rozwojowe gminy.

W latach 2021-2023 głównymi celami realizacji programu gospodarowania nieruchomościami będzie:

- pobieranie dochodów z nieruchomości tworzących zasób gminy,
- utrzymanie w niepogorszonym stanie budynków, budowli oraz ich modernizacja,
- zwiększanie zasobu poprzez nabywanie nieruchomości,
- realizacja celów publicznych.

Realizacja programu zagospodarowania nieruchomości następuje zgodnie z ustaleniami uchwały XVIII/138/07 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 23 listopada 2007 r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążenia nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub czas nieoznaczony (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 141 poz. 2303 z 14.12.2007 r.) zmienionej Uchwałą Nr VIII/65/15 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 maja 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 1776 z 05.06.2015 r.).

I. Zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste:

Łączna powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Tuchola na dzień 31.12.2021 r. wynosi 519,2064 ha, w tym: powierzchnia 499,8385 ha gruntów z podziałem na obręby:

- Obręb Tuchola – 210,2444 ha,
- Obręb Bładowo - 39,6190 ha,
- Obręb Kiełpin - 24,8327 ha,
- Obręb Klocek - 41,7710 ha,
- Obręb Legbąd - 36,8857 ha,
- Obręb Łosiny - 15,7842 ha,
- Obręb Mały Mędromierz - 34,8300 ha,
- Obręb Raciąż – 42,0618 ha,
- Obręb Stobno - 42,1876 ha,
- Wielka Komorza - 11,2431 ha,
- Łyskowo - 0,3790 ha,

Ponadto:

- Wspólnoty mieszkaniowe - 1,6937 ha,

Wartość tych gruntów na dzień 31.12.2021 r. wynosi 14 352 915,68 zł.

- Grunty w trwałym zarządzie - 15,7481 ha,
- Grunty w użytkowaniu - 1,9261 ha.

Gmina Tuchola jest użytkownikiem wieczystym gruntów Skarbu Państwa położonych w Tucholi przy ul. Kolejowej o łącznej pow. 0,3674 ha o wartości 82 341,00 zł.

Gmina Tuchola ponadto jest właścicielem gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste. Wartość księgowa tych gruntów na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła 3 243 209,70 zł. Stan gruntów przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1. Grunty oddane w użytkowanie wieczyste

Powierzchnia gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste w m ²				
Ogółem	Podział na osoby prawne i fizyczne		Podział na cele, na które przekazano grunty	
651 210	Osoby prawne:	572 104	Budownictwo wysokie	17 372
			Cele publiczne	64 607
			Garáže	4 105
			Handlowe	7 791
			Przemysłowe	209 647
			Rzemieślnicze	1 016
			Ogrody działkowe	256 043
			Działalność kulturalna	9 505
			Kościelne	2 018
	Osoby fizyczne:	79 106	Budownictwo jednorodzinne	6 624
			Garáže	901
			Handlowe	6 447
			Przemysłowe	65 134

II. Prognoza dotycząca udostępniania nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości:

1. Grunty tworzące gminny zasób nieruchomości rozdysponowane są w następujący sposób:

- a) przekazane w dzierżawę i najem: 37,5571 ha,
- b) przekazane w użyczenie: 0,9395 ha,
- c) przekazane na rzecz sołectw na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Tucholi: 21,0618 ha,
- d) przekazane w zarząd i administrowanie na rzecz Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi Spółki z o.o. - udział we wspólnotach: 1,6937 ha,
- e) przekazane w zarząd i administrowanie na rzecz Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi Spółki z o.o. – 100 % własność Gminy Tuchola: 5,6301 ha,
- f) pod drogami: 297,8247 ha, w tym zaliczone do kategorii dróg gminnych: 155,4061 ha,
- g) pod terenami innymi zaliczonymi do kategorii dróg gminnych: 0,4589 ha,

h) lasy: 68,5535 ha (w tym las do podatku: 57,2274 ha i las do 40 lat: 10,1509 ha i inne: 1,1752 ha).

2. Nabywanie nieruchomości do zasobu:

a) w roku 2021 Gmina Tuchola nabyła na własność nieruchomości o łącznej powierzchni 1,9115 ha, w tym:

- przejęto grunt w wyniku darowizny o pow. 0,0041 ha, pod przepompownią ścieków,
- przejęto w trybie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami grunty pod drogi o pow. 0,5908 ha położone w Tucholi przy ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i ul. Gabrieli Zapolskiej oraz w miejscowości Borki,
- przejęto grunty o łącznej pow. 1,3166 ha z przeznaczeniem pod drogi, położone w Tucholi – łącznik pomiędzy ul. Cegielnianą i ul. Budowlaną, w trybie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.,

b) w roku 2022 Gmina Tuchola w miarę potrzeb przejmować będzie nieruchomości przeznaczone na cele publiczne.

3. Dochody Gminy Tuchola wynikające z gospodarki gruntami i nieruchomościami w okresie od 1.01.2021 r. do 31.12.2021 r. przedstawia tabela nr 2

Tabela nr 2. Dochody z mienia – dział 700

Wyszczególnienie	Wpływy na dzień 31.12.2021 r. w zł
Sprzedaż nieruchomości	1 164 594,91
Dzierżawa i najem mienia komunalnego, w tym: - dzierżawa nieruchomości – 66 069,71 zł - dzierżawa lokali mieszkalnych i użytkowych przekazanych w zarząd na rzecz Przedsiębiorstwa komunalnego w Tucholi Sp. z o.o. – 1 045 444,56 zł	1 111 514,27
Dzierżawa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej	16 723,44
Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego i trwałego zarządu	332 819,62
Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	26 651,40
Odsetki	15 109,61
Wpływy w tytułu kosztów upomnień, opłaty i dochody różne	1 952,94
Służebności	261,79
Razem:	2 669 627,98

Wartość osiągniętych dochodów w roku 2021 z gospodarki gruntami i nieruchomościami w dziale 700 wynosi 2 669 627,98 zł. Najwięcej wpływów osiągnięto z tytułu sprzedaży majątku – 1 164 594,91 zł, co stanowi 43,62 %, dzierżawy i najmu mienia komunalnego – 1 111 514,27 zł, co stanowi 41,64 % oraz z tytułu oddania w użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd – 332 819,62 zł, co stanowi 12,47 %.

4. Plan dochodów związanych z udostępnianiem nieruchomości z zasobu w roku 2022

Tabela nr 3. Plan na 2022 rok. Dochody

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2022 rok w zł
1.	Wpływy z opłat z tytułu służebności	262,00
2.	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego i trwałego zarządu	252 000,00
3.	Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 000,00
4.	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	1 000,00
5.	Wpływy z różnych opłat, w tym użytkowanie pod tarasem przy lokalu gastronomicznym przy placu Zamkowym 1A – zwrot kosztów na rzecz Gminy Tuchola	380,00
6.	Wpływy z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	1 088 600,00
	· Lokali mieszkalnych i użytkowych	1 020 500,00
	· Mienia komunalnego	68 100,00
7.	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	23 100,00
8.	Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, w tym:	3 715 300,00
	· Sprzedaż 10 lokali mieszkalnych	370 000,00
	· Sprzedaż nieruchomości Gminy na własność, w tym:	3 345 300,00
	- Sprzedaż nieruchomości położonych w Tucholi przy ul. Jana III Sobieskiego i ul. abp Jakuba Świnki z przeznaczeniem na cele zabudowy mieszkaniowej	
	- Sprzedaż nieruchomości położonych w Tucholi przy ul. Piotra Szafránca pod usługi nieuciążliwe z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	
	- Sprzedaż nieruchomości położonej w Tucholi przy ul. Plaskosz na cele inwestycyjne jako teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej	
	- Sprzedaż działek położonych w Tucholi przy ul. Wrzosowej	
9.	Wpływy z pozostałych odsetek	1 500,00
10.	Wpływy z różnych dochodów	1 500,00
	Razem:	5 084 642,00

III Prognoza poziomu wydatków związanych z udostępnianiem nieruchomości z zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu szacuje się następująco:

1. Wydatki w roku 2021:

Dział 700 Gospodarka mieszkaniowa

- zapłata energii dla obiektów i urzędzeń gminnych – 2 062,73 zł,
- zakup usług (wynagrodzenie zarządcy, ogłoszenia, koszty notarialne, dzierżawy gruntów i inne) – 1 094 283,86 zł,
- szacunki nieruchomości, ekspertyzy budynków, przeglądy roczne instalacji gazowej, wodno-kanalizacyjnej – 13 624,00 zł,
- opłaty, opłaty sądowe i komornicze – 732,67 zł,
- podatek od nieruchomości od budowli – 271 573,00 zł,
- opłaty na rzecz budżetu Państwa – 2 075,40 zł,
- opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego – 2 173,23 zł,
- kary i odszkodowania, w tym za przejęcie działek pod drogi na rzecz osób fizycznych – 7 943,00 zł,
- kary i odszkodowania, w tym za przejęcie działek pod drogi na rzecz osób prawnych – 7 390,62 zł,
- koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego – 5 249,00 zł,

Dział 710 Gospodarka usługowa

- sporządzanie dokumentów geodezyjnych, podziały nieruchomości – 25 925,36 zł,
- opłaty na rzecz budżetów jst - sporządzanie dokumentacji dla celów prawnych – 1 712,00 zł.

2. Prognoza wydatków w roku 2022:

Dział 700 Gospodarka mieszkaniowa

- składki ZUS – 3 000,00 zł,
- wynagrodzenia bezosobowe umowy zlecenia - ekspertyzy, szacunki – 3 000,00 zł,
- zakup materiałów i wyposażenia – 7 000,00 zł,
- zapłata energii dla obiektów i urzędzeń gminnych – 5 000,00 zł,
- remonty obiektów gminnych – 3 000,00 zł,
- zakup usług (ogłoszenia, koszty notarialne, dzierżawy gruntów i inne) – 152 000,00 zł,
- szacunki nieruchomości, ekspertyzy budynków, przeglądy roczne instalacji gazowej, wodno-kanalizacyjnej – 34 000,00 zł,
- opłaty, opłaty sądowe i komornicze – 3 200,00 zł,
- podatek od nieruchomości od budowli – 325 500,00 zł,
- opłaty na rzecz budżetu Państwa – 4 000,00 zł,
- pozostałe podatki – 2 500,00 zł,
- podatek VAT – 8 100,00 zł,
- kary i odszkodowania, w tym za przejęcie działek pod drogi na rzecz osób fizycznych – 335 600,00 zł,
- kary i odszkodowania, w tym za przejęcie działek pod drogi na rzecz osób prawnych – 10 000,00 zł,
- koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego – 3 500,00 zł,
- wykupy gruntów na cele publiczne – 38 000,00 zł,
- zakup usług (wynagrodzenie zarządcy i inne) – 983 800,00 zł,
- szacunki nieruchomości związane z mieszkaniowym zasobem gminy – 3 000,00 zł,

Dział 710 Gospodarka usługowa

- wynagrodzenia bezosobowe umowy zlecenia – 1 800,00 zł,
- sporządzanie dokumentów geodezyjnych, podziały nieruchomości – 19 500,00 zł,
- opłaty i składki – 1 300,00 zł,
- sporządzanie dokumentacji dla celów prawnych – 9 800,00 zł.

IV Prognoza wpływów osiągniętych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego i opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości Gminy Tuchola

1. Wysokość wpływów z tytułu wieczystego użytkowania nieruchomości Gminy Tuchola szacuje się następująco:

- 1) rok 2021 – 325 189,02 zł – wykonanie,
- 2) rok 2022 – 244 370,00 zł – plan,
- 3) rok 2023 – 244 370,00 zł – plan,
- 4) rok 2024 – 244 370,00 zł – plan.

-Wysokość wpływów z tytułu trwałego zarządu nieruchomości Gminy Tuchola szacuje się następująco:

- 1) rok 2021 – 7 630,60 zł – wykonanie,
- 2) rok 2022 – 7 630,00 zł – plan,
- 3) rok 2023 – 7 630,00 zł – plan,
- 4) rok 2024 – 7 630,00 zł – plan.

V Prognoza dotycząca aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu

Zgodnie z przyjętym planem wykorzystania zasobu aktualizacja opłat z tytułu użytkowania wieczystego i trwałego zarządu gruntów Gminy Tuchola może nastąpić w latach 2021-2023 w zależności od zmiany wartości gruntów. W prognozowanym trzyletnim okresie, aktualizacja uzależniona będzie również od intensywności procesu przekształcania prawa użytkowania w prawo własności oraz sprzedaży prawa własności na rzecz wieczystych użytkowników, które odbywają się na wniosek zainteresowanych, a także wpływu zmian przepisów prawa, dotyczących użytkowania wieczystego nieruchomości.

G. Program opieki nad zabytkami

Gmina Tuchola nie posiada programu opieki nad zabytkami. Nie oznacza to jednak, że nie realizuje zadań z tego zakresu.

W 2014 r. na podstawie Zarządzenia Burmistrza Tucholi założono Gminną Ewidencję Zabytków, w formie adresowych zabytków nieruchomości, z terenu Gminy Tuchola (294 obiekty).

Corocznie - od 2013 r. w ramach konkursu „Mój dom na medal” właściciele nieruchomości (położonych w strefie „A” ochrony konserwatorskiej) nagradzani są Doroczną Nagrodą Burmistrza za wykonane remonty lub modernizacje o istotnym znaczeniu dla kultury materialnej Gminy Tuchola (I nagroda – 10 tys. zł, II – 8 tys. zł, III – 6 tys. zł, wyróżnienia – 2 tys. zł). W roku 2021 nagrodzono właścicieli trzech nieruchomości.

H. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego

Gmina Tuchola nie posiada planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego. Zgodnie z ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1371) plan opracowują gminy liczące co najmniej 50 tys. mieszkańców, ale może być też opracowany na obszarze liczącym mniejszą liczbę mieszkańców. Nie oznacza to braku wsparcia dla funkcjonowania przewozu osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywanego w granicach administracyjnych gminy.

Ustawa z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 717 ze zm.) umożliwia uzyskanie przez organizatora publicznego transportu zbiorowego dopłaty do funkcjonowania linii komunikacyjnych.

Gmina Tuchola, jako organizator transportu publicznego na mocy ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1371), otrzymała dopłatę do funkcjonowania w terminie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. linii komunikacyjnych o następującym przebiegu: Tuchola - Raciąż - Wysoka oraz Tuchola - Kiełpin - Rzepiczna - Legbąd – Tuchola. Umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego dla wym. linii komunikacyjnych podpisano z Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej Chojnice Sp. z o.o.

I. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi, eksploatujące sieci wodno - kanalizacyjne, ujęcia wodociągowe i oczyszczalnię ścieków na terenie Gminy Tuchola prowadzi stałą rozbudowę i modernizację ww. urządzeń i obiektów i na bieżąco dokonuje niezbędnych zmian i modernizacji mających na celu dostosowanie ich do potrzeb mieszkańców Gminy oraz przepisów prawnych. W związku z powyższym Przedsiębiorstwo Komunalne przedkłada Radnym Rady Miejskiej w Tucholi zaktualizowany i dostosowany do bieżących potrzeb i możliwości „Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodno-kanalizacyjnych będących w posiadaniu Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi Spółka z o.o. na lata 2021-2023”.

W 2021 r. uchwalono aktualizację wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodno-kanalizacyjnych (uchwała Nr XXX/211/21 dnia 29 stycznia 2021 r.). Zgodnie z planem najważniejszym tematem do realizacji w najbliższych latach jest modernizacja oczyszczalni ścieków w Tucholi. Ze względu na koszty zadanie to rozłożone jest na kilka lat. Kolejnymi przedsięwzięciami do wykonania są: modernizacja stacji uzdatniania wody, modernizacja przepompowni ścieków, przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy oraz zakup pojazdu do czyszczenia kanałów kanalizacyjnych.

J. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) jest dokumentem strategicznym, który wyznacza dla Gminy Tuchola kierunek działań inwestycyjnych oraz miękkich w dziedzinach takich jak: infrastruktura (modernizacja dróg na obszarze gminy), transport publiczny i prywatny, budownictwo publiczne, obiekty niepubliczne, oświetlenie uliczne, gospodarka przestrzenna, produkcja energii elektrycznej, ciepła. Obejmuje szereg przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska oraz gospodarki energetycznej możliwych do realizacji pod względem ekonomicznym i społecznym.

Plan ten pozwala gminie na podejmowanie szeregu działań zmierzających do poprawy czystości powietrza na jej terenie. Przedstawia konkretne cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gminie. Ponadto Plan ma służyć wszystkim mieszkańcom gminy poprzez poprawę jakości powietrza i środowiska oraz zmniejszenie kosztów energii.

Do zadań operacyjnych wdrażania PGN dla gminy Tuchola zrealizowanych w 2021 r. zaliczyć można następujące zadania:

- 1) dot. modernizacji dróg na obszarze gminy Tuchola:
 - przebudowa drogi gminnej nr 010102C Łosiny - Fojutowo,
 - przebudowa ulicy Polnej i Zbożowej w Tucholi,
 - przebudowa ulic gminnych: ul. Szkolna, Plac Zamkowy, ul. Zamkowa, ul. Chojnicka i Gabrychów w Tucholi,
 - przebudowa ulic: Sambora I, Jana Tucholczyka, Jacka Pruszcza na osiedlu Rudzki Most II w Tucholi,
 - przebudowa ul. Sokolniczej i ul. Hallera na osiedlu Rudzki Most I w Tucholi.
- 2) dot. poprawy efektywności energetycznej przez kompleksową termomodernizację budynków i obiektów użyteczności publicznej:
 - rewitalizacja dworca kolejowego w Tucholi, jego przystosowanie do potrzeb Lokalnego Centrum Rozwoju (stolarka okienna, ocieplenie poddasza).
- 3) dot. modernizacji oświetlenia ulic:
 - Gmina Tuchola corocznie podejmuje działania na rzecz racjonalizacji kosztów zużycia energii elektrycznej do celów oświetlenia miejsc publicznych poprzez wymianę i budowę nowych energooszczędnych opraw w technologii LED.
 - Nowe oświetlenie zrealizowane w terminie od 1 stycznia 2021 r. do 30 listopada 2021 r.:
 - oświetlenie będące własnością Gminy Tuchola w m. Kłoczek – 9 szt.
 - oświetlenie będące własnością ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. – 15 szt.:
 1. Biała 16 - 1 oprawa
 2. Raciąż ul. Leśna - 2 oprawy
 3. Wysocki Młyn - 3 oprawy
 4. Tuchola ul. Nowodworskiego 25 - 1 oprawa (doświetlenie przejścia dla pieszych z istniejącego słupa)
 5. Tuchola ul. Warszawska 2 - 1 oprawa (doświetlenie przejścia dla pieszych z istniejącego słupa)
 6. Mały Mędomierz 9-12 - 7 opraw (budowa nowej sieci kablowej)
- 4) dot. uwzględniania w planach zagospodarowania przestrzennego aspektów wpływających na jakość powietrza:
 - w roku 2021 zostały uchwalone 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na obszarze miasta Tuchola.

W opracowanych dokumentach planistycznych zostały uwzględnione odpowiednie zapisy bezpośrednio lub pośrednio wpływające na wdrażanie gospodarki niskoemisyjnej i ochronę jakości powietrza m.in. poprzez wprowadzenie zapisów zorientowanych na wykorzystanie dostępnych odnawialnych źródeł energii.

Ponadto przy tworzeniu dokumentów planistycznych wzięto pod uwagę zapisy dot. źródła hałasu, z uwzględnieniem zasad strefowania (rozgraniczenie terenów o zróżnicowanej funkcji), odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów. Poza tym każdy plan miejscowy obejmuje regulacja prawna dotycząca określonej liczby miejsc parkingowych dla nowych inwestycji, tj. zastosowanie mają przepisy prawa budowlanego, które uzależniają liczbę przyznanych miejsc parkingowych od rodzaju zabudowy, funkcji zabudowy, położenia budynku.

5) dot. ograniczania lub zapobiegania powstawania odpadów:

w 2021 roku na terenie Gminy Tuchola nie ujawniono mieszkańców, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów. Ponadto firma odbierająca odpady komunalne nie zgłosiła niedopełnienia przez właścicieli nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych .

Na terenie Gminy Tuchola prowadzone są działania informacyjne i edukacyjne w zakresie związanym z właściwym sposobem postępowania z odpadami komunalnymi.

Każde gospodarstwo domowe otrzymuje harmonogram wywozu odpadów z zasadami segregacji. Podczas pierwszorazowego składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mieszkaniec otrzymuje ulotkę z zasadami segregacji odpadów oraz jest poinformowany o zasadach segregacji.

Nadto Gmina Tuchola posiada aplikację EcoHarmonogram, z której mogą bezpłatnie korzystać mieszkańcy. W aplikacji można znaleźć informacje o terminach odbioru odpadów, terminie płatności, a także sposobach segregacji odpadów (szybkie odpowiedzi, do jakiego worka lub pojemnika wrzucić dany odpad) oraz edukację (szczegółowy opis systemu segregacji odpadów) oraz informację o PSZOK-u.

Na stronie internetowej <https://bip.tuchola.pl/m.1370.regulamin-utrzymania-czystosci-i-porzadku-w-gminach.html> zamieszczony jest Regulamin utrzymania czystości i porządku w Gminie Tuchola.

Poza tym na stronie <https://bip.tuchola.pl/m.1365.analiza-stanu-gospodarki-odpadami.html> zamieszczona została analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tuchola za rok 2021.

K. Program ochrony środowiska

Uchwałą Nr XXIX/204/20 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17 grudnia 2020 r. został przyjęty „Program Ochrony Środowiska dla gminy Tuchola na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” (POŚ). Jest on aktualizacją „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Tuchola na lata 2016-2020 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Tuchola na lata 2016-2020 przyjętego Uchwałą Nr XXIV/172/16 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 21 października 2016 r.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (j.t. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.) obliguje Organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, do sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych do realizacji ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Podstawowym celem Programu jest dążenie do poprawy stanu środowiska, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Program służy, także poprawie jakości życia mieszkańców Gminy Tuchola, umożliwiając im funkcjonowanie w warunkach zrównoważonego rozwoju o wysokiej jakości środowiska i istotnych walorach przyrodniczych będących podstawą rozwoju gospodarczego miasta.

Zadania i cele wyznaczone w POŚ pozostają w ścisłej korelacji z zadaniami wyznaczonymi w programach ochrony środowiska na szczeblu wyższym. Cele długoterminowe wyznaczają stan, jaki należy osiągnąć w 2028 r., są one identyfikowane na podstawie analizy stanu środowiska oraz problemów występujących na terenie gminy.

W Programie Ochrony Środowiska zostały wyznaczone następujące cele szczegółowe i kierunki interwencji dla gminy Tuchola:

1. Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.
Kierunki interwencji:
 - a) Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania
 - b) Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla mieszkańców i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
 - c) Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym
 - d) Ochrona powierzchni ziemi w tym gleb.
2. Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
Kierunki interwencji:
 - a) Zarządzanie zasobami geologicznymi
 - b) Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
 - c) Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu
 - d) Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
3. Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych
Kierunki interwencji:
 - a) Przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do nich.

4. Cel horyzontalny: Środowisko i edukacja. Rozwijanie postaw ekologicznych mieszkańców

Kierunki interwencji:

a) Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.

W zakresie celów szczegółowych i kierunków interwencji zostały wyodrębnione działania/zadania, spośród których w 2021 r. zrealizowano:

- 1) Kontynuowano dofinansowanie wymiany źródeł ciepła na bardziej ekologiczne w gminie Tuchola. Wysokość dofinansowania na realizację tego zadania w roku 2021 wyniosła 120.000,00 zł, a środki finansowe pochodzą z budżetu gminy. Dofinansowanie w wysokości 2.000 zł wypłacono w 2021 r. 60 osobom, w tym 31 szt. na kocioł gazowy, 15 szt. na ekogroszek, 3 szt. na pompy ciepła, 11 szt. na pellet.
- 2) W związku z przekazaniem dotacji, które pozyskano od:
 - Gminy Tuchola – 20.000,00 zł,
 - Wojewody Kujawsko – Pomorskiego – 19.700,00 zł,
 - Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego – 10.000,00 zł, łącznie 49.700,00 zł, Gminna Spółka Wodna w Tucholi w 2021 roku wykonała zadania, które dotyczyły:
 - renowacji rowu melioracyjnego R-F z rowami pobocznymi, obręb Mały Mędromierz gmina Tuchola
 - renowacji rowu R-J z dopływami na obiekcie Kiełpin, gm. Tuchola
 - renowacji rowu melioracyjnego R-Z z dopływami na obiekcie Białowieża-Stobno gm. Tuchola
 - renowacji rowu melioracyjnego R-23 i R-26 z dopływami na obiekcie Tuchółka gm. Tuchola
 - naprawy studni, zakładanie kręgów i pokryw w studniach i inne awarie zgłaszane na bieżąco przez członków SpółkiPrace polegały na: odmulaniu przepustów, renowacji rowów, założeniu kręgów i pokryw na studniach, czyszczeniu studni, rozplantowaniu urobku, wykaszaniu krzewów i uporządkowaniu terenu. Prace były wykonywane przy użyciu sprzętu mechanicznego oraz przez pracowników zatrudnionych na umowę o dzieło.
- 3) W ramach rozbudowy i modernizacji sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej zrealizowano w 2021 roku:
 - budowę sieci wodociągowej rozdzielczej w ul. Abp. Świnki i Piotra Szafránca w m. Tuchola,
 - budowę kanalizacji deszczowej w ul. Polnej i ul. Zbożowej w m. Tuchola,
 - przebudowę kanalizacji deszczowej - ul. Szkolna, Plac Zamkowy, ul. Zamkowa, ul. Chojnicka i ul. Gabrychów w m. Tuchola,
 - budowę sieci kanalizacji deszczowej wraz z przykanalikami od wpustów deszczowych ulicznych i odwodnienia liniowego na części osiedla Rudzki Most II, przy ulicach Sambora I, Jana Tucholczyka i Jacka Pruszcza.
- 4) Jak corocznie gmina Tuchola zleciła monitoring gleby Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Bydgoszczy w celu ograniczenia spływu ładunków zanieczyszczających wody gruntowe i zbiorniki wodne. W 2021 roku badanie gleby w zakresie odczynu oraz przyswajalnych form fosforu, potasu i magnezu wykonano na terenie sołectw Kiełpin, Klocek, Legbąd i Rzepiczna.
- 5) Gospodarka odpadami prowadzona jest przez gminę od 2013 r. Systemem odbioru odpadów objęte są wszystkie nieruchomości zamieszkałe.

Liczba mieszkańców Gminy Tuchola - stan na 31.12.2020/2021 r.

	ROK 2020	ROK 2021
Liczba nieruchomości wg deklaracji	3743	3804
Liczba osób wg deklaracji	17537	17643
Liczba osób wg ewidencji ludności	19215	18979

Różnica między ilością osób wskazanych w deklaracji, a liczbą osób zameldowanych, według właścicieli składających deklaracji wynikała z:

- przebywaniem dzieci w internatach, akademikach,
- studia i praca w innym mieście,
- praca domowników poza granicami kraju,
- przeprowadzki poza teren gminy.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wykonywane było w 2021 r. w oparciu o umowę zawartą z Przedsiębiorstwem Komunalnym w Tucholi Sp. o.o.

Mieszkańcom gminy zapewniono selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, obejmującą frakcje: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady. Ponadto zapewniono dostęp do stacjonarnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w m. Bładowo-Wybudowanie 1E, gdzie mogą dostarczyć m.in.: odpady selektywnie zebrane, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, oleje i świetlówki, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne - nie więcej 0,5 tony na gospodarstwo domowe na rok (tylko i wyłącznie te odpady, które powstały w wyniku drobnych prac remontowych niewymagających zezwoleń), zużyte opony - do 8 sztuk rocznie (z wyłączeniem opon rolniczych i pojazdów ciężarowych), odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym, w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, tekstyliów i odzieży. Wszystko to w ramach miesięcznej opłaty wnoszonej przez mieszkańca, która wynosiła 25 zł od osoby.

Poza tym na terenie miastach znajdują się wybrane punkty (np. sklepy, szkoły, urzędy, policja, straż, itp.), w których można zostawić zużyte baterie, a w aptekach przeterminowane leki.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Tuchola wyniósł 23,34 %. Wymagany poziom dla roku 2021 w wysokości co najmniej 20 % został osiągnięty.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku 2021 wyniósł 19,78 %.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne w roku 2021 r. wyniósł 91,91 %.

Poziom składowania odpadów komunalnych w roku 2021 r. wyniósł 35,14 %.

- 6) W sposób ciągły prowadzona jest ewidencja zbiorników bezodpływowych (szamb) i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Tuchola.
- 7) Gmina Tuchola w 2021 r. nieprzerwanie realizowała udzielenie dotacji dla osób fizycznych przy realizacji przedsięwzięć polegających na demontażu, transporcie i utylizacji odpadów zawierających azbest. Z tej formy pomocy skorzystały w ubiegłym roku 33 osoby.
W efekcie zdemontowano 7883 m³ azbestu na łączną kwotę dofinansowania 48.504,13 zł pochodzącą ze środków budżetu gminy.

Ponadto na bieżąco aktualizowana jest baza danych o występowaniu na terenie gminy azbestu w bazie azbestowej.

- 8) W roku 2021 posadzono w mieście 126 szt. drzew i 62 szt. krzewów. Usunięto w ramach wydanych zgłoszeń i zezwoleń 1276 szt. drzew z terenu gminy. Przedsięwzięcia podejmowane w ramach zarządzania lasem komunalnym w 2021 roku skierowano głównie na wykonanie zalesień w Tucholi (dz. nr 1492/7, pow. ok. 0,25 ha) oraz w m. Jesionowo (dz. nr 19, pow. ok. 4 ha). Pozostałe działania to usuwanie oraz pielęgnowanie drzew mogących stanowić niebezpieczeństwo oraz drzew uszkodzonych i suchych.
- 9) Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Tuchola na rok 2021 został przyjęty Uchwałą Nr XXXII/224/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuchola w 2021 r.”. Celem programu jest ograniczenie zjawiska bezdomności zwierząt domowych na terenie gminy oraz zapewnienie właściwej opieki zwierzętom bezdomnym i gospodarskim oraz wolno żyjącym kotom, przebywającym na terenie Gminy Tuchola. W ramach opieki nad bezdomnymi zwierzętami finansowano dokarmianie wolno żyjących kotów oraz sterylizację i leczenie kotów i psów adoptowanych przez mieszkańców. W 2021 r. przekazano 13 psów i 5 kotów do schroniska w Kościerzynie (należącego do fundacji Animalsi). Łącznie wydatkowano na ten cel 37.262,82 zł.
- 10) Gmina Tuchola dnia 20 maja 2021 r. zawarła porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu w ramach, którego został uruchomiony w Urzędzie Miejskim punkt konsultacyjno – informacyjny programu „Czyste Powietrze”. „Czyste Powietrze” to kompleksowy program, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Punkt konsultacyjno – informacyjny mieści się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Tucholi, pl. Zamkowy 1, 89-500 Tuchola (pokój107) i czynny jest 5 dni w tygodniu. W punkcie konsultacyjno-informacyjnym utworzone zostało stanowisko komputerowe dla Beneficjentów programu, którzy nie posiadają komputera, nie mogą poradzić sobie z samodzielnym wypełnieniem wniosku lub chcą wydrukować gotowy wniosek. Zainteresowani Programem informacje otrzymują na miejscu przez wyszkolonego pracownika urzędu lub telefonicznie. Ponadto w ramach Porozumienia dla mieszkańców gminy organizowane są spotkania informujące o zasadach Programu.

L. Program Wspierania Rodziny w Gminie Tuchola na lata 2020-2022

I. WPROWADZENIE

Uchwałą Nr XX/149/20 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 30 kwietnia 2020 r. przyjęto Program Wspierania Rodziny w Gminie Tuchola na lata 2020-2022. Dokument opracowany został na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny oraz art. 179 ust. 1 tejże ustawy, który zobowiązuje do składania radzie gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w terminie do 31 marca każdego roku. Pierwsze sprawozdanie z realizacji Programu przedstawione zostało Radzie Miejskiej w Tucholi w marcu 2021 r. i dotyczyło wykonanych działań i osiągniętych wskaźników w 2020 r.

Celem głównym Programu jest tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Działania w nim wyznaczone, zmierzające do osiągnięcia powyższego celu, mają charakter ciągły, a do oceny stopnia wdrożenia działań zaplanowanych na lata 2020-2022, w ramach celów szczegółowych, wyznaczono poszczególne wskaźniki monitoringowe, które podlegają corocznej ocenie.

II. DZIAŁANIA PODJĘTE W RAMACH REALIZACJI PROGRAMU

1. REALIZACJA CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH

Realizacja Programu Wspierania Rodziny w Gminie Tuchola na lata 2020-2022 ma na celu wspieranie rodzin i dzieci poprzez tworzenie systemu wsparcia odpowiadającego na potrzeby rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Podejmowanie działań zmierzających do zaspokajania ich potrzeb oraz zapewnienie im bezpieczeństwa i rozwoju w środowisku lokalnym możliwe jest poprzez realizację działań zaplanowanych w trakcie tworzenia Programu. W 2021 r. podjęto szereg działań zmierzających do osiągnięcia poszczególnych celów:

1) Monitorowanie i diagnozowanie warunków życia rodzin

W ramach monitorowania warunków życia i potrzeb rodzin, pracownicy socjalni OPS prowadzili różne formy pracy socjalnej na rzecz rodziny i dziecka (m.in. odwiedziny, kontakt z najbliższą rodziną, organizowanie konsultacji specjalistycznych, zbiórka niezbędnych rzeczy i przedmiotów dla potrzebujących osób i rodzin, prowadzenie rozmów motywujących do zmiany swojej sytuacji czy podjęcia zatrudnienia). Pomocą społeczną w 2021 r. zostało objętych łącznie **652 rodzin** – o 106 więcej niż w roku ubiegłym. Wśród nich wyróżnić można rodziny z dziećmi, rodziny bezdzietne oraz jednoosobowe czy wieloosobowe gospodarstwa domowe. Udzielono wsparcia **244 rodzinom z dziećmi** (o 44 więcej w stosunku do roku 2020) - w tym 74 rodzinom wielodzietnym. Z tej liczby wyodrębnić należy 67 rodzin niepełnych, gdzie tylko jeden z rodziców sprawuje opiekę nad dziećmi – wśród nich 14 rodzin jest wielodzietnych.

Głównym narzędziem służącym do diagnozowania sytuacji rodziny jest w pomocy społecznej wywiad środowiskowy. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej. W 2021 r. przeprowadzono łącznie **1.180 wywiady**.

W przypadku podejrzenia dysfunkcji w rodzinie pracownicy kierowali osoby do właściwych Zespołów działających w OPS oraz do instytucji działających na rzecz rodzin w gminie. W sytuacji zdiagnozowania problemów opiekuńczo-wychowawczych wnioskowano o wsparcie asystenta rodziny.

2) Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych rodzin

Realizując zadania z zakresu pomocy społecznej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi w 2021 r. udzielił wsparcia łącznie 652 rodzinom, z tego 244 rodzinom z dziećmi.

Rodziny korzystały z pomocy finansowej – w postaci m.in. zasiłków stałych, okresowych, celowych, specjalnych zasiłków celowych, a także wsparcia w formie niepieniężnej – w postaci posiłku, żywności, usług opiekuńczych, schronienia, skierowania do ośrodków wsparcia. Formy wsparcia udzielonego na zasadach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wraz z liczbą osób i rodzin nimi objętych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1: Formy udzielanej pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi

Formy pomocy	Liczba osób którym przyznano pomoc		Liczba rodzin		Kwota świadczeń (w zł)	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Zasiłek stały	124	117	123	116	652 943	616 923
w tym: dla osoby samotnie gospodarującej	101	98	101	98	608 164	574 350
w tym: dla osoby w rodzinie	23	19	22	18	44 779	42 573
Zasiłek okresowy	126	86	123	83	135 265	108 418
Zasiłek celowy	361	262	353	255	383 072	214 375
w tym: specjalny zasiłek celowy	51	48	51	47	20 926	25 669
Schronienie (w schronisku dla osób bezdomnych)	14	12	14	12	56 804	66 142
Posiłek	328	294	192	162	90 718	124 252
w tym: dla dzieci	275	250	140	122	45 513	79 122
Usługi opiekuńcze	37	33	35	32	294 708	332 844
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	6	2	6	30 159	38 003

Głównymi powodami przyznania pomocy społecznej rodzinom były: ubóstwo – z powodu którego pomocą objęto 267 rodzin – o 13 mniej niż w 2020 r., bezrobocie, z który borykały się 203 rodziny, niepełnosprawność, gdzie liczba rodzin wynosiła 189 oraz długotrwała lub ciężka choroba (111 rodzin).

Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, pomocy udzielono 68 rodzinom – w tym 53 rodzinom niepełnym i 14 wielodzietnym, a z potrzeby ochrony macierzyństwa zabezpieczono 64 rodzin – w tym 54 z potrzeby ochrony wielodzietności.

Ważnym rodzajem wsparcia udzielanego przez gminę było **dożywianie dzieci** - w 2021 r. sfinansowano 21 207 posiłków dla 250 osób – tj. 7 448 posiłków więcej niż w roku ubiegłym. Zauważalna jest również znaczna różnica pomiędzy wydatkami poniesionymi na ten w roku 2021 r., które wynosiły 79 122 zł, w stosunku do roku 2020 r., które wynosiły 45 513 zł (tj. o 33 609 zł więcej).

Uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej przyznawano **stypendium szkolne** o charakterze socjalnym. W okresie od stycznia do czerwca 2021 r. z pomocy w formie stypendium szkolnego skorzystało 104 uczniów, w tym 74 uczniów szkół podstawowych oraz 30 uczniów szkół ponadpodstawowych. W okresie od września do grudnia 2021 r. ze stypendium skorzystało 96 uczniów, w tym 70 uczniów ze szkół podstawowych oraz 26 uczniów ze szkół ponadpodstawowych. W ramach przyznanej pomocy dokonano refundacji m.in. zakupu podręczników i lektur szkolnych, artykułów szkolnych, plecaków szkolnych oraz odzieży i obuwia sportowego niezbędnych na lekcje wychowania fizycznego, stroju galowego, sprzętu komputerowego, biurka, krzesła i lampki na biurko, pokryto koszty abonamentu internetowego oraz koszty udziału w zajęciach edukacyjnych, rozwojowych, a także koszty dojazdu do szkół. Łączna kwota wydatkowana na stypendia szkolne o charakterze socjalnym w 2021 r., wyniosła 194.433,75 zł, z tego środki z budżetu państwa to 155.547,00 zł, natomiast środki własne Gminy to kwota 38.886,75 zł (20% całości zadania).

3) Rozwijanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin poprzez zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa

Rodziny potrzebujące specjalistycznego wsparcia, mogły skorzystać z oferty placówek i instytucji funkcjonujących na terenie gminy, udzielających bezpłatnej pomocy – w szczególności psychologicznej, prawnej i pedagogicznej. *Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi* zatrudnił psychologa, który w 2021 r. objął wsparciem 28 rodzin, którym udzielił 161 porad oraz 22 osoby samotne, które skorzystały z łącznie 132 porad. W związku z nadal trwającą epidemią koronawirusa (COVID-19), trwającą izolacją, przebywaniem na kwarantannach oraz nauce zdalnej, pojawiło się mnóstwo nowych problemów z którymi muszą zmierzyć się mieszkańcy naszej gminy. Głównymi powodami objęcia ich poradnictwem psychologicznym były stany depresyjne, zaburzenia nerwicowe, lękowe, problemy rodzinne – w tym wychowawcze z dziećmi, poczucie osamotnienia czy też różnego rodzaju sytuacji kryzysowe.

Gminny Ośrodek Wsparcia dla Rodzin w Tucholi, wzorem lat ubiegłych, umożliwił uzyskanie wsparcia specjalistycznego, w ramach którego udzielono łącznie 263 porady psychologiczne dla 39 osób oraz 76 porady prawne dla 43 osób.

W ramach Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w gminie Tuchola w 2021 r. sfinansowano dostęp do zajęć socjoterapeutycznych i profilaktyczno-edukacyjnych. Z socjoterapii skorzystały 33 osoby, z zajęć profilaktyczno-edukacyjnych – 12.

Działania wspierające rodziny w kryzysie w ich kompetencjach wychowawczych podjęto w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tuchola. W 2021 r. ponownie zorganizowano terapię rodzinną, przeprowadzoną w formie psychoterapii, której celem było rozwiązywanie problemów i konfliktów w rodzinie oraz odbudowa więzi pomiędzy jej członkami. W terapii uczestniczyło 25 rodzin, dla których przeprowadzono spotkania w wymiarze 117 godzin.

Na terenie gminy Tuchola pomocy specjalistycznej rodzinom zapewniają także instytucje niebędące jednostkami organizacyjnymi Gminy Tuchola, tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi (poradnictwo psychologiczne i prawne, w ramach uczestnictwa w projekcie „Rodzina w Centrum” – również poradnictwo psychiatryczne, terapia rodzinna, mediacje rodzinne, warsztaty i grupy wsparcia), Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi (poradnictwo psychologiczne i prawne), Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna w Tucholi.

4) Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia asystenta rodziny

Realizując zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi organizuje wsparcie w postaci asystentury rodziny. Asystenturą zostaje objęta rodzina na wniosek pracownika socjalnego, na wniosek rodziny bądź postanowieniem sądu. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego pracownik socjalny kieruje wniosek do Dyrektora OPS, który podejmuje decyzję o przyznaniu tego rodzaju wsparcia.

W 2021 r. Ośrodek zatrudniał 3 asystentów rodziny na umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy. Asystenturą rodziny w opisywanym okresie objętych było łącznie 57 rodzin, w tym 23 na podstawie postanowienia sądu.

Wsparcie rodziny realizowane było przede wszystkim w zakresie udzielania pomocy w poprawie sytuacji życiowej rodziny – w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, udzielania pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz rozwiązywaniu problemów psychologicznych i problemów wychowawczych, podejmowaniu działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin. Asystenci rodzin współpracowali również z podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

W 2021 r. zakończono współpracę z 17 rodzinami, w tym z 6 ze względu na realizację założonych celów, 5 – ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, natomiast 6 rodzin zakończyło współpracę z asystentem ze względu na zmianę metody pracy.

5) Kontynuowanie interdyscyplinarnego wsparcia rodziny poprzez współpracę instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku na bieżąco prowadzili współpracę z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w celu interdyscyplinarnego wsparcia rodziny. Rodzinom i dzieciom, których bezpieczeństwo zostało zagrożone w związku z pojawieniem się problemu przemocy w rodzinie, wsparcia udzielał przede wszystkim **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (ZI)**. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy przede wszystkim integrowanie i koordynowanie działań takich instytucji jak: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucholi (GKRPA), Komenda Powiatowa Policji w Tucholi (KPP), Prokuratury Rejonowej w Tucholi, placówek oświatowych Gminy Tuchola, placówek ochrony zdrowia, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Tucholi, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi (SOW), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi (PCPR), a także inne instytucje działające na rzecz pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

W 2021 r. odbyły się 2 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 102 grup roboczych, pomocą objęto 93 rodziny – w tym 29 dzieci.

6) Współfinansowanie pobytu dzieci z terenu gminy Tuchola w pieczy zastępczej

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku pobytu dzieci w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, gmina

ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w wysokości: 10% kosztów utrzymania dziecka w pierwszym roku pobytu, 30% w drugim i 50% w trzecim i następnych.

W 2021 r. wsparciem tym zostało objętych 58 dzieci (o 13 więcej niż w roku ubiegłym), w tym 50 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz 8 dzieci umieszczonych w placówce. Na dzień 31.12.2021 r. wydano kwotę 374.703,38 zł.

7) Zapewnienie pracownikom socjalnym i asystentom rodziny dostępu do specjalistycznych szkoleń z zakresu wspierania rodziny

Celem zapewnienia wsparcia rodzinom i dzieciom z terenu gminy, podejmuje się w gminie działania zmierzające do rozwoju usług i form wsparcia organizowanych dla dzieci i rodzin. Kadra pomocy społecznej, zatrudniona w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2021 r. uczestniczyła w licznych szkoleniach i warsztatach. Pracownicy wzięli udział łącznie w 13 szkoleniach, których tematyka obejmowała m.in.: zasady udzielania pomocy w formie posiłków w szkole i w domu w okresie pandemii i nauki zdalnej, udzielanie wsparcia w formie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, udzielania wsparcia w postaci asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, przemocy w rodzinie, zmian prawnych mających wpływ na ustalenie prawa do świadczeń z pomocy społecznej – m.in. usług opiekuńczych, skierowania do domu pomocy społecznej, a także z zakresu ochrony zdrowia psychicznego. Asystenci rodzin wzięli udział w szkoleniu z zakresu wypalenia rodzicielskiego – wspieranie rodziny wychowującej dziecko z FASD oraz roli asystenta w procesie wsparcia rodziny.

III. WARTOŚCI LICZBOWE WSKAŹNIKÓW WYZNACZONYCH DO OSIĄGNIĘCIA POSTAWIONYCH CELÓW

Poniższa tabela przedstawia wskaźniki realizacji celów szczegółowych, jakie zostały postawione w Programie, zmierzające do osiągnięcia celu głównego.

Tabela 1. Wskaźniki realizacji celów za 2021 r.

Lp.	Cele szczegółowe	Wskaźnik realizacji celów szczegółowych	Wskaźnik liczbowy za 2020 r.	Wskaźnik liczbowy za 2021 r.
1.	Monitorowanie i diagnozowanie warunków życia rodzin	Liczba rodzin objętych pracą socjalną	546	652
2.	Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych rodzin	Liczba rodzin korzystających z różnych form świadczeń socjalnych	446	382
3.	Rozwijanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin poprzez zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa	Liczba rodzin/osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa oraz zajęć socjoterapeutycznych	154 (33 rodziny + 121 osób)	190 (53 rodziny + 137 osób)
4.	Zapewnienie rodzinom, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wsparcia asystenta rodziny	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny	44	57
5.	Kontynuowanie interdyscyplinarnego wsparcia rodziny poprzez współpracę instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny	Liczba spotkań grup roboczych i zespołów interdyscyplinarnych, powołanych w celu wspierania rodziny	134	85
6.	Współfinansowanie pobytu dzieci z terenu gminy Tuchola w pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	45	58
7.	Zapewnienie pracownikom socjalnym i asystentom rodziny dostępu do specjalistycznych szkoleń z zakresu wspierania rodziny	Liczba szkoleń i warsztatów skierowanych do pracowników socjalnych i asystentów rodziny	12	13

Źródło: dane własne; dane pozyskane od podmiotów prowadzących działalność na terenie gminy Tuchola

Ł. Raport monitoringowy z wdrażania „Strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Tuchola na lata 2020-2024”

I. WPROWADZENIE

Uchwałą nr XXI/157/20 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 maja 2020 roku przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tuchola na lata 2020-2024. Dokument stanowi podstawę do realizacji działań, które mają wpłynąć na poprawę warunków życia mieszkańców znajdujących się w szczególnej sytuacji - zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Celem głównym Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tuchola na lata 2020-2024 jest *Tworzenie spójnego systemu reintegracji społecznej, wspierającego mieszkańców gminy Tuchola w pokonywaniu trudnych sytuacji życiowych, prowadzących do wykluczenia społecznego.*

Na podstawie art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej koordynuje realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Niniejszy raport zawiera ocenę skuteczności podjętych działań, założonych w fazie tworzenia Strategii. Oceny dokonał Zespół Oceniający Strategię powołany Zarządzeniem Burmistrza Tucholi Nr 120.50.2022 z dnia 13 kwietnia 2022 r. zmieniającym Zarządzenie Burmistrza Tucholi Nr 120.32.2021 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie powołania Zespołu Oceniającego Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tuchola na lata 2020-2024.

II. DZIAŁANIA PODJĘTE W 2021 R. W ZAKRESIE REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH CELÓW STRATEGICZNYCH:

CEL GŁÓWNY I: INTEGRACJA SPOŁECZNA GRUP SZCZEGÓLNEGO RYZYKA

CEL SZCZEGÓŁOWY 1: WSPARCIE OSÓB BEZROBOTNYCH

1. Praca socjalna, w tym kontrakty socjalne na rzecz osób bezrobotnych

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucholi (OPS) prowadzili pracę socjalną z osobami bezrobotnymi w formie przekazywania aktualnych ofert pracy, pomocy w pisaniu CV, przeprowadzania rozmów motywujących do aktywności zawodowej. Kontynuowano współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Tucholi w celu aktywizowania osób bezrobotnych, będących klientami tut. Ośrodka. Ponadto w celu aktywizacji osób bezrobotnych zawierano kontrakty socjalne – w 2021 r. podpisano łącznie 16 kontraktów z osobami bezrobotnymi.

2. Udzielanie pomocy w formie rzeczowej i finansowej

Z powodu bezrobocia w 2021 r. udzielono pomocy społecznej 203 rodzinom, w tym 70 zamieszkujących tereny wiejskie. Liczba osób w rodzinach borykających się z tym problemem wynosiła 585. W ramach pomocy finansowej 79 osobom przyznano decyzją zasiłek okresowy z powodu bezrobocia. Wypłacono łącznie 266 świadczeń na kwotę 87.150,00 zł. Rodziny w których istnieje problem bezrobocia korzystały z innych form pomocy finansowej – w szczególności zasiłków celowych, a także rzeczowych jak np. posiłek.

3. Organizowanie subsydiowanych form zatrudnienia

W 2021 r. zatrudnieniem subsydiowanym objętych zostało 167 osób, w tym w ramach:

- robót publicznych - 29 osób (o 10 więcej niż w roku ubiegłym);
- prac interwencyjnych - 66 osób (o 39 więcej niż w 2020 r.);
- dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego pow. 50 r.ż. - 1 osoba;
- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 29 osób;
- bonu na zasiedlenie – 10 osób,
- bonu zatrudnieniowego – 2 osoby.

4. Promowanie i kształtowanie przedsiębiorczych postaw osób bezrobotnych

Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi w celu promowania przedsiębiorczych postaw wśród osób bezrobotnych oferował m.in. środki na podjęcie działalności gospodarczej, z których w 2021 r. skorzystało 30 osób (o 6 więcej niż w roku ubiegłym). W 2021 r. 14 osób z gminy objęto szkoleniami z zakresu uzyskania prawa jazdy kat. C oraz E do C wraz z kwalifikacją wstępną przyspieszoną (łącznie 5 osób), prawo jazdy kat. E do C (5 osób), kurs ADR podstawowy (1 osoba), kurs ortopodologii dla fizjoterapeutów (1 osoba), terapeuta o spec. japońskich metod odmładzania (1 osoba), żurawie samojezdne (1 osoba).

5. Pomoc psychologiczna dla osób bezrobotnych długotrwale korzystających z pomocy społecznej

Pomoc psychologiczna dla osób bezrobotnych, podobnie jak dla innych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, realizowana jest m.in. przez OPS, który zatrudniał psychologa, udzielającego wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej – w tym 17 osobom bezrobotnym.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2: OGRANICZANIE SKUTKÓW UBÓSTWA

1. Monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy

Zadanie to realizowane było przez OPS w szczególności poprzez:

- prowadzenie sprawozdawczości z zakresu osób objętych wsparciem z pomocy społecznej z powodu ubóstwa – w 2021 r. pomoc przyznano 602 osobom ubogim z 267 rodzin, w tym 97 z terenów wiejskich;
- prowadzenie pracy socjalnej w środowisku, w szczególności wobec osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – pracą socjalną objęto 1.502 osoby z 639 rodzin (tj. 349 osób więcej niż w roku 2020 r.);
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania osoby/rodziny w celu dokonania diagnozy sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej, mieszkaniowej i zdrowotnej osoby/rodziny – przeprowadzono łącznie 1.180 wywiadów środowiskowych.

2. Praca socjalna, w tym kontrakty socjalne na rzecz osób ubogich

W 2021 r. w ramach pracy socjalnej pracownicy OPS zawarli łącznie 12 kontraktów socjalnych z osobami ubogimi. Kontynuowano współpracę z Caritasem w zakresie pomocy najuboższym, przekazywano odzież, żywność, sprzęt gospodarstwa domowego. W okresie przedświątecznym rozdano paczki świąteczne dla osób samotnych – starszych i niepełnosprawnych, zorganizowano „Tucholską Świąteczną Paczkę” przy współpracy z instytucjami współpracującymi z OPS. W sytuacji zagrożenia epidemiologicznego w związku z trwającą pandemią Covid-19, pracownicy socjalni dostarczali środki dezynfekcji, maski ochronne, a nawet prowiant w ramach pomocy doraźnej.

3. Udzielanie pomocy rzeczowej i finansowej

Głównym czynnikiem uzyskania pomocy z OPS było ubóstwo. Kryterium dochodowe według którego osobę bądź rodzinę można zaliczyć do ubogich zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w 2021 r. wynosiło 701 zł - dla osoby samotnie gospodarującej i 528 zł dla osoby w rodzinie.

Z powodu ubóstwa udzielono pomocy 267 rodzinom, w tym 97 z terenów wiejskich. Liczba osób w tych rodzinach wynosiła łącznie 602. Pomocy udzielano m.in. w formie finansowej i rzeczowej. Przyznawano pomoc finansową w postaci:

- zasiłków okresowych, z których skorzystały 83 rodziny (164 osób w rodzinach) na łączną kwotę 108.418,00 zł;
- zasiłków celowych, z których skorzystało 208 rodzin (479 osób w rodzinach) na łączną kwotę 188.706,00 zł (w tym wliczono świadczenie pieniężne na zakup żywności dla osób spełniających kryterium dochodowe do 150%);
- zasiłków stałych, z których skorzystało 117 osób – w tym 98 osób samotnie gospodarujących (na kwotę 574.350,00 zł), oraz 19 osób pozostających w rodzinie (na kwotę 42.573,00 zł).

Ważną formą pomocy udzielanej osobom ubogim był posiłek. Pomoc w formie posiłku udzielana jest w sytuacji gdy dochód osoby samotnie gospodarującej bądź dochód na osobę w rodzinie nie przekraczają 150% ustawowego kryterium dochodowego. W 2021 r. przyznano decyzją posiłek 294 osobom na kwotę 124.252,00 zł, w tym 250 dzieciom (79.122,00 zł). Osobom potrzebującym zapewniano również pomoc w formie posiłku wydawanego przez Jadłodajnię, z którego skorzystały 44 osoby. Podobnie jak w roku ubiegłym, w dni robocze wydawano jeden gorący posiłek dziennie, natomiast w piątek, bądź dzień poprzedzający dzień świąteczny osoby otrzymywały suchy prowiant (na soboty, niedziele i święta). Pomocy w formie pokrycia kosztów posiłku udzielano również osobom bezdomnym z gminy Tuchola, przebywającym w schroniskach.

Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji otrzymywały w 2021 r. produkty żywnościowe, wydawane przez magazyn żywności OPS, otrzymywane z Banku Żywności w Chojnicach, a także od sieci sklepowych funkcjonujących na terenie miasta - Biedronka, Netto oraz z bydgoskiego Makro.

W szczególnych przypadkach, w sytuacji gdy osoba nie posiadała ubezpieczenia zdrowotnego, obejmowano pomocą w formie opłacenia składki na okres 90 dni – w 2021 r. ubezpieczono 5 osób.

4. Promowanie aktywnych postaw (np. pomoc sąsiedzka)

Pracownicy OPS podejmowali działania zmierzające do zaangażowania sąsiadów i najbliższego otoczenia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – w szczególności osób starszych i niepełnosprawnych, w udzielanie wsparcia oraz utrzymywanie wzajemnych kontaktów.

5. Efektywne zarządzanie mieszkaniem komunalnymi i socjalnymi

Gmina dysponowała 329 mieszkaniem komunalnymi – w tym liczba mieszkań/lokali socjalnych wynosiła 88. W 2021 r. zostało złożonych 21 wniosków na mieszkanie komunalne z zasobów gminy, natomiast 22 osoby oczekiwały na mieszkanie socjalne.

6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób ubogich

W 2021 r. w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Bank Żywności w Chojnicach (organizacją pożytku publicznego), OPS realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa Podprogram 2020, którego celem było zapewnienie osobom najuboższym pomoc żywnościową oraz uczestnictwo w działaniach w ramach środków towarzyszących w okresie styczeń – wrzesień 2021 r. Objęto pomocą żywnościową łącznie 1137 osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Przekazano 8.782 paczek żywnościowych zawierających przetwory warzywne i owocowe oraz artykuły skrobiowe, mleczne, mięsne, a także cukier, miód wielokwiatowy, olej rzepakowy i kawę zbożową rozpuszczalną. W ramach środków towarzyszących przeprowadzono warsztaty edukacyjne w formie zdalnej (on-line, telefonicznie) z zakresu edukacji ekonomicznej (2 warsztaty dla 10 uczestników), żywieniowo-dietetycznej (4 warsztaty dla 4 uczestników), oraz niemarnowania żywności (2 warsztaty dla 6 uczestników).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi od lat współpracuje również z Polskim Czerwonym Krzyżem (PCK) w Tucholi oraz Caritasem w zakresie organizowania odzieży i obuwia dla osób potrzebujących, zgłaszających się do tut. Ośrodka.

CEL SZCZEGÓŁOWY 3: POMOC OSOBOM BEZDOMNYM I ZAGROŻONYM BEZDOMNOŚCIĄ

1. Praca socjalna na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością

W 2021 r. praca socjalna wykonywana przez pracowników socjalnych na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością polegała w szczególności na monitorowaniu miejsc w których przebywają osoby bezdomne – zwłaszcza w okresie zimowym (przy współpracy z Komendą Powiatową Policji w Tucholi), kierowaniu bezdomnych do schroniska, zakupu biletów na dojazd do schroniska - w szczególnych przypadkach bezpośrednim dowożeniu do schroniska, dostarczaniu żywności i odzieży, a w okresie zimowym – gorącej herbaty. Udzielano wsparcia w zakresie załatwiania spraw urzędowych - w pisaniu wniosków o mieszkanie socjalne, uzyskanie dowodu osobistego. Współpracowano z lokalnym ośrodkiem zdrowia, zakupywano i dostarczano leki. Pracownicy socjalni robili zakupy w ramach przyznaných świadczeń i dostarczali bezdomnym, motywowali do zmiany sytuacji życiowej, nawiązywali kontakt z rodziną. W sytuacji uzależnienia od alkoholu, kierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucholi.

2. Kontrakty socjalne zawierane z osobami bezdomnymi

W roku ubiegłym zawarto 10 kontraktów socjalnych z osobami bezdomnymi (o 6 więcej niż w 2020 r.). Nie podpisywano indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności – to zadanie realizowane było przez schroniska do których kierowano osoby z gminy Tuchola.

3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych

W 2021 r. w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Bank Żywności w Chojnicach, OPS przekazał artykuły spożywcze 4 osobom bezdomnym. Zawarto umowę na wykonanie zamówienia publicznego na świadczenie usług schronienia dla osób bezdomnych pochodzących z terenu gminy Tuchola z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym w Gdyni. Dzięki współpracy udzielano tymczasowego całodobowego schronienia wraz z trzema posiłkami, w tym jednym gorącym oraz zapewniono usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Osoby bezdomne przebywały w schroniskach znajdujących się w Wielu i Dobrucie. Liczba osób objętych tą pomocą wynosiła 13.

CEL GŁÓWNY II: WSPIERANIE RODZIN BĘDĄCYCH W KRYZYSIE

CEL SZCZEGÓŁOWY 1: POMOC RODZINOM BEZRADNYM W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH

1. Opracowanie i realizacja programu wspierania rodziny

Zadaniem własnym gminy jest opracowywanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny. Uchwałą Nr XX/149/20 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 30 kwietnia 2020 r. przyjęto Program Wspierania Rodziny w Gminie Tuchola na lata 2020-2022. Program finansowany jest ze środków własnych Gminy, zaplanowanych w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi oraz ze środków budżetu państwa. Co roku w terminie do 31 marca przedkładane jest sprawozdanie z realizacji Programu.

2. Organizowanie asystentury rodzin

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi zatrudnił 3 asystentów rodziny na umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy. Asystenturą rodziny w opisywanym okresie objętych było łącznie 57 rodzin, w tym 23 na podstawie postanowienia sądu. W 2021 r. zakończono współpracę z 17 rodzinami, w tym z 6 ze względu na realizację założonych celów, 5 – ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, natomiast 6 rodzin zakończyło współpracę z asystentem ze względu na zmianę metody pracy.

3. Współdziałanie OPS z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży z rodzin objętych asystenturą rodziny

Asystenci rodziny i pracownicy socjalni na bieżąco utrzymywali kontakty z wychowawcami oraz pedagogami szkolnymi w indywidualnych sprawach dotyczących dzieci z rodzin objętych asystenturą, również rodzin w których występuje przemoc domowa. Współpraca między instytucjami obejmowała w szczególności diagnozowanie i rozwiązywanie problemów w nauce, problemów wychowawczych, realizowania obowiązku szkolnego. Ponadto asystenci rodziny i pracownicy socjalni reagowali na zgłoszenia ze strony placówek oświatowych, dotyczące sytuacji dzieci oraz niepokojących zachowań rodziców.

4. Organizowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży

W ramach Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2021 r. zapewniono udział w zajęciach socjoterapeutycznych dla 33 dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. Wraz z zajęciami profilaktyczno-edukacyjnymi, w których uczestniczyło 12 dzieci, zorganizowano łącznie 365 godzin zajęć, których celem było stwarzanie okazji do odreagowania napięć emocjonalnych, zwiększenie poczucia własnej wartości oraz ćwiczenie umiejętności niezbędnych do wzięcia odpowiedzialności za swoje zachowanie w kontaktach międzyludzkich.

5. Organizowanie zajęć w obszarze „szkoły rodzica”, podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców

Podobnie jak w roku ubiegłym, w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zorganizowano terapię rodzinną, przeprowadzoną w formie psychoterapii, której celem było rozwiązywanie problemów i konfliktów w rodzinie oraz odbudowa więzi pomiędzy jej członkami. W terapii uczestniczyły 25 rodziny, dla których przeprowadzono spotkania w wymiarze 117 godzin.

6. Organizowanie dla dzieci i młodzieży różnorodnych form spędzania wolnego czasu

W 2021 r. z uwagi na nadal trwające obostrzenia spowodowane pandemią koronawirusa, możliwości realizacji tego zadania były ograniczone. Szereg zajęć i atrakcji skierowanych do dzieci i młodzieży zapewniał lokalny Tucholski Ośrodek Kultury w Tucholi wraz z Wiejskim Domem Kultury w Raciążu. Odbywały się w nich zajęcia i warsztaty plastyczne („Rękotworki”, „Kreatywne inspiracje”, „Modelarnia”, „Sztukarnia”), zajęcia ruchowe (w tym baletowe, taneczne, joga), spotkania grupy teatralnej, zajęcia muzyczne i wokalne, komputerowe, a także wystawy i konkursy zachęcające dzieci i młodzież do aktywnego spędzania czasu wolnego. W ramach Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii Gmina dofinansowała wypoczynek letni i zimowy dla dzieci, którego organizatorami były parafie, organizacje kościelne oraz pozarządowe, z którego skorzystało 214 dzieci i młodzieży. Dofinansowano zajęcia pozalekcyjne – sportowe i rekreacyjne dla 649, których organizatorami były organizacje pozarządowe oraz szkoły. OPS w 2021 r. skierował 17 dzieci do wypoczynku.

7. Udzielanie rodzinom pomocy psychologicznej

OPS zatrudnił psychologa, który w 2021 r. objął wsparciem 28 rodziny, którym udzielił 161 porad oraz 22 osoby samotne, które skorzystały z łącznie 132 porad. W związku z nadal

trwającą epidemią koronawirusa (COVID-19), trwającą izolacją, przebywaniem na kwarantannach oraz nauce zdalnej, pojawiło się mnóstwo nowych problemów z którymi muszą zmierzyć się mieszkańcy naszej gminy. Głównymi powodami objęcia ich poradnictwem psychologicznym były stany depresyjne, zaburzenia nerwicowe, lękowe, problemy rodzinne – w tym wychowawcze z dziećmi, poczucie osamotnienia czy też różnego rodzaju sytuacje kryzysowe.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2: PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY W RODZINIE

W gminie Tuchola przyjęto dwa programy, obowiązujące w 2021 r., których celem jest przeciwdziałanie uzależnieniom – w szczególności od alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie:

- Uchwałą Nr XXIX/198/20 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17.12.2020 r. w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w gminie Tuchola na 2021 r.;
- Uchwałą Nr XLIV/312/17 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tuchola na lata 2018-2022.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, szczególne wśród dzieci i młodzieży

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi w roku ubiegłym z powodu alkoholizmu udzielił pomocy 57 rodzinom, w tym 18 z terenów wiejskich.

W gminie prowadzono profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną, polegającą na przeprowadzeniu zajęć w ramach programów profilaktycznych „Spójrz inaczej”, „Spójrz Inaczej na Agresję” oraz „Przyjaciele Zippiego”. Udział w powyższych zajęciach wzięło 117 uczniów szkół gminnych.

Podjęto działania o charakterze edukacyjnym dla 1.093 uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, prowadzonych przez terapeutę uzależnień. Spotkania miały na celu kształtowanie prozdrowotnych postaw, uświadamianie wartości zdrowego stylu życia, rozwijanie asertywności, wspieranie abstynencji, zdobycie wiedzy przez uczniów z zakresu negatywnego wpływu alkoholu i narkotyków na ludzki organizm oraz przygotowania młodzieży do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używkami. W zakresie edukacji społecznej zakupiono prenumeraty czasopism „Remedium” i „Świat Problemów” oraz sfinansowano szkolenia i konferencje dla 72 osób pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. W roku ubiegłym we współpracy z policją gmina Tuchola brała udział w ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno-edukacyjnej „Przeciw pijanym kierowcom”.

Działalność informacyjna prowadzona w zakresie propagowania informacji o możliwościach skorzystania ze wsparcia instytucjonalnego – w tym poradnictwa specjalistycznego, prowadzona była za pomocą stron internetowych instytucji funkcjonujących w obszarze pomocy rodzinie. Na stronie internetowej www.tuchola.pl w zakładce „Zdrowie” oraz „Telefony zaufania i linie pomocowe” udostępniane są informacje o organizowanych formach wsparcia rodziny w zakresie przemocy w rodzinie i uzależnień, ponadto na stronie zamieszczono „Poradnik dla osób dotkniętych przemocą”, gdzie można znaleźć informacje niezbędne dla osób doznających przemocy.

2. Organizowanie wsparcia psychologicznego, prawnego i terapeutycznego dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie i uzależnieniami

W ramach Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w gminie Tuchola finansowano działalność Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od Narkotyków, Alkoholu i ich Rodzin, dzięki któremu udzielono 159 porad dla 124 osób,

w tym: 2 niepełnoletnich, 36 dorosłych i 86 osób zgłaszających (rodziców, pedagogów, kuratorów). Do punktu zgłaszają się osoby niepełnoletnie i dorosłe - mające za sobą pierwsze kontakty z alkoholem, narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi, a także członkowie ich rodzin, pedagodzy szkolni i kuratorzy.

Dnia 02.01.2021 r. zawarto umowę pomiędzy Gminą Tuchola a Szpitalem Tucholskim sp. z o.o. na realizację ponadpodstawowych usług zdrowotnych, dzięki czemu z pomocy skorzystało 101 osób uzależnionych od alkoholu, 22 osoby uzależnione od narkotyków oraz 17 współuzależnionych. Przeprowadzono indywidualne konsultacje psychoterapeutyczne dla 64 osób oraz psychoterapię wspierającą dla 22 osób po odbytym leczeniu odwykowym, które nadal chcą korzystać z pomocy terapeutycznej.

W ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie udzielano pomocy psychologicznej i prawnej poprzez działalność Gminnego Ośrodka Wsparcia dla Rodzin. Z bezpłatnej pomocy psychologicznej skorzystało 39 osób, którym udzielono łącznie 263 porady, natomiast z pomocy prawnej skorzystały 43 osoby, którym udzielono 76 porad. Przeprowadzono również terapię rodzinną w wymiarze 117 godzin dla 25 rodzin, w których pojawiają się trudności we wzajemnych relacjach.

3. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Na skutek podjętych interwencji w 2021 r. wszczęto 37 procedur „Niebiska Karta” w związku z podejrzeniem przemocy w rodzinie. Procedura prowadzona była przez instytucje realizujące działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Odbyły się dwa posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz 102 posiedzenia grup roboczych. Rodzinom objętym procedurą zapewniano pomoc w formie poradnictwa prawnego (pomoc w pisaniu pism do sądu, prokuratury, wyjaśnianie kwestii prawnych takich jak alimenty, rozwód, separacja, ustalanie kontaktów z dziećmi, ograniczenie władzy rodzicielskiej itp.), pomocy psychologicznej (w tym poradnictwa indywidualnego i grupy wsparcia), udzielano informacji na temat możliwości skorzystania z dostępnych na terenie gminy form pomocy, monitorowano sytuację rodzin oraz kierowano do hostelu prowadzonego przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi. Pomocą objęto łącznie 93 osoby, w tym 29 dzieci. Złożono 3 zawiadomienia do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz 11 zawiadomień do sądu rodzinnego.

Ponadto Gmina Tuchola uczestniczy w finansowaniu Kujawsko-Pomorskiej „Niebieskiej Linii” – Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – bezpłatnego telefonu zaufania dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia

Osobom doświadczającym przemocy w rodzinie schronienia na terenie gminy Tuchola zapewnia Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi. W 2021 r. z hostelu prowadzonego przez instytucję skorzystało 7 osób z gminy (w tym 3 kobiety i 4 dzieci). Mieszkańcy hostelu podczas pobytu korzystali z pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, konsultacji wychowawczych, treningu budżetowego, zajęciach dot. przemocy w rodzinie, zajęć kulinarnych oraz pedagogizacji mających na celu m.in. podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.

5. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie i uzależnionych

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie tworzony jest przez instytucje wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, do których należą przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucholi, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar

Przemocy w Rodzinie w Tucholi, Komendy Powiatowej Policji w Tucholi, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Tucholi, Prokuratury Rejonowej w Tucholi, Szpitala Tucholskiego sp. z o.o. w Tucholi, Miejskiego Centrum Lekarskiego w Tucholi, Szkoły Podstawowej nr 1 w Tucholi oraz Szkoły Podstawowej nr 3 w Tucholi. Instytucje zapewniają sprawną komunikację oraz wzajemne wsparcie w podejmowanych działaniach, przy jednoczesnym zwiększeniu efektywności pomocy udzielanej osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.

Gmina Tuchola w ramach podpisanej umowy współpracuje z Poradnią Leczenia Uzależnień Szpitala Tucholskiego Sp. z o.o. w zakresie zapewnienia dostępu do efektywnej terapii osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin.

CEL GŁÓWNY III: PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ SENIORÓW I OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

CEL SZCZEGÓŁOWY 1: DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB W WIEKU POPRODUKCYJNYM ORAZ NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W 2021 r. liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Tuchola wynosiła 4.218, z czego 2.759 stanowiły kobiety (pow. 60 r.ż.), a 1.459 mężczyźni (pow. 65 r.ż.).

1. Podnoszenie świadomości społecznej w obszarze potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych

Wzorem lat ubiegłych, w okresie przedświątecznym zorganizowano akcję „Świąteczna paczka”, polegającą na dostarczeniu paczek osobom starszym i samotnym. Cały rok zbierano informacje o osobach starszych i samotnych, informowano sołtysów i mieszkańców o możliwości zgłoszenia osób potrzebujących do otrzymania świątecznej paczki, tym samym zwracając uwagę na problemy osób starszych i samotnych w środowisku. W roku ubiegłym udało się zorganizować na większą skalę „Tucholską świąteczną paczkę” do realizacji której zaangażowano lokalne instytucje i organizacje, przedstawiając problemy mieszkańców pracownikom tych instytucji. Wszelkie dane osób potrzebujących były zanonimizowane. W 2021 r. kontynuowano również dystrybucję „Kopert życia”, zachęcając jednocześnie środowisko do zgłaszania osób mogących potrzebować takiego wsparcia, angażując do pomocy sąsiedzkiej.

2. Zwiększenie seniorom i osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji o prawach i uprawnieniach, m.in. poprzez wykorzystanie łącz internetowych, mediów lokalnych

Na stronie internetowej tuchola.pl w zakładce „Zdrowie” zamieszczone są informacje dotyczące możliwości skorzystania z pomocy i usług instytucji działających na terenie gminy oraz podmiotów działających w obszarze osób starszych i niepełnosprawnych o zasięgu ponadgminnym, ogólnopolskim. Udostępniono informacje o instytucjach niosących pomoc niepełnosprawnym oraz adresy instytucji i organizacji, które mogą służyć poradą i informacją. OPS na bieżąco zamieszczał informacje dotyczące możliwości uzyskania wsparcia przez osoby starsze i niepełnosprawne - w 2021 r. za pomocą strony internetowej ops.tuchola.pl udostępniono informacje m.in. o możliwości skorzystania z pomocy żywnościowej, finansowej oraz uczestnictwa w projektach i programach realizowanych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – w tym osób starszych i niepełnosprawnych.

3. Udzielanie osobom starszym i niepełnosprawnym pomocy rzeczowej, finansowej, prowadzenie na ich rzecz pracy socjalnej

Z pomocy społecznej w 2021 r. skorzystało 61 osób starszych. Pracą socjalną objętych zostało 121 osób starszych – o 53 więcej niż w 2020 r. Z powodu niepełnosprawności udzielono pomocy 337 osobom z 189 rodzin – w tym 62 mieszkających na terenach wiejskich naszej gminy.

Seniorzy znajdujący się w trudnej sytuacji dochodowej otrzymywali wsparcie w postaci zasiłków stałych, zasiłków okresowych, celowych, świadczenia pieniężnego na zakup żywności. Zapewniono ciągłość otrzymywania świadczenia finansowego w formie zasiłku stałego z tytułu niepełnosprawności lub wieku, osobom którym minął termin ważności orzeczenia (zadanie realizowane w ramach tzw. ustawy covidowej). Osobom powyżej 65 r.ż. oraz niepełnosprawnym, znajdującym się w trudnej sytuacji dochodowej, zapewniano pomoc żywnościową w formie paczek żywnościowych przekazywanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2020 – pomoc realizowana była w 2021 r. Z tego typu wsparcia skorzystały 63 osoby starsze i 229 niepełnosprawnych.

Praca socjalna prowadzona na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych polegała w szczególności na informowaniu o możliwościach uzyskania wsparcia oraz ubiegania się o różnego rodzaju świadczenia zarówno z zakresu pomocy społecznej, dofinansowań z funduszy zewnętrznych (np. PFRON) oraz świadczeń społecznych (ZUS), udzielano pomocy w zakresie załatwiania formalności związanych z ubieganiem się o ustalenie stopnia niepełnosprawności czy uzyskania świadczeń. Pracownicy socjalni na bieżąco monitorowali środowiska, nawiązywali kontakt z rodziną, przeprowadzali rozmowy wspierające, współpracowali z opiekunkami środowiskowymi, asystentami osobistymi osób niepełnosprawnych, a także pracownikami służby zdrowia w zakresie zapewnienia efektywnego wsparcia dla seniorów i niepełnosprawnych. W wyjątkowych sytuacjach pracownicy socjalni asystowali również tym osobom podczas wizyt lekarskich. Osobom samotnym dostarczono „Koperty życia”. Osoby starsze oraz niepełnosprawne wymagające całodobowej opieki, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, kierowano do domów pomocy społecznej (DPS). W 2021 r. w domach umieszczonych było 29 mieszkańców gminy – o 6 więcej niż w roku ubiegłym.

4. Zapewnienie dostępności i rozwój usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi, wzorem lat ubiegłych, realizował wsparcie w postaci usług opiekuńczych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Wzorem lat ubiegłych ogłoszono konkursy ofert na realizację zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej: organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W 2021 r. świadczeniem usług zajmowała się Spółdzielnia Socjalna PROGRES w Tucholi.

Wsparciem w postaci usług opiekuńczych objęto 33 mieszkańców gminy. Zakres realizowanych usług obejmował m.in. pomoc klientowi w wykonywaniu zabiegów higienicznych, przygotowywanie posiłków, przynoszenie obiadów z Jadłodajni OPS, robienie zakupów na koszt klienta, pomoc w sprzątanii mieszkania, robienie prania, palenie w piecu, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i wizyt lekarskich. Na organizację usług opiekuńczych, finansowanych ze środków budżetu Gminy wydatkowano kwotę 332.844,00 zł.

W 2021 r., podobnie jak w roku ubiegłym, nie objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi żadnej osoby. Z kolei specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były dla 6 osób – dla 1 osoby dorosłej oraz dla 5 dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, w tym z autyzmem. Zadanie to było realizowane ze środków zleconych – wydano na ten cel 38.003,00 zł. Zakres działań podejmowanych przez opiekunki określony został w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

5. Przeciwdziałanie izolacji osób starszych i niepełnosprawnych poprzez podejmowanie inicjatyw umożliwiających integrację z mieszkańcami gminy

Ze względu na ograniczenia związane z nadal trwającą pandemią koronawirusa (Covid-19), zmieniono formę świadczenia usług w istniejącym Domu Dziennego Pobytu „Senior+” w Tucholi. Dom dysponuje 15 miejscami przeznaczonymi dla osób pow. 60 r.ż.,

nieaktywnych zawodowo, które ze względu na wiek wymagają wsparcia w zaspokajaniu codziennych potrzeb. W roku ubiegłym skupiono się na czynnościach pomocowych i zajęciach ogólnych prowadzonych on-line, takich jak rozmowy z psychoterapeutą, motywowanie seniorów do aktywności kulturalno-rekreacyjnej, dowóz do punktów szczepień oraz umożliwiono, w razie potrzeby, dowóz posiłków.

W 2021 przystąpiono również do kolejnej edycji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021, finansowanego ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego. Działania podejmowane w ramach Programu mają na celu skutecznie wspomagać osoby niepełnosprawne. Pomocą objęto 36 osób niepełnosprawnych, z tego 19 osób starszych (kobiety 60+ - 13, mężczyźni 65+ - 6). Łączna liczba zrealizowanych godzin w ramach asystentury wynosiła 6.458 (dla osób ze znacznym st. niepełnosprawności – 4.256, umiarkowanym – 1.880, a dla dzieci 322).

6. Podejmowanie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i komunikacyjnych, poszerzenia oferty rehabilitacyjnej, organizacji przedsięwzięć w zakresie sportu, kultury i rekreacji

Osoby wymagające wsparcia w zakresie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i komunikacyjnych kierowane były do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi. Jednostka ta realizuje zadania m.in. z zakresu dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przystosowania łazienki do potrzeb osoby niepełnosprawnej, zakupu aparatu słuchowego czy pieluchomajtek.

III. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW ORAZ OCENA STOPNIA WDROŻENIA STRATEGII ZA 2021 R.

Dokonaną przez Zespół Oceniający ocenę stopnia wdrażania poszczególnych zapisów strategicznych, przeprowadzoną w Gminie Tuchola za 2021 r., przedstawiają poniższe zestawienia tabelaryczne. Każda z tabel odnosi się do poszczególnych działań, które zostały wyznaczone do podjęcia w ramach celów głównych i szczegółowych.

CEL GŁÓWNY I: INTEGRACJA SPOŁECZNA GRUP SZCZEGÓLNEGO RYZYKA

Cel szczegółowy	Wskaźnik realizacji celów szczegółowych	Wskaźnik liczbowy za 2020 r.	Wskaźnik liczbowy za 2021 r.	Realizatorzy
Wsparcie osób bezrobotnych	liczba kontraktów socjalnych z osobami bezrobotnymi	19	16	Ośrodek Pomocy Społecznej
	liczba osób bezrobotnych korzystających ze wsparcia OPS	274	171	Ośrodek Pomocy Społecznej
	liczba osób wykonujących prace subsydiowane	115	167	Powiatowy Urząd Pracy
	liczba szkoleń/uczestników podnoszących swoje kwalifikacje zawodowe	4	14	Powiatowy Urząd Pracy
	liczba osób bezrobotnych korzystających ze wsparcia psychologicznego	3	17	Ośrodek Pomocy Społecznej
	liczba kontraktów socjalnych		21	12
Ograniczanie skutków ubóstwa	liczba beneficjentów pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa	685	602	Ośrodek Pomocy Społecznej
	liczba inicjatyw społecznych na rzecz najuboższych mieszkańców gminy	4	4	Ośrodek Pomocy Społecznej
	liczba mieszkań komunalnych i socjalnych	424	417	Gmina Tuchola
Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością	liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie	14	13	Ośrodek Pomocy Społecznej
	liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy rzeczowej, w tym z posiłków w Jachtodajni	21	17	Ośrodek Pomocy Społecznej
	liczba kontraktów socjalnych z osobami bezdomnymi	4	10	Ośrodek Pomocy Społecznej

CEL GŁÓWNY II: WSPIERANIE RODZIN BĘDĄCYCH W KRYZYSIE

Cel szczegółowy	Wskaźnik realizacji celów szczegółowych	Wskaźnik liczbowy za 2020 r.	Wskaźnik liczbowy za 2021 r.	Realizatorzy
Pomoc rodzinom bezradnym w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	liczba rodzin objętych asystenturą rodzinną	44	57	Ośrodek Pomocy Społecznej
	liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym	68	92	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Wsparcia dla Rodzin
	liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętych pracą socjalną	71	68	Ośrodek Pomocy Społecznej

	liczba programów i projektów na rzecz rodzin	3	3	Gmina Tuchola, Ośrodek Pomocy Społecznej
Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie	liczba inicjatyw na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii	13	11	Gmina Tuchola, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Wsparcia dla Rodzin
	liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie, alkoholizmu i innym uzależnieniu	131	139	Ośrodek Pomocy Społecznej,
	liczba osób objętych pomocą przez Gminny Ośrodek Wsparcia dla Rodzin w Tucholi	68	82	Gminny Ośrodek Wsparcia dla Rodzin Zespół
	liczba przeprowadzonych interwencji związanych z przemocą w rodzinie	65	37	Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Specjalistyczny
	liczba osób przebywających w ośrodkach wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	9	7	Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

CEL GŁÓWNY III: PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ SENIORÓW I OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Cel szczegółowy	Wskaźnik realizacji celów szczegółowych	Wskaźnik liczbowy za 2020 r.	Wskaźnik liczbowy za 2021 r.	Realizatorzy
Działania na rzecz osób w wieku poprodukcyjnym	liczba osób starszych objęta pomocą finansową, rzeczową i pracą socjalną przez OPS	72	121	Ośrodek Pomocy Społecznej
	liczba programów wspierających osoby starsze i niepełnosprawne	2	1	Gmina Tuchola, Ośrodek Pomocy Społecznej
	liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pomocą instytucjonalną oraz o charakterze społecznym	83	89	Gmina Tuchola
	liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej	4	6	Gmina Tuchola
	liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców gminy	4.278 (22%)	4.218 (23%)	---

IV. OCENA STOPNIA WDROŻENIA ZAPISÓW STRATEGICZNYCH

Oceny stopnia wdrożenia zapisów strategicznych za rok 2020 dokonał Zespół Oceniający Strategię. Jak podano w wprowadzeniu, zgodnie z aktualnym stanem prawnym, ośrodek pomocy społecznej koordynuje realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, zatem w skład Zespołu weszły osoby będące pracownikami tut. Ośrodka.

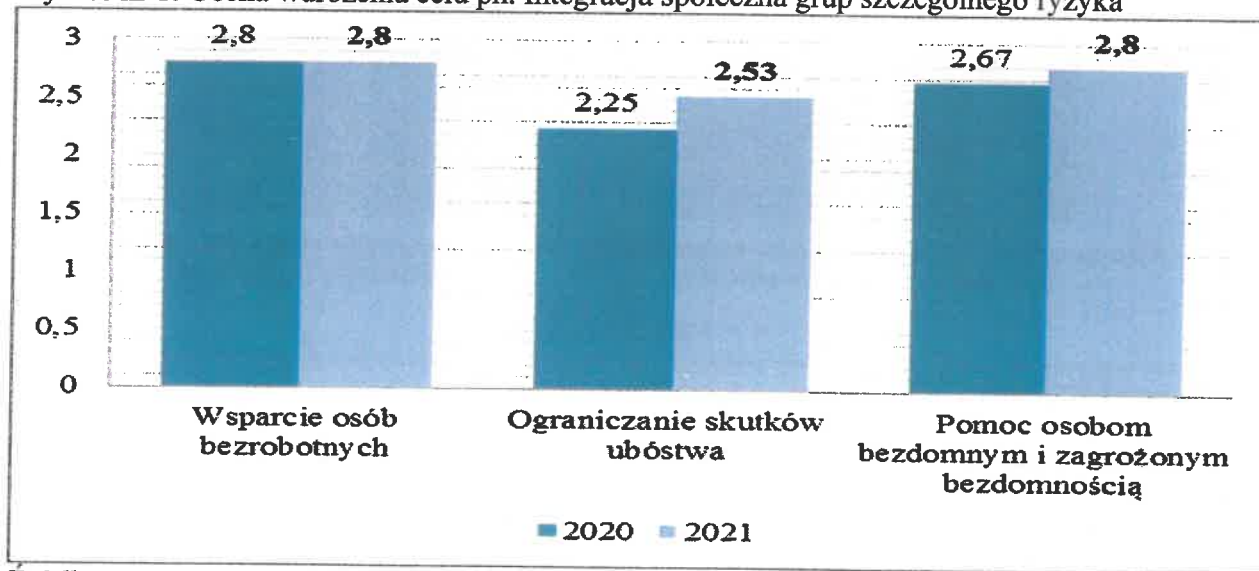
Rezultatem prac Zespołu jest niniejszy Raport monitoringowy, w którym dokonano oceny stopnia wdrożenia poszczególnych celów, założonych w fazie projektowania działań, nastawionych na poprawę sytuacji socjalnej mieszkańców gminy.

Oceny wdrożenia zapisów strategicznych oraz poziomu osiągnięcia założonych celów dokonano w oparciu o 4-stopniową skalę, przy czym:

- 0 – oznacza brak wdrożenia zapisów strategicznych (nie podjęto żadnych działań zmierzających do osiągnięcia założonego celu),
- 1 – rozpoczęcie wdrożenia (podjęto co najmniej 1 działanie zmierzające do osiągnięcia założonego celu),
- 2 – częściowe wdrożenie (podjęto więcej niż 2 działania zmierzające do osiągnięcia celu),
- 3 – pełne wdrożenie (podjęto wszystkie działania określone w Strategii, zmierzające do osiągnięcia celu).

Ocena stopnia wdrożenia poszczególnych celów głównych i szczegółowych przedstawia się następująco:

Wykres nr 1. Ocena wdrożenia celu pn. Integracja społeczna grup szczególnego ryzyka

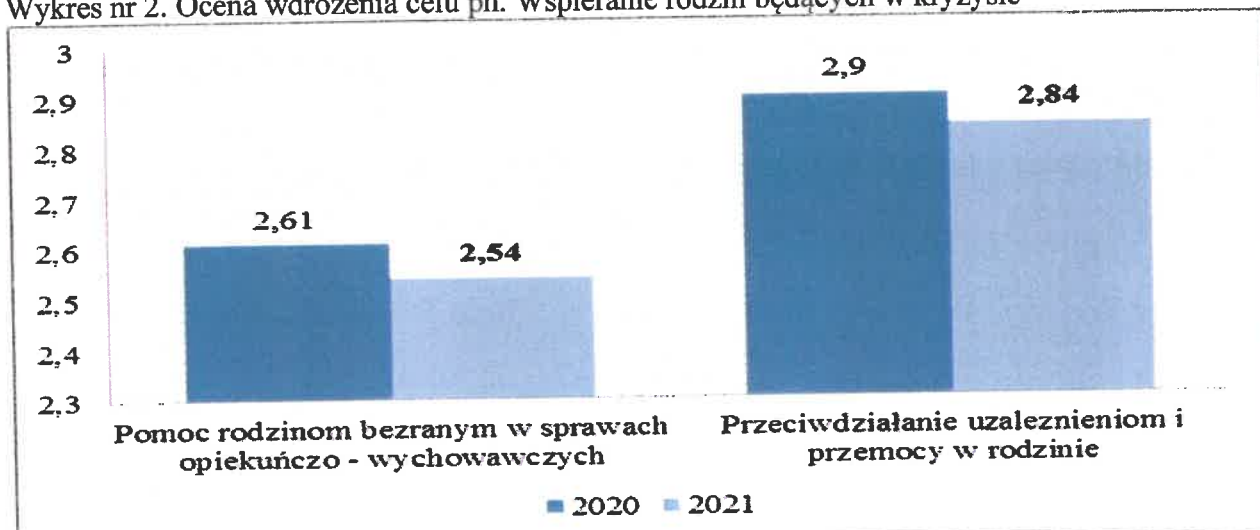
Źródło: opracowanie własne

W ramach wdrożenia jednego z trzech głównych celów pn. **Integracja społeczna grup szczególnego ryzyka**, postawiono trzy cele szczegółowe. Średnia ocena działań podejmowanych w zakresie *Wsparcia osób bezrobotnych* wynosi **2,80** i jest taka sama jak w roku ubiegłym. Oznacza to, że podjęto wszystkie działania założone w fazie projektowania Strategii. W ocenie Zespołu zadaniami, jakie należałoby zintensyfikować aby osiągnąć wyższy poziom wdrożenia celu jest praca socjalna – w tym zawieranie kontraktów socjalnych z osobami bezrobotnymi w celu ich większej aktywizacji, a także udzielanie pomocy psychologicznej dla osób bezrobotnych długotrwale korzystających z pomocy społecznej, mającej na celu zmianę postaw osób bezrobotnych. Drugi z kolei cel szczegółowy pn. *Ograniczanie skutków ubóstwa* oceniono jako częściowo wdrożony – na poziomie **2,53**, czyli nieco wyższym niż w roku ubiegłym (2,25). W ramach zaplanowanych działań większość oceniono jako w pełni wdrożone – w szczególności efektywne zarządzanie mieszkaniem komunalnymi i socjalnymi, udzielanie pomocy rzeczowej

i finansowej czy współpraca z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób ubogich. Z analizy podjętych działań wynika, że należałoby popracować nad nowymi rozwiązaniami zmierzającymi do monitorowania bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy, a także promowania aktywnych postaw wśród społeczeństwa – np. pomocy sąsiedzkiej. Ostatni, trzeci cel szczegółowy jakim jest **Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością** oceniono w powyższej skali na **2,80** pkt (w roku ubiegłym - 2,67 pkt). Podjęto działania w zakresie wszystkich trzech założonych kierunkach, z których w pełni wdrożono dwa: prowadzoną pracę socjalną na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością oraz współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych. W celu pełnego wdrożenia należałoby zwiększyć liczbę kontraktów socjalnych zawieranych z bezdomnymi, mających na celu ich aktywizację.

W bieżącym roku oceny zmodyfikowano wskaźnik pn. kontrakty socjalne i indywidualne programy wychodzenia z bezdomności poprzez wykreślenie zapisu dotyczącego indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności. Jednostki pomocy społecznej funkcjonujące na terenie gminy Tuchola nie zajmują się realizacją indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, które należą do zadań prowadzonych przez schronisko dla osób bezdomnych, postanowiono o zmianie wskaźnika i wykreślenie z niego powyższych programów.

Wykres nr 2. Ocena wdrożenia celu pn. Wspieranie rodzin będących w kryzysie

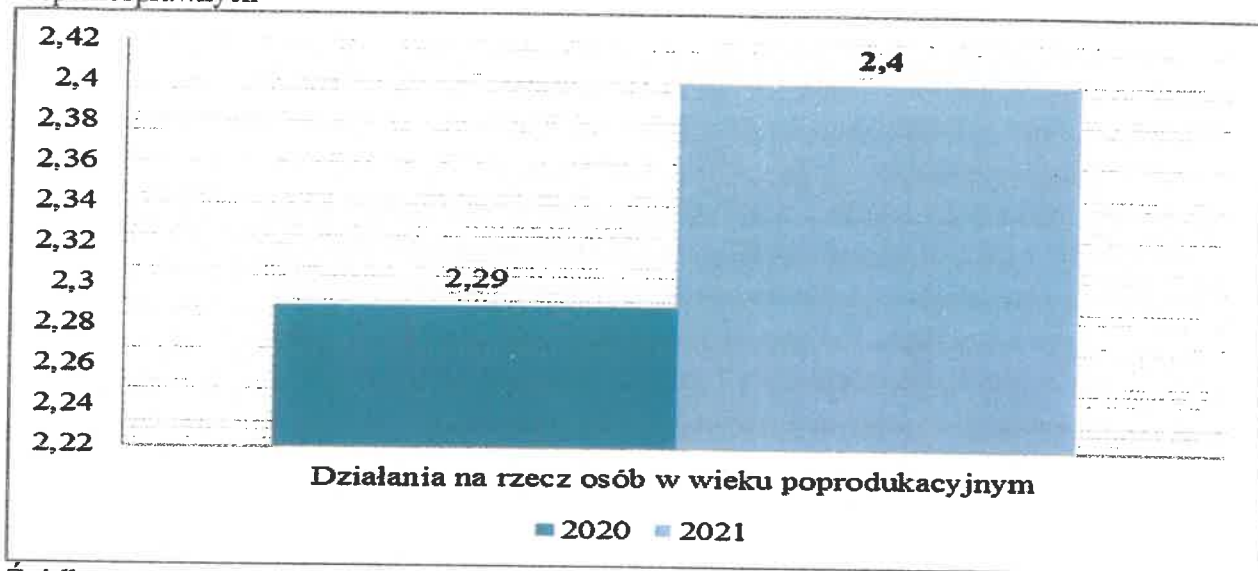

Źródło: opracowanie własne

Drugim celem głównym jest **Wspieranie rodzin będących w kryzysie**. Należy zwrócić uwagę, że wszelkie działania założone w fazie tworzenia Strategii zostały podjęte, a nawet w większości w pełni wdrożone. W ramach **Pomocy rodzinom bezradnym w sprawach opiekuńczo-wychowawczych** (zadanie oceniono na 2,54 pkt), zrealizowano działania związane z opracowaniem i realizacją programu wspierania rodziny, organizacji asystentury rodziny, udzielania pomocy psychologicznej rodzinom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych. W dalszym ciągu nie udało się zorganizowanie zajęć w obszarze „szkoły rodzica”. Ocena podjętych działań zmierzających do osiągnięcia powyższego celu jest nieco niższa niż w roku ubiegłym. W 2020 r. OPS współpracował z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży z rodzin objętych asystenturą rodziny na podstawie zawartego porozumienia. W 2021 r. współpraca ta była kontynuowana, jednakże na poziomie kontaktów asystentów rodziny z wychowawcami i pedagogami szkół, do których uczęszczają dzieci objęte asystenturą.

W zakresie **Przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie** podjęto wszystkie działania założone w fazie tworzenia Strategii (2,84), w związku z czym, już w roku ubiegłym, cel uznano za w pełni wdrożony.

Wykres nr 3. Ocena wdrożenia celu pn. Podejmowanie działań na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych

Źródło: opracowanie własne

Ostatnim celem głównym, który w roku ubiegłym został oceniony jako częściowo wdrożony jest **Podejmowanie działań na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych**. Działania podejmowane na rzecz tych dwóch grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oceniono na poziomie **2,40** (w roku ubiegłym 2,29 pkt). O ile podejmowano działania z zakresu udzielania osobom starszym i niepełnosprawnym pomocy rzeczowej, finansowej, prowadzono na ich rzecz pracę socjalną, zapewniono również dostępność i rozwój usług opiekuńczych, o tyle niektóre działania należałoby zintensyfikować. Najniżej oceniono inicjatywy z zakresu podejmowania współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i komunikacyjnych, poszerzania oferty rehabilitacyjnej, organizacji przedsięwzięć w zakresie sportu, kultury i rekreacji, a także w zakresie przeciwdziałania izolacji osób starszych i niepełnosprawnych poprzez podejmowanie inicjatyw umożliwiających integrację z mieszkańcami gminy. Jednym z czynników uniemożliwiających podjęcie tych zadań była trwająca w dalszym ciągu sytuacja epidemiologiczna i ograniczenia w tym zakresie. W latach następnych należałoby zwrócić większą uwagę na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych, podnosić świadomość społeczną w zakresie zaspokajania ich potrzeb, a także zwiększyć dostęp do informacji o prawach i uprawnieniach tych grup społecznych.

M. Program profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii realizuje zadania ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.) oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.) Program był realizowany zgodnie z uchwałą Nr XXIX/198/20 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie przyjęcia „Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii” w Gminie Tuchola na rok 2021.

Główne cele Programu to ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zmniejszenie skali zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież oraz zwiększenie wiedzy na temat szkód powodowanych przez alkohol i narkotyki.

Cele programu oraz wskaźniki ich osiągnięcia.

Cel 1. Ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.						
L.p.	Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu	2020	2021	Realizatorzy
1.1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób współuzależnionych.	Dofinansowanie ponadpodstawowego programu terapii uzależnienia dla osób uzależnienia od alkoholu oraz współuzależnienia.	liczba osób uzależnionych od alkoholu leczonych w poradni liczba osób współuzależnionych korzystających z pomocy terapeutycznej liczba osób korzystających z indywidualnych konsultacji specjalistycznych	103 19 107	101 17 64	Urząd Miejski w Tucholi, Szpital Tucholski Sp. z o.o. Poradnia Leczenia Uzależnień
		Dofinansowanie ponadpodstawowego programu terapii dla osób uzależnionych od narkotyków.	liczba porad udzielonych osobom uzależnionym od alkoholu liczba porad udzielonych osobom współuzależnionym	1069 144	975 112	
		Dofinansowanie programu terapii dla osób uzależnionych od narkotyków.	liczba osób uzależnionych od narkotyków leczonych w poradni liczba udzielonych porad	19 168	22 340	
		Dofinansowanie prowadzenia grupy terapeutycznej dla osób uzależnionych.	liczba osób korzystających z terapeutycznej grupy wsparcia	11	22	
		Dofinansowanie doskonalenia umiejętności zawodowych pracowników poradni.	liczba osób, które podniosły umiejętności zawodowe	0	0	Urząd Miejski w Tucholi
		Zakup materiałów/czasopism edukacyjnych dla pracowników poradni.	liczba zakupionych materiałów/czasopism edukacyjnych	2	2	Urząd Miejski w Tucholi
		Finansowanie zajęć dla pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej.	liczba pensjonariuszy, którzy wzięli udział w zajęciach	0/19*	0**	Urząd Miejski w Tucholi, Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej
1.2.	Udzielanie pomocy osobom uzależnionym od narkotyków, alkoholu i osobom używającym	Finansowanie Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od Narkotyków i Alkoholu	liczba osób, którym udzielono konsultacji, w tym: - osoby nieletnie - osoby dorosłe	130 3 39	124 2 36	Urząd Miejski w Tucholi

substancji psychoaktywnych oraz członkom ich rodzin.	i Ich Rodzin.	- osoby zgłaszające (członkowie rodzin, pedagodzy, kuratorzy)	88		86	
			liczba udzielonych konsultacji	193	159	
1.3. Prowadzenie działań ukierunkowanych na wspieranie abstynencji i trzeźwienia.	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucholi	liczba prowadzonych postępowań w ramach zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego	56	41	Urząd Miejski w Tucholi, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
		liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego	14	12		
		liczba osób wyrażających zgodę na podjęcie dobrowolnego leczenia w poradni	5	8		
		liczba osób, które podjęły dobrowolne leczenie	0	2		
1.4. Udzielanie pomocy i wsparcia dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.	Dofinansowanie działań podejmowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych i profilaktyczno-edukacyjnych.	liczba zawiadomień o przestępstwie skierowanych do prokuratury/liczba założonych Niebieskich Kart	0	0	Urząd Miejski w Tucholi, Stowarzyszenia Abstynenckie	
		liczba odbiorców działań	29	35		
1.4. Udzielanie pomocy i wsparcia dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.	Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych i profilaktyczno-edukacyjnych. Organizacja wypoczynku letniego i zimowego.	liczba dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych/profilaktyczno-edukacyjnych	43/11	33/12	Urząd Miejski w Tucholi, szkoły, organizacje pozarządowe	
		wymiar czasu zajęć (godz.)	332	365		
		liczba uczestników wypoczynku	396	214		

* W 2020 r. zostało przeprowadzone szkolenie dla pracowników Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej z zakresu profilaktyki alkoholowej nt. metod radzenia sobie z osobami nadużywającymi alkoholu, które pod jego wpływem stają się agresywne (w szkoleniu wzięło udział 19 pracowników DPS).

** W 2021 roku z powodu pandemii Covid 19 nie odbyły się zajęcia informacyjno-motywuujące dla pensjonariuszy DPS w Wysokiej.

Cel 2. Zmniejszenie skali zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

L.p.	Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu	2020	2021	Realizatorzy
2.1	Udzielanie pomocy młodym osobom używającym substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny lub szkodliwy.	Realizacja programu profilaktyki selektywnej „FreD goes net”.	liczba osób, z którymi przeprowadzono indywidualne rozmowy/które zgłosiły się do programu/które ukończyły program	0	0	Urząd Miejski w Tucholi, terapeuci
2.2	Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej wobec dzieci i młodzieży.	Realizacja programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży.	liczba dzieci objętych programem profilaktycznym	211	177	Urząd Miejski w Tucholi, szkoły
		Organizacja zajęć edukacyjno-informacyjnych z udziałem terapeutów dla uczniów.	liczba szkół, w których przeprowadzone zostały zajęcia	6	6	
2.3	Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież.	Dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.	liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach (szkoły podstawowe/szkoły ponadpodstawowe)	272/0*	304/789	Urząd Miejski w Tucholi, szkoły
		Dofinansowanie imprez na rzecz wspierania rodziny, akcji profilaktycznych, konkursów, imprez sportowo-rekreacyjnych itp.	liczba dzieci uczestniczących w zajęciach	581	649	Urząd Miejski w Tucholi, szkoły, organizacje pozarządowe
			liczba uczestników imprez, akcji	547	1625	
		Zakup materiałów edukacyjnych.	liczba zakupionych materiałów	4326	1930	Urząd Miejski w Tucholi
		Organizacja bądź uczestnictwo w kampaniach profilaktycznych.	działania podjęte w ramach kampanii	3	2	Urząd Miejski w Tucholi

*W 2020 r. z uwagi na pandemię COVID 19 i przejście na naukę zdalną, w szkołach ponadpodstawowych nie odbyły się zajęcia z terapeutą ds. uzależnień. W zamian pedagodzy zakupili materiały edukacyjne nt. uzależnień od alkoholu, narkotyków i dopalaczy, które zostaną wykorzystane podczas prowadzenia godzin wychowawczych w szkole.

Cel 3. Zwiększenie wiedzy na temat szkód powodowanych przez alkohol i narkotyki.						
L.p	Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu	2020	2021	Realizatorzy
3.1	Prowadzenie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i narkomanii.	Organizację bądź finansowanie szkoleń, konferencji, warsztatów, porad itp.	liczba osób uczestniczących w szkoleniach, warsztatach, konferencjach	90	72	Urząd Miejski w Tucholi, szkoły, organizacje pozarządowe
		Zakup materiałów edukacyjnych: prenumerata czasopism	liczba prenumerowanych czasopism	4	3	
3.2	Prowadzenie edukacji społecznej.	Organizacja bądź udział w kampaniach edukacyjnych.	działania podjęte w ramach kampanii	3	2	Urząd Miejski w Tucholi, szkoły
		Redagowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych na stronie internetowej www.tuchola.pl w zakładce Zdrowie.	ilość informacji zamieszczonych na stronie internetowej	6	5	
3.3	Diagnozowanie problemów alkoholowych i narkomanii w Gminie Tuchola.	Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych połączone ze szkoleniem sprzedawców.	ilość przeprowadzonych kontroli	15*	31	Urząd Miejski w Tucholi, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
		Koordinacja działań podejmowanych w ramach programu.	dane zawarte w sprawozdaniu z wykonania programu.	ujęte powyżej	ujęte powyżej	
		Monitorowanie problemu nadużywania alkoholu i narkotyków.	dane pochodzące z instytucji działających w obszarze pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i narkomanii	Dane zostały zawarte w diagnozie Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii	Dane zostały zawarte w diagnozie Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii	

* W 2020 roku z powodu pandemii COVID 19 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych zostały ograniczone.

Działania podejmowane w ramach realizacji programu.

Jednym z celów szczegółowych programu jest zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób współuzależnionych. Cel ten realizowany jest poprzez współpracę gminy Tuchola z Poradnią Leczenia Uzależnień Szpitala Tucholskiego Sp. z o.o., która zapewniła dostęp do efektywnej terapii osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin. Na podstawie umowy zawartej 02.01.2021 roku między gminą Tuchola a Szpitalem Tucholskim Sp. z o.o. na realizację ponadpodstawowych usług zdrowotnych wydatkowano kwotę 82.080,00 zł, dzięki czemu z tej formy pomocy skorzystało 101 osób uzależnionych od alkoholu, 22 osoby uzależnione od narkotyków oraz 17 współuzależnionych. Z indywidualnych konsultacji psychoterapeutycznych skorzystały 64 osoby. W poradni prowadzona jest również psychoterapia wspierająca dla osób po odbytych leczeniu odwykowym, które chcą nadal korzystać z pomocy terapeutycznej. W 2021 roku z takiej pomocy skorzystały 22 osoby.

W celu zwiększenia efektywności udzielanej pomocy niezbędne jest doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników poradni. Specjaliści pracujący w poradni mogli pogłębiać swoją wiedzę na temat nowoczesnych metod leczenia osób uzależnionych i członków ich rodzin przez zapewnienie im dostępu do fachowej literatury poprzez prenumeratę miesięcznika „Świat Problemów.”

Osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby współuzależnione (członkowie rodzin) mogły korzystać również z pomocy psychologicznej i prawnej oferowanej przez Gminny Ośrodek Wsparcia dla Rodzin w Tucholi.

W gminie Tuchola funkcjonuje również Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Narkotyków, Alkoholu i Ich Rodzin, do którego zgłaszają się osoby niepełnoletnie i dorosłe mające za sobą pierwsze kontakty z narkotykami, alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi, członkowie ich rodzin oraz pedagodzy szkolni i kuratorzy. W 2021 roku w punkcie udzielono 159 porad dla 124 osób, z czego udział w konsultacjach wzięły 2 osoby niepełnoletnie, 36 osób dorosłych i 86 osób zgłaszających czyli rodziców, pedagogów oraz kuratorów.

W ramach programu dofinansowywano także działania realizowane przez Stowarzyszenie Pomocowo-Rozwojowe „Bory Tucholskie” w Osiu Oddział w Tucholi. Dzięki temu osoby uzależnione od alkoholu i współuzależnione wzięły udział w wykładach, rekolekcjach i spotkaniach wspólnoty AA i AL-ANON w Zakroczymiu oraz Suchej k. Tucholi. Z ww. formy pomocy skorzystało 35 osób.

W ramach programu zapewniono również pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym poprzez finansowanie dostępu do zajęć socjoterapeutycznych i profilaktyczno-edukacyjnych oraz dofinansowywanie wypoczynku zimowego i letniego. Celem tej formy oddziaływań było stwarzanie okazji do odreagowania napięć emocjonalnych, zwiększenie poczucia własnej wartości oraz ćwiczenie umiejętności koniecznych do wzięcia odpowiedzialności za swoje zachowanie w kontaktach z innymi. W 2021 roku w zajęciach socjoterapeutycznych uczestniczyło 33 dzieci, w zajęciach profilaktyczno-edukacyjnych 12 dzieci, natomiast 7 rodziców wzięło udział w zajęciach profilaktyczno-integracyjnych dla dzieci i rodziców.

W ramach programu dofinansowano także wypoczynek zimowy i letni dla dzieci, którego organizatorami były parafie, organizacje kościelne oraz pozarządowe. Z tej formy pomocy skorzystało łącznie 214 dzieci i młodzieży.

Kolejnym bardzo ważnym celem programu jest przeciwdziałanie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii wśród dzieci i młodzieży na terenie gminy Tuchola oraz zwiększenie wiedzy na temat szkód powodowanych przez alkohol i narkotyki. W tym temacie podjęte zostały działania o charakterze edukacyjnym przeznaczone dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w formie spotkań z terapeutą uzależnień. Ich celem było kształtowanie prozdrowotnych postaw, uświadomienie wartości zdrowego stylu życia, rozwijanie asertywności, wspieranie abstynencji, zdobycie wiedzy przez uczniów na temat negatywnego wpływu alkoholu i narkotyków na ludzki organizm oraz przygotowanie młodych ludzi do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych. W zajęciach wzięło udział łącznie 1.093 uczniów.

Prowadzona była również profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna. Na terenie szkół gminnych przeprowadzono zajęcia w ramach programów profilaktycznych „Spójrz Inaczej”, „Spójrz Inaczej na Agresję” oraz „Przyjaciele Zippiego”. Wydatkowane na ten cel środki pozwoliły na przeprowadzenie zajęć, w których wzięło udział 177 uczniów.

Cenną strategią uzupełniającą podejmowanych działań profilaktycznych jest dofinansowywanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych. Organizatorami ww. zajęć w gminie Tuchola były organizacje pozarządowe oraz szkoły, dzięki czemu z tej formy oddziaływania mogło skorzystać 649 dzieci.

Jedną z form profilaktyki są również jednorazowe, krótkotrwałe, organizowane corocznie w ramach szkolnych imprez profilaktycznych, akcje: konkursy, spektakle, turnieje, projekty profilaktyczne oraz akcje i imprezy na rzecz wspierania rodziny, w których uczestniczyło łącznie 1.625 osób.

Kolejnym ważnym elementem programu było podejmowanie działań polegających na edukacji społecznej w zakresie problematyki uzależnień. W ramach tego zadania zakupione zostały prenumeraty czasopism „Remedium” i „Świat Problemów” oraz sfinansowane zostały szkolenia dla grup zawodowych pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, w których wzięły udział 72 osoby.

W 2021 roku gmina Tuchola we współpracy ze policją brała udział w ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno-edukacyjnej „Przeciw pijanym kierowcom”. Zakupiono broszury edukacyjne nt. uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz dopalaczy, które zostaną przekazane mieszkańcom gminy Tuchola za pośrednictwem instytucji pomocowych. Redagowano również informacje o podejmowanych działaniach, formach pomocy oraz instytucjach świadczących bezpłatnie usługi zdrowotne w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz terapii dla osób współuzależnionych, dotkniętych przemocą w rodzinie dostępnych na terenie gminy Tuchola, a także telefonach zaufania na stronie internetowej www.tuchola.pl w zakładce „Zdrowie”.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucholi inicjuje politykę samorządu wobec alkoholu. Podejmowała również czynności zmierzające do orzeczenia przez sąd zastosowania przymusu leczenia wobec osób uzależnionych od alkoholu w zakładzie leczenia odwykowego. W 2021 roku komisja złożyła do Sądu Rejonowego w Tucholi 12 wniosków w sprawie o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego z uzależnienia. Zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi podejmując te czynności komisja korzysta z opinii biegłych sądowych, które również są finansowane ze środków w ramach programu.

W 2021 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucholi wpłynęły 23 wnioski o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku leczenia odwykowego. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzili rozmowy z 50 osobami uzależnionymi, udział w posiedzeniach komisji wzięło również 12 osób będących członkami ich rodzin.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucholi podejmuje również interwencje w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ww. zadanie realizował Zespół ds. kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych poprzez dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Upoważnieni członkowie komisji sprawdzali między innymi czy przedsiębiorca posiada ważne zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, czy w punkcie sprzedaży przestrzegany jest ustawowy zakaz reklamy i promocji napojów alkoholowych (z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona przy spełnieniu określonych warunków), czy posiada tytuł prawny do korzystania z lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych oraz czy w miejscu sprzedaży widnieje informacja o szkodliwości spożywania alkoholu i informacja o zakazie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim. Zespół skontrolował 31 punktów sprzedaży na terenie gminy Tuchola. Wszystkie kontrole przebiegły bez zastrzeżeń, sprzedawcy napojów alkoholowych przestrzegali przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, są świadomi konsekwencji braku przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Łącznie na realizację działań w ramach Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Tuchola wydatkowano kwotę 324.765,05 zł.

Tabela 1. Realizacja zadań z zakresu Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii za 2021 rok.

Lp.	OPIS ZADANIA	PLAN NA ROK 2021	alkoholizm	narkomania	Wykonanie rok 2021	%
1.	Terapia ponadpodstawowa dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i współuzależnionych.	66.720,00	54.720,00	12.000,00	66.720,00	100
2.	Prowadzenie terapeutycznej grupy wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych.	15.360,00	7.680,00	7.680,00	15.360,00	100
3.	Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień od narkotyków i alkoholu.	4 100,00	0,00	4 100,00	4 080,00	99,51
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	43.397,73	42.397,73	1.000,00	21.700,00	50

5.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.	21.900,00	15.800,00	6.100,00	14.321,10	65,39
6.	Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	59.881,00	59.881,00	0,00	37.003,82	61,80
7.	Zajęcia pozalekcyjne, akcje i imprezy na rzecz wspierania rodziny.	34.730,00	1.000,00	33.730,00	33.730,00	97,12
8.	Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	67.392,00	67.392,00	0,00	55.880,37	82,93
9.	Zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci .i profilaktyczno-integracyjne dla dzieci i rodziców	48.047,00	48.047,00	0,00	34.591,82	72
	RAZEM:	361.527,73	296.917,73	64.610,00	283.387,11	78,39

Tabela 2. Realizacja zadań z zakresu Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii za 2021 rok – Gminny Zespół Oświatowy.

Lp.	OPIS ZADANIA	Plan na 2021 rok	alkoholizm	narkomania	Wykonanie rok 2021	%
1.	Zajęcia pozalekcyjne	16.237,20	2.483,20	13.754,00	10.235,72	62,90
2.	Profilaktyczna działalność edukacyjna	31.592,00	31.592,00	0,00	20.411,65	64,61
3.	Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	12.788,00	12.788,00	0,00	0,00	0
4.	Realizacja programów profilaktycznych	12.569,00	0,00	12.569,00	10.730,57	85,37
	RAZEM:	73.186,20	46.863,20	26.323,00	41.377,94	56,54
	RAZEM: tabela 1 + tabela 2	434.713,93	343.780,93	90.933,00	324.765,05	74,71

N. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

W gminie Tuchola od wielu lat prowadzona jest długofalowa polityka wsparcia organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego na rzecz mieszkańców. Poniższe sprawozdanie stanowi opis podjętych zadań oraz stopnia ich realizacji w 2021 roku.

Projekt programu współpracy został poddany konsultacjom społecznym. Dnia 24 sierpnia 2020 roku na stronie www.tuchola.pl umieszczono ogłoszenie o rozpoczęciu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ogłoszenie ukazało się również w Biuletynie Informacji Publicznej gminy Tuchola. Papierowa wersja treści projektu programu współpracy dostępna była w Wydziale Spraw Obywatelskich i na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tucholi. Ww. konsultacje trwały do 7 września 2020 roku. Do przedłożonego projektu programu współpracy organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty nie wniosły uwag. W dniu 23 października 2020 roku Rada Miejska w Tucholi Uchwałą Nr XXVI/181/20 przyjęła „Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na terenie gminy Tuchola na 2021 rok”. W związku z wątpliwościami organu nadzoru co do zapisów Regulaminu Pracy Komisji Konkursowej, który stanowił załącznik do w/w programu, podjęto uchwałę zmieniającą nr XXVII/192/2020 w dniu 27 listopada 2020 roku uchylającą w całości załącznik.

Zgodnie z art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020, poz. 1057 ze zm.) Rada Miejska w Tucholi określiła w programie cele i zasady współpracy z organizacjami, także zakres przedmiotowy, określający zadania priorytetowe realizowane przez gminę przy współpracy z organizacjami w 2021 roku.

Przed ogłoszeniem otwartych konkursów ofert burmistrz Tucholi wydał Zarządzenie nr 120.144.2020 z dnia 02 listopada 2020 roku w sprawie regulaminu przeprowadzania otwartych konkursów ofert w gminie Tuchola w 2021 roku.

Podstawą do przyznania dofinansowania były otwarte konkursy ofert, których gmina Tuchola ogłosiła łącznie 18. Otwarte konkursy ofert podzielone zostały na II tury (zgodnie z terminem realizacji zadań w latach ubiegłych oraz wnioskami składanymi przez organizacje pozarządowe do budżetu gminy na dany rok). I tura naboru wniosków trwała od 13 listopada do 11 grudnia 2020 roku (9 otwartych konkursów ofert), natomiast II tura naboru wniosków trwała od 26 stycznia do 19 lutego 2021 roku (9 otwartych konkursów ofert). Informacje o ogłoszeniu konkursów ofert zamieszczone zostały na stronach internetowych www.tuchola.pl, www.bip.tuchola.pl oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tucholi.

Na 2021 rok ogłoszono otwarte konkursy ofert w następujących sferach:

1. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej (3 konkursy);
2. Ochrona i promocja zdrowia (2 konkursy);
3. Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym (2 konkursy);
4. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnej (3 konkursy);

5. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (3 konkursy);
6. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym (5 konkursów).

Do zaopiniowania złożonych ofert (do każdego ogłoszonego konkursu z osobna) burmistrz Tucholi powołał zarządzeniami Komisje Konkursowe w trybie Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Komisje konkursowe liczyły po 3 osoby i składały się z pracowników Urzędu Miejskiego w Tucholi. Mimo ogłoszeń o naborze przedstawicieli organizacji pozarządowych do pracy w komisjach, nie zgłosił się żaden przedstawiciel uprawnionego podmiotu. Ww. komisje pracowały zgodnie z Regulaminem pracy Komisji Konkursowej powołanej w celu opiniowania ofert złożonych w ramach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych w 2021 roku przyjętym zarządzeniem burmistrza Tucholi nr 120.169.2020 z dnia 1 grudnia 2020 roku. Zaopiniowane oferty przekazane zostały burmistrzowi Tucholi, który dokonał ostatecznego rozstrzygnięcia, które przedstawia się następująco:

SFERA ZADAŃ PUBLICZNYCH	LICZBA WYBRANYCH OFERT	KWOTA DOFINANSOWANIA
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej (3 konkursy)	8	328 000,00
Ochrona i promocja zdrowia (2 konkursy)	2	10 500,00
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym (2 konkursy);	17	30 000,00
Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnej (3 konkursy)	7	20 756,00
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (3 konkursy);	15	18 264,00
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym (5 konkursów).	18	123 650,00
OGÓŁEM	67	531 170,00

Ze względu na pandemię koronawirusa rok 2021 był trudnym rokiem również dla organizacji pozarządowych. Powodem były wprowadzone obostrzenia na terytorium całego kraju. W przypadku wielu projektów konieczne było wprowadzenie zmian w harmonogramach realizacji zadań i planowanych kosztach. Dzięki zaangażowaniu organizacji udało się prawie zrealizować większość zadań. W przypadku 1 projektu nie doszło do podpisania umowy o dofinansowanie – rezygnacja wnioskodawcy (wartość projektu: 2 500,00 zł), 3 umowy rozwiązano za porozumieniem stron z całościowym zwrotem dotacji (łącznie wartość rozwiązanych umów: 2 400,00 zł). W przypadku 4 projektów nastąpił zwrot nadmiernie pobranej dotacji, w związku z niewydatkowaniem kwoty całkowitej zadania zawartej w umowie (wartość zwróconych

środków: 1 545,90 zł). W stosunku do 1 projektu prowadzone było postępowanie w sprawie zwrotu dotacji do budżetu gminy Tuchola, w związku z niedotrzymaniem warunków umowy – osiągnięcie zaledwie 20% zakładanych w ofercie rezultatów (wartość zadania: 500,00 zł). 1 projekt na kwotę 2 240,00 zł został negatywnie zaopiniowany przez Komisję Konkursową – nie wpisywał się w zakres tematyczny konkursu. Opinię Komisji podtrzymał burmistrz Tucholi.

Szczegółowe informacje zawiera poniższa zestawienie:

NAZWA	SFERA ZADANIA PUBLICZNEGO			NAZWA ZADANIA KURSOWEGO	NAZWA ORGANIZACJI, KTÓRYM PRZYZNANO DOTACJĘ	LICZBA ZŁOŻONYCH OFERT	LICZBA PODPISANYCH UMÓW	LICZBA ROZWIĄZANYCH UMÓW	ŚRODKI NOWY-DATKOWANE (w zł)
	ROK 2020 (w zł)	ROK 2021 (w zł)							
		KWOTA Z OGŁOSZENIA (w zł)	KWOTA PRZYZNANA (w zł)						
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	296 231,00	308 231,00	308 231,00 kwota wnioskowana: 404 030,00	Szkolenie i wspól-zawodnictwo sportowe, w szczególności dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> Tucholski Klub Piłkarski, Ludowy Klub Sportowy „Rawys”, Miejski Ludowy Klub Sportowy „Tucholanka” 	3	0	0	1 000,00
	5 280,00	5 280,00	5 280,00 kwota wnioskowana: 6 804,00	Tworzenie warunków do spędzania wolnego czasu w sposób korzystny dla rozwoju i zdrowia dzieci i młodzieży z gminy Tuchola	<ul style="list-style-type: none"> Uczniowski Klub Sportowy „Borowi”, Uczniowski Klub Sportowy „Dąb” 	2	0	0	246,08
	16 500,00	14 489,00	14 489,00 kwota wnioskowana: 16 494,00	Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z gminy Tuchola.	<ul style="list-style-type: none"> Miejski Ludowy Klub Sportowy „Tucholanka”, Uczniowski Klub Sportowy „Dąb”, Parafialny Klub Sportowy „Unitas” przy parafii pw. Bożego Ciała w Tucholi 	3	0	0	4,62
	9 500,00	9 500,00	9 500,00 kwota wnioskowana: 9 500,00	Partycypowanie w kosztach utrzymania obiektów organizacji pozarządowych działających w zakresie ochrony i promocji zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski 	1	1	0	0,00
Ochrona i promocja zdrowia	2 200,00	2 200,00	2 200,00 kwota wnioskowana 1 000,00	Szkolenia edukacyjne z zakresu ochrony i promocji zdrowia dla diabetyków i osób z dysfunkcją wzroku połączone z drobną sprzedażą sprzętu medycznego	<ul style="list-style-type: none"> Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Tucholi 	1	0	0	0,00

Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	7 900,00	7 900,00	7 900,00 kwota wnioskowana: 9 680,00	Organizacja integracyjnych imprez kulturalnych, festynów, biesiad oraz imprez sportowo-rekreacyjnych dla osób w wieku emerytalnym z gminy Tuchola.	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Klub Seniora „Jesień” • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” (2 projekty) • Borowiackie Towarzystwo Kultury • Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Tucholi • Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Tuchola • Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ostoja” • Stowarzyszenie Gospodarstw Opiekuńczych Województwa Kujawsko-Pomorskiego 	8	8	0	0,00
	24 354,00	22 100,00	22 100,00 kwota wnioskowana: 40 272,00	Organizacja wycieczek krajoznawczych, wyjazdów do opery/teatru dla środowiska seniorów z gminy Tuchola.	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Klub Seniora „Jesień” • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” (2 projekty) • Borowiackie Towarzystwo Kultury • Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Tuchola • Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ostoja” • Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddział Tuchola 	9	9	1	1 145,20

Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	1 000,00	1 000,00				<ul style="list-style-type: none"> • Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Tucholi • Stowarzyszenie Gospodarstw Opiekunich Województwa Kujawsko-Pomorskiego 	1	1	1	1 000,00
	1 000,00	1 000,00	1 000,00 kwota wnioskowana: 1 000,00	Spotkanie integracyjne członków koła pszczelarskiego połączone ze specjalistycznym szkoleniem.	<ul style="list-style-type: none"> • Pomorsko-Kujawsko Związek Pszczelarzy w Bydgoszczy Koło Pszczelarzy w Tucholi 	1	1	1	1 000,00	
	17 455,00	17 456,00	17 456,00 kwota wnioskowana: 20 448,00	Organizacja imprez kulturalnych, festynów, biesiad, konkursów na rzecz mieszkańców wsi.	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie „Miłośnicy Legbada i okolic” • Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” (2 projekty) • Stowarzyszenie „Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich w Tucholi” • Uczniowski Klub Sportowy „Borowi” 	6	5	0	2 500,00	
	2 300,00	3 000,00	2 300,00 kwota wnioskowana: 2 300,00	Udział mieszkańców gminy Tuchola w konkursach kulinarnych, prezentacjach potraw regionalnych w celach promocyjnych gminy.	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie „Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich w Tucholi” 	1	1	0	0,00	

Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	2 500,00	2 500,00	1 950,00 kwota wnioskowana: 3 320,00	Organizacja warsztatów twórczych.	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” • Borowiackie Towarzystwo Kultury • Zrzeszenie Kaszubsko – Pomorskie Oddział Tuchola 	3	3	1	550,00
	9 514,00	7 764,00	8 414,00 kwota wnioskowana: 15 014,00	Organizacja i udział w imprezach kulturalnych, wyjazdach, festynach, festiwalach, przeglądach piosenki dziecięcej, wystawach i biesiadach.	<ul style="list-style-type: none"> • Parafia pw. Św. Trójcy w Raciążu • Parafia pw. Opatrzności Bożej w Tucholi • Borowiackie Towarzystwo Kultury • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” • Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Tucholi • Zrzeszenie Kaszubsko - Pomorskie 	6	5	0	0,00
	7 500,00	7 500,00	7 900,00 kwota wnioskowana: 18 552,00	Organizacja i wdrażanie powszechnych, amatorskich oraz profesjonalnych projektów i programów o szczeblowym znaczeniu edukacyjnym, obejmującym różne obszary kultury, a w szczególności kultywowanie tradycji i wiedzy o regionie.	<ul style="list-style-type: none"> • Borowiackie Towarzystwo Kultury • Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż (2 projekty) • Parafia pw. Opatrzności Bożej w Tucholi • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” (2 projekty) • Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalne „NDM” 	7	7	1	500,00

Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	34 730,00	34 730,00	34 730,00 kwota wnioskowana: 46 416,00	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży z gminy Tuchola jako element całorocznej pracy profilaktycznej.	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Rozwoju Społeczstwa Raciąż. • Uczniowski Klub Sportowy „Borowi” • Parafialny Klub Sportowy „Unitas” przy parafii pw. Bożego Ciała w Tucholi • Miejski Ludowy Klub Sportowy „Tucholanka” (2 projekty) • Ludowy Klub Sportowy „Rawys” • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” (2 projekty) • Kujawsko-Pomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża 	9	9	0	0,00
	54 000,00	54 000,00	54 000,00 kwota wnioskowana: 62 631,60	Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> • Parafia pw. Bożego Ciała w Tucholi • Parafia pw. Św. Bartłomieja Apostoła w Tucholi • Parafia pw. Opatrzności Bożej w Tucholi • Zespół CARITAS przy Parafii pw. Św. Jakuba Apostoła w Tucholi • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” • Parafialny Klub Sportowy „Unitas” przy Parafii pw. Bożego Ciała w Tucholi 	6	6	0	0,00

	13 000,00	13 000,00	13 000,00 kwota wnioskowana: 13 000,00	Dofinansowanie wyjazdów na rekolacje, warsztaty, spotkania osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i ich rodzin.	• Stowarzyszenie Pomocowo – Rozwojowe „Bory Tucholskie”	1	1	0	0,00
	7 000,00	7 920,00	7 920,00 kwota wnioskowana: 7 920,00	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez socjoterapię.	• Spółdzielnia Socjalna „Progres”	1	1	0	0,00
	14 000,00	14 000,00	14 000,00 kwota wnioskowana: 14 000,00	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez terapię rodzinną	• Spółdzielnia Socjalna „Progres”	1	1	0	0,00
OGÓLEM	524 964,00	532 570,00	531 170,00	---	---	69	67	4	6 945,90

Podsumowując, w roku 2021 na realizację zadań publicznych przez organizacje oraz inne uprawnione podmioty zaplanowano w budżecie gminy Tuchola kwotę **532 570,00 zł**. W ramach otwartych konkursów ofert rozdysponowano kwotę **531 170,00 zł**, z czego **6 945,90 zł** nie zostały wydatkowane. Porównując rok 2021 do roku 2020, to kwota planowanych środków wzrosła o **7 606,00 zł** (w 2020 była to kwota: 524 964,00 zł).

Reasumując wydatki organizacji i podmiotów na realizację zadań publicznych z podziałem na lata przedstawiają się one następująco:

- w 2019 roku kwotę **511 701,59 zł**,
- w 2020 roku kwotę **453 785,28 zł** (większość zadań odwołana z powodu pandemii koronawirusa),
- w 2021 roku kwotę **524 224,10 zł**.

W celu oceny współpracy gminy z organizacjami przedstawiono poniżej wskaźniki określone w programie współpracy:

Lp.	<i>Wskaźnik</i>	2020	2021
1.	Liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w otwartym konkursie ofert.	30	28
2.	Liczba ofert złożonych w otwartych konkursach ofert.	79	69
3.	Liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje w ramach otwartego konkursu ofert.	29	28
4.	Liczba zadań publicznych dofinansowanych w ramach otwartego konkursu ofert.	55	63
5.	Liczba ofert złożonych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert.	0	0
6.	Liczba zadań publicznych dofinansowanych z pominięciem otwartego konkursu ofert.	0	0
7.	Liczba organizacji pozarządowych podejmujących po raz pierwszy zadania w oparciu o dotacje.	0	1
8.	Wysokość środków finansowych wydatkowanych z budżetu gminy na realizację zadań.	razem: 453 785,28 zł	razem: 524 224,20 zł
9.	Liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w konsultacjach aktów normatywnych.	brak danych	brak danych
10.	Liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego.	69	67

Dokonując analizy konkursów ofert organizowanych od wielu lat przez gminę Tuchola można stwierdzić, że realizatorami zadań publicznych są w większości te same organizacje i podmioty działające na terenie gminy Tuchola. Wiele imprez kulturalnych i sportowych organizowanych przez ww. podmioty wpisało się na stałe do kalendarza imprez cyklicznych gminy, ciesząc bogatym dorobkiem i rosnącym zainteresowaniem uczestników. Wiele ciekawych inicjatyw podejmują seniorzy, zorganizowani w kilku organizacjach na terenie naszej gminy, w tym w Klubie Seniora "Jesień", Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Stowarzyszeniu Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszeniu Osób Niepełnosprawnych „Ostoja”. Są też organizacje, które wspierają seniorów w ich działalności na rzecz zdrowego stylu życia. Wymienić tu możemy organizację Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz”, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków. Natomiast o wypoczynek dzieci od wielu lat dbają organizacje kościelne i parafie, w tym Caritas Parafii p.w.

Św. Jakuba Apostoła w Tucholi, Caritas Parafii p.w. Bożego Ciała w Tucholi, Parafia p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Tucholi oraz Parafia pw. Opatrzności Bożej w Tucholi.

Należy również nadmienić, że gmina Tuchola oprócz przekazywania środków finansowych wspomaga również organizacje w inny sposób, między innymi poprzez udostępnienie sali Urzędu Miejskiego w Tucholi na różnego rodzaju spotkania, użyczenie pomieszczenia na siedzibę czy użyczenie samochodu służbowego do niezbędnych przejazdów. Pracownicy Urzędu Miejskiego w Tucholi udzielają pomocy merytorycznej podczas przygotowywania ofert i sprawozdań, także wypełniając druki sądowe i inne. Ze sprawozdań złożonych przez organizacje wynika, że podstawowym źródłem finansowania ich działalności były dotacje pochodzące z gminy Tuchola.

Zadowolającym jest fakt, że członkowie organizacji tak aktywne podejmowali wiele cennych inicjatyw, przyczyniając się do kultywowania regionalnych tradycji. Z uwagi na fakt licznych obostrzeń część zadań nie mogła być zorganizowana. Kreatywność i determinacja osób tworzących organizację pozwoliła jednak na realizację znacznej części złożonych w ofertach zadań. Organizatorzy wszystkich tych działań mogą w dalszym ciągu liczyć na wsparcie gminy.

O. Inne programy w zakresie polityki społecznej i zdrowotnej.

1. „Programu Ochrony Zdrowia dla mieszkańców Gminy Tuchola na lata 2017-2021” - 2021 rok

W dniu 24 lutego 2017 roku Rada Miejska Uchwałą Nr XXX/216/17 przyjęła do realizacji "Program Ochrony Zdrowia dla Mieszkańców Gminy Tuchola na lata 2017-2021."

Celem strategicznym ww. programu jest *"Wydłużenie życia w zdrowiu i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu"*. Ma on zostać osiągnięty poprzez realizację niżej wymienionych celów operacyjnych:

- A. Poprawa sposobu żywienia, stanu odżywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa.
- B. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.
- C. Profilaktykę problemów zdrowia psychicznego i poprawę dobrostanu psychicznego społeczeństwa. Promocja zdrowego i aktywnego starzenia się.
- D. Ograniczenie ryzyka zdrowotnego wynikającego z zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku zewnętrznym, miejscu pracy, zamieszkania, rekreacji oraz nauki.

Każdy z powyższych celów operacyjnych realizowany był poprzez cele szczegółowe. Poniżej przedstawiam działania zrealizowane w ramach poszczególnych celów szczegółowych.

CEL OPERACYJNY A.

POPRAWA SPOSOBU ŻYWIENIA, STANU ODŻYWIANIA ORAZ AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ SPOŁECZEŃSTWA

Realizatorami powyższego celu w 2021 roku była gmina Tuchola oraz jednostki organizacyjne gminy.

Zrealizowane działania w szkołach:

1) Szkoła Podstawowa nr 1:

- a. W świetlicy przeprowadzono następujące zajęcia profilaktyczne (łącznie w zajęcia uczestniczyło 100 uczniów):
 - „Wiem, co jem” – podczas zajęć dzieci tworzyły mapy myśli oraz plakaty promujące zdrowe odżywianie;
 - zajęcia czytelnicze z wykorzystaniem literatury o tematyce zdrowotnej;
 - rozmowa kierowana na temat witamin i minerałów zawartych w owocach i warzywach;
 - przygotowano kącik kucharski, w którym dzieci przygotowywały soki owocowo-warzywne;
 - wykonano pracę techniczną w celu podsumowania projektu pt. „Zdrowie na talerzu”.

b. Podczas godzin wychowawczych poruszano następujące tematy:

- „Jak dbać o siebie” (20 osób), „Wiem co jem” (22 osoby), „Życie w stylu eko” (18 osób) – uczniowie pracowali zespołowo wykonując dekalog zdrowego odżywiania, mini plakaty, oglądając film czy animacje edukacyjne.
- „Dlaczego ludzie pierwotni byli szczupli” – lekcja przeprowadzona metodą problemową w oparciu o materiał filmowy i ikonograficzny.
- Zasady kulturalnego jedzenia na stołówce szkolnej oraz wpływie chipsów, fastfood’ów i słodkich napojów (w tym energetyków) na stan zdrowia nastolatków.

2) Szkoła Podstawowa nr 2:

a. Akcja profilaktyczna „Trzymaj formę” – zasady zdrowego odżywiania i zbilansowanej diety, znaczenie ruchu i aktywności fizycznej dla zdrowego życia. Na realizację zadania Gmina Tuchola przekazała środki w wysokości 1 494,96 zł (zakupiono artykuły spożywcze, materiały niezbędne do przeprowadzenia zajęć, nagrody) – 383 uczniów. W ramach akcji przeprowadzono:

- konkurs plastyczny „Zdrowie na talerzu” – konkurs dla uczniów klas IV (43 osoby) polegający na przygotowaniu pracy plastycznej dowolną techniką na temat zdrowego posiłku – zaprojektuj II śniadanie ucznia;
- graffiti „Trzymaj formę” – akcja dla uczniów klas VI (32 osoby), którzy wykonywali prace plastyczne na arkuszach szarego papieru; uczniowie podczas akcji malowali graffiti pod hasłem „Trzymaj formę – zdrowy styl życia: zbilansowana dieta, ruch, zdrowe życie bez nałogów”;
- „Drugie śniadanie ucznia” – pieczenie chleba bananowego;
- akcja plastyczna „Owoce – witaminowe bogactwo”;
- „Dzień Dyni” i „Dzień Jabłka”;
- „Trzymaj formę – rysowanie torby na zakupy” – uczniowie klas VII oraz dzieci ze świetlicy (78 osób) rysowały na torbach lnianych kredkami do tkanin zdrowe owoce, posiłki z hasłem „Trzymaj formę”.

b. W ramach zajęć w świetlicy szkolnej uczniowie samodzielnie przygotowali ciasto i upiekli chleb bananowy (50 osób).

c. Podczas Dnia Wychowawczego dla uczniów klas IV, VI i VII (123 osoby), którzy wrócili do szkoły po okresie nauki zdalnej przeprowadzono zajęcia wychowawcze dotyczące zdrowego żywienia. Podczas zajęć omawiano zasady zdrowego żywienia, projektowano zdrowy posiłek na talerzu, uzasadniano zdanie „Jesteś tym, co jesz”. Każdy z uczniów otrzymał tematyczną ulotkę (materiały udostępnione przez Sanepid w Tucholi).

3) Szkoła Podstawowa nr 3:

- a. udział w akcji promującej zdrowe odżywianie „Pij mleko”, „Owoce i warzywa w szkole” – 170 uczestników;
- b. konkurs sałatkowo – kanapkowy „Żyj zdrowo – jedz kolorowo” – 250 uczestników (konkurs dla klas IV-VIII) oraz konkurs plastyczny „Kolorowe i zdrowe potrawy” – 120 uczestników (klasy I-III). Na realizację zadania

Gmina Tuchola przekazała środki w wysokości 999,99 zł (zakupiono materiały niezbędne do przeprowadzenia konkursów, nagrody);

c. zorganizowano spotkania z dietetykiem – 132 uczestników.

4) Szkoła Podstawowa nr 5:

a. udział w programie „Owoce w szkole” dla uczniów klas I-V (96 osób) – celem programu była trwała zmiana nawyków żywieniowych dzieci poprzez zwiększenie udziału owoców i warzyw w codziennej diecie;

b. udział w programie „Trzymaj formę” – 30 uczestników – celem programu było kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety;

c. realizacja zajęć o tematyce profilaktycznej: nauka i ćwiczenia w obliczaniu współczynnika masy ciała, porównanie wyników z siatką centylową, obliczanie poziomu tkanki tłuszczowej (34 osoby); układanie zdrowych jadłospisów (15 osób); zapoznanie z tzw. piramidą żywieniową (49 osób); pogadanki o tematyce żywieniowej (160 osób).

5) Szkoła Podstawowa w Legbądzie:

a. udział w programie „Szklanka mleka” – klasy I-V (71 uczniów), uczniowie otrzymali przetwory mleczne;

b. udział w programie „Owoce w szkole” – klasy I-V (71 uczniów), uczniowie otrzymali owoce;

c. udział w akcji „Śniadanie daje moc” – przygotowanie zdrowego śniadania połączone z akcją informacyjną dotyczącą zdrowego odżywiania (150 uczniów).

6) Szkoła Podstawowa w Stobnie:

a. udział dzieci z oddziału przedszkolnego w programie edukacyjnym „Dobrze Jemy ze Szkołą Na Widelcu”;

b. udział uczniów klas I-VIII w warsztatach kulinarnych z cukiernią „Lekkie ciacho”, podczas których dzieci i młodzież uczyły się przygotowywać słodczyce i przekąski bez cukru;

c. zajęcia edukacyjne w klasie VII pt. „Pokarm – budulec i źródło energii. Witaminy, sole mineralne, woda” (16 uczniów).

7) Szkoła Podstawowa w Raciążu:

a. Andrzejkowy Turniej Sportowy połączony z promocją zdrowego odżywiania dla klas I-III (34 uczniów);

b. Uprawa warzyw (szczypior, pietruszka), wspólne przygotowanie zdrowego śniadania – 34 uczniów (klasy I-III).

8) Szkoła Podstawowa w Kiełpinie:

a. „Święto Marchewki” – warsztaty kulinarne dla uczniów klas I-III, podczas których uczniowie przygotowali zdrowe przekąski z marchewki – 27 osób;

b. „Zdrowy bal karnawałowy” – bal karnawałowy dla uczniów klas I-III, którego mottem było zdrowie (na stole znalazły się tylko zdrowe potrawy i przekąski: ciasto marchewkowe, sok z marchewki i jabłek, warzywne przekąski, owocowe jeżyki) – 25 osób;

c. „Co lubię – czego nie lubię, co muszę zmienić w swoim sposobie odżywiania”, „Zdrowe odżywianie”, „Pokarm – budulec i źródło energii”, „Witaminy, sole

mineralne, woda”, „Higiena i choroby układu pokarmowego” – pogadanki, burza mózgów, praca w grupach podczas zajęć wychowawczych i lekcji biologii– 47 osób;

- d. „Program dla szkół” – pogadanki z uczniami na temat zasad zdrowego odżywiania, wycieczki do pobliskiego sadu, stworzenie mini ogródka – 40 osób.

Gmina Tuchola wspiera również wiele inicjatyw organizowanych przez różne podmioty, w tym organizacje pozarządowe, m. in. imprezy rekreacyjno-sportowe i prozdrowotne. Środki przekazywane są w ramach otwartych konkursów ofert. W 2021 roku wsparto w ten sposób 3 organizacje/inne podmioty (Uczniowski Klub Sportowy „Dąb”, Parafialny Klub Sportowy „Unitas”, Miejski Ludowy Klub Sportowy „Tucholanka”) na łączną kwotę **14 484,38 zł**.

Wsparcie otrzymują również organizacje pozarządowe działające w obszarze kultury fizycznej, prowadzące całoroczne szkolenie. Środki przekazano w ramach otwartych konkursów ofert następującym organizacjom: Tucholski Klub Piłkarski, Ludowy Klub Sportowy „Rawys” i Miejski Ludowy Klub Sportowy „Tucholanka”. W 2021 roku w/w kluby sportowe wydatkowały kwotę **307 231,00 zł**.

CEL OPERACYJNY B.

PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYCIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH, UZALEŻNIENIAMI BEHAWIORALNYMI I INNYMI ZACHOWANIAMI RYZYKOWNYMI

Realizatorami zadań w ramach w/w celu były: Gmina Tuchola, gminne placówki oświatowe, organizacje pozarządowe oraz inne uprawnione podmioty, Szpital Tucholski Sp. z o.o., Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W ramach w/w celu gmina Tuchola prowadzi następujące działania długookresowe:

1. W gminie Tuchola funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Narkotyków, Alkoholu i Ich Rodzin, do którego zgłaszają się osoby niepełnoletnie i dorosłe mające za sobą pierwsze kontakty z narkotykami, alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi, członkowie ich rodzin oraz pedagodzy szkolni i kuratorzy. W 2021 roku w punkcie udzielono 159 porad dla 124 osób, z czego udział w konsultacjach wzięły 2 osoby niepełnoletnie, 36 osób dorosłych i 86 osób zgłaszających czyli rodziców, pedagogów oraz kuratorów.
2. Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży - organizatorami ww. zajęć w gminie Tuchola były organizacje pozarządowe/inne uprawnione podmioty (PKS „Unitas”, PCK, UKS „Borowi”, Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż, Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz”, LKS „Rawys”, MLKS „Tucholanka”) oraz szkoły (SP Raciąż, SP Legbąd, SP Stobno), dzięki czemu z tej formy oddziaływania skorzystało 649 dzieci. Gmina Tuchola wydatkowała na w/w zadania kwotę **43 965,72 zł** (w tym szkoły: 10 235,72 zł).
3. Gmina Tuchola dofinansowała Poradnię Leczenia Uzależnień działającą przy Szpitalu Tucholskim Sp. z o.o., która zapewniła dostęp do efektywnej terapii osobom

uzależnionym oraz członkom ich rodzin. Na realizację ponadpodstawowych usług zdrowotnych wydatkowano kwotę **82 080,00 zł**, dzięki czemu z tej formy pomocy skorzystały 101 osób uzależnionych od alkoholu, 22 osoby uzależnione od narkotyków oraz 17 współuzależnionych. Z indywidualnych konsultacji psychoterapeutycznych skorzystały 64 osoby. W poradni prowadzona jest również psychoterapia wspierająca dla osób po odbytych leczeniu odwykowym, które chcą nadal korzystać z pomocy terapeutycznej. W 2021 roku z takiej pomocy skorzystały 22 osoby.

4. W gminie funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która inicjuje politykę samorządu wobec alkoholu.

Gmina Tuchola w 2021 roku realizowała również działania doraźne, jak:

1. „Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w gminie Tuchola w 2021 roku”.
2. zapewnienie dostępu do fachowej literatury poprzez prenumeratę miesięcznika „Świat Problemów”.
3. osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby współuzależnione (członkowie rodzin) mogły korzystać również z pomocy psychologicznej i prawnej oferowanej przez Gminny Ośrodek Wsparcia dla Rodzin w Tucholi.
4. profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna – na terenie szkół gminnych przeprowadzono zajęcia w ramach programów profilaktycznych „Spójrz Inaczej”, „Spójrz Inaczej na Agresję” oraz „Przyjaciele Zippiego”. Wydatkowane na ten cel środki pozwoliły na przeprowadzenie zajęć, w których wzięło udział 177 uczniów;
5. działania polegające na edukacji społecznej w zakresie problematyki uzależnień. W ramach tego zadania zakupione zostały prenumeraty czasopism „Remedium” i „Świat Problemów” oraz sfinansowane zostały szkolenia dla grup zawodowych pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, w których wzięły udział 72 osoby.

Zadania zrealizowane w szkołach:

1) Szkoła Podstawowa nr 1:

- a. Mini projekt klasowy „Papieros i e-papieros na ławie oskarżonych” – 22 uczniów.
- b. Zrealizowane lekcje wychowawcze: „Ja i moje emocje” (jak radzić sobie ze złymi emocjami, mechanizm powstawania przemocy, przeciwdziałanie przemocy) – 19 uczniów; „Mądrze żyć – mój świat bez uzależnień od internetu” – 22 uczniów; „Jak radzić sobie ze stresem” – 17 uczniów; mapa mentalna dotycząca zagrożeń jakie wnoszą w życie młodych ludzi uzależnienia – 20 uczniów.
- c. Szkolna kampania informacyjna „Powiedz hej zamiast hejt” – 80 uczniów.
- d. Szkolna kampania na temat autyzmu „Zrozumieć autyzm”. W ramach kampanii nauczyciele uczestniczyli w szkoleniu, zakupiono i przygotowano specjalny kącik dla dzieci autystycznych. Na realizację zadania Gmina Tuchola przekazała 3 141,00 zł.
- e. Szkolny projekt „Jesteśmy różni, ale równi”.

2) Szkoła Podstawowa nr 2:

- a. Realizacja programu profilaktycznego „Czyste powietrze wokół nas” – 50 dzieci
z oddziału przedszkolnego, 50 uczniów.
- b. „31 maja – Światowy Dzień bez Papierosa” – zajęcia profilaktyczne dla uczniów klas IV – 57 uczniów.
- c. Broszura dla uczniów „Jak radzić sobie z cyberprzemocą” opracowana przez pedagoga dla uczniów klas VI i VII – 84 uczniów.
- d. „Internet bez hejtu” – zajęcia wg scenariusza – 84 uczniów.
- e. Udział pedagoga szkolnego w szkoleniu „Patotreści w cyberprzestrzeni, czyli co nauczyciel i rodzic powinien wiedzieć o nowym zagrożeniu”.
- f. Zajęcia wychowawcze w klasach I-III na temat „Jak radzić sobie z przemocą i agresją” – 210 uczniów.
- g. Akcja „Tydzień Dbałości o Kulturę Języka” – zajęcia wychowawcze dotyczące kulturalnych wypowiedzi i przeciwdziałania wulgaryzmem – 430 uczniów.
- h. Dzień Dziecka z Unicef – prawa dziecka do życia bez przemocy, zajęcia wychowawcze w klasach I – 65 uczniów.
- i. Dzień Życzliwości i Uśmiechu – zajęcia wychowawcze dotyczące pozytywnych relacji koleżeńskich – 430 uczniów.
- j. Pogadanki z policjantami KPP w Tucholi nt.: odpowiedzialność nieletnich wobec prawa – 22 uczniów, przeciwdziałanie stosowania przemocy przez uczniów – 57 uczniów.
- k. Pogadanka z pedagogiem szkolnym nt. radzenia sobie z presją kolegów/koleżanek.
- l. „Młodzież wolna od nałogów” – powiatowy konkurs dla klas VII-VIII (38 uczniów). Na realizację zadania Gmina Tuchola zakupiła nagrody za kwotę 1 500,00 zł.
- m. XXII Powiatowa Olimpiada Wiedzy o AIDS (25 uczniów). Na realizację zadania Gmina Tuchola zakupiła nagrody za kwotę 500,00 zł na nagrody.

3) Szkoła Podstawowa nr 3:

- a. Pogadanki profilaktyczne na lekcjach wychowawczych dotyczące zagrożeń zdrowotnych – 250 uczniów.
- b. Udział w konkursie plastycznym „Patologiom społecznym nie – żyj zdrowo” organizowanym przez PCK w Tucholi – 40 uczniów.
 - c. Konkurs sałatkowo – kanapkowy „Jedz zdrowo i kolorowo” – 80 osób. Na realizację zadania Gmina Tuchola zakupiła nagrody za kwotę 999,95 zł.

4) Szkoła Podstawowa nr 5:

- a. Udział w programie „Czyste powietrze wokół nas” – 20 dzieci.
- b. Pogadanki i lekcje wychowawcze kształtujące u dzieci postawy odpowiedzialności za własne zdrowie – 102 uczniów.
- c. Warsztaty profilaktyczne które odbyły się w dniach 16-18 listopada 2021 roku dla:
 - uczniów „Agresja i przemoc rówieśnicza – panuję nad emocjami”, „Uzależnienie od internetu, telefonu komórkowego, gier komputerowych i portali społecznościowych” – 160 uczniów,

- rodziców „Agresja dziecka wobec rodzica i rówieśników – jak skutecznie reagować”, „Uzależnienie od internetu, telefonu komórkowego i gier komputerowych – jak reagować, na co zwracać uwagę?” – 40 osób,
 - nauczycieli „zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom w sytuacji kryzysowej” – 25 uczestników.
- d. Cykl imprez pod hasłem „Żyj bezpiecznie i zdrowo. Bez nałogów za to z głową!” – 160 uczestników.
 - e. „Lekcje z Temidą” – zajęcia dla uczniów podnoszące poziom wiedzy oraz świadomość prawną wśród młodzieży, w tym odpowiedzialność prawną w zakresie odpowiedzialności związanej z problematyką narkomanii i przemocy – 49 uczniów.
 - f. Realizacja programów prozdrowotnych „Dopalacze – trzecia strona zjawiska” (49 uczniów), „Dobre sposoby na mikroby. Z higieną za pan brat” (16 uczniów), „Zdrowie psychiczne. Radzenie sobie ze stresem” (49 uczniów).
 - g. Lekcje wychowawcze dotyczące następujących zagadnień: Szkodliwość spożywania alkoholi i napojów energetycznych; unikanie gier komputerowych z przemocą w tle, uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z internetu (160 uczniów).
- 5) Szkoła Podstawowa w Legbądzie:
- a. Realizacja programu „Nie pal przy mnie proszę” – 32 uczniów.
 - b. Pogadanki podczas godzin wychowawczych nt. skutków palenia tytoniu, picia alkoholu i zażywania narkotyków – 84 uczniów.
 - c. Warsztaty dla uczniów i rodziców z psychologiem „Przeciwdziałanie przemocy” – 73 osoby.
- 6) Szkoła Podstawowa w Stobnie:
- d. Udział w konkursie plastycznym „Patologiom społecznym nie – żyj zdrowo” organizowanym przez PCK w Tucholi.
 - e. Konkurs plastyczny dla uczniów klas IV-VIII „Nie dla nałogów! Tak dla pasji!”.
 - f. Zajęcia edukacyjne na temat szkodliwości palenia papierosów oraz sposobów dbania o układ oddechowy.
 - g. Udział uczniów klas IV-VIII w zajęciach online pt. „Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowej” – 45 uczniów.
 - h. Realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej” (klasy I-II) ukierunkowanego na rozwój prawidłowych relacji społecznych.
 - i. Udział uczniów klas IV-VIII w spektaklu profilaktycznym Teatru Edukacji i Profilaktyki „Maska” z Krakowa pt. „Pępek Świata”, który ukazywał problem nietolerancji, a także braku szacunku wobec drugiego człowieka.
- 7) Szkoła Podstawowa w Raciążu:
- a. Realizacja programu edukacyjnego „Nie pal przy mnie, proszę” dla uczniów klas I-III – uświadamianie uczniom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia (17 uczniów).

8) Szkoła Podstawowa w Kielpinie:

- a. Pogadanki edukacyjne na lekcjach wychowawczych: „Alkohol – mity i rzeczywistość. Używanie i nadużywanie. Wpływ alkoholu na organizm człowieka”, „Narkotekom mówię nie!”, „Złość, agresja, przemoc”, „Przemoc rówieśnicza” – 47 uczniów.
- b. Udział w konkursie plastycznym „Patologiom społecznym nie – żyj zdrowo” organizowanym przez PCK w Tucholi – 11 uczniów”.
- c. Warsztaty profilaktyczne o przemocy i agresji dla klas IV-VIII, które poruszały takie tematy jak konflikt, relacje między ludźmi, relacje w rodzinie, metody rozwiązywania sytuacji konfliktowych w domu i szkole – 47 uczniów.
- d. Spektakl profilaktyczny „Czas próby” dla uczniów klas IV-VI – widowisko przedstawiało historie Wojtka, młodego i popularnego chłopaka, który jest nadzieją lokalnej drużyny piłkarskiej, którego życie zmienia pandemia COVID-19 – 47 uczniów.
- e. Spektakl profilaktyczny „Młody gniewny” dla uczniów klas VI-VIII – historia Artura, kibica lokalnej drużyny piłkarskiej, którego wielką pasją od najmłodszych lat był sport, traktował go jako wyzwanie i rywalizację – 47 uczniów.
- f. Realizacja programów „Spójrz inaczej” – 18 uczniów i „Przyjaciele Zippiego” – 7 uczniów.

Ważnym elementem wsparcia jest dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży. W 2021 roku na zadanie wydatkowano **54 000,00 zł**. Środki przekazano organizacjom pozarządowym oraz innym uprawnionym podmiotom w ramach otwartego konkursu ofert. Z oferty wypoczynku skorzystało w 2021 roku 214 dzieci.

W 2021 roku gmina Tuchola dofinansowała również w ramach otwartych konkursów ofert następujące zadania:

- Zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci; wydatkowana kwota: **7 920,00 zł**; realizator – Spółdzielnia Socjalna „Progres”; przeprowadzono 70 godzin zajęć dla 16 dzieci.
- Terapia rodzinna: wydatkowano **14 000,00 zł**; realizator – Spółdzielnia Socjalna „Progres”; przeprowadzono 130 godzin zajęć, w których uczestniczyło 25 rodzin.
- Dofinansowanie wyjazdów na rekolekcje, warsztaty, spotkania osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i ich rodzin; wydatkowana kwota **13 000,00 zł**; realizator: Stowarzyszenie Pomocowo – Rozwojowe „Bory Tucholskie”; osoby uzależnione od alkoholu i współuzależnione wzięły udział w wykładach, rekolekcjach i spotkaniach wspólnoty AA i AL.-ANON w Zakroczymiu oraz Suchej k. Tucholi. Z ww. formy pomocy skorzystało 35 osób.

CEL OPERACYJNY C i E.

PROFILAKTYKA PROBLEMÓW ZDROWIA PSYCHICZNEGO I POPRAWA DOBROSTANU PSYCHICZNEGO. PROMOCJA ZDROWEGO I AKTYWNEGO STARZENIA SIĘ.

Gmina Tuchola podjęła szereg działań zmierzających do stworzenia warunków do spędzania czasu wolnego w sposób korzystny dla rozwoju i zdrowia dzieci i młodzieży, m. in.:

- W ramach otwartego konkursu ofert dofinansowano 1 projekt – UKS Dąb na zajęcia z tenisa stołowego na kwotę **2 180,00 zł**;
- Dofinansowano działalność klubów sportowych (**307 231,00 zł**) oraz zajęć pozalekcyjnych (**33 730,00 zł**);
- W ramach otwartych konkursów ofert dofinansowano imprezy sportowe na łączną kwotę **14 484,38 zł**.

Aktywizacja osób starszych:

Gmina Tuchola prowadzi szereg działań zmierzających do aktywizacji osób starszych. W 2021 roku ogłoszone zostały 2 konkursy ofert skierowane wyłącznie do osób w wieku emerytalnym. Złożonych zostało 17 ofert. Łączna kwota przyznanych dotacji wyniosła **30 000,00 zł**. Zrealizowano 16 projektów na kwotę 28 854,80 zł. W ramach konkursów zorganizowano 8 imprez integracyjnych dla 423 osób oraz 8 wyjazdów/wycieczek dla seniorów, w których wzięło udział 226 osób.

Gmina Tucholi zakupiła bilety do Opery Nova w Bydgoszczy dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku przy Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi. W operze „Straszny Dwór” Stanisława Moniuszki wzięło udział 55 osób (koszt: 2 475,00 zł)

Obok wsparcia finansowego Gmina Tuchola oferuje również wsparcie lokalowe (bezpłatne udostępnienie pomieszczeń na spotkania, siedzibę), rzeczowe (nieodpłatne udostępnianie samochodu służbowego), merytoryczne (pomoc pracowników przy wypełnianiu formularzy czy ofert).

Gmina Tuchola stwarza również warunki do aktywnego trybu życia osób niepełnosprawnych, poprzez dofinansowanie kosztów utrzymania świetlicy Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi, mieszczącej się przy ulicy Pocztovej 7d. Na ten cel przeznaczono w 2021 roku kwotę **9 500,00 zł**. W ramach otwartych konkursów ofert Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ostoja” zorganizowało piknik oraz wycieczkę.

Działalność Tucholskiego Ośrodka Kultury / Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz”:

Tucholski Ośrodek Kultury był organizatorem imprez, które skierowane były do różnych grup wiekowych. Pomimo pandemii koronawirusa udało się zorganizować 8 koncertów, 2 spektakle, 6 wystaw, 16 wycieczek, 3 rodzaje warsztatów, 22 imprezy. Zorganizowano również wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży – zorganizowano 4 wyjazdy dla grupy 30 dzieci.

Działalność Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tucholi:

W związku z pandemią koronawirusa i wprowadzonymi obostrzeniami dotyczącymi ograniczenia liczby osób uczestniczących w imprezach, większość imprez sportowych się nie odbyła. W 2021 roku udało się zorganizować następujące imprezy sportowe:

- Gminna Liga Kręglarska – 42 uczestników (dorośli);
- Czwartki lekkoatletyczne dzieci do VI klasy – 131 uczestników (dzieci);
- Czwartki lekkoatletyczne szkoły podstawowe klasy VII-VIII i szkoły średnie – 36 uczestników (młodzież);
- Otwarte Mistrzostwa Tucholi w kręglach – 42 uczestników (dorośli);
- Turniej szachowy o Puchar Borów Tucholskich – 46 uczestników (młodzież, dorośli);
- Memoriał im. Janusza Czapiewskiego (piłka siatkowa) – 150 uczestników (dzieci, młodzież);
- Bieg Św. Huberta – 160 uczestników (młodzież, dorośli);
- Nordic Walking – 42 uczestników (młodzież, dorośli);
- Bal Wszystkich Świętych – 250 uczestników (dzieci, młodzież, dorośli);
- Mistrzostwa Tucholi w Szachach – 32 uczestników (dzieci, młodzież, dorośli).

Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Tucholi:

Środowiskowy Dom Samopomocy organizował różnorodne zajęcia, w których uczestniczyło łącznie 45 osób. W 2021 roku zorganizowano:

- 8 imprez sportowych, w tym: bilard, tenis stołowy, nordic walking, wycieczki rowerowe, basen w Fojutowie, kręgle, szachy, hipoterapia;
- 49 imprez kulturalnych, m. in. bale i zabawy karnawałowe, dyskoteka, maratony filmowe, grzybobranie, dzień kobiet; dzień chłopaka, wycieczki, plenery fotograficzne, karaoke, dzień pizzy i wiele innych;
- 27 imprez rekreacyjnych;
- 10 imprez środowiskowych.

Działalność Dziennego Domu „Senior+” w Tucholi:

W związku z panującymi obostrzeniami związanymi z pandemią COVID 19 stacjonarna działalność Dziennego Domu „SENIOR+” w Tucholi została zawieszona z początkiem stycznia 2021 do odwołania. Sytuacja pandemiczna wpłynęła na frekwencję, która znacząco spadła już jesienią 2020 roku. Burmistrz Tucholi podjął decyzję o niepodpisaniu umowy z podmiotem prowadzącym dotychczas placówkę, tj. Spółdzielnią Socjalną „Progres”. Powyższa decyzja podyktowana została obiektywnymi, ekstreordynaryjnymi względami jak pandemia, niska frekwencja uczestników oraz bardzo wysokie koszty utrzymania personelu w gotowości do realizacji zadania.

Opisana wyżej sytuacja wymusiła zmianę formy świadczenia usług. Zapewniona została możliwość kontaktowania się telefonicznie i pomocy bezpośredniej, a placówka z dniem 7 stycznia 2021 roku przeszła w tryb działania on-line.

Zgłoszenia odnośnie funkcjonowania placówki przyjmowane były przez koordynatora działalności pod numerem telefonu: (052) 564 25 18.

Pod numerem telefonu (052) 395 63 00 seniorzy mogli zgłaszać swoje potrzeby (pomoc doraźna) w godzinach funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi. Pod tym numerem dyżurowała osoba do kontaktów z seniorami, która przeprowadzała niezbędny wywiad. Natomiast pod numerem telefonu (052) 395 63 08 dostępna była pomoc psychologiczna (codziennie w godzinach od 9:00 do 13:00).

Seniorzy mieli również możliwość skorzystania z pomocy przy organizacji zaopatrzenia w żywność oraz dowozu do punktów szczepień przeciw COVID 19.

W 2021 roku Dziennego Domu „Senior+” był utrzymywany w gotowości do działania. Z tego tytułu poniesiono koszty w wysokości 7 513, 85 zł. Cały czas pozostawano w kontakcie ze służbami Wojewody Kujawsko – Pomorskiego odnośnie trybu funkcjonowania placówki.

W 2021 roku dla 26 osób ze schorzeniami psychicznymi wykonywano specjalistyczne usługi opiekuńcze. Udzielono również pomocy finansowej i rzeczowej osobom ze schorzeniami psychicznymi – 60 osób na kwotę 705 404,00 zł (zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi).

CEL OPERACYJNY D.

OGRANICZENIE RYZYKA ZDROWOTNEGO WYNIKAJĄCEGO Z ZAGROŻEŃ FIZYCZNYCH, CHEMICZNYCH I BIOLOGICZNYCH W ŚRODOWISKU ZEWNĘTRZNYM, MIEJSCU PRACY, ZAMIESZKANIA, REKREACJI ORAZ NAUKI.

Gmina Tuchola ufundowała nagrody dla laureatów Olimpiady Wiedzy Rolniczej na szczeblu powiatowym, która odbyła się 01 października 2021 roku w Zespole Szkół Leśnych i Agrotechnicznych w Tucholi.

Gmina Tuchola udzieliła 60 dotacji do wymiany pieców na kwotę **120 000,00 zł**.

W 2021 roku Gmina Tuchola wydatkowała kwotę **11 768,26 zł** na place zabaw. Wydatki dotyczyły napraw bieżących (3 846,30 zł), zakupu piasku do piaskownic oraz koniecznych elementów (5 271,96 zł) oraz przeglądów (2 650,00 zł).

Gmina Tuchola podpisała 36 umów na dofinansowanie prac związanych z demontażem, transportem i utylizacją wyrobów zawierających azbest (33 umowy zrealizowano). Na utylizację eternitu wydatkowano **48 504,13 zł**. Zutylizowano 7883 m² płyt eternitowych.

W ramach projektu przebudowy ulic gminnych: Szkolnej, placu Zamkowego, Zamkowej, Chojnickiej i Gabrychów w Tucholi w roku 2021 dokonano wymiany części istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Zamkowej.

W ramach współpracy z Przedsiębiorstwem Komunalnym w Tucholi wsparto szereg drobnych inwestycji w rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Tuchola, realizowanych przez tą firmę.

W 2021 r. wykonano również projekty techniczne, których celem jest przyszła rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Tuchola. Projekty te dotyczyły: budowy sieci kanalizacji sanitarnej do terenów inwestycyjnych w ulicy Budowlanej i Plaskosz w Tucholi; rozdzielenia istniejącej w ulicy Grunwaldzkiej i ulicach przyległych kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację sanitarną i deszczową; budowy sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Aleksandra Janta-Połczyńskiego w Tucholi.

Na zasadzie wyjątku należy też wspomnieć o inwestycji, która rozpoczęła się dopiero pod koniec 2021, ale realizowana będzie cały rok 2022 i w pierwszej połowie 2023 r. Chodzi o inwestycję realizowaną przez Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi polegającą na modernizacji oczyszczalni ścieków w Tucholi. Jest to kosztowo jedna z największych, jeśli nie największa inwestycja na terenie gminy w ostatnich latach. Jej celem jest modernizacja oczyszczalni ścieków w Tucholi, a w szczególności uporządkowanie jej gospodarki osadowej. Obiekt ten ma znaczenie ponadgminne - oczyszczalnia obsługuje odbiorców zarówno z terenu naszej gminy, jak również z terenu gmin: Kęsowo, Cekcyn, Gostycyn i częściowo Koronowo.

W minionym roku realizowano 2 programy polityki zdrowotnej:

- 1) „Program szczepień ochronnych przeciwko grypie populacji z grupy szczególnego ryzyka tj. osób w wieku od 65 lat, na lata 2017-2021”;
- 2) „Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim”.
- 3)

Program szczepień przeciwko grypie w 2021 roku

Celem głównym programu było zmniejszenie zachorowalności na grypę i infekcje grypopodobne. Na realizację „Programu szczepień ochronnych przeciwko grypie populacji z grupy szczególnego ryzyka tj. osób w wieku od 65 lat, na lata 2017-2021” w 2021 roku zaplanowano kwotę **30 000,00 zł** (w ramach zaplanowanej kwoty planowano zaszczepić około 430 osób), wydatkowano kwotę **5 600,00 zł** (zaszczepiono 80 osób). Dofinansowanie przyznano 2 zakładom opieki zdrowotnej: Miejskiemu Centrum Lekarskiemu sp. z o.o. (24 360,00 zł) oraz „Lekarzowi Rodzinnemu” s.c. T. Ossowska i D. Maciejaszek z Raciąży (5 600,00 zł), które wyłonione zostały w ramach otwartego konkursu ofert ogłoszonego przez burmistrza Tucholi. Zadanie udało się zrealizować jedynie podmiotowi z Raciąży. Miejskie Centrum Lekarskie (po wcześniejszym zgłoszeniu) znalazło się w wykazie punktów szczepień prowadzonych przez dyrektora oddziału wojewódzkiego NFZ, co skutkowało otrzymaniem szczepionek z zasobów Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych. Umowa została rozwiązana, a dotacja w pełnej wysokości zwrócona na konto gminy.

Program szczepień przeciwko pneumokokom w 2021 roku

Na realizację „Programu profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim” w 2021 roku zaplanowano kwotę **21 000,00 zł**, którą w całości wydatkowano. Był to program realizowany wspólnie z samorządem województwa kujawsko-pomorskiego. W dniu 05 marca 2021 roku Gmina Tuchola podpisała umowę z ww. samorządem na realizację programu. W myśl umowy samorządy przeznaczyły na realizację programu łącznie **42 000,00 zł** (po 21 000,00 zł każda ze stron). Planowano zaszczepić w sumie 140 dorosłych osób. W dniu

13 maja 2021 roku zostały podpisane umowy na realizację szczepień z Miejskim Centrum Lekarskim Spółka z o.o. w Tucholi oraz „Lekarzem Rodzinnym” s.c. T Ossowska i D. Maciejaszek z Raciąża. Realizatorzy programu zostali wybrani w drodze konkursu ogłoszonego przez samorząd województwa kujawsko-pomorskiego. Zaszczepiono łącznie 140 dorosłych, Gmina Tuchola partycypowała w kosztach szczepienia na kwotę **21 000,00zł**, samorząd województwa kujawsko-pomorskiego w wysokości **21 000,00 zł**.

P. Budżet Obywatelski

Budżet obywatelski jest inicjatywą, która powstała z myślą o mieszkańcach, dająca możliwość im nie tylko brania udziału w procesie decyzyjnym i dysponowaniu środkami budżetu gminy, ale także możliwość wpływania na zmiany jakie zachodzą w ich otoczeniu.

Procedurę związaną z budżetem obywatelskim w gminie Tuchola, który miał być realizowany w 2021 roku, rozpoczęto na mocy przyjętej w dniu 22 listopada 2019 roku uchwały Nr XV/95/19 Rady Miejskiej w Tucholi w sprawie Budżetu Obywatelskiego gminy Tuchola na 2021 rok (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2019 r. poz. 6307) oraz Zarządzenia Nr 120.1.2020 z dnia 7 stycznia 2020 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Budżetu Obywatelskiego na rok 2021, w składzie:

- 1) Przewodniczący zespołu – Paweł Cieślewicz,
- 2) Zastępca przewodniczącego zespołu – Justyna Gackowska;
- 3) Sekretarz zespołu – Agnieszka Schreiber-Gut;
- 4) Członek zespołu – Wojciech Grudzina;
- 5) Członek zespołu – Agnieszka Kram-Pestka;
- 6) Członek zespołu – Waldemar Walkowiak;
- 7) Członek zespołu – Iwona Opoczyńska;
- 8) Członek zespołu – Piotr Grzmiel;
- 9) Członek zespołu – Lucyna Tajl;
- 10) Członek zespołu – Szymon Chyła.

Pomocy prawnej Zespołowi udzielała Radca Prawny – Zofia Kujath - Mrugowska.

W budżecie gminy na rok 2021 zaplanowano kwotę **300 000 zł**, w tym 250 000 zł z przeznaczeniem na realizację zadań na obszarze miasta Tuchola oraz 50 000 zł na realizację zadań na obszarze wiejskim.

W związku z ogłoszeniem od dnia 14 marca 2020 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego – zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, a także pomimo wprowadzonych zmian w harmonogramie działań oraz maksymalnego wydłużenia możliwości składania wniosków do budżetu obywatelskiego ich realizacja wypadła terminowo w najbardziej kluczowym momencie epidemii koronawirusa w Polsce, co uniemożliwiło w sposób bezpieczny dla mieszkańców przeprowadzenie działań administracyjnych związanych z procedurą konsultacji w zakresie budżetu obywatelskiego. Do najważniejszych etapów procedury należało składanie wniosków wraz ze zbieraniem podpisów poparcia, promocja wniosków czy głosowanie w formie papierowej w siedzibie urzędu oraz w świetlicach wiejskich.

Ze względu na bezpieczeństwo zdrowia i życia mieszkańców Gminy Tuchola oraz wcześniejsze doświadczenia przy realizacji pierwszej edycji budżetu obywatelskiego, zrezygnowano z realizacji edycji Budżetu Obywatelskiego na terenie Gminy Tuchola na 2021 rok podejmując uchwałę Nr XXI/159/20 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 maja 2020 r. uchylającą uchwałę w sprawie Budżetu Obywatelskiego Gminy Tuchola na 2021 rok.

VI. Informacja o stanie realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tucholi podjętych w 2021 roku.

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Burmistrz Tucholi jest organem wykonawczym Gminy, do którego zadań należy m. in. wykonywanie uchwał Rady Miejskiej w Tucholi. Realizując obowiązki nałożone przepisami wskazanej ustawy Burmistrz Tucholi przy pomocy Urzędu Miejskiego w Tucholi realizował uchwały podjęte przez Radę Miejską w Tucholi w 2021 roku w sposób określony uchwałami.

W 2021 roku Rada Miejska w Tucholi obradowała i podejmowała stosowne uchwały zgodnie z planem pracy Rady przyjętym uchwałą Nr XXIX/206/20 z dnia 17 grudnia 2020 roku.

Wypełniając dyspozycję zawartą w planie pracy Rada Miejska obradowała na 9 planowanych sesjach oraz 2 sesjach dodatkowych. Podjęte przez Radę uchwały zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym przekazane zostały do organów nadzoru jakimi są: w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Kujawsko-Pomorski, zaś w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa. Wszystkie podjęte uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego, także w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W 99 podjętych uchwałach przez Radę Miejską w Tucholi, organ nadzoru – Wojewoda Kujawsko-Pomorski, dopatrywał się nieprawidłowości w uchwale Nr XXXII/226/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 23 kwietnia 2021 r. w sprawie zwolnienia z opłaty za korzystanie z zezwolen na sprzedaż napojów alkoholowych należnej w 2021 roku i zwrotu części tej opłaty. Rozstrzygnięciem Nadzorczym Nr 68/2021 stwierdzono nieważność §3 i §4 oraz załącznika do wskazanego dokumentu. Uchwała została poprawiona i poddana pod głosowanie radnych na kolejnej sesji Rady Miejskiej w Tucholi.

W pozostałych podjętych uchwałach organy nadzoru nie dopatrywały się żadnych nieprawidłowości potwierdzając tym samym fakt, że uchwały są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i nie naruszają właściwego gospodarowania finansami publicznymi. Nie zaszła również potrzeba wydawania przez organ nadzoru, jakim jest Wojewoda Kujawsko-Pomorski zarządzeń zastępczych w trybie art. 98a ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym. Ponadto wszystkie uchwały zostały wykonane przez organ wykonawczy Gminy wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa.

Szczegółowy sposób wykonania uchwał zawiera tabela.

Lp.	Nr uchwały, data	w sprawie	Opis wykonania (przebieg realizacji np. podjęte akty wykonawcze, przyczyny braku efektywności, wnioski)
1.	Uchwała Nr XXX/208/21 z dnia 29 stycznia 2021 r.	rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia uchwały w sprawie równego traktowania wszystkich przez władze publiczne	Po rozpatrzeniu petycji z dnia 10 grudnia 2020 r. dotyczącej podjęcia uchwały w sprawie równego traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tucholi, petycję uznano za bezprzedmiotową na terenie miasta i gminy Tuchola, iż na dzień rozpatrywania skargi brak jest jakichkolwiek regulacji prawnych, które wprowadzałyby ograniczenia dla osób, które nie poddadzą się szczepieniu. Jeżeli takowe się pojawią, to wtedy Rada Miejska w Tucholi będzie mogła rozważyć potrzebę zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.
2.	Uchwała Nr XXX/209/21 z dnia 29 stycznia 2021 r.	przekazania petycji do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tucholi	Zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym oraz Statutu Gminy Tuchola zadania w zakresie rozpatrywania petycji są przedmiotem działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tucholi. Podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu było niezbędne dla zbadania sprawy i wypracowania projektu rozstrzygnięcia przez wskazaną Komisję.
3.	Uchwała Nr XXX/210/21 z dnia 29 stycznia 2021 r.	przekazania petycji do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tucholi	Zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym oraz Statutu Gminy Tuchola zadania w zakresie rozpatrywania petycji są przedmiotem działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tucholi. Podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu było niezbędne dla zbadania sprawy i wypracowania projektu rozstrzygnięcia przez wskazaną Komisję.
4.	Uchwała Nr XXX/211/21 z dnia 29 stycznia 2021 r.	przyjęcie zaktualizowanego „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodno-kanalizacyjnych będących w posiadaniu Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi Spółka z o.o. na lata 2021-2023”	Uchwałą przesłano do Wydziału Nadzoru i Kontroli Kuj. – Pom. Urzędu Wojewódzkiego w celu objęcia nadzorem i do realizacji Przedsiębiorstwu Komunalnemu w Tucholi Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi, eksploatujące sieci wodno-kanalizacyjne, ujęcia wodociągowe i oczyszczalnie ścieków na terenie Gminy Tuchola prowadzi stałą roboczą i modernizację urządzeń i obiektów oraz na bieżąco dokonuje niezbędnych zmian i modernizacji mających na celu dostosowanie ich do potrzeb mieszkańców Gminy oraz przepisów prawnych.
5.	Uchwała Nr XXX/212/21 z dnia 29 stycznia 2021 r. opublikowano	zmieniającej uchwałą w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania oraz wysokości stawek opłat za parkowanie pojazdów i sposobu pobierania tych opłat	Przyjęto do realizacji. Z uwagi na zrealizowaną inwestycję drogową w ul. Kolejowej w Tucholi, włączono ją do obszaru strefy płatnego parkowania w Tucholi.

	w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 04.02.2021 r., poz. 633.		
6.	Uchwała Nr XXXI/213/21 z dnia 29 stycznia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 04.02.2021 r., poz. 634.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Wincentego Witosa w Tucholi	Przyjęto do realizacji.
7.	Uchwała Nr XXXI/214/21 z dnia 29 stycznia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 04.02.2021 r., poz. 635.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tuchola na 2021 rok	Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszcy w celu objęcia nadzorem oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 04.02.2021 r. poz. 635. Przyjęto do realizacji.
8.	Uchwała Nr XXXI/215/21 z dnia 26 lutego 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 05.03.2021 r., poz. 1151.	Regulaminu określającego wysokość, kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Tuchola, za ich osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej	Obecnie obowiązująca uchwała regulująca kwestie związane z nagrodami dla nauczycieli, w tym dyrektorów, zatrudnionych w jednostkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Tuchola, została przyjęta w 2009 r. Wskazana uchwała zastępuje dotychczasową, która doprecyzowuje kwestie związane z wysokością nagrody, kryteriami przyznawania oraz szczegółowo ustala, kto może składać wnioski o przyznanie nagrody. Uchwała uzyskała pozytywną opinię związków zawodowych. Przyjęto do realizacji.
9.	Uchwała Nr XXXI/216/21 z dnia 26 lutego 2021 r. opublikowano	określenia rodzaju świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz warunki i sposób ich przyznawania	Dotychczasowa pomoc zdrowotna dla nauczycieli opierała się na uchwałę Rady Miejskiej w Tucholi przyjętej w 2007r. Wobec znacznego upływu czasu zaszła potrzeba uaktualnienia kwestii będących przedmiotem uchwały i doprecyzowania jej brzmienia. Projekt uchwały został uzgodniony ze związkami zawodowymi.

			Przyjęto do realizacji.
10.	<p>w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 05.03.2021 r., poz. 1152.</p> <p>Uchwała Nr XXXI/217/21 z dnia 26 lutego 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 05.03.2021 r., poz. 1153.</p>	<p>ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania nagród ze specjalnego funduszu nagród</p>	<p>Zgodnie z przepisami ujętymi w Karcie Nauczyciela w kompetencji organu prowadzącego leży określenie wysokości stawek dodatków: motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy, dodatku dla wychowawcy klasy, za wysługę lat, oraz warunki ich wypłacania. Ponadto organ prowadzący określa szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw. Uchwała regulująca przedmiotową problematykę została podjęta w 2009r. i dwukrotnie była zmieniana. Wobec tego faktu zaproponowano uchylene dotychczasowych przepisów i w ich miejsce przyjęcie nowej uchwały. Projekt uchwały został pozytywnie zaopiniowany przez związki zawodowe.</p> <p>Przyjęto do realizacji.</p>
11.	<p>Uchwała Nr XXXI/218/21 z dnia 26 lutego 2021 r.</p>	<p>rozpatrzenia petycji – Stop segregacji sanitarnej dotyczącej podjęcia uchwały w sprawie równego traktowania wszystkich przez władze publiczne</p>	<p>Po dokonaniu analizy okoliczności faktycznych i prawnych zgłoszonej Petycji z dnia 5 stycznia 2021 r. - Stop segregacji sanitarnej dotyczącej podjęcia uchwały w sprawie równego traktowania wszystkich przez władze publiczne - uznano wniosek zawarty w Petycji za bezzasadny na terenie miasta i gminy Tuchola, z uwagi na brak podstaw do ich uwzględnienia. W chwili obecnej gmina nie ma możliwości odniesienia się do jakiegokolwiek dokumentu, gdyż zaplanowane w na terenie całego kraju szczepienia przeciwko COVID-19 są dobrowolne. Na dzień rozpoznania petycji, Rada Miejska w Tucholi, nie posiada kompetencji oraz narzędzia prawnego, aby przedsięwziąć jakiegokolwiek działania w zakresie objętym Petycją.</p> <p>W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego i uzyskanych informacji oraz dokonaniu analizy zebranej dokumentacji uznano wniosek zawarty w Petycji za bezzasadny na terenie miasta i gminy Tuchola, z uwagi na brak podstaw do ich uwzględnienia, gdyż Program wskazany w petycji oparty jest na dobrowolności. Osoby chcące się zaszczepić, mają bezpośredni dostęp do informacji na stronach rządowych, Światowej Organizacji Zdrowia lub producentów poszczególnych szczepionek, a także NFZ oraz podmiotów leczniczych wykonujących szczepienia, a w chwili obecnej nie ma przymusowego przyjęcia antydotum, nawet osoby z grupy „0”, m.in. przedstawiciele zawodów medycznych, mają prawo wyboru. Udział w szczepieniu nie jest przymusowy. Póki co, nie ma żadnego przepisu prawa</p>
12.	<p>Uchwała Nr XXXI/219/21 z dnia 26 lutego 2021 r.</p>	<p>rozpatrzenie petycji dotyczącej uzupełnienia do petycji – listu otwartego pt.: „List otwarty dla Prezydenta RP, Członków Rządu RP, Posłów, Senatorów, Wójtów i Radnych Gmin w Polsce – Alarm! STOP zabójczemu GMO – STOP niebezpiecznej SZCZEPIONCE!</p>	<p>W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego i uzyskanych informacji oraz dokonaniu analizy zebranej dokumentacji uznano wniosek zawarty w Petycji za bezzasadny na terenie miasta i gminy Tuchola, z uwagi na brak podstaw do ich uwzględnienia, gdyż Program wskazany w petycji oparty jest na dobrowolności. Osoby chcące się zaszczepić, mają bezpośredni dostęp do informacji na stronach rządowych, Światowej Organizacji Zdrowia lub producentów poszczególnych szczepionek, a także NFZ oraz podmiotów leczniczych wykonujących szczepienia, a w chwili obecnej nie ma przymusowego przyjęcia antydotum, nawet osoby z grupy „0”, m.in. przedstawiciele zawodów medycznych, mają prawo wyboru. Udział w szczepieniu nie jest przymusowy. Póki co, nie ma żadnego przepisu prawa</p>

			w zakresie dyskryminacji czy faworyzowania osób zaszczerpionych.
13.	Uchwała Nr XXXI/220/21 z dnia 26 lutego 2021 r.	przekazania petycji do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tucholi	Zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym oraz Statutu Gminy Tuchola zadania w zakresie rozpatrywania petycji są przedmiotem działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tucholi. Podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu było niezbędne dla zbadania sprawy i wypracowania projektu rozstrzygnięcia przez wskazaną Komisję.
14.	Uchwała Nr XXXII/221/21 z dnia 26 lutego 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 05.03.2021 r., poz. 1154.	sprostowania omyłkowej uchwały pisarskiej w uchwale Nr XXXIX/199/20 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie Budżetu Obywatelskiego Gminy Tuchola na 2022 rok	Przedmiotem uchwały było sprostowanie omyłki pisarskiej w Regulaminie Budżetu Obywatelskiego Gminy Tuchola na rok 2022 stanowiącym załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXIX/199/20 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie Budżetu Obywatelskiego Gminy Tuchola na 2022 rok (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2020 r. poz. 6781). W treści Harmonogramu stanowiącego załącznik nr 3 do Regulaminu Budżetu Obywatelskiego Gminy Tuchola na rok 2022 błędnie wpisano termin „od 1 marca do 16 kwietnia 2020 r. (do godz. 14:00) - zgłaszanie projektów do Budżetu Obywatelskiego na rok 2022”. Prawidłowy zapis powinien brzmieć: „od 1 marca do 16 kwietnia 2021 r. (do godz. 14:00) - zgłaszanie projektów do Budżetu Obywatelskiego na rok 2022”.
15.	Uchwała Nr XXXI/222/21 z dnia 26 lutego 2021 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej nr ewid. 1628/1 położonej przy ul. Plaskosz w Tucholi	Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego celem ustalenia przeznaczenia terenu i określenia zasad zagospodarowania i zabudowy.
16.	Uchwała Nr XXXI/223/21 z dnia 26 lutego 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 05.03.2021 r., poz. 1155.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tuchola na 2021 rok	Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w celu objęcia nadzorem oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 05.03.2021 r. poz. 1155. Przyjęto do realizacji
17.	Uchwała Nr XXXII/224/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r. opublikowano	przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Tuchola w 2021 roku”	Projekt uchwały został przedstawiony Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Tucholi oraz kolom łowieckim dzierżawiącym obwody na terenie Gminy Tuchola. W wyznaczonym terminie nie wpłynęła żadna poprawka ani uwaga. Uchwałę przyjęto do realizacji.

	w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 30.04.2021 r., poz. 2213.		
18.	Uchwała Nr XXXII/225/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 30.04.2021 r., poz. 2214.	wykazu kąpielisk oraz określenia sezonu kąpielowego na terenie gminy Tuchola w 2021 roku	Projekt uchwały wyłożono do konsultacji społecznych, a następnie przekazano do zaopiniowania Wodom Polskim, Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Tucholi; projekt został pozytywnie zaopiniowany. Uchwała zrealizowana.
19.	Uchwała Nr XXXII/226/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 30.04.2021 r., poz. 2215.	zwolnienia z opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych należnej w 2021 roku i zwrotu części tej opłaty	W związku z rozstrzygnięciem nadzorczym NR 68/2021 w sprawie stwierdzenia nieważności §3 i §4 z dnia 2 czerwca 2021 r. oraz załącznika do Uchwały Nr XXXII/226/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r. Uchwała została zmieniona uchwałą Nr XXXIV/252/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 28 maja 2021 r. Zgodnie z zaleceniem organu nadzorczego uchylono §3 i §4 dotyczące załącznika do uchwały tj. wniosku o zwrot opłaty alkoholowej oraz terminu jego złożenia.
20.	Uchwała Nr XXXII/227/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ul. Czerskiej w Tucholi	Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego celem ustalenia przeznaczenia terenu i określenia zasad zagospodarowania i zabudowy.
21.	Uchwała Nr XXXII/228/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 30.04.2021 r., poz. 2216.	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania oraz wysokości stawek opłat za parkowanie pojazdów i sposobu pobierania tych opłat	Przyjęto do realizacji. W związku z wyborem operatora SPP w Tucholi, dostosowano Regulamin Strefy Płatnego Parkowania do rozwiązań technicznych przewidzianych dla prawidłowego jej funkcjonowania.

22.	<p>Uchwała Nr XXXII/229/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 30.04.2021 r., poz. 2217.</p>	<p>zmieniająca uchwałę w sprawie Regulaminu określającego wysokość, kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Tuchola, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały Nr XXXI/215/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie Regulaminu określającego wysokość, kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Tuchola, za ich osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2021 r. poz. 1151) wynikała z zastrzeżeń zgłoszonych w okresie posesyjnym przez organ nadzoru prawnego Wojewody Kujawsko - Pomorskiego. Uwagi dotyczyły wykreślenia z postanowień Regulaminu (§ 4, §11 i § 12) wyrażen nieostrych takich jak: "ma charakter uznaniowy", "w szczególności", "szczególnie", "wybitne". Zdaniem nadzoru, takie wyrażenia nieostre mogą skutkować problemami interpretacyjnymi. Zatem, wykreślenie wskazanych fraz treści postanowień Regulaminu wyeliminuje tego rodzaju sytuacje przy praktycznym stosowaniu jego postanowień.</p>	<p>Konieczność dokonania zmiany w Regulaminie określającym wysokość, kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Tuchola, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały Nr XXXI/215/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie Regulaminu określającego wysokość, kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Tuchola, za ich osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2021 r. poz. 1151) wynikała z zastrzeżeń zgłoszonych w okresie posesyjnym przez organ nadzoru prawnego Wojewody Kujawsko - Pomorskiego. Uwagi dotyczyły wykreślenia z postanowień Regulaminu (§ 4, §11 i § 12) wyrażen nieostrych takich jak: "ma charakter uznaniowy", "w szczególności", "szczególnie", "wybitne". Zdaniem nadzoru, takie wyrażenia nieostre mogą skutkować problemami interpretacyjnymi. Zatem, wykreślenie wskazanych fraz treści postanowień Regulaminu wyeliminuje tego rodzaju sytuacje przy praktycznym stosowaniu jego postanowień.</p>
23.	<p>Uchwała Nr XXXII/230/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 30.04.2021 r., poz. 2218.</p>	<p>zmieniająca uchwałę w sprawie określenia rodzaju świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz warunki i sposób ich przyznawania</p>	<p>Konieczność dokonania zmiany w Regulaminie przyznawania pomocy zdrowotnej dla nauczycieli, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały Nr XXXI/216/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie określenia rodzaju świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz warunki i sposób ich przyznania (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2021 r. poz. 1152), wynikała z zastrzeżeń zgłoszonych w okresie posesyjnym przez organ nadzoru prawnego Wojewody Kujawsko - Pomorskiego. Uwaga dotyczy wykreślenia z postanowień § 19 frazy "W sytuacjach szczególnych". Zdaniem nadzoru, jest to wyrażenie nieostre mogące skutkować problemami interpretacyjnymi. Zatem, wykreślenie tej frazy, wyeliminuje tego rodzaju sytuacje przy praktycznym stosowaniu postanowień Regulaminu.</p>
24.	<p>Uchwała Nr XXXII/231/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 30.04.2021 r., poz. 2219.</p>	<p>zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraznych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania nagród ze</p>	<p>Konieczność dokonania zmiany w uchwale Nr XXXI/217/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraznych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania nagród ze specjalnego funduszu nagród (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2021 r. poz. 1153) wynikała z zastrzeżeń zgłoszonych w okresie posesyjnym przez organ nadzoru prawnego Wojewody Kujawsko - Pomorskiego. Uwagi dotyczyły</p>

		specjalnego funduszu nagród	doprecyzowania zapisu związanego z ustalaniem dodatku funkcyjnego (§ 5 i § 7 Regulaminu). Zdaniem nadzoru, wprowadzenie proponowanych zmian pozwoli wyeliminować trudności interpretacyjne przy praktycznym zastosowaniu postanowień Regulaminu.
25.	Uchwała Nr XXXII/232/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r.	zaciągnięcia kredytu długoterminowego na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Tuchola na 2021 rok	Uchwałę przyjęto z uwagi na realizację szerokiego zakresu zadań inwestycyjnych przekraczających poziom 11 mln zł, pogarszającą się sytuacją finansową spowodowaną negatywnymi skutkami COVID-19 oraz nakładającymi się również niekorzystnymi dla finansów samorządów zmianami wprowadzonymi w prawie podatkowym wpływającymi na obniżenie dochodów gmin z rozliczeń podatku PIT. W uchwale budżetowej Gminy Tuchola na 2021 r. podjętej przez Radę Miejską w Tucholi Nr XXXIX/195/20 w dniu 17 grudnia 2020 r. zaplanowano kwotę przychodów w formie kredytów na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań pożyczkowo-kredytowych w wysokości 4.386.412 zł. Wskazana kwota kredytu jest nadal aktualna i planowana w tegorocznym budżecie dla sfinansowania powyższych zobowiązań kredytowych. Trudna sytuacja finansowa naszego samorządu spowodowana mniejszymi wpływami budżetowymi spowodowana skutkami COVID-19, niepewna sytuacja finansowa sektora publicznego, zmusiła samorząd do przygotowania dokumentów niezbędnych do zaciągnięcia w trakcie roku nowych zobowiązań kredytowych umożliwiających sfinansowanie zaplanowanych w tegorocznym budżecie rozchodów i wydatków.
26.	Uchwała Nr XXXII/233/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r.	zaciągnięcia kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek	Uchwałę przestano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w celu objęcia nadzorem oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 30.04.2021 r. poz. 2220. Przyjęto do realizacji
27.	Uchwała Nr XXXII/234/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 30.04.2021 r., poz. 2220.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tuchola na 2021 rok	
28.	Uchwała Nr XXXII/235/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r.	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuchola	Zmianę Wieloletniej Prognozy Finansowej dokonano w związku z aktualizacją danych dotyczących 2021 r. do wielkości wynikających ze zmienionej uchwały budżetowej (zwiększenie deficytu z kwoty 3.300.000 do poziomu 6.705.315,03 zł). Do zwiększonego poziomu deficytu angażuje się środki w po stronie przychodów w formie "niewykorzystanych środków

			<p>pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 3.405.315,03 zł (wykazane w poz. 4.5 i 4.5.1 jako "Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu".</p> <p>Powyższe zmiany były konsekwencją przeprowadzonych zmian w uchwale budżetowej.</p>
29.	<p>Uchwała Nr XXXII/236/21 z dnia 23 kwietnia 2021 r.</p>	<p>przekazania petycji do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tucholi</p>	<p>Zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym oraz Statutu Gminy Tuchola zadania w zakresie rozpatrywania petycji są przedmiotem działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tucholi. Podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu było niezbędne dla zbadania sprawy i wypracowania projektu rozstrzygnięcia przez wskazaną Komisję.</p>
30.	<p>Uchwała Nr XXXIV/237/21 z dnia 28 maja 2021 r.</p>	<p>udzielenia Burmistrzowi Tucholi wotum zaufania</p>	<p>Uchwałę przesłano do Wydziału Nadzoru i Kontroli Kuj. - Pom. Urzędu Wojewódzkiego oraz do Regionalnej Izby Obrachunkowej w celu objęcia nadzorem.</p>
31.	<p>Uchwała Nr XXXIV/238/21 z dnia 28 maja 2021 r.</p>	<p>w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Tuchola za 2019 rok</p>	<p>Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w celu objęcia nadzorem.</p>
32.	<p>Uchwała Nr XXXIV/239/21 z dnia 28 maja 2021 r.</p>	<p>w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Tucholi</p>	<p>Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w celu objęcia nadzorem wraz z wyciągiem z protokołu dotyczącym tej części posiedzenia Rady Miejskiej w Tucholi.</p>
33.	<p>Uchwała Nr XXXIV/240/21 z dnia 28 maja 2021 r.</p>	<p>zmiany składu osobowego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tucholi</p>	<p>Komisarz Wyborczy w Bydgoszczy I Postanowieniem Nr 37/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. stwierdził wygaśnięcie mandatu radnego Rady Miejskiej w Tucholi Pana Wojciecha Kocińskiego, wybranego w okręgu wyborczym nr 1 z listy nr 16 zgłoszonej przez Komitet Wyborczy Wyborców Alternatywa Lokalna CTU, z dniem 26 kwietnia 2021 r. w skutek pisemnego zrzeczenia się mandatu. W związku z tym faktem wykreślono radnego ze składu komisji.</p>
34.	<p>Uchwała Nr XXXIV/241/21 z dnia 28 maja 2021 r.</p>	<p>zmiany składu osobowego Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Miejskiej w Tucholi</p>	<p>Komisarz Wyborczy w Bydgoszczy I Postanowieniem Nr 38/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. stwierdził wygaśnięcie mandatu radnej Rady Miejskiej w Tucholi Pani Marii Magdaleny Borzeszkowskiej, wybranej w okręgu wyborczym nr 9 z listy nr 16 zgłoszonej przez Komitet Wyborczy Wyborców Alternatywa Lokalna CTU, z dniem 30 kwietnia 2021 r. w skutek pisemnego zrzeczenia się mandatu. W związku z tym faktem wykreślono radną ze składu</p>

35.	Uchwała Nr XXXIV/242/21 z dnia 28 maja 2021 r.	rozpatrzenia petycji do tutejszej Rady Gminy o opinię ws. przeprowadzenia REFERENDUM LUDOWEGO	komisji. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego i uzyskanych informacji oraz dokonaniu analizy zebranej dokumentacji uznano, że brak jest podstaw faktycznych i prawnych do uwzględnienia wniosku zawartego w Petycji, gdyż zakres przedmiotowy Petycji nie leży w kompetencjach organów gminy, a jego abstrakcyjny charakter nie pozwala na uznanie petycji za uzasadnioną.
36.	Uchwała Nr XXXIV/243/21 z dnia 28 maja 2021 r.	rozpatrzenia petycji do tutejszej gminy o poparcie Rządu Tymczasowej Rady Stanu Narodu Polskiego Społecznego Komitetu Konstytucyjnego	W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego i uzyskanych informacji oraz dokonaniu analizy zebranej dokumentacji uznano, że brak jest podstaw faktycznych i prawnych do uwzględnienia wniosku zawartego w Petycji, gdyż zakres przedmiotowy Petycji nie leży w kompetencjach organów gminy, a jego abstrakcyjny charakter nie pozwala na uznanie petycji za uzasadnioną.
37.	Uchwała Nr XXXIV/244/21 z dnia 28 maja 2021 r.	przekazania sołectwu Raciąż do zarządzania składnik mienia komunalnego	W dniu 1 kwietnia 2022 r. przekazano na rzecz sołectwa Raciąż do zarządzania nieruchomością położoną w miejscowości Wysoka nr 18, oznaczoną geodezyjnie nr 778 o powierzchni 1137 m ² , zabudowaną budynkiem o powierzchni 101,16 m ² .
38.	Uchwała Nr XXXIV/245/21 z dnia 28 maja 2021 r.	przyjęcia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Przemysłowej, Usługowej i Budowlanej w Tucholi	Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego celem ustalenia przeznaczenia terenu i określenia zasad zagospodarowania i zabudowy.
39.	Uchwała Nr XXXIV/246/21 z dnia 28 maja 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 07.06.2021 r., poz. 2923.	określenia wzoru wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego i wzoru deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego	Ustawa o dodatkach mieszkaniowych zobowiązuje radę gminy do określenia w drodze uchwały wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Przyjęto do realizacji.
40.	Uchwała Nr XXXIV/247/21 z dnia	przekazania przez Gminę Tuchola środków finansowych na realizację zadań w zakresie służby prewencyjnej na terenie	W związku z zawiadomieniem o wszczęciu czynności nadzoru przez Regionalną Izbę Obrachunkową (znak sprawy: RIO-KA-4010-XV-4/2021) nad uchwałą Rady Miejskiej w Tucholi nr XXXIV/247/21 z dnia 28 maja

	28 maja 2021 r.	miasta Tuchola	2021 r. przygotowano uchwałę uchylającą. Organ wskazał, że wystarczająca w tym zakresie jest uchwała budżetowa, która wyczerpuje konieczność przyjmowania dodatkowych aktów prawa w tym zakresie.
41.	Uchwała Nr XXXIV/248/21 z dnia 28 maja 2021 r.	wystąpienia do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego o przekazanie na rzecz Gminy Tuchola nieruchomości zajętej pod drogę	Burmistrz Tucholi w dniu 13 lipca 2021 r. wystąpił do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, w trybie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 32 poz. 191 z późn.zm.) o nabycie własności mienia Skarbu Państwa, stanowiącego drogę, położoną w obrębie ewidencyjnym Klocek, w miejscowości Rzepiczna, oznaczoną w ewidencji gruntów jako działka nr 691/2 o pow. 0,0278 ha. Obecnie Wojewoda prowadzi postępowanie administracyjne w tej sprawie.
42.	Uchwała Nr XXXIV/249/21 z dnia 28 maja 2021 r.	udzielenia pomocy finansowej na rzecz Powiatu Tucholskiego	Samorząd Powiatu Tucholskiego zwrócił się o dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1003C na odcinku Rytel – Piastoszyn” środkami w kwocie ponad 320 tys zł. Do przebudowy przedmiotowego odcinka drogi, którego stan techniczny uległ drastycznemu pogorszeniu wskutek nawalnych w 2017 r., przystąpiono już w 2018 r. jednak z uwagi na bardzo wysokie oferty wykonawców składanych podczas przeprowadzanych przetargów odstąpiono od realizacji przedsięwzięcia. Należy zaznaczyć, iż realizacja powyższego zadania jest bardzo długo oczekiwana przez mieszkańców naszej gminy, dlatego solidarnie wraz z samorządem gminy Kęsowo pokryliśmy 10% nakładów tej przebudowy przypadających proporcjonalnie do długości odcinków drogi położonej na terenie naszej gminy i na terenie gminy Kęsowo. Z uwagi na fakt, iż przedmiotową inwestycję realizował Powiat Tucholski dla formalnego przekazania pomocy finansowej w formie dotacji celowej na powyższy cel niezbędnym było podjęcie stosownej uchwały rady gminy, która upoważni Burmistrza Tucholi do podpisania stosownej umowy uściślającej zakres prac, termin wykonania zadania, termin przekazania i rozliczenia środków.
43.	Uchwała Nr XXXIV/250/21 z dnia 28 maja 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 07.06.2021 r., poz. 2924.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tuchola na 2021 rok	Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszcy w celu objęcia nadzorem oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 07.06.2021 r. poz. 2924. Przyjęto do realizacji.

44.	Uchwała Nr XXXIV/251/21 z dnia 28 maja 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 07.06.2021 r., poz. 2925.	zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia na terenie sołectw wchodzących w skład Gminy Tuchola poboru opłaty za gospodarowanie opłatami komunalnymi oraz podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso	Podjęcie uchwały było niezbędne z uwagi na przebywanie na zwolnieniu lekar skim dotychczasowego inkasenta - sołtysa Andrzeja Jerosławskiego. Wolę pełnienia funkcji inkasenta na terenie tego sołectwa wyraziła żona sołtysa - Pani Jarosława Jerosławska. Pozostałe zapisy dotychczasowej uchwały nie uległy zmianie.
45.	Uchwała Nr XXXIV/252/21 z dnia 28 maja 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 07.06.2021 r., poz. 2926.	zmieniająca uchwałę w sprawie zwolnienia z opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych należnej w 2021 roku i zwrotu części tej opłaty	Uchwała dotyczy zwolnienia przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu sprzedaży (gastronomia) z części opłaty za korzystanie z tych zezwoleń należnej w 2021 r. w wysokości 1/3 opłaty rocznej. Uchwała dotyczy również zwrotu części opłaty pobranej za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu sprzedaży (gastronomia) należnej w 2021 r. w wysokości jednej trzeciej opłaty rocznej, tym przedsiębiorcom, którzy wnieśli jednorazowo opłatę za 2021 r. w terminie do 31.01.2021 r.
46.	Uchwała Nr XXXVI/253/21 z dnia 18 czerwca 2021 r.	powołania Komisji Statutowej	Uchwała określa skład i zadania Komisji, która dokona kompleksowej analizy tekstu statutu Gminy Tuchola i dostosuje jego zapisy do aktualnych przepisów prawnych oraz uwarunkowań działalności samorządu Gminy Tuchola.
47.	Uchwała Nr XXXV/254/21 z dnia 18 czerwca 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 01.07.2021 r., poz. 3335.	ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki oznaczonej nr ewid. 1469/11 położonej przy ul. Świeckiej w Tucholi	Przyjęto do realizacji.
48.	Uchwała Nr XXXVI/255/21 z dnia 18 czerwca 2021 r.	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia w sprawie nauki religii Kościół Zielonoświątkowy	Przyjęto do realizacji.

49.	Uchwała Nr XXXV/256/21 z dnia 18 czerwca 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 24.06.2021 r., poz. 3152.	ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Tuchola na rok szkolny 2021/2022	Gmina ma obowiązek organizacji bezpłatnego transportu i opieki w czasie transportu lub zwrot kosztów dowożenia dzieci niepełnosprawnych do szkół i przedszkoli. W sytuacji kiedy rodzice uczniów niepełnosprawnych we własnym zakresie organizują transport do szkoły przysługujące im zwrot kosztów przewozu. Przepisy wprowadziły jednolite w całym kraju zasady dotyczące przedmiotowej sytuacji. Jednym z przepisów ustawy jest ustalenie obowiązujących na terenie danej gminy średnich cen paliw, które będą obowiązywać w danym roku szkolnym. Ceny zaproponowane w uchwale zostały uśrednione na podstawie cen obowiązujących w dniu 7 czerwca br. na wszystkich stacjach paliw w Tucholi.
50.	Uchwała Nr XXXV/257/21 z dnia 18 czerwca 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 24.06.2021 r., poz. 3153.	obniżenia wysokości wskaźników procentowych mających wpływ na wysokość dodatku mieszkaniowego	Ustawodawca w art. 6 ust.11 w/w ustawy zawarł upoważnienie dla rad gmin pozwalające na dokonywanie regulacji wewnętrznych odnośnie wskaźników rzutujących na wysokość dodatków mieszkaniowych. Rada gminy w drodze uchwały, może podwyższyć lub obniżyć, nie więcej niż o 20 punktów procentowych, wysokość wskaźników procentowych, o których mowa w ust. 10. Powyższe oznacza możliwość obniżenia wysokości wskaźników procentowych do 50%. Obecnie w gminie Tuchola stosuje się 70 procentowy wskaźnik. Z uwagi na rosnące wydatki na realizację zadania w postaci wypłaty dodatków mieszkaniowych proponuje się podjęcie uchwały w sprawie obniżenia wskaźników procentowych określających wysokość dodatku mieszkaniowego. Obniżenie nastąpiłoby do poziomu 50%. Obniżka będzie dotyczyła wnioskodawców, którzy ubiegać się będą o dodatek mieszkaniowy po wejściu w życie powyższej uchwały.
51.	Uchwała Nr XXXV/258/21 z dnia 18 czerwca 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 06.07.2021 r., poz. 3499.	określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Tuchola i jej jednostkom podległym oraz warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną	Podjęcie niniejszej uchwały wynikało z faktu funkcjonowania dotychczasowej uchwały do końca 2020 r. z uwagi na obowiązujące w momencie jej podejmowania tj. w 2018 r. przepisy dopuszczające stosowanie pomocy de minimis i pomocy de minimis w sektorze rolnym, które określały horyzont stosowania przepisów do 31 grudnia 2020 r. W związku z wydłużeniem okresów stosowania przedmiotowych przepisów w zakresie udzielania pomocy de minimis (ogólnych do końca 2023 r., w sektorze rolnym do k-ca 2022 r.) dotychczasową uchwałę rady gminy podejmuje się ponownie wskazując jej nowy okres obowiązywania tj. do 31 grudnia 2022 r. Ponadto do treści uchwały w § 11 wprowadza się nowy zapis wskazujący na możliwość odstąpienia od dochodzenia należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r.

			o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia. Powyższy projekt uchwały został wcześniej przesłany do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta w Warszawie w celu uzyskania stosownej opinii o zgodności projektu z przepisami o pomocy publicznej oraz do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
52.	Uchwała Nr XXXV/259/21 z dnia 18 czerwca 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 24.06.2021 r., poz. 3155.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tuchola na 2021 rok	Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w celu objęcia nadzorem oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 24.06.2021 r. poz. 3155. Przyjęto do realizacji.
53.	Uchwała Nr XXXV/260/21 z dnia 18 czerwca 2021 r.	udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego zwrócił się do naszej gminy o wsparcie rzeczowe w zakresie opracowania operatu wodno-prawnego wraz z uzyskaniem pozwolenia wodno-prawnego dla odwodnienia drogi wojewódzkiej nr 237 przebiegającej przez miejscowość Legbąd od km 9+660 do km 11+180 oraz dróg gminnych wraz z terenami przyległymi i drogi powiatowej nr 1008C, o wartości 8.000,00 zł. W ramach ww. pomocy rzeczowej Gmina Tuchola - na mocy zawartej umowy - zleciła opracowanie operatu wodno-prawnego dla przedmiotowego zadania, którego realizacja jest długo wyczekiwana przez mieszkańców naszej gminy.
54.	Uchwała Nr XXXV/261/21 z dnia 18 czerwca 2021 r.	dokonania zmian w regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Tuchola oraz przekazania go do zaopiniowania Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku – Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	Uchwałę przekazano do zaopiniowania Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku – Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.
55.	Uchwała Nr XXXV/262/21	uchylająca uchwałę nr XXXIV/247/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 28 maja	Zgodnie z zaleceniem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy przyjęto uchwałę uchylającą poprzedni akt prawny w przedmiotowej sprawie.

	z dnia 18 czerwca 2021 r.	2021 r. w sprawie przekazania przez Gminę Tuchola środków finansowych na realizację zadań w zakresie służby prewencyjnej na terenie miasta Tuchola	
56.	Uchwała Nr XXXV/263/21 z dnia 18 czerwca 2021 r.	udzielenia z budżetu Gminy Tuchola dotacji celowej dla Parafii Rzymkokatolickiej p.w. Św. Trójcy w Raciążu na sfinansowanie prac remontowych	W związku ze złożonym w dniu 9 kwietnia 2021 r. wnioskiem Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Św. Trójcy w Raciążu w sprawie udzielenia dotacji na realizację prac remontowych ogrodzenia kościoła parafialnego w Raciążu (IV etap), mając na uwadze rozpoczęty proces remontu tego zabytkowego obiektu, jego dużą wartość kosztorysową (wskazanego etapu ponad 128 tys. zł) podjęto uchwałę w zakresie wsparcia powyższego przedsięwzięcia kwotą 10.000 zł.
57.	Uchwała Nr XXXVI/264/21 z dnia 10 sierpnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 18.08.2021 r., poz. 4103.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tuchola na 2021 rok	Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w celu objęcia nadzorem oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 24.06.2021 r. poz. 3155. Przyjęto do realizacji.
58.	Uchwała Nr XXXVI/265/21 z dnia 10 sierpnia 2021 r.	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuchola	Zmianę Wieloletniej Prognozy Finansowej dokonano w związku z aktualizacją danych dotyczących 2021 r. do wielkości wynikających ze zmienionej uchwały budżetowej oraz z zabezpieczeniem dodatkowych środków w kwocie 1.400.000 zł w 2022 roku na realizację przedsięwzięcia w zakresie Przebudowy i rozbudowy istniejącego budynku usługowego Tucholskiego Ośrodka Kultury w Tucholi - dobudowa kina do łącznego poziomu 5.600.000 zł. Powyższe zmiana jest niezbędna dla rozstrzygnięcia postępowania przetargowego, w którym zaferowana cena wykonania inwestycji wynosi 5.446.800 zł (dodatkowo należy zabezpieczyć środki na nadzory budowlane). Zmieniona uchwała spełnia wymogi w zakresie możliwości spłaty zadłużenia samorządu wynikające z ustawy o finansach publicznych.
59.	Uchwała Nr XXXVI/266/21 z dnia	uchwalenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Tuchola”	Uchwała po pozytywnym zaopiniowaniu przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku została opublikowana i przekazana do realizacji.

	10 sierpnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 18.08.2021 r., poz. 4104.		
60.	Uchwała Nr XXXVII/267/21 z dnia 24 września 2021 r.	zmiany składu osobowego Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Miejskiej w Tucholi	Z uwagi na objęcie mandatu radnego w wyborach uzupełniających do Rady Miejskiej w Tucholi przeprowadzonych w dniu 25 lipca 2021 r. przez Pana Pawła Cieślewicza oraz zgłoszenie chęci uczestnictwa w pracach Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Miejskiej w Tucholi podjęcie uchwały było uzasadnione.
61.	Uchwała Nr XXXVII/268/21 z dnia 24 września 2021 r.	zmiany składu osobowego Komisji Samorządu i Finansów Rady Miejskiej w Tucholi	Z uwagi na objęcie mandatu radnego w wyborach uzupełniających do Rady Miejskiej w Tucholi przeprowadzonych w dniu 25 lipca 2021 r. przez Pana Adama Brzoszczyka i Pana Pawła Cieślewicza oraz zgłoszenie chęci uczestnictwa w pracach Komisji Samorządu i Finansów Rady Miejskiej w Tucholi podjęcie uchwały było uzasadnione.
62.	Uchwała Nr XXXVII/269/21 z dnia 24 września 2021 r.	zmiany składu osobowego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tucholi	Z uwagi na objęcie mandatu radnego w wyborach uzupełniających do Rady Miejskiej w Tucholi przeprowadzonych w dniu 25 lipca 2021 r. przez Pana Adama Brzoszczyka oraz zgłoszenie chęci uczestnictwa w pracach Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tucholi podjęcie uchwały było uzasadnione.
63.	Uchwała Nr XXXVII/270/21 z dnia 24 września 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 01.10.2021 r., poz. 4774.	uchwalenia Statutu Gminy Tuchola	Biorąc pod uwagę ilość wprowadzonych zmian do obecnie obowiązującego Statutu oraz ze względu na konieczność dostosowania jego zapisów do obowiązujących uregulowań ustawowych, uchwalenie Statutu Gminy Tuchola w nowym brzmieniu było uzasadnione.
64.	Uchwała Nr XXXVII/271/21 z dnia 24 września 2021 r. opublikowano	wprowadzenia zmian w statutach Sołectw Gminy Tuchola	Z uwagi na ustalenia wysokości i zasad wypłacania diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Tuchola odrębną uchwałą zasadnym było wprowadzenie zmiany zapisów w statutach sołectw.

	w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 01.10.2021 r., poz. 4775. Uchwała Nr XXXVII/272/21 z dnia 24 września 2021 r.	ustalenia wysokości i zasad wypłacania diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Tuchola	Dieta dla sołtysów ma charakter rekompensaty za utracony czas i zwrot wydatków związanych z wykonywaniem przez sołtysów zadań szczegółowo określonych w statutach poszczególnych sołectw oraz w innych uchwałach Rady Miejskiej, które wprowadzają określone kompetencje dla sołtysów. Mając na uwadze, że im większe pod względem obszarowym oraz ludnościowym sołectwo, tym więcej obowiązków spoczywa na osobie pełniącej funkcję sołtysa, dlatego też zastosowano zróżnicowaną wysokość diet. Podjęcie przedmiotowej uchwały uznano za zasadne z uwagi na konieczność doprecyzowania i aktualizacji zapisów określających zasady wypłacania diet sołtysom.
65.	Uchwała Nr XXXVII/273/21 z dnia 24 września 2021 r.	zaopiniowania wniosku Nadleśnictwa Rytel o uznanie za ochronne lasy położone na terenie gminy Tuchola	Uchwałę przekazano do realizacji.
66.	Uchwała Nr XXXVII/274/21 z dnia 24 września 2021 r.	przekazania Sołectwu Bładowo do zarządzania składnik mienia komunalnego	W dniu 14 października 2021 r. protokołem zdawczo odbiorczym dokonano zamiany pomieszczeń zajmowanych przez sołectwo Bładowo. Wyłączono z zarządzania część budynku o pow. 59,20 m ² i przekazano do zarządzania dawny lokal mieszkalny o pow. 53,60 m ² .
67.	Uchwała Nr XXXVII/275/21 z dnia 24 września 2021 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tuchola na 2021 rok	Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszcy w celu objęcia nadzorem oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 01.10.2021 r. poz. 4776. Przyjęto do realizacji.
68.	Uchwała Nr XXXVIII/276/21 z dnia 24 września 2021 r.	przyjęcia Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.	Uchwałę przyjęto do realizacji. Zgodnie z zapisami Programu w roku 2021 ogłoszono osiem otwartych konkursów ofert na wykonanie zadań publicznych z terminem realizacji od

	29 października 2021 r.	3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na terenie gminy Tuchola na 2022 rok	początku roku 2022. Kolejne dziewięć konkursów ogłoszono w styczniu 2021.
70.	Uchwała Nr XXXVIII/277/21 z dnia 29 października 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 05.11.2021 r., poz. 5498.	przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Tuchola	Uchwałę przesłano do Wydziału Nadzoru i Kontroli Kuj. – Pom. Urzędu Wojewódzkiego w celu objęcia nadzorem oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 05.11.2021 r. poz. 5498. Przyjęto do realizacji.
71.	Uchwała Nr XXXVIII/278/21 z dnia 29 października 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 05.11.2021 r., poz. 5499.	szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w celu objęcia nadzorem oraz do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko Pomorskiego /Dz. Urz. Woj. Kuj.- Pom. z dnia 5 listopada 2021 r. poz. 5499/. Przyjęto do realizacji.
72.	Uchwała Nr XXXVIII/279/21 z dnia 29 października 2021 r.	nieodpłatnego przejęcia od Skarbu Państwa – Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa nieruchomości gruntowej z przeznaczeniem pod drogę w miejscowości Mały Mędromierz	Na podstawie aktu notarialnego Repertorium A numer 754/2022 z dnia 15 lutego 2022 r. przejęto od Skarbu Państwa Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa drogę położoną w Małym Mędromierzu o pow. 464 m ² .
73.	Uchwała Nr XXXVIII/280/21 z dnia 29 października 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu gminy Tuchola na 2021 rok	Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w celu objęcia nadzorem oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 05.11.2021 r. poz. 5500. Przyjęto do realizacji.

	05.11.2021 r., poz. 5500.			
74.	Uchwała Nr XXXIX/281/21 z dnia 26 listopada 2021 r.	Przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Mieszkańców Gminy Tuchola na lata 2022 - 2026		Uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku. Uchwałą przyjęto do realizacji.
75.	Uchwała Nr XXXIX/282/21 z dnia 26 listopada 2021 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Plaskosz w Tucholi		Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego celem ustalenia przeznaczenia terenu i określenia zasad zagospodarowania i zabudowy.
76.	Uchwała Nr XXXIX/283/21 z dnia 26 listopada 2021 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej nr ewid. 1655/9 położonej przy ul. Plaskosz w Tucholi		Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego celem ustalenia przeznaczenia terenu i określenia zasad zagospodarowania i zabudowy.
77.	Uchwała Nr XXXIX/284/21 z dnia 26 listopada 2021 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych przy ulicach Gołębiej, Świeckiej i Gabrieli Zapolskiej w Tucholi		Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego celem ustalenia przeznaczenia terenu i określenia zasad zagospodarowania i zabudowy.
78.	Uchwała Nr XXXIX/285/21 z dnia 26 listopada 2021 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Główniej w Tucholi		Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego celem ustalenia przeznaczenia terenu i określenia zasad zagospodarowania i zabudowy.
79.	Uchwała Nr XXXIX/286/21 z dnia 26 listopada 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 02.12.2021 r., poz. 6055.	szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz		Obowiązujące w uchwale nr XXVII/190/20 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 27 listopada 2020r. zapisy w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wymagały zmian w zakresie odpłatności. Konieczność podjęcia nowej uchwały wynikało przede wszystkim z potrzeby wprowadzenia i zwiększenia odpłatności za usługi na rok 2022. Zwiększenie kosztu odpłatności wynika z rosnących kosztów pracy i planowanym zwiększeniem minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2022 (do poziomu 3.010,00 zł brutto) oraz prognozowanego średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja) ogółem, który w badaniu przeprowadzonym we wrześniu oraz październiku 2021 r. przez Narodowy Bank Polski (NBP) wśród 19 analityków, wynosi 4,7 proc. na 2021 r., oraz 4,5 proc. na 2022 r.

80.	<p>Uchwała Nr XXXIX/287/21 z dnia 26 listopada 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 02.12.2021 r., poz. 6056.</p>	<p>określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień od podatku na terenie gminy Tuchola</p>	<p>Stawki w poszczególnych kategoriach nieruchomości (nie związanych z prowadzoną działalnością) zaproponowano podnieść średnio o ok. 4% tj. na poziomie przyjętego przez Ministerstwo Finansów poziomu waloryzacji stawek maksymalnych tj. 3,6% (Monitor Polski z dnia 9 sierpnia poz. 724). W trzech kategoriach stawek preferencyjnych przyjmuje się stawki maksymalne określone ustawowo przez Ministerstwo Finansów tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych – 5,25 zł od 1 m kw. powierzchni użytkowej, - od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – 12,04 zł od 1 m kw. powierzchni użytkowej, - od gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych – 5,17 zł od 1 ha powierzchni. <p>Stawki kategorii podatków od nieruchomości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej zaproponowano podnieść o 5,1% i 4,1% do wysokości: budynki - 20,50 zł, grunty - 0,76 zł).</p> <p>Stawkę podatku w kategorii od budynków mieszkalnych zaproponowano podnieść o 5 gr do kwoty 0,77 zł tj. o 6,9%, pozostałych budynków do wysokości 5,30 zł (3,9%) i pozostałych gruntów odpowiednio do kwoty 0,28 zł (7,7%).</p> <p>Decyzja o wzroście podstawowych stawek podatku od nieruchomości była nieunikniona z uwagi na przewidywany znaczny wzrost kosztów podstawowych obszarów działalności gminy w zakresie prowadzenia oświaty i wychowania przedszkolnego, szeroko rozumianej opieki społecznej oraz pozostałych sfer publicznych, utrzymania i oświetlenia dróg. Szacowany ponadinflacyjny wzrost wydatków gminy jest spowodowany bardzo wysokimi wzrostami cen nośników energii, ustawowym wzrostem poziomu najniższego wynagrodzenia (z 2.800 zł do kwoty 3.010 zł) zapowiadany wzrostem wynagrodzeń nauczycieli niewystarczająco sfinansowanych z budżetu państwa w ramach przekazywanej subwencji oświatowej (przekazywana przez MF kwota subwencji od kilku lat jest przekazywana na podobnym poziomie). Dodatkowo zaobserwowano szybko rosnące koszty w sferze opieki społecznej (pobytu osób w domach pomocy społecznej - 900 tys. zł, realizowanych usług opiekuńczych - ok. 400 tys. zł).</p>
-----	---	---	---

			<p>Ponadto niekorzystnie na przyszłoroczne finanse gminy wpłyną obniżone dochody z udziałach w PIT (zwolnienie z opodatkowania dochodów osób do 26 roku życia, zwolnienie z opodatkowania wyplat najniższego wynagrodzenia i najniższych świadczeń emerytalno-rentowych).</p> <p>Oszacowane przez MF przyszłoroczne gminne wpływy z PIT będą o ponad 1,6 mln niższe aniżeli oszacowane na rok bieżący.</p> <p>Szacuje się, iż wpływy z podatków w 2022 r. przy zaproponowanych stawkach będą o ok. 400 tys. zł wyższe od wpływów tegorocznych i osiągną poziom ok. 10 mln zł. Skutki obniżenia stawek maksymalnych do proponowanych wynoszą 2 mln zł.</p> <p>Projekt uchwały w celu konsultacji i zaopiniowania przesłano był Związkom Zawodowym, Tucholskiej Izbie Gospodarczej, Cechowi Rzemiosł Różnych, Powszechnej Spółdzielni Spożywców „Społem”, Radzie Powiatowej Kujawsko Pomorskiej Izby Rolniczej.</p>
81.	<p>Uchwała Nr XXXIX/288/21 z dnia 26 listopada 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 02.12.2021 r., poz. 6057.</p>	określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	<p>Stawki podatku od środków transportowych na rok 2022 zaproponowano zwaloryzować o ok. 2%, z wyłączeniem autobusów, których stawki zamierza się pozostawić na dotychczasowym poziomie. Zaproponowane stawki nie przekraczają górnych progów stawek określonych w Obwieszczeniu Ministra Finansów z 22 lipca 2021 r. (M.P. poz. 724) w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2021 r. oraz z drugiej strony są wyższe od minimalnych ogłoszonych w Obwieszczeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 października 2021 r. (M.P. z 2021 r. poz. 968) Przewiduje się, iż przy przyjęciu zaproponowanych stawek w roku przyszłym gmina zrealizuje wpływy w wysokości ok. 520 tys. zł tj. na podobnym poziomie co w roku 2021. Skutki obniżenia górnych stawek w podatku wyniosą ok. 330 tys. zł. Projekt uchwały w celu konsultacji i zaopiniowania został przesłany Związkom Zawodowym, Tucholskiej Izbie Gospodarczej, Cechowi Rzemiosł Różnych, Powszechnej Spółdzielni Spożywców „Społem”, Radzie Powiatowej Kujawsko Pomorskiej Izby Rolniczej.</p>
82.	<p>Uchwała Nr XXXIX/289/21 z dnia 26 listopada 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj.</p>	określenia dziennych stawek opłaty targowej oraz sposobu jej poboru	<p>Zgodnie z wprowadzoną nowelizacją ustawy o podatkach i opłatach lokalnych opłata targowa jest opłata fakultatywną. W powyższej uchwale zaproponowano zachować dotychczasowe stawki opłat, nie podnosząc ich w stosunku do lat poprzednich z uwagi na niekorzystne okoliczności wpływające na sprzedaż na targowiskach spowodowane negatywnymi skutkami pandemii, których negatywne skutki były również łagodzone</p>

	Kuj.-Pom. 02.12.2021 r., poz. 6058.		rozwiązaniami systemowymi ze strony rządu wprowadzając ustawowe zaniechanie poboru tej daniny w 2021 r. wprowadzając mechanizm rekompensujący utracone dochody gmin. Projekt uchwały w celu konsultacji i zaopiniowania został przesłany Związkom Zawodowym, Tucholskiej Izbie Gospodarczej, Cechowi Rzemiosł Różnych, Powszechnej Spółdzielni Spożywców „Społem”, Radzie Powiatowej Kujawsko Pomorskiej Izby Rolniczej.
83.	Uchwała Nr XXXIX/290/21 z dnia 26 listopada 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 02.12.2021 r., poz. 6059.	obniżenia obowiązującej ceny skupu żyta dla obliczenia podatku rolnego w 2022 roku	Ogłoszona przez Prezesa GUS-u średnia cena skupu żyta dla obliczenia podatku rolnego w wysokości 61,48 zł za 1dt (Komunikat Prezesa GUS z dnia 19.10.2021 r.) była o 2,93 zł wyższa od ceny ubiegłorocznej określonej na poziomie 58,55 zł/q (dynamika wzrostu cen wyniosła 5%). Mając na uwadze fakt, iż podstawa naliczenia podatku rolnego w ostatnich latach jest podnoszona średnio o wskaźnik inflacji zaproponowano obniżenie ceny skupu żyta barana pod uwagę do naliczenia podatku rolnego określić na poziomie 58 zł. Z uwagi na uzyskaną negatywną opinię Izby Rolniczej na temat przedłożonego projektu uchwały, poddano pod głosownie projekt uchwały, w której w ramach autopoprawki zaproponowano obniżenie ceny żyta do poziomu 56 zł . Uchwałę podjęto jednogłośnie. Uchwalona stawka jest o 2 zł wyższa od obowiązującej w 2021 r., zatem jej realny wzrost wyniesie 3,7%. Projekt uchwały w celu konsultacji i zaopiniowania został przesłany Związkom Zawodowym, Tucholskiej Izbie Gospodarczej, Cechowi Rzemiosł Różnych, Powszechnej Spółdzielni Spożywców „Społem”, Radzie Powiatowej Kujawsko Pomorskiej Izby Rolniczej.
84.	Uchwała Nr XXXIX/291/21 z dnia 26 listopada 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 02.12.2021 r., poz. 6060.	zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tuchola na 2021 rok	Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w celu objęcia nadzorem oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 02.12.2021 r. poz. 6060. Przyjęto do realizacji.
85.	Uchwała Nr XXXIX/292/21 z dnia	wyrażenia zgody na złożenie do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wniosku	Wyrażenie zgody na złożenie przez PK w Tucholi wniosku o zwiększenie dofinansowania projektu umożliwi pozyskanie środków finansowych w formie dotacji UE w wysokości 63,75 % kosztów kwalifikowanych oraz

	26 listopada 2021 r.	o zwiększenie dofinansowania projektu pn. „Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Tucholi” oraz akceptacji wpływu zwiększenia kosztu projektu na wysokość prognozowanych taryf	realizację inwestycji, która na wiele lat zapewni obsługę zarówno mieszkańców gminy Tuchola, jak i gmin: Cekcyn, Gostycyn i Kęsowo. W sytuacji braku realizacji projektu w ciągu najbliższych lat może dojść do zaprzestania spełniania wymogów dotyczących oczyszczalni ścieków przez naszą instalację, co wiązać się będzie z wysokimi karami za niedopełnianie wymogów ochrony wód powierzchniowych. 82.Przyjęto do realizacji.
86.	Uchwała Nr XL/293/21 z dnia 17 grudnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 28.12.2021 r., poz. 6946.	uchwalenia budżetu Gminy Tuchola na 2022 rok	Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w celu objęcia nadzorem oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 28.12.2021 r. poz. 6946. Przyjęto do realizacji.
87.	Uchwała Nr XL/294/21 z dnia 17 grudnia 2021 r.	Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuchola na lata 2022-2028	Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w celu objęcia nadzorem. Przyjęto do realizacji.
88.	Uchwała Nr XL/295/21 z dnia 17 grudnia 2021 r.	Ustalenia wynagrodzenia miesięcznego Burmistrza Tucholi	Z dniem 1 listopada 2021 r. w skutek zmian wprowadzonych art. 11 pkt 3 ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1834) oraz po wejściu w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960) wynagrodzenie dla Burmistrza Tucholi należało ustalić zgodnie z obowiązującymi przepisami. W art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282 ze zm.) wskazuje, że minimalne wynagrodzenie burmistrza, nie może być niższe niż 80 % maksymalnego wynagrodzenia określonego dla tego stanowiska. Jednocześnie ustawodawca wskazuje, że maksymalne wynagrodzenie burmistrza to suma maksymalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego, maksymalnego poziomu dodatku funkcyjnego oraz kwoty przysługującego dodatku specjalnego.

89.	Uchwała Nr XL/296/21 z dnia 17 grudnia 2021 r.	zasad przyznawania i wysokości diet radnych Rady Miejskiej w Tucholi	<p>Zgodnie z art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. ustawy o samorządzie gminy z tytułu wykonywania mandatu, radnym przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży na zasadach określonych przez radę gminy oraz w skutek zmian wprowadzonych ustawą z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1834). Ustalając wysokość zryczałtowanych diet rada gminy wzięła pod uwagę ograniczenia wynikające z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zgodnie z którą wysokość diet przysługujących radnemu nie może przekroczyć w ciągu miesiąca łącznie 2,4-krotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1658), a także wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy różnicowanie maksymalnej wysokości diet radnych ze względu na liczbę mieszkańców gminy, która kształtuje się w gminach od 15 tys. do 100 tys. mieszkańców w wysokości do 75% maksymalnej wysokości diety przysługujące w ciągu miesiąca. Biorąc pod uwagę fakt, iż obowiązujące stawki diet radnych Rady Miejskiej w Tucholi nie uległy zmianie od 2012 r. (uchwała Nr XVI/147/12 z dnia 30 marca 2012 r.) oraz wskazane w niniejszej uchwale wysokości diet są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, podjęto niniejszą uchwałę.</p>
90.	Uchwała Nr XL/297/21 z dnia 17 grudnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 28.12.2021 r., poz. 6947.	Budżetu Obywatelskiego Gminy Tuchola na 2023 rok	<p>Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.) dopuszcza w wypadkach przewidzianych niniejszą ustawą oraz w innych ważnych dla Gminy sprawach możliwość przeprowadzenie na jej terytorium konsultacji z mieszkańcami gminy.</p> <p>Szczególną formą konsultacji społecznych jest budżet obywatelski. W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują o części wydatków budżetu Gminy. Projekty wybrane przez mieszkańców do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego zostaną uwzględnione w uchwale budżetowej Gminy.</p> <p>Zgodnie z zapisem art. 5a ust. 7 powyższej ustawy do kompetencji rady gminy należy określenie w drodze uchwały wymagań jakie powinien w szczególności spełniać projekt budżetu obywatelskiego. Są to wymogi formalne zgłaszanych projektów, określenie wymaganej liczby podpisów</p>

			<p>mieszkańców popierających projekt (nie większa niż 0,1 % mieszkańców terenu objętego pulą budżetu obywatelskiego), ustalenie zasad oceny projektów (zgodność z prawem, wykonalność techniczna, spełnienie wymogów formalnych oraz tryb odwołania od decyzji o niedopuszczeniu projektu do głosowania) oraz zasad przeprowadzania głosowania, ustalenia wyników i podawania ich do publicznej wiadomości (z zapewnieniem równości i bezpośredniości głosowania).</p> <p>Uchwałę przyjęto do realizacji. W ramach „Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii” w Gminie Tuchola na rok 2022, 3 stycznia br. została podpisana umowa o świadczenie usług zdrowotnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób współzależnionych pomiędzy Gminą Tuchola a Szpitalem Tucholskim Sp. z o.o.</p> <p>Przyjęto do realizacji.</p>
91.	Uchwała Nr XL/298/21 z dnia 17 grudnia 2021 r.	„Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii” w Gminie Tuchola na rok 2022	
92.	Uchwała Nr XL/299/21 z dnia 17 grudnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 28.12.2021 r., poz. 6948.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej nr ewid. 1628/1 położonej przy ul. Płaskosz w Tucholi	
93.	Uchwała Nr XL/300/21 z dnia 17 grudnia 2021 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ulicy Świeckiej w Tucholi	Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego celem ustalenia przeznaczenia terenu i określenia zasad zagospodarowania i zabudowy.
94.	Uchwała Nr XL/301/21 z dnia 17 grudnia 2021 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuchola	Przystąpiono do sporządzenia zmiany studium celem umożliwienia rozbudowy składowiska odpadów komunalnych na gruntach w obrębie ewidencyjnym Bładowo.
95.	Uchwała Nr XL/302/21 z dnia 17 grudnia 2021 r.	podjęcie działań w celu kontynuacji funkcjonowania linii komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej na terenie gminy Tuchola	Przyjęto do realizacji. Umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego dla linii komunikacyjnych: Tuchola - Raciąż - Wysoka oraz Tuchola - Kiełpin - Rzepiczna - Legbąd – Tuchola podpisano z Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej Chojnice Sp. z o.o. Gmina Tuchola otrzymała dopłatę do funkcjonowania przedmiotowych linii komunikacyjnych w terminie od

96.	Uchwała Nr XL/303/21 z dnia 17 grudnia 2021 r. opublikowano w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. 28.12.2021 r., poz. 6949.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tuchola na 2021 rok	01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w celu objęcia nadzorem oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 28.12.2021 r. poz. 6949. Przyjęto do realizacji.
97.	Uchwała Nr XL/304/21 z dnia 17 grudnia 2021 r.	ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	Podjęcie niniejszej uchwały było niezbędne z uwagi na niezakończenie w 2021 r. realizacji tegorocznych zadań inwestycyjnych związanych z opracowaniem dokumentacji projektowych dotyczących budowy infrastruktury drogowej zgodnie z umowami zawartymi z wykonawcami, wyłonionymi zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych. Przeszkodą w zakończeniu zadań projektowych kończących się uzyskaniem stosownej decyzji - pozwolenia na budowę były przedłużające się terminy zleconych opracowań geodezyjnych, badań geologicznych, uzgodnień przebiegu infrastruktury drogowej z gestorami sieci, uzyskanie niezbędnych równoległych decyzji administracyjnych, w tym decyzji środowiskowych, których uzyskanie ze względu na obostrzenia wynikającej z pandemii COVID-19 były bardzo utrudnione.
98.	Uchwała Nr XL/305/21 z dnia 17 grudnia 2021 r.	przyjęcia planu pracy Rady Miejskiej w Tucholi na 2022 rok	Zgodnie z § 34 Statutu Gminy Tuchola, Rada Miejska w Tucholi odbywa sesje zgodnie z przyjętym rocznym planem pracy uchwalanym w miesiącu grudniu. Zakres zadań i tematyka sesji została ustalona we współdziałaniu z Burmistrzem Tucholi.
99.	Uchwała Nr XL/306/21 z dnia 17 grudnia 2021 r.	zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Tucholi na 2022 rok	Zgodnie z § 22 Statutu Gminy Tuchola, Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej w Tucholi jest zobowiązana przedłożyć Radzie Miejskiej do zatwierdzenia planu pracy na kolejny rok.

Przyjęte stanowiska:

STANOWISKO NR 1/2021 z dnia 13 maja 2021 r. w sprawie planowanej budowy instalacji do kompostowania osadów ściekowych oraz odpadów zielonych i innych bioodpadów selektywnie zebranych w miejscowości Tuchola

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz § 32 ust. 3 pkt 3 Statutu Gminy Tuchola stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały Nr XVI/129/16 z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Tuchola (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. z 2016 r. poz. 497 wraz z późn. zm.) Rada Miejska w Tucholi zabrała głos w dyskusji publicznej w formie stanowiska. Radni Rady Miejskiej w Tucholi uznali, że planowana inwestycja pod nazwą „Budowa instalacji do kompostowania osadów ściekowych oraz odpadów zielonych i innych bioodpadów selektywnie zebranych w miejscowości Tuchola”, na działce nr 3352/4, położonej w Tucholi, jest przedsięwzięciem budzącym wiele zastrzeżeń i obaw już na początku postępowania administracyjnego, rozpoczętego na wniosek Inwestora przez Burmistrza Tucholi w sprawie wydania decyzji środowiskowej o oddziaływaniu wskazanej inwestycji na środowisko. Radni samodzielnie oraz poprzez sygnały zgłaszane od mieszkańców, stwierdzili, że społeczność tucholska z wielkim oburzeniem i niepokojem przyjęła informację o planowanej inwestycji. Tak duże zamierzenie budowlane stanowi zagrożenie nie tylko dla środowiska, ale przede wszystkim dla zdrowia i codziennego życia mieszkańców oraz zakładów pracy zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie. Należy w tym miejscu wskazać na prawdopodobną degradację środowiska naturalnego w samym sercu Borów Tucholskich oraz inne uciążliwości, tj. emisja nieprzyjemnych zapachów, hałas, zwiększona częstotliwość ruchu specjalistycznych pojazdów do przewozu planowanych odpadów. Dodatkowo, mieszkańcy Tucholi preraża skalą planowanego przedsięwzięcia, a w konsekwencji wątpliwość zapewnienia przez Inwestora odpowiedniego zabezpieczenia, zagospodarowania i odbioru odpadów w planowanej inwestycji. Nadto, radni Rady Miejskiej w Tucholi zwrócili uwagę na istniejące oraz funkcjonujące, od wielu lat, sąsiedztwo dla planowanej inwestycji tj. osiedle domów i bloków mieszkalnych (przy ul. Cegielnianej, ul. Warszawskiej, Alei LOP, osiedla Rudzki Most i ul. 11 Listopada), a także wiele zakładów pracy, wśród których są m.in. producenci żywności. Kolejnym argumentem, przeciwko planowanemu przedsięwzięciu, jest podjęcie przez gminną spółkę - Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Sp. z o.o. inwestycji dotyczącej modernizacji i rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków celem wyeliminowania uciążliwości wynikających z tego rodzaju działalności.

Mając zatem na względzie powyższe, Rada Miejska w Tucholi zdecydowała o wydaniu stanowiska w sprawie planowanej budowy instalacji do kompostowania osadów ściekowych oraz odpadów zielonych i innych bioodpadów selektywnie zebranych w miejscowości Tuchola, w którym stanowczo się jej sprzeciwiła oraz wyraża poparcie dla społecznego protestu - mieszkańców i przedsiębiorców, podniesionego przeciwko wskazanej inwestycji.

Jednocześnie, radni Rady Miejskiej w Tucholi, upoważnili Burmistrza Tucholi, do przekazania stanowiska radnych w przedmiotowej sprawie do wskazanych podmiotów, które na tym etapie postępowania administracyjnego są organami właściwymi do dokonania uzgodnień merytorycznych, niezbędnych do wydania decyzji środowiskowej w tej sprawie.

VII. Współpraca z innymi społecznościami i stowarzyszeniami

Gmina Tuchola od wielu lat buduje partnerstwo z organizacjami pozarządowymi. Cele, które przyświecają tej współpracy wyartykułowane zostały w Programie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w tym ze stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego.

Gmina Tuchola jest członkiem Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia Salutaris, Związku Miast Polskich, także Chojnickiego Banku Żywności i Polskiego Czerwonego Krzyża. Gmina Tuchola jest również członkiem Lokalnej Grupy Działania „Bory Tucholskie” i stowarzyszenia „Partnerstwo Lokalna Grupa Działania Bory Tucholskie”. Na rzecz ww. organizacji Gmina Tuchola uiszcza składki członkowskie.

Członkostwo w ww. organizacjach przekłada się na materialne i niematerialne korzyści. Dzięki wsparciu materialnemu mamy szansę spełniać oczekiwania naszej społeczności zarówno poprzez bezpośrednie działania na jej rzecz budując, remontując istniejącą infrastrukturę, ale także niematerialne jak organizacja wspólnych imprez kulturalnych, rekreacyjnych, rajdów, zawodów sportowych, adresowanych do dzieci, młodzieży i ich rodziców.

VIII. Oświata i edukacja

SIEĆ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNA

I. PRZEDSZKOLA

Podstawę sieci przedszkolnej stanowią bez zmian w stosunku do poprzedniego okresu dwa przedszkola działające, jako samodzielne jednostki. Są to przedszkola zlokalizowane są na terenie miasta :

1. Przedszkole nr 1 ul. Bydgoska w Tucholi – przedszkole 11 oddziałowe obejmujące dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Przedszkole pracowało w godz. 6.30 – 16.00. Do placówki zapisanych było 261 dzieci (stan na dzień 31 marca 2021r.). W przedszkolu funkcjonowały po 3 oddziały dla dzieci 3 letnich, 4 letnich, 5 letnich oraz po 1 oddziale dla dzieci 5-6 letnich i 6 letnich.

2. Przedszkole nr 2 ul. Piastowska w Tucholi – przedszkole złożone z 6 oddziałów. Godziny pracy obejmowały czas pomiędzy 6.30 – 16.00. Łącznie do placówki było zapisanych 130 dzieci. W jednostce były 2 oddziały dla dzieci 3 letnich, 2 dla dzieci 5 letnich oraz po 1 oddziale dla dzieci 4 i 4-5 letnich

Ogółem do przedszkoli uczęszczało 391 dzieci – z tym, że w różnych okresach roku liczba ta była zmienna.

Wychowanie przedszkolne realizowane jest także w:

a/ innych formach wychowania przedszkolnego funkcjonujących przy szkołach podstawowych na terenach wiejskich i zarządzanych przez dyrektorów tych szkół:

Punkt Przedszkolny w Kiełpinie – 1 oddział -20 dzieci

Punkt Przedszkolny w Raciążu – 1 oddział – 25 dzieci

Punkt Przedszkolny w Legbądzie – 1 oddział -20 dzieci

Punkt Przedszkolny w Stobnie – 1 oddział – 13 dzieci

Łącznie do punktów przedszkolnych uczęszczało 78 dzieci.

b/ oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych:

W każdej szkole podstawowej działały oddziały przedszkolne. Głównie uczęszczały tu dzieci 6-letnie. Jednak w ramach potrzeb uruchamiano także oddziały dla dzieci młodszych – takie funkcjonowały w SP nr 3.

Łącznie przy szkołach podstawowych było 10 oddziałów przedszkolnych tzw. zerówek– uczęszczało do nich 217 dzieci. Ponadto w SP nr 3 były dwa oddziały dla dzieci młodszych w liczbie 47.

Ogółem wychowaniem przedszkolnym objęto 733 dzieci (liczba większa od ubiegłorocznej o 15 dzieci).

Funkcjonowały, tak jak poprzednio, 33 oddziały wychowania przedszkolnego: 17 oddziałów w przedszkolach, 4 w innych formach wychowania przedszkolnego i 12 oddziałów w szkołach podstawowych.

Pobytek dziecka w przedszkolu jest w naszej gminie od wielu lat bezpłatny. Rodzice ponosili koszty wyżywienia. Stawka żywieniowa dzienna wynosiła 7,00 zł i obejmowała trzy posiłki.

Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym była nieco większa niż w poprzednio, liczba oddziałów przedszkolnych jest taka sama.

Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w roku szkolnym 2020/2021				
dzieci w wieku	w przedszkolach	w punktach przedszkolnych	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach	razem
3 lat	109	36	24	169
4 lat	114	30	21	165
5 lat	134	12	24	170
6 lat	34	0	190	224
> 6 lat	0	0	5	5

W roku 2021 z możliwości uczestniczenia w wychowaniu przedszkolnym w naszych jednostkach skorzystało ok. 70 % całej populacji dzieci 3 letnich, ok. 76 % populacji dzieci 4 letnich i ok. 85 % dzieci 5 letnich.

Na terenie gminy nie było przedszkoli niepublicznych prowadzonych przez inne podmioty.

II. SZKOŁY PODSTAWOWE

Osiem szkół podstawowych stanowi sieć szkolną w gminie Tuchola. Taki układ sieci ukształtowany został w wyniku reformy gimnazjalnej i stanowi optymalną, zgodną z oczekiwaniami społecznymi mapę szkolną. Największe szkoły podstawowe to duże szkoły miejskie: Szkoła Podstawowa nr 1 i Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi. W jednostkach tych występowało kilka ciągów poszczególnych oddziałów. Szkoła Podstawowa nr 2, która została reaktywowana w wyniku ostatniej reformy jest w trakcie budowy pełnej organizacji.

W Szkołach Podstawowych nr 1, nr 3, nr 5, oraz Szkołach Podstawowych w Legbądzie i Kiełpinie funkcjonowały klasy I-VIII. W Szkole Podstawowej nr 2 w Tucholi funkcjonowały klasy od I do IV oraz klasy VI i VII, nie było klas V i VIII. W Szkole Podstawowej w Raciążu nie było klasy VIII, w Szkole Podstawowej w Stobnie nie funkcjonowała klasa V. W niektórych małych szkołach część zajęć prowadzona była jako zajęcia w klasach łączonych. W omawianym roku szkolnym we wszystkich naszych jednostkach szkolnych edukację zakończyło 178 uczniów klas VIII – 9 oddziałów, natomiast rozpoczęły dzieci klas I -186 uczniów w 11 oddziałach.

Nasze jednostki szkolne to:

Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi ul. Szkolna 4 - do szkoły tej uczęszczało 472 uczniów i dzieci w 23 oddziałach (22 oddziały szkolne – 441 uczniów i 1 przedszkolny – 31 dzieci). Obwód szkolny tej jednostki obejmuje wydzielone ulice w mieście oraz część sołectwa Kiełpin: Jesionowo, sołectwa Bładowo i Mały Mędromierz.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi ul. Piastowska 23 – szkoła reaktywowana, powstała w związku z reformą oświaty z przekształcenia Gimnazjum nr 1. W szkole podstawowej funkcjonowało (na dzień 31 marca 2021r.) 14 oddziałów do których uczęszczało 334 uczniów. W zakresie wychowania przedszkolnego w szkole działały dwa oddziały przedszkolne, do których uczęszczało 50 dzieci. Łącznie do szkoły uczęszczało 384 dzieci w 16 oddziałach. Szkoła obejmuje swoim obwodem wydzielone ulice w mieście, teren Nad Brdą oraz część sołectwa M. Mędromierz: Przy Szosie Bydgoskiej.

Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi ul. Pocztowa 10. W szkole zorganizowano łącznie 20 oddziałów - w 16 oddziałach szkolnych uczyło się 354 uczniów. Wychowanie przedszkolne, które realizowane było w 4 oddziałach (dwie tzw. zerówki i dwa oddziały dla dzieci młodszych) obejmowało łącznie 95 dzieci. Łącznie w szkole uczyło się 449 uczniów. Obwód SP-3 obejmuje wskazane w uchwale Rady Miejskiej ulice na terenie miasta oraz Trzcionek i Wymysłowo.

Szkoła Podstawowa nr 5 w Tucholi- Rudzkim Moście – Łącznie do szkoły uczęszczało 178 uczniów – 162 w oddziałach szkolnych i 16 dzieci w oddziale przedszkolnym. Razem było 10 oddziałów szkolnych i przedszkolnych. Szkoła obejmuje swoim obwodem osiedle Rudzki Most.

Szkoła Podstawowa w Kielpinie – Szkoła jest jedną z dwóch najmniejszych jednostek szkolnych w gminie. Szkoła liczyła 8 oddziałów oraz oddział przedszkolny i punkt przedszkolny. W szkole uczyło się 74 uczniów, w zerówce było 16 dzieci a w punkcie przedszkolnym 20. Łącznie w szkole uczyło się 110 uczniów i dzieci. Obwód tej szkoły obejmuje sołectwo Kielpin i sołectwo Wlk. Komorza.

Szkoła Podstawowa w Raciążu – liczyła 86 uczniów w szkole, 24 dzieci w oddziale przedszkolnym i 25 dzieci w punkcie przedszkolnym. Łącznie w jednostce uczyło się 135 dzieci w 9 oddziałach. Szkoła obejmuje swoim obwodem sołectwo Raciąż łącznie z Wysoką, Lubierzynem, Wysockim Młynem, Raciąskim Młynem , Borkami, Mrowińcem, Nadolną Karczmą i Nadolnikiem.

Szkoła Podstawowa w Stobnie – do szkoły uczęszczało 71 uczniów. Do oddziału przedszkolnego 20 dzieci, do punktu przedszkolnego 13. Łącznie w szkole było 104 dzieci w 9 oddziałach. Obwód tej szkoły obejmuje Stobno, Tajwan, Pod Komorzą, Białowieżę i Stobno-Borki.

Szkoła Podstawowa w Legbądzie – to jest największa szkoła na terenie wiejskim. W szkole było 8 oddziałów szkolnych, oddział przedszkolny i punkt przedszkolny. W szkole uczyło się 123 uczniów. W oddziale przedszkolnym było 12 dzieci, w punkcie przedszkolnym 20 dzieci. Łącznie szkoła liczyła 155 dzieci. Szkoła obejmuje swoim zasięgiem trzy sołectwa: Legbąd (Legbąd, Łosiny, Fojutowo, Jaty, Niwki, Koślinka, Lasek, Brody, Końskie Błota, Radonek), Klocek (Klocek, Klocek-Wybudowanie, Zielonka, Za Jeziorem, Woziwoda, Zielona Łąka, Bielska Struga, Biała, Dziekcz), Rzepiczna (Rzepiczna, Barłogi). Szkoła obejmuje geograficznie znaczną część gminy Tuchola.

Na terenie gminy nie działa żadna niepubliczna szkoła podstawowa.

W roku omawianym okresie do szkół podstawowych uczęszczało łącznie 1645 uczniów, to jest liczba porównywalna z poprzednim rokiem szkolnym. W szkołach miejskich było 1291 uczniów (78,5% ogółu), w szkołach wiejskich uczyło się 354 uczniów (21,5% ogółu).

Uczniowie szkół podstawowych tworzyli łącznie 91 oddziałów szkolnych, z tego w szkołach miejskich 61 i 30 oddziałów w szkołach wiejskich.

Średnia liczba uczniów na oddział wynosiła w gminie 18,08.

Średnia w szkołach miejskich wyniosła 21,16 uczniów na oddział (średnia była większa o 0,09), a w szkołach wiejskich 11,80 uczniów na oddział (mniej o 0,50 w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym).

Łączna liczba uczniów w szkole podstawowej oraz dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w poszczególnych szkołach przedstawiała się następująco:

- SP nr 1 472 uczniów i dzieci
- SP nr 2 384 uczniów i dzieci
- SP nr 3 449 uczniów i dzieci
- SP nr 5 178 uczniów i dzieci
- SP Kielpin 110 uczniów i dzieci
- SP Raciąż 135 uczniów i dzieci
- SP Legbąd 155 uczniów i dzieci

- SP Stobno 104 uczniów i dzieci

Łącznie w szkołach podstawowych uczyło się i korzystało z wychowania przedszkolnego 1987 uczniów i dzieci.

KADRY

Struktura zatrudnienia w jednostkach oświatowych gminy Tuchola opiera się niezmiennie na trzech grupach zawodowych:

- kadrze nauczycielskiej
- kadrze administracyjnej
- kadrze obsługowej.

Podstawową grupę zatrudnionych stanowiła kadra nauczycielska, która wg stanu na dzień 31.03.2021r. liczyła 249 osób zatrudnionych na 238,49 etatu.

W administracji zatrudnione były 24 osoby na 23 etaty.

Pracownicy obsługi stanowili grupę 86 osób zatrudnionych na 80,64 etatu

Ogółem oświata gminna zatrudniała 359 osób na 342,13 etatu – nieco mniej niż w poprzednim roku.

Liczba osób zatrudnionych jest zmienna w ciągu roku i wynika głównie z konieczności zastępstw za nauczycieli przebywających na długotrwałych zwolnieniach lekarskich, urlopach wychowawczych, urlopach zdrowotnych. Przyczyną zmian są także zastępstwa za pracowników obsługi przebywających na długotrwałych zwolnieniach lekarskich, konieczności zatrudnienia nauczycieli wspomagających w przypadkach określonych w orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej – w omawianym roku takich nauczycieli było 12. Struktura zatrudnienia kadry nauczycielskiej zmienia się również w związku z urlopami dla poratowania zdrowia (na takim urlopie na dzień 31.03.2021r. przebywało 6 nauczycieli). Największą jednostką pod względem zatrudnienia pozostaje Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi (58 zatrudnionych osób), Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi (53 zatrudnione osoby) i Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi (55 zatrudnionych osób).

Stan zatrudnienia na dzień 31.03.2021r. w poszczególnych grupach zawodowych i poszczególnych jednostkach przedstawia poniższa tabela:

stan na 31.03.2021

Jednostka	Nauczyciele		Administracja		Obsługa	
	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty
Szkoła Podst. nr 1 Tuchola	46	44,13	2	2	10	10
Szkoła Podst. nr 2 w Tucholi	39	35,4	2	2	12	12
Szkoła Podst. nr 3 Tuchola	42	42,52	2	2	11	11
Szkoła Podst. nr 5 Tuchola	21	18,27	1	1	4	4
Szkoła Podst. Kielpin z PP	11	13,12	1	1	4	3,63
Szkoła Podst. Legbąd z PP	21	17,88	2	1,5	9	7,75
Szkoła Podst. Stobno z PP	18	18,5	1	1	8	7,13
Szkoła Podst. Raciąż z PP	16	15,02	1	1	6	5,13

RAZEM SZKOŁY	214	204,84	12	11,5	64	60,64
Przedszkole nr 1	21	20,33	2	1,5	11	10,5
Przedszkole nr 2	14	13,32	1	1	8	7,5
RAZEM PRZEDSZKOLA	35	33,65	3	2,5	19	18
Gminny Zespół Oświatowy	0	0	9	9	3	2
RAZEM	249	238,49	24	23	86	80,64

* w tym kierowca gimbusa

Wśród nauczycieli rozróżniamy 4 stopnie awansu zawodowego, od którego zależna jest wysokość wynagrodzenia zasadniczego. Stopnie awansu są następujące:

- nauczyciel stażysta (rozpoczynający pracę w szkole)
- nauczyciel kontraktowy
- nauczyciel mianowany
- nauczyciel dyplomowany

Struktura zatrudnienia ze względu na stopień zawodowy wskazuje, że największą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani, których na dzień 31 marca 2021r. było 138, co stanowi 56 % ogółu zatrudnionych nauczycieli, jeśli chodzi o inne grupy to nauczycieli mianowanych było 36 tj. 14 %, kontraktowych 65 osób tj. 26 % i nauczycieli stażystów 10 tj. 4 % ogółu zatrudnionych nauczycieli.

Ze względu na staż pracy największą grupę nauczycieli stanowili nauczyciele o stażu pracy do 10 lat – było to 75 osób, Nauczyciele w przedziale od 21 do 30 lat pracy – 39 osób. W grupie nauczycieli, których staż pracy jest powyżej 30 lat jest 68 osób. Grupa między 11 a 20 rokiem pracy to 67 nauczycieli.

W roku 2021 na emeryturę przeszło 7 nauczycieli.

Wynagrodzenia

Wynagrodzenia w oświacie to dwa oddzielne systemy. Wynagrodzenia nauczycieli regulowane są dwutorowo to jest prawem ogólnokrajowym (Karta Nauczyciela i rozporządzenie wykonawcze) oraz prawem tworzonym przez samorządy –w regulaminach wynagradzania. Ogólne zasady oraz stawki wynagrodzenia zasadniczego określa prawo ustawa oraz rozporządzenie. Samorządy natomiast ustalają stawki dodatków motywacyjnego, funkcyjnego, regulują wypłatę godzin ponadwymiarowych i inne dodatki. Ogółem na wynagrodzenie nauczyciela składa się: wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za wysługę lat, dodatek za wychowawstwo, motywacyjny, funkcyjny, za trudne warunki pracy, za godziny ponadwymiarowe i doraźnych zastępstw, nagrody, w tym jubileuszowe. W skład wynagrodzenia nie wchodzi dodatek wiejski i świadczenia socjalne.

Wynagrodzenia zasadnicze nauczycieli zostały podwyższone od dnia 1 września 2020r. i wynosiły: nauczyciel dyplomowany z wykształceniem wyższym 4046 zł (wzrost o 229 zł brutto), mianowany 3445 zł (wzrost o 186 zł), kontraktowy 3034 zł (wzrost o 172 zł), stażysta 2949 zł (wzrost o 167 zł). Od dnia 1 września 2021r. nie było podwyżki wynagrodzeń. Oprócz ustalonych w rozporządzeniu stawek wynagrodzenia zasadniczego ustawowo, zgodnie z Kartą Nauczyciela gwarantowane są średnie wynagrodzenia brutto dla poszczególnych stopni awansu zawodowego. Każda jednostka samorządu terytorialnego zobowiązana jest do uregulowania płac nauczycieli w taki sposób, aby w danym roku budżetowym osiągnąć średnie wysokości wynagrodzeń wynikających z Karty Nauczyciela (dotyczy to poszczególnych stopni awansu zawodowego we wszystkich jednostkach oświatowych prowadzonych przez gminę). W sytuacji kiedy wynagrodzenie nie osiąga średnich kwot należy wypłacić jednorazowy dodatek wyrównawczy na koniec roku. Obowiązek ten kontroluje Regionalna Izba

Obrachunkowa, a organ prowadzący składa coroczne sprawozdania radzie gminy, dyrektorom szkół, związkom zawodowym i RIO.

Dokonane na powyższych zasadach rozliczenie wynagrodzeń nauczycieli za 2021r. wykazało, podobnie, jak w poprzednim roku, że w naszej gminie wymagane ustawą średnie wynagrodzenie osiągnęły wszystkie grupy awansu zawodowego.

Ogólne średnie wynagrodzenie nauczycieli za 2021r. wyniosło 5858,17 zł miesięcznie brutto (bez świadczeń z ZFSS, bez dodatku wiejskiego, które nie są zaliczane do wynagrodzeń).

Pracownika administracji i obsługi: 3221 zł miesięcznie brutto (wg stanu marzec 2021r.).

Pracownicy administracji i obsługi od dnia 1 stycznia 2021r. otrzymali zwiększone wynagrodzenia o wskaźnik 3,4%, dokonano także regulacji płac związanej z wprowadzonym najniższym krajowym wynagrodzeniem za pracę na poziomie 2800 zł brutto. Biorąc pod względ powyższe większość pracowników obsługi otrzymała wynagrodzenia większe o ok. 7%.

Dowożenie uczniów do szkół

Dowożenie uczniów jest zadaniem własnym gminy. Zasady dowożenia były podobne, jak poprzednio -jeżeli droga dziecka z domu do szkoły przekracza 3 km – w przypadku dzieci realizujących roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne i uczniów klas I-IV szkół podstawowych, a 4 km – w przypadku uczniów klas V - VIII szkół podstawowych wówczas obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu lub zwrot kosztów przejazdu. Obowiązkiem dowożenia objęci są ponadto uczniowie SOSW zamieszkali na terenie gminy oraz uczniowie niepełnosprawni.

Dowożenie uczniów realizowaliśmy, podobnie jak w latach ubiegłych przez:

- zakup biletów miesięcznych –w tym systemie dowoziliśmy 89 uczniów (liczba ta jest mniejsza o 13 uczniów niż w poprzednim okresie). Dowożenie to obejmowało głównie kierunki Słupy-Bładowo-Tuchola, Mały Mędromierz – Tuchola, Kiełpin – Tuchola. Realizowane było przez PKS Chojnice. Łączny koszt zakupu biletów w roku szkolnym wynosił 40 942 zł, była to kwota mniejsza od poprzedniej, co związane było z nauczaniem zdalnym.
- dowożenie autobusem szkolnym – gimbussem woziliśmy łącznie 86 uczniów, były to trasy obejmujące obwód szkolny SP w Legbądzie oraz SP w Kiełpinie,
- trzecim sposobem realizacji tego obowiązku był zwrot kosztów dla rodziców, którzy z powodu braku możliwości dowiezienia dzieci przez autobusy lub zakup biletów miesięcznych, sami dowożą dzieci do szkół. W ubiegłym roku szkolnym takich osób było 15. Rekompensaty wypłacane były miesięcznie (tylko za miesiące nauki szkolnej) i wynosiły 86,70 zł.

Łącznie do szkół dowoziliśmy 190 uczniów, w tym najwięcej do następujących szkół: SP nr 1 i SP w Legbądzie.

Dożywianie uczniów

W jednostkach oświatowych funkcjonowało 8 węzłów żywieniowych. Kuchnie szkolne zlokalizowane są w Szkołach Podstawowych nr 1, nr 2 i nr 3 w Tucholi oraz w Legbądzie, Raciążu, Stobnie, Przedszkolu nr 1 i nr 2. Podobnie, jak w latach ubiegłych obiady dla uczniów ze szkół w Kiełpinie i SP nr 5 przygotowywała kuchnia szkolna Szkoły Podstawowej nr 2. Obiady dowożone są do tych jednostek w specjalnych termosach, a dowożeniem zajmowali się pracownicy szkoły.

Uczniów, którzy korzystali z dożywiania było łącznie (stan z dnia 31 marca 2021) 1161 w szkołach oraz wszystkie dzieci w przedszkolach – chociaż, ze wzg. na nauczanie zdalne liczby te znacząco różniły się w różnych okresach.

Ośrodek Pomocy Społecznej finansował obiady dla 163 uczniów i 27 dzieci w przedszkolach.

Stawka żywieniowa wynosiła 3,30 zł/ obiad (dotyczy szkół, w przedszkolach stawka żywieniowa wynosiła 7,00 zł i obejmuje pełne wyżywienie, płacą ją rodzice).

Promocje uczniów

Promocja uczniów w roku szkolnym 2020/2021:

Ogółem we wszystkich szkołach:

Świadectwo z wyróżnieniem kl. IV-VIII SP		Egzamin poprawkowy		Uczniowie niepromowani	
Liczba uczniów	Procent ogółu	Liczba uczniów	Procent ogółu	Liczba uczniów	Procent ogółu
445	43,5%	4	0,39	5	0,49

W poszczególnych szkołach (liczba uczniów):

Szkoła	Świadectwo z wyróżnieniem,	Egzamin poprawkowy	Uczniowie niepromowani
SP nr 1	120	4	4
SP nr 2	70	0	0
SP nr 3	106	0	0
SP nr 5	64	0	0
SP Legbąd	23	0	0
SP Raciaż	22	0	0
SP Stobno	19	0	1
SP Kiełpin	21	0	0

Wyniki egzaminów kl. VIII szkół podstawowych

W aktualnym stanie prawnym w szkołach podstawowych organizowany jest egzamin na zakończenie klasy VIII. Egzamin ten składa się z trzech przedmiotów obowiązkowych: języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego.

Przystąpienie do egzaminu ósmoklasisty jest warunkiem ukończenia szkoły podstawowej, a jego wynik ma wpływ na przyjęcie ucznia do wybranej przez niego szkoły ponadpodstawowej.

Wyniki egzaminu klas VIII szkół rok 2021 wg OKE Gdańsk

Szkoła/ przedmiot	J .polski	matematyka	j. angielski	j. niemiecki
SP 1	48	37	54	-
SP2	Nie było kl. VIII	-	-	-
SP 3	54	37	50	-
SP 5	65	55	82	-
SP Legbąd	39	32	28	-
SP Kiełpin	59	38	42	-
SP Stobno	72	38	36	-

SP Raciąż	Nie było klasy VIII	-	-	-
-----------	---------------------	---	---	---

Wyniki ogólne wg CKE:

	j. polski	matematyka	j. angielski
krajowe	60	47	66
woj. kuj-pom.	57	43	62
powiat tucholski	54	40	51
gmina Tuchola			
teren miejski:	54	40	56
teren wiejski:	54	39	40

Sporządzono na podstawie zestawienia CKE i OKE Gdańsk

Pomoc materialna dla uczniów, stypendia, programy i zajęcia dodatkowe

Uczniowie naszych szkół korzystają z pomocy materialnej. Pomoc ta może mieć charakter socjalny lub motywacyjny. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są: stypendium szkolne i zasiłek szkolny. Natomiast świadczeniami o charakterze motywacyjnym jest m.in. stypendium za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe.

Stypendia socjalne realizuje OPS w Tucholi. Stypendia naukowe i sportowe realizowane są na poziomie poszczególnych szkół, a ich przydzielanie oparte jest na wewnętrznym regulaminie szkolnym i zależy od osiągniętych wyników w nauce lub sporcie.

Na stypendia motywacyjne- naukowe wewnątrzszkolne wydatkowano kwotę 8 984 zł. Stypendia te otrzymało 71 uczniów, przedział kwotowy wynosi od 135 zł do 88 zł. Stypendia te były wypłacane jednorazowo.

Stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych (stypendia Burmistrza Tucholi) w omawianym okresie zostały zawieszona. Powodem tego był okres nauki zdalnej. Ten sposób nauki nie dawał optymalnych, sprawiedliwych dla wszystkich uczniów możliwości oceny ich pracy.

Pomoc materialną o charakterze socjalnym (stypendia szkolne) realizował Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi. Stypendia szkolne otrzymało 86 uczniów, zasiłki szkolne skierowane zostały dla 2 uczniów. Dofinansowanie posiłków w szkole i przedszkolu otrzymało 190 dzieci

Wysokość stypendium w zależności od zakwalifikowania do grupy dochodowej i okresu wynosiła od 165 zł do 240 zł miesięcznie.

W szkołach organizowane były dodatkowe zajęcia dla wszystkich chętnych uczniów. Była możliwość wzięcia udziału w innowacjach pedagogicznych, czy autorskich projektach edukacyjnych. Uczniowie brali udział w konkursach i olimpiadach, ponadto mieli możliwość korzystania z zajęć w kółkach przedmiotowych, sportowych i artystycznych.

W ramach pomocy materialnej dla uczniów realizowane były :

Rządowy Program „Wyprawka szkolna”

Program obejmował zakup podręczników dla niepełnosprawnych uczniów szkół ponadpodstawowych posiadających orzeczenia o niepełnosprawności. Program realizowany był na podstawie dotacji z budżetu państwa i dotyczył pomocy w zakupie podręczników szkolnych. Dotacja wynosiła 22 969,51 zł. Dofinansowanie do zakupu podręczników otrzymało łącznie 87 uczniów.

Dotacja podręcznikowa

Dotacja celowa na zakup wyposażenia w podręczniki do nauki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe. Dotacja obejmowała zakup nowych podręczników dla klas I,IV,VII oraz zestawów ćwiczeniowych dla wszystkich. Łączna kwota dotacji wynosiła 187697,75 zł.

Opieka medyczna

System opieki medycznej w szkołach od wielu lat jest niedoskonały. Mimo wielokrotnych zapowiedzi o konieczności poprawy sytuacji niestety nic w tej dziedzinie się nie zmienia. Potrzeba tutaj zmian systemowych, zwiększenia nakładów finansowych i większej dostępności personelu medycznego. Na terenie naszej gminy opiekę medyczną sprawuje Miejskie Centrum Lekarskie w Tucholi (w odniesieniu do szkół miejskich i szkoły w Kiełpinie). Natomiast dla szkół w Raciążu, Legbądzie, Stobnie -Prywatna Praktyka Lekarska – Ośrodku Zdrowia w Raciążu i Legbądzie. W ramach tej działalności szkoły są objęte dyżurami pielęgniarek oraz opieką lekarską. Pielęgniarki dyżurują wyznaczone dni tygodnia i w określonych godzinach, w małych szkołach pielęgniarka jest rzadziej np. 1 raz w tygodniu. Liczba godzin pielęgniarki w szkole (określona w rozporządzeniu) uzależniona jest od liczby uczniów. Norma ta wynosi od 880 do 1100 uczniów na etat, co w przypadku szkoły liczącej ca 100 uczniów daje ok. 1,5 godz. dziennie. W ramach opieki stomatologicznej jedyny gabinet, tak jak w latach poprzednich, działa w SP nr 2 (czynny 2 razy w tygodniu, mogą korzystać dzieci także z innych szkół).

Subwencja oświatowa, dotacja przedszkolna

Od wielu lat podstawowymi źródłami finansowania zadań oświatowych są: część oświatowa subwencji ogólnej przyznawana jednostkom samorządu terytorialnego z budżetu państwa, środki własne gminy, dotacja przedszkolna.

Na rok budżetowy 2021 kwota części oświatowej subwencji ogólnej, zgodnie z otrzymaną metryczką wynosiła 14 402 500 zł.

Otrzymana część oświatowa subwencji ogólnej pokrywała zaledwie ok.70% wydatków ponoszonych przez gminę na zadania subwencjonowane. Natomiast w odniesieniu do samych wynagrodzeń subwencja pokrywała ok.80% tych wydatków.

Gmina otrzymuje także dotację przedszkolną, która udzielana jest na dofinansowanie zadań z zakresu wychowania przedszkolnego. W 2021r. dotacja przedszkolna wyniosła 739 913 zł. Dotacja ta naliczana była w wysokości 1471 zł na każde dziecko objęte wychowaniem przedszkolnym i przeznaczona na wydatki bieżące ponoszone na funkcjonowanie przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form, wychowania przedszkolnego.

IX. Inwestycje realizowane przez Gminę Tuchola.

Opracowanie operatu wodnoprawnego dla odwodnienia drogi 237 Legbąd

W czerwcu 2021 r. Gmina Tuchola podpisała List Intencyjny z Województwem Kujawsko-Pomorskim oraz Powiatem Tucholskim, w sprawie współpracy zmierzającej do realizacji inwestycji celu publicznego polegającej na poprawie odwodnienia drogi wojewódzkiej nr 237 przebiegającej przez miejscowość Legbąd od km 9+660 do km 11+180 oraz dróg gminnych wraz z terenami przyległymi i drogi powiatowej nr 1008C. Na podstawie podpisanego Listu w sierpniu 2021 r. zawarta została umowa o współpracy i współdziałaniu w zakresie poprawy odwodnienia drogi wojewódzkiej nr 237 przebiegającej przez miejscowość.

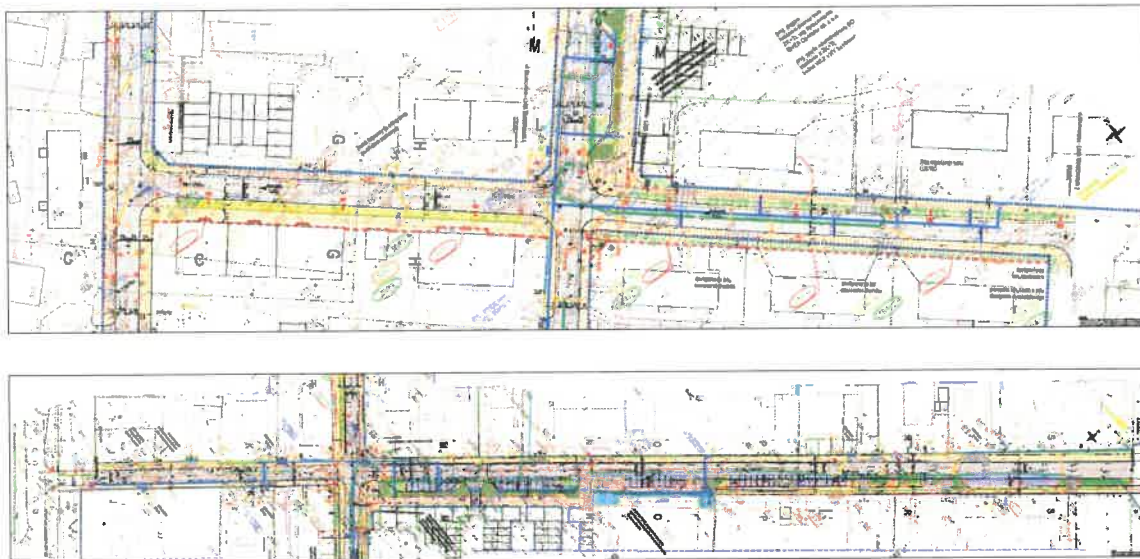
Działając na podstawie ustaleń powyższej umowy Gmina Tuchola zawarła umowę z wykonawcą operatu wodnoprawnego – Studiem Projektowym Eko-System Radosław Ryl, za kwotę 7 995,00 zł. Operat ma zostać wykonany do 29 kwietnia 2022 roku.

Opracowanie dokumentacji rozbudowy dróg publicznych kategorii gminnej nr 010755C – ul. Kościuszki, nr 010735C – ul. Grunwaldzka (część) i nr 010783C – ul. Piastowska w Tucholi

Zadanie realizowane przez Firmę AKROID Andrzej Kurda z Torunia, za kwotę 96 186,00 zł. Z uwagi na złożoność opracowania i utrudnienia spowodowane pandemią oraz z uwagami, zgłoszonymi przez ENEA Oświetlenie Sp. z o. o. w dniu 08.02.2022 r., do przedłożonego w celu uzgodnienia projektu oświetlenia drogowego oraz z uwagi na skomplikowany charakter sprawy i przeprowadzone w tej kwestii trójstronne spotkanie w dniu 11.03.2022 r., z przedstawicielami Wykonawcy, Zamawiającego i Enea Oświetlenie, w wyniku którego ustalono, że konieczne będzie wydanie nowych warunków technicznych, a przebudowa oświetlenia drogowego zrealizowana zostanie jako rozwiązanie kolizji, realizację zadania wydłużono do 15 czerwca 2022 r. W ramach zadania zostanie wydana decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

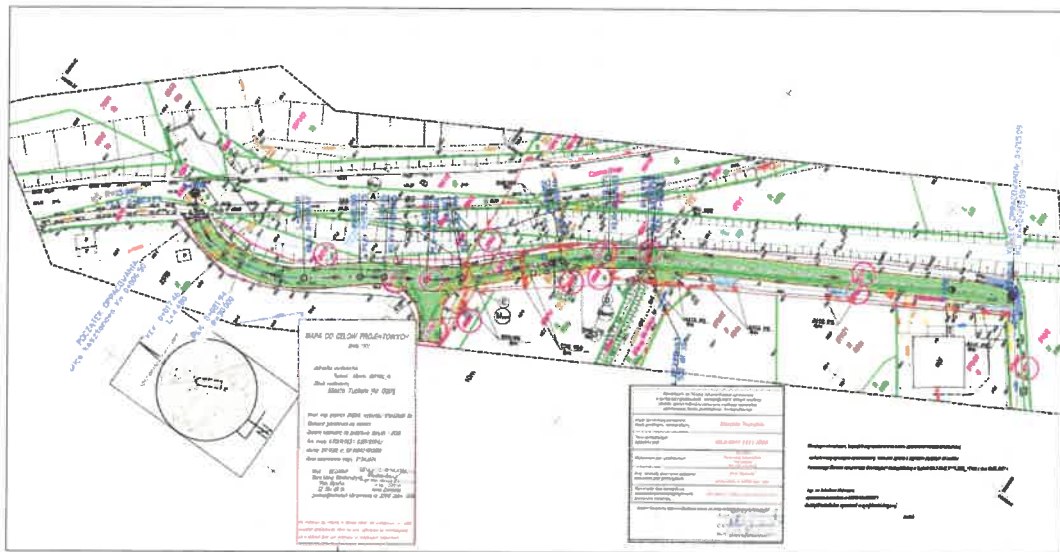
Przebudowa ulicy Sępoleńskiej

Zadanie zrealizowane przez Firmę MARBRUK Sp. z o. o. Sp. k. za kwotę 40 597,36 zł. W ramach zadania wykonano doświetlenie przejść dla pieszych na ulicy Sępoleńskiej oraz w obszarze skrzyżowania ulicy Sępoleńskiej z ulicą Kolejową, a także montaż sygnalizatorów świetlnych dla wyjazdu pojazdów straży pożarnej.

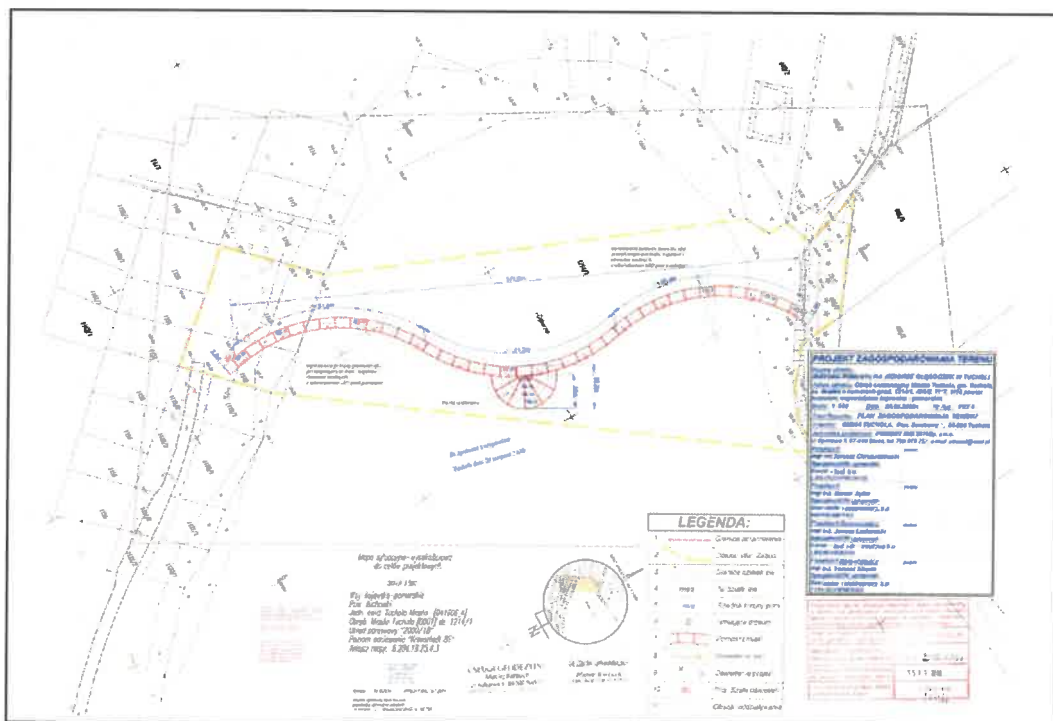
Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę ciągu pieszo-rowerowego w ul. Kasztanowej wraz z włączeniem w DW Nr 241

Wykonawcą dokumentacji projektowej była firma STAFIL Dominika Malinowska z siedzibą w Błędziniu, za kwotę 16 700,00 zł. W lutym 2022 r. uzyskano pozwolenie na budowę dla niniejszego zamierzenia inwestycyjnego.

Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę pomostu na jeziorze Głęboczek

Wykonawcą dokumentacji projektowej pomostu na jeziorze Głęboczek była firma POMOST ISO 2011 Sp. z o. o. ze Sławy (woj. Lubuskie), za kwotę 97 700,01 zł. W lutym 2021 r. Starosta Tucholski wydał decyzję o pozwoleniu na budowę pomostu na jeziorze Głęboczek wraz z zewnętrzną linią oświetlenia LED.

Przebudowa drogi gminnej 010102C Łosiny – Fojutowo

Wykonawcą zadania była firma Zakład Sprzętowo-Transportowy Czesław Pawłowski z Tucholi, za kwotę 823 139,27 zł. W ramach zadania wykonano odcinek drogi o długości 1,365 km, tj. o powierzchni 5 995,00 m², w technologii z betonu asfaltowego wraz z przebudową 420,00 m kabla telekomunikacyjnego.

Przebudowa ulicy Polnej i Zbożowej w Tucholi wraz z budową kanalizacji deszczowej

Wykonawcą inwestycji było Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Sp. z o. o., za kwotę 560 459,65 zł. W ramach zadania wykonano odcinek drogi o długości 210,00 m drogi – ul. Polna – oraz odcinek drogi o długości 84,00 – ul. Zbożowa. Powierzchnia wykonanych nawierzchni z betonowej kostki brukowej wynosi 1 580,74 m² (w tym nawierzchnia jezdni, wyniesione skrzyżowania, zjazdy i dojścia do posesji). Ponadto wykonano sieć kanalizacji deszczowej o długości: 84,00 m z rur PCV ø 200 mm, 155,30 m z rur PCV ø 250 mm, 42,3 m z rur PCV ø 160 mm (przykanaliki do wpustów deszczowych).

Przebudowa ulicy Zamkowej, Chojnickiej i Gabrychów

Wykonawcą zadania była Firma MARBRUK Sp. z o. o. Sp. k., z siedzibą Charzykowy, za kwotę 4 209 695,37 zł. W ramach inwestycji przebudowano ulicę Zamkową, Gabrychów, Szkolną i pl. Zamkowy oraz odcinek ulicy Chojnickiej między ulicą Gabrychów, a ulicą Zamkową. Prace budowlane polegały na przebudowie nawierzchni ulic, chodników, zjazdów do posesji i parkingu przy ul. Zamkowej oraz na przebudowie sieci oświetlenia drogowego oraz sieci elektroenergetycznych, kolidujących z układem drogowym. Ponadto wykonane zostały roboty związane z przebudową sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej. W ramach zadania wykonano również nasadzenia zieleni. Zadanie dofinansowano ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (dawniej FDS).

Przebudowa drogi gminnej nr 010127C Rzepiczna – Rosochatka

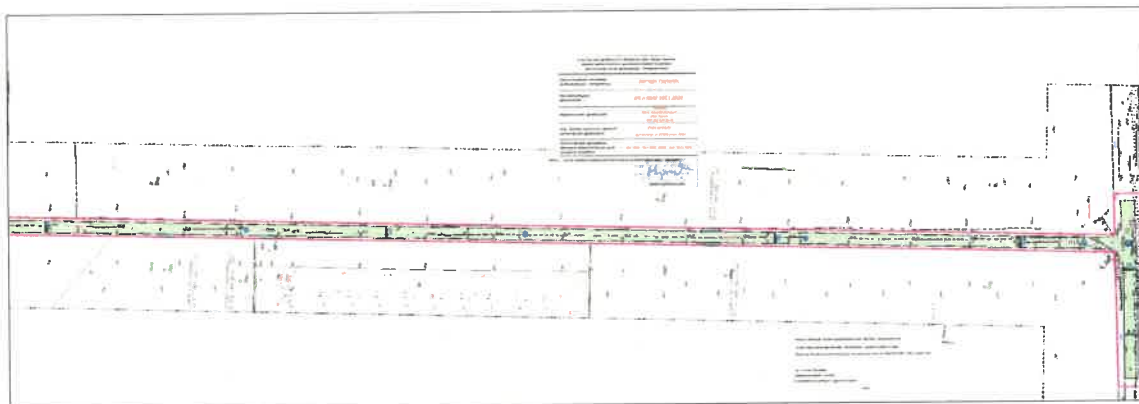
Wykonawcą zadania był Zakład Sprzętowo-Transportowy Czesław Pawłowski z Tucholi, za kwotę 147 971,62 zł. Roboty budowlane polegały na przebudowie drogi gminnej

na odcinku o długości 266,57 m. Nawierzchnia jezdni została wykonana w technologii nawierzchni bitumicznej, zjazdy z betonowej kostki brukowej w kolorze grafitowym, dojścia do posesji z kostki betonowej szarej, oraz pobocza z kruszywa betonowego.

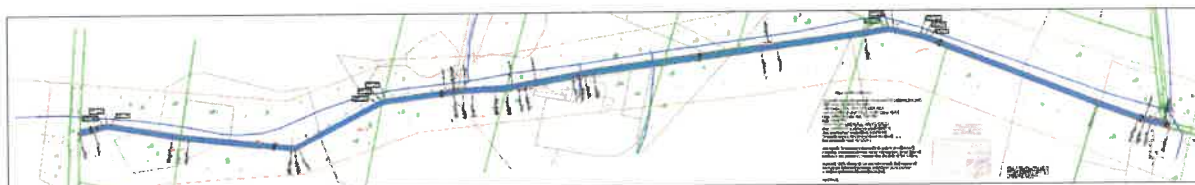
Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi gruntowej transportu rolniczego Kielpin Na Polach – II etap

Wykonawcą dokumentacji była firma STAFIL Dominika Malinowska, za kwotę 18 448,77 zł. Opracowaniem objęty został kolejny odcinek drogi, o długości około 0,721 km – działka nr ewid. 644 – do skrzyżowania z działką drogową nr. ewid. 652, wraz ze skrzyżowaniem (początek odcinka w km 0+999 – koniec opracowania – skrzyżowanie z działką 652). I etap przebudowy drogi zrealizowano w 2019 r.

Opracowanie dokumentacji drogi wewnętrznej Mały Mędromierz (Huby)

Wykonawcą opracowania jest Łukasz Śpica Biuro Projektów Budownictwa Drogowego SPILUK Projekt z Chojnic, za kwotę 18 450,00 zł. Opracowaniem objęty został odcinek drogi o długości około 0,860 km. W dniu 30 czerwca 2021 r. Starosta Tucholski wydał pozwolenie na budowę przedmiotowej drogi.

Przebudowa ulic Sambora I, Jana Tucholczyka i Jacka Pruszcza na osiedlu Rudzki Most II w miejscowości Tuchola, gmina Tuchola

Inwestycja zrealizowana przez Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Sp. z o. o. za kwotę 1 058 186,37 zł. W ramach zadania wykonana została przebudowa nawierzchni ulic w technologii z betonowej kostki brukowej wraz z zatokami postojowymi z betonowych płyt ażurowych i z przejściami między ulicami – z betonowej kostki brukowej, a także wybudowana została sieć kanalizacji deszczowej. Zadanie dofinansowane było ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

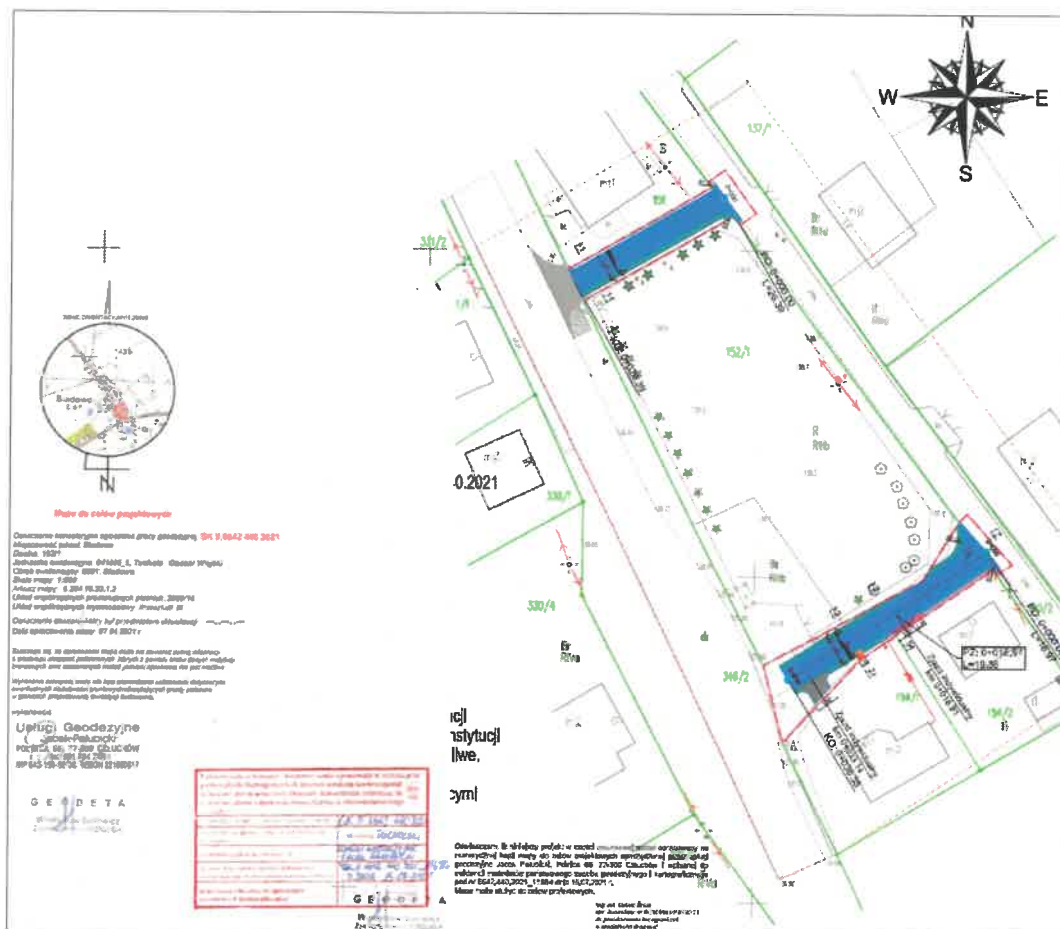
Przebudowa ul. Sokolniczej (droga gminna nr 010808C) i ul. gen. Józefa Hallera (droga gminna nr 010732C) w Tucholi wraz z ich odwodnieniem

Zadanie w trakcie realizacji. Wykonawcą zadania jest Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Sp. z o.o. W ramach zadania wykonana zostanie nawierzchnia jezdni z kostki betonowej szarej, progi zwalniające z kostki betonowej czerwonej, miejsca postojowe z płyt ażurowych, zjazdy z kostki betonowej grafitowej, chodniki i dojścia do posesji z kostki betonowej żółtej, zieleni, kanalizacja deszczowa oraz przestawiony zostanie słup energetyczny. Zadanie dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

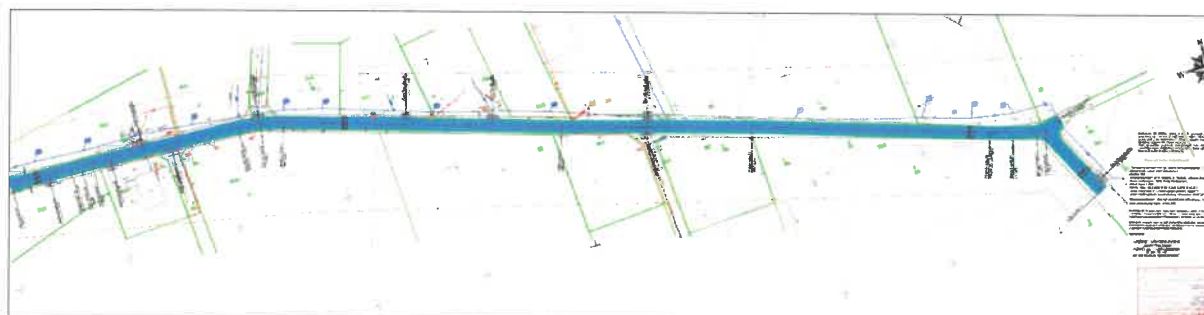
Opracowanie dokumentacji dwóch łączników z drogą wojewódzką w Bładowie, dz. nr 150/2 (fundusz sołecki)

Wykonawcą dokumentacji projektowej był Łukasz Śpica Biuro Projektów Budownictwa Drogowego SPILUK Projekt z siedzibą w Chojnicach, za kwotę 18 000,00 zł. W ramach zadania utwardzone zostaną dwa łączniki z drogą wojewódzką – z kostki betonowej oraz zbudowany zostanie kanał technologiczny.

Opracowanie dokumentacji na budowę pieszo-jezdni w Małym Mędromierzu dz. nr 382 (fundusz sołecki)

Wykonawcą dokumentacji projektowej był Łukasz Śpica Biuro Projektów Budownictwa Drogowego SPILUK Projekt z siedzibą w Chojnicach, z kwotą 34 400,00 zł. W ramach zadania zaprojektowana została budowa pieszo-jezdni w technologii z kostki betonowej o długości 496,77 m, wraz ze zjazdami i dojazdami do posesji.

Rewitalizacja dworca kolejowego w Tucholi i jego przystosowanie do potrzeb Lokalnego Centrum Rozwoju

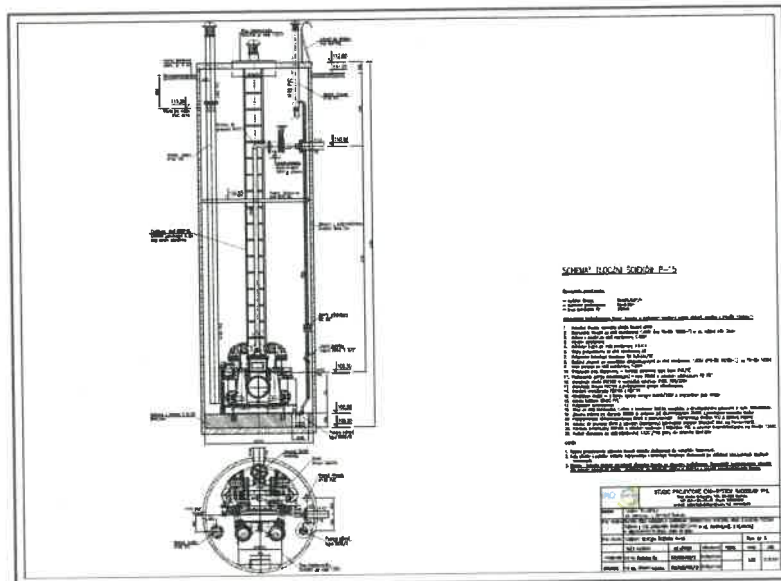
Wykonawcą inwestycji był Zakład Ogólnobudowlany Andrzej Byszewski z Chojnic, za kwotę 3 237 815,59 zł. W ramach zadania wykonano przebudowę wraz ze zmianą sposobu użytkowania części budynku dworca kolejowego, wraz z wewnętrznymi instalacjami: wodociągową, kanalizacji sanitarnej, centralnego ogrzewania, wentylacji mechanicznej, teletechniczną i elektryczną oraz zakupiono wyposażenie obiektu. Obiekt dostosowano do potrzeb Lokalnego Centrum Rozwoju. Zadanie dofinansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020.

Opracowanie dokumentacji projektowej budowy sieci kanalizacji sanitarnej do terenów inwestycyjnych w ulicy Budowlanej i Plaskosz w Tucholi

Dokumentacja opracowana została przez Studio Projektowe Eko-System Radosław Ryl, za kwotę 45 091,80 zł. W czerwcu 2021 r. Starosta Tucholski wydał decyzję o pozwoleniu na budowę kanalizacji.

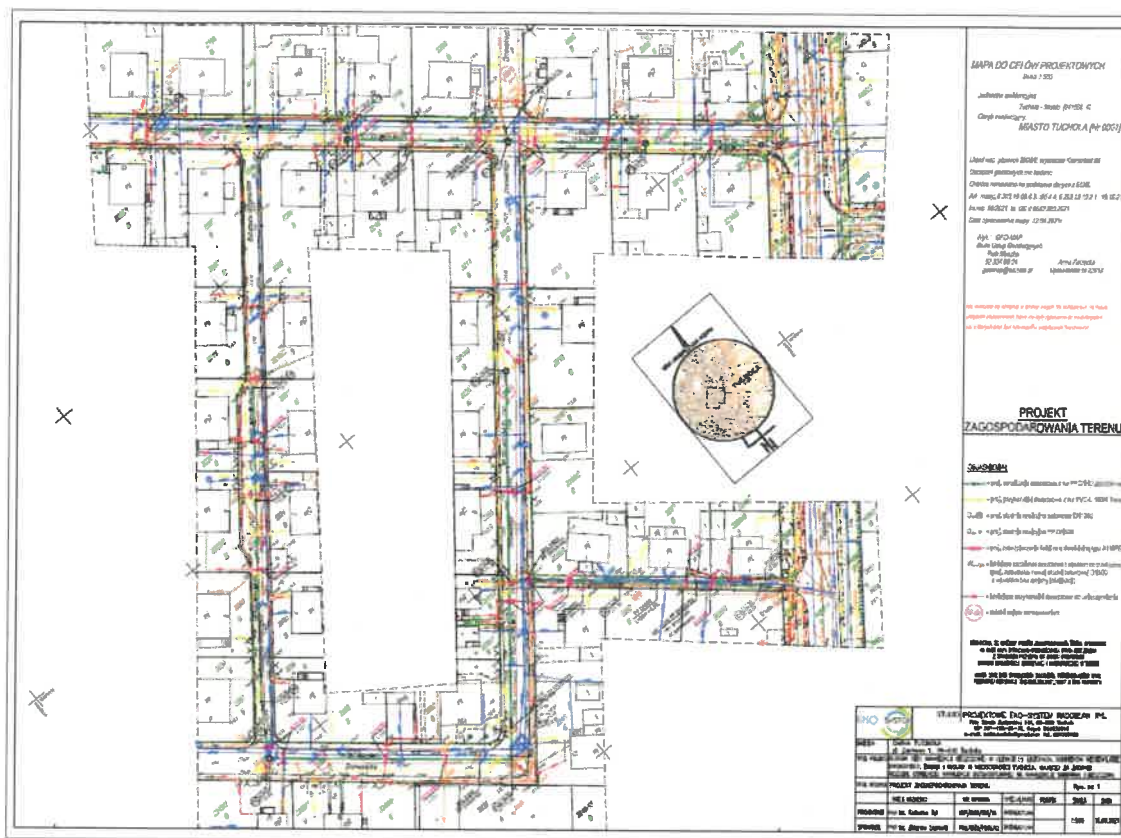
Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w ul. Abp. Świnki i Piotra Szafranca w Tucholi

Inwestycję zrealizowało Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Sp. z o. o. za kwotę 44 263,92 zł. W ramach zadania wybudowano sieć wodociągową z rur PVC \varnothing 100 mm o długości 323,00 m, odcinka pod hydranty \varnothing 90 mm o łącznej długości 13,50 m oraz 3 hydranty nadziemne dn 80 mm.

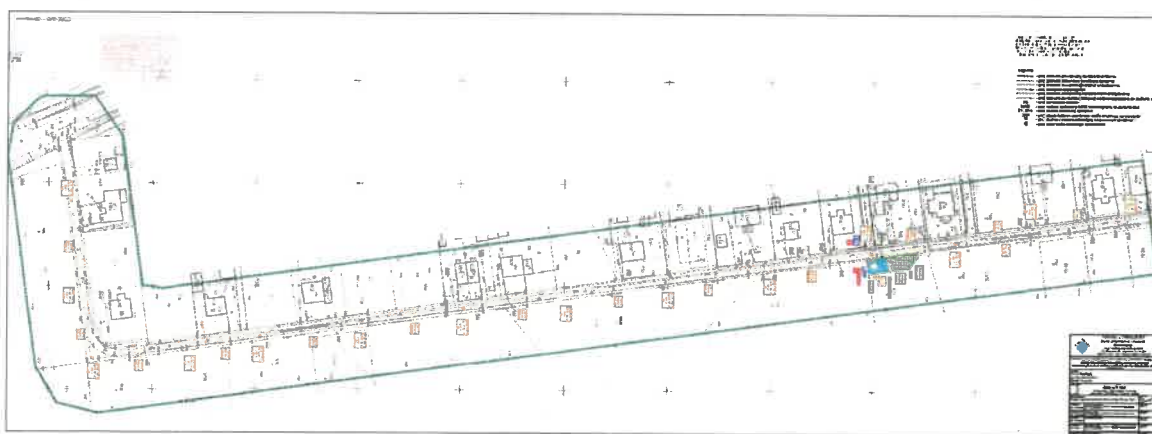
Opracowanie dokumentacji związanej z rozdzieleniem istniejącej w ul. Grunwaldzkiej i ulicach przyległych kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację sanitarną i deszczową

Dokumentacja wykonana została przez Studio Projektowe Eko-System Radosław Ryl z Tucholi. Wartość dokumentacji, zgodnie z umową stanowiła kwotę 28 536,00 zł. Uzyskano pozwolenie na budowę.

Opracowanie dokumentacji projektowej budowy sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Aleksandra Janta-Polczyńskiego w Tucholi

Nad opracowaniem dokumentacji projektowej pracowało TOTAL-PROJEKT Biuro projektów i nadzór budowlany mgr inż. Daniel Wiśniewski, za kwotę 23 500,00 zł. Uzyskano pozwolenie na budowę sieci kanalizacji sanitarnej.

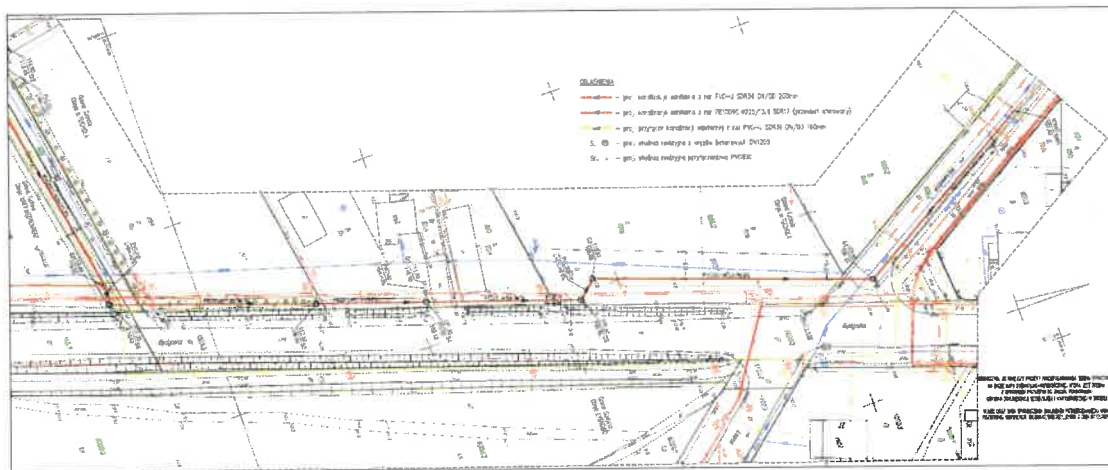
Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Słupy, gm. Tuchola

Na realizację zadania podpisano umowę ze Studiem Projektowym Eko-System Radosław Ryl, za kwotę 45 000,01 zł. Termin realizacja zadania do 29 kwietnia 2022 r.

Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Przy Szosie Bydgoskiej

Zlecono wykonanie mapy do celów projektowych, w celu uzyskania aktualnych uzgodnień branżowych oraz koniecznością zmiany przebiegu sieci kanalizacji sanitarnej, z uwagi na cofnięcie zgody przez jednego z mieszkańców na przebieg sieci kanalizacyjnej przez jego nieruchomość. W chwili obecnej gmina złożyła opracowanie do organu wydającego pozwolenie na budowę.

Przebudowa i rozbudowa istniejącego budynku usługowego Tucholskiego Ośrodka Kultury w Tucholi – dobudowa kina

Zadanie w trakcie realizacji. Wykonawcą zadania jest Eliaz Adamczewski, prowadzący działalność gospodarczą pn.: „ELMAL” Zakład Remontowy Budownictwa Adamczewski Eliaz, za kwotę 5 446 800,00 zł. Przedmiotem inwestycji jest przebudowa i rozbudowa istniejącego budynku usługowego Tucholskiego Ośrodka Kultury w Tucholi – dobudowa kina, wraz z utwardzeniami oraz przebudową istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, przyłącza gazowego instalacji zewnętrznej kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej, a także przebudową istniejącej wewnętrznej instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej, C.O., wentylacyjnej oraz elektroenergetycznej i teletechnicznej. Termin realizacji zadania

do 30 listopada 2022 r. Zadanie dofinansowane jest ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Rekonstrukcja Grodziska Racińskiego w Mrowińcu, zniszczonego w wyniku nawałnicy w 2017 roku

Zadanie zrealizowane przy udziale środków Gminy Chojnice. Wykonawcą zadania było Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Adam Zygowski w spadku, za kwotę 538 400,00 zł oraz 50 549,35 zł (roboty dodatkowe). W ramach niniejszego zamierzenia budowlanego w całości zrekonstruowane zostały następujące elementy zagospodarowania: schody wejściowe bramy głównej, pokrycie dachu bramy głównej, obrysy chat, pomost prowadzący na półwyspem, most pomiędzy bramą główną a cmentarzyskiem, punkt widokowy wraz z dojściem, tablice informacyjne, ławki, stoły, kosze na śmieci, stojaki na rowery, ogrodzenie grodziska i cmentarzyska, ścieżki szutrowe, schody szutrowe i kamienne. Ponadto TARTAK DREW-KON Zakład Produkcyjno-Handlowy Mirosław Knakowski wykonał rekonstrukcję mostu za kwotę 28 905,00 zł.

XI. Podsumowanie

Mam zaszczyt przedstawić Państwu już trzecią publikację tego typu. W raporcie o stanie Gminy Tuchola zawarłem informacje o analizie zasobów gminy i jej sytuacji finansowej dotyczącej poprzedniego roku, a także realizację polityk, programów, strategii i uchwał Rady Miejskiej w Tucholi w 2021 roku. Obejmuje on w sposób zwięzły i czytelny podsumowanie rocznej działalności Burmistrza Tucholi w 2021 roku. Przedstawione Państwu opracowanie ma stanowić podstawę do analizy aktualnego stanu samorządu gminnego, a w kolejnych latach ma posłużyć jako materiał porównawczy w ustaleniu zmian rozwoju Gminy Tuchola.

Poprzedni rok nie należał do najłatwiejszych zarówno dla mieszkańców naszej gminy, jak również obywateli naszego kraju. Pandemia COVID-19 spowodowała znaczną zmianę naszego życia i pracy w podległych jednostkach samorządowych. Wielu wydarzeń kulturalnych, czy sportowych nie udało się zrealizować. Wprowadzono bardzo dużo ograniczeń w funkcjonowaniu gminnej oświaty. Jednak pomimo trwającej w 2021 r. pandemii COVID-19 udało nam się zrealizować zaplanowane inwestycje i inne zadania. Między innymi w poprzednim roku opracowano 8 dokumentacji projektowych za kwotę 225 556,57 zł, przebudowano drogi gminne za kwotę 7 128 948,42 zł, oraz przeprowadzono inwestycje kubaturowe za łączną kwotę 3 838 112,23 zł. Dzięki utrzymującej się na wysokim poziomie nadwyżki operacyjnej (tzn. różnica pomiędzy zrealizowanymi dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w wysokości ponad 12 mln zł możliwe będzie również sfinansowanie w przyszłym roku inwestycji na terenie gminy. Pomimo wprowadzonych obostrzeń i ograniczeń w prowadzeniu niektórych obszarów działalności gminy łączne dochody ogółem wykonano na poziomie 99,8% założonych wielkości.

Mam nadzieję, że w kolejnych latach dzięki własnym środkom oraz otrzymanym dofinansowaniom, będzie możliwy dalszy zrównoważony rozwój naszej gminy i wzrost komfortu życia jej mieszkańców.

**Burmistrz Tucholi
Tadeusz Kowalski**

